

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1^ο ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αναθεωρημένη Έκδοση

« Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης »

Ημερομηνία Επαναυποβολής 1ου Παραδοτέου: 26/11/2014

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
A. Πρόγραμμα Εργασιών Αξιολογικής Διαδικασίας	8
A.1 Εργασία 1: Οργάνωση, Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Υποστήριξη του Έργου της Αξιολόγησης	8
A.1.1 Συντονισμό των εργασιών της ομάδας έργου	8
A.1.2 Διασφάλιση της ποιότητας υλοποίησης του έργου	9
A.1.3 Διαχείριση κινδύνων	10
A.2 Εργασία 2: Μελέτη Υφιστάμενης Κατάστασης	12
A.2.1 Εναρκτήριες συναντήσεις	12
A.2.2 Συλλογή και επισκόπηση δευτερογενών στοιχείων	12
A.3 Εργασία 3: Διαμόρφωση Εργαλείων Αξιολόγησης	14
A.3.1 Αξιολογικά κριτήρια	14
A.3.2 Ποσοτικοί και Ποιοτικοί Δείκτες Αξιολόγησης ανά ομάδα ωφελούμενου 21	
A.3.2.1 Δείκτες Αξιολόγησης Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης	21
A.3.2.2 Δείκτες Αξιολόγησης Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης των παιδιών Ρομά	32
A.3.2.2 Δείκτες Αξιολόγησης Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης στη Διασπορά	43
A.4 Εργασία 4: Συλλογή, κωδικοποίηση και μεθοδολογίες αξιολόγησης Δευτερογενών στοιχείων για την εξαγωγή των Ποσοτικών Δεικτών αξιολόγησης	53
A.4.1 Συλλογή Δευτερογενών στοιχείων	53
A.4.2. Μεθοδολογία ανάλυσης δεδομένων	55
A.4.2.1 Ανάλυση S.W.O.T. (S.W.O.T. Analysis)	55
A.4.2.2 Ανάλυση επιπτώσεων (Impact analysis)	56
A.4.2.4 Μεθοδολογία Ανάλυσης Χάσματος (GAP analysis)	57
A.5 Εργασία 5: Συλλογή Πρωτογενών Δεδομένων / Έρευνες Πεδίου για την εξαγωγής Ποσοτικών και Ποιοτικών Δεικτών Αξιολόγησης	58
A.5.1 Είδη ερευνών πεδίου που θα διεξαχθούν	58
A.5.2 Οργάνωση Ερευνών και Στάδια Σχεδιασμού	60
A.5.2.1. Το σχεδιασμό των ερωτηματολογίων και οδηγιών συζήτησης:	60
A.5.2.2 Το σχεδιασμό και καθορισμό του δείγματος, του δειγματοληπτικού πλαισίου και του μεγέθους του δείγματος κάθε προγραμματιζόμενης έρευνας	62
A.5.2.2.1 Πράξη «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» με MIS 295403	62
A.5.2.2.2 Πράξεις «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», με MIS 304263, MIS 304272, MIS 304274 και MIS 304275	73
A.5.2.2.3 Πράξεις «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» με MIS 303167 και MIS 30316988	
A.5.2.2.4 Πράξη «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά» με MIS 303141	99
A.5.2.3 Επιλογή ερευνητών	109
A.5.2.4 Εκπαίδευση ερευνητών	109
A.5.2.5 Τη διεξαγωγή πιλοτικών συνεντεύξεων	110
A.5.2.6 Προετοιμασία διεξαγωγής ποιοτικών ερευνών προσωπικών συνεντεύξεων 111	
A.4.5.7 Την παραμετροποίηση των εφαρμογών συλλογής στοιχείων και την προσαρμογή ερωτηματολογίων σε ηλεκτρονικά εργαλεία συλλογής δεδομένων και ανάπτυξη βάσης δεδομένων	112
A.4.5.7.1 Παρουσίαση της διαδικτυακή πλατφόρμα διεξαγωγής συνεντεύξεων	113

A.4.5.7.2 Μεθοδολογία Δημιουργίας και Συμπλήρωσης Ερωτηματολογίων	116
A.5.3 Εργασία 6: Διεξαγωγή έρευνας πεδίου /επεξεργασία και ανάλυση αποτελεσμάτων.	119
A.5.3.1 Τη διεξαγωγή των ερευνών πεδίου και της παρακολούθησης της πορείας υλοποίησής τους	119
A.5.3.2 Τον έλεγχο, κωδικοποίηση και καταχώρηση των αποτελεσμάτων σε βάση δεδομένων για την εξαγωγή στατιστικών πινάκων	125
A.5.3.3 Την επεξεργασία και ανάλυση των αποτελεσμάτων της κάθε έρευνας.....	126
A.6 Εργασία 6: Σύνθεση των δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων -Διεξαγωγή της αξιολόγησης και παρουσίαση αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων	128
A.6.1 Σύνθεση των δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων.....	128
A.6.2. Αξιολόγηση της στρατηγικής των παρεμβάσεων	129
A.6.3. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.....	129
A.6.4. Αξιολόγηση του συστήματος κριτηρίων και δεικτών	130
A.6.5. Αξιολόγηση των μηχανισμών διοίκησης και παρακολούθησης των πράξεων	131
B. Διαχείριση Κινδύνων.....	132
B.1 Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας	132
B.2 Ανάπτυξη Πλάνου Διαχείρισης Κινδύνων	133
Γ. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου	145
Γ.1 Τεκμηρίωση χρονοδιαγράμματος	145
Γ.2 Παρουσίαση Χρονοδιαγράμματος	147
Δ. Παραδοτέα του έργου	149
Ε. Οργάνωση – Διοίκηση – Στελέχωση Ομάδας Έργου	152
E.1 Οργανωτικό Σχήμα της Ομάδας έργου	152
E.2 Επίπεδα Ιεραρχικής Οργάνωσης	154
E.3 Επιτροπή Διεύθυνσης έργου	157
E.4 Ομάδα Διοίκησης Έργου	157
E.5 Ομάδα Υλοποίησης Έργου	159
Ε. Παραρτήματα.....	162
E.1 Ερωτηματολόγια και Οδηγοί Συζήτησης Ποιοτικών Ερευνών Πεδίου	162
E.1.1 Ερωτηματολόγια και οδηγοί συζήτησης ερευνών πεδίου της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης.....	162
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες που συμμετείχαν στην υλοποίηση των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014	163
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποιοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις στον μαθητικό πληθυσμό της α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχε στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014	171
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την Περίοδο 2010-2014	177
Οδηγός Συζήτησης Ποιοτικής έρευνας, με ατομικές συνεντεύξεις σε Ειδικό Κοινό που συμμετείχε στην Πράξη «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014	184

Οδηγός Συζήτησης Ποιοτικής έρευνας, με ατομικές συνεντεύξεις σε Γονείς των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας που ωφελήθηκαν από δράσεις της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014	188
<i>E.1.2 Ερωτηματολόγια και οδηγοί συζήτησης ερευνών πεδίου των πληθυσμών Ρομά στις περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης.....</i>	191
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων και εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014.....	192
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές α΄βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014....	202
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β΄βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014....	210
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ημι-ποιοτικής έρευνας σε Διευθυντές των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014....	218
Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε ειδικό κοινό που εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα με το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014.....	228
Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε γονείς παιδιών που ωφελήθηκαν από το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014....	233
<i>E.1.3 Ερωτηματολόγια και οδηγοί συζήτησης ερευνών πεδίου των πληθυσμών Ρομά στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.....</i>	237
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων και εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» την Περίοδο 2010-2014.....	238
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές α΄βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν σε δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» την Περίοδο 2010-2014	247
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β΄βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν σε δράσεις ενισχυτικής	

διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης την Περίοδο 2010-2014	253
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποιοτικής έρευνας σε Διευθυντές των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης την Περίοδο 2010-2014	260
Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε ειδικό κοινό που εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα με το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης την Περίοδο 2010-2014	268
E.1.4 Ερωτηματολόγια και οδηγός συζήτησης ερευνών πεδίου των Ελλήνων της Διασποράς	273
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους ομογενείς και αποσπασμένους εκπαιδευτικούς της διασποράς που συμμετείχαν στις δράσεις επιμόρφωσης του προγράμματος «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά» την Περίοδο 2010-2014	274
Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ημι-ποιοτικής έρευνας στους Επιστημονικούς συνεργάτες του εξωτερικού της Πράξης «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την Περίοδο 2010-2014	287
Οδηγός Συζήτηση Ποιοτικής Έρευνας μέσω τηλε-συνέντευξης (skype), σε Μαθητές της διασποράς που συμμετείχαν στις Κοινότητες Μάθησης της Πράξης «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την Περίοδο 2010-2014	295
Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε ειδικό κοινό που σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την Περίοδο 2010-2014	299
E.2. Οδηγίες Συμπλήρωσης Ερωτηματολογίου.....	303

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του **Επιχειρηματικού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση** ανέθεσε, μετά από διαγωνισμό, στην εταιρεία **CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΕΠΕ** την υλοποίηση του έργου «**Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης**» κατόπιν της υπ' αριθμ. πρωτ. 15158/25-07-2014 (ΑΔΑ: 6ΒΚΚ9-ΣΙΓ) απόφασης ανάθεσης του έργου .

Το αντικείμενο του έργου αφορά στη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του ΕΠΕΔΒΜ, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων για την υλοποίηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στις Πράξεις αυτές. Πιο συγκεκριμένα, αφορά την αξιολόγηση των παρακάτω Πράξεων:

1. Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη με MIS 295403
2. Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά με MIS 303141
3. Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη με MIS 303167
4. Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας και Δυτικής Ελλάδας, ΑΠ 1 με MIS 304263
5. Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, MIS 303169
6. Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, ΑΠ 3, MIS 304272
7. Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, ΑΠ2, MIS 304274
8. Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Πελοποννήσου, Κρήτης και Βορείου Αιγαίου, ΑΠ1, MIS 304275

Το παρόν αποτελεί το **1^ο Παραδοτέο του έργου**, όπως προβλέπεται στην προκήρυξη του έργου, στην προσφορά της εταιρείας μας και στην υπογραφείσα σύμβαση με την Αναθέτουσα Αρχή και αφορά τον «**Οδηγό Αξιολόγησης**» του έργου. Περιλαμβάνει την ανάπτυξη της πλήρους μεθοδολογίας με επιμέρους επεξηγηματικές ενότητες σε κύρια σημεία του στρατηγικού σχεδιασμού όπως:

- Μέθοδοι και Εργαλεία αξιολόγησης,
- Ποσοτικοί και Ποιοτικοί Δείκτες που θα μελετηθούν,
- Σχεδιασμός Ερευνών Πεδίου,
- Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της αξιολόγησης,

- Σχήμα Διοίκησης του Έργου,
- Τα Ερωτηματολόγια και τους Οδηγούς Συζήτησης για την διεξαγωγή των πρωτογενών ερευνών των ομάδων στόχου των Πράξεων του προγράμματος Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.

Η πρώτη έκδοση του 1^{ου} Παραδοτέου υποβλήθηκε, σύμφωνα με το συμβατικό χρονοδιάγραμμα στις 15/09/2014. Στις 09/10/2014, η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής του έργου μας διαβίβασε παρατηρήσεις σχετικά με το αυτό με το υπ' Αριθ. Πρωτ.: 20017 σχετικό έγγραφο της υπηρεσίας.

Το Παρόν τεύχος, αποτελεί την αναθεωρημένη έκδοση, στην οποία έχουν ενσωματωθεί οι σχετικές παρατηρήσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης και Παραλαβής του έργου «Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης».

A. Πρόγραμμα Εργασιών Αξιολογικής Διαδικασίας

Στις επόμενες ενότητες παρατίθεται το πρόγραμμα εργασιών της αξιολογικής διαδικασίας που θα ακολουθήσει ο Σύμβουλος για την αξιολόγηση των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του ΕΠΕΔΒΜ, στο οποίο εξειδικεύονται οι αξιολογικοί δείκτες (ποσοτικοί και ποιοτικοί), το μεθοδολογικό πλαίσιο και τα εργαλεία που θα εφαρμοστούν, ο χρονοπρογραμματισμός των εργασιών, καθώς και τα Παραδοτέα του έργου.

A.1 Εργασία 1: Οργάνωση, Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Υποστήριξη του Έργου της Αξιολόγησης

Βασικός άξονας υλοποίησης της αξιολόγησης και διασφάλισης της επιτυχούς ολοκλήρωσης του έργου είναι η εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών διαχείρισης του έργου Project Management. Μέσω της μεθόδου Project Management γίνεται οριζόντιος έλεγχος κατά την διάρκεια του έργου στον συντονισμό των μελών της ομάδας έργου, την αντιμετώπιση προβλημάτων, την διασφάλιση της ποιότητας αλλά και την προσαρμογή του έργου της αξιολόγησης στις ειδικές απαιτήσεις και ιδιαιτερότητες του παρόντος έργου. Πιο συγκεκριμένα το Project Management του έργου περιλαμβάνει:

A.1.1 Συντονισμό των εργασιών της ομάδας έργου

Ο συντονισμός των εργασιών αποτελεί ζήτημα καίριας σημασίας προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή διεξαγωγή του Έργου και η λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα των επιμέρους τμημάτων εργασίας. Δεδομένου ότι, το Έργο είναι πολυδιάστατο, η επιτυχία του κρίνεται σε μεγάλο βαθμό από το σωστό συντονισμό των μερών και την καταλληλότητα της ηγεσία της ομάδας. Προκειμένου να εξασφαλιστεί σωστός συντονισμός των εργασιών, υλοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες:

- Οριστικοποιήθηκε το Σχήμα Διοίκησης του Έργου όπως αυτό ορίζεται από το Σύστημα Οργάνωσης και Διοίκησης του Αναδόχου.
- Διαμορφώθηκε η ατζέντα των δραστηριοτήτων και ενεργειών, έγινε επισήμανση των προτεραιοτήτων και κινδύνων του έργου και επιμερίστηκαν οι αρμοδιότητες στην διαδικασία λήψης αποφάσεων
- Πραγματοποιήθηκε αναλυτικός χρονοπρογραμματισμό του έργου και εξειδίκευση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των μελών της Ομάδας έργου βάσει του οργανογράμματος

και χρονοδιαγράμματος. **Η αναλυτική περιγραφή του χρονοδιαγράμματος του έργου και του επιμερισμού των αρμοδιοτήτων περιλαμβάνεται στην ενότητα Γ του παρόντος παραδοτέου.**

- Οριστικοποιήθηκαν οι απαιτήσεις εσωτερικής και εξωτερικής επικοινωνίας και τεκμηρίωσης, των χρησιμοποιούμενων εντύπων και άλλων εργαλείων για την ανταλλαγή της πληροφορίας.
- Διεξάχθηκαν τακτικές συσκέψεις μεταξύ των εμπλεκόμενων στελεχών του Συμβούλου και της Αναθέτουσας Αρχής όπου τίθενται το γενικότερο πλαίσιο συνεργασίας και τα βασικά ζητήματα που αφορούν στο συντονισμό, στη διασφάλιση ποιότητας και στον τρόπο διαχείρισης των κινδύνων.
- Προσδιορίστηκε ο χρόνος και ο χώρος των τακτικών συναντήσεων των στελεχών και ομάδων εργασίας και της χρήσης εναλλακτικών μέσων επικοινωνίας και διαβούλευσης.
- Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου θα πραγματοποιείται συνεχής παρακολούθηση της εξέλιξης της πορείας του και θα γίνεται, όπου απαιτείται, επανασχεδιασμός ενεργειών για την εύρυθμη και απρόσκοπτη υλοποίηση των επιμέρους εργασιών.

A.1.2 Διασφάλιση της ποιότητας υλοποίησης του έργου

Η διασφάλιση της ποιότητας του έργου, περιλαμβάνει σειρά υποενεργειών και μέτρων που προβλέπεται να εφαρμόζονται τμηματικά στα διάφορα στάδια υλοποίησης των Ενοτήτων του Έργου. Οι υποενέργειες αυτές εντάσσονται σε πλάνο και αφορούν τόσο στον καθορισμό των διαδικασιών, προτύπων, μεθοδολογιών και επιστημονικών εργαλείων, όσο και στον έλεγχο της εφαρμογής αυτών και την αξιολόγηση των τελικών αποτελεσμάτων τους.

Ο Υπεύθυνος Διασφάλισης Ποιότητας που έχει οριστεί για το λόγο αυτό έχει την τεχνογνωσία για τη διεξαγωγή ποιοτικού ελέγχου και την αποτίμηση της καταλληλότητας και επάρκειας των χρησιμοποιούμενων μέσων και των αρχών που θα εφαρμοστούν, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί το βέλτιστο αποτέλεσμα, είτε αυτό είναι διαδικασία ή τελικό προϊόν.

Για τη διασφάλιση της ποιότητας πραγματοποιήθηκαν οι εξής ενέργειες:

- Καθορισμός των σταδίων ελέγχου και εποπτείας, του τρόπου διεξαγωγής αυτών και της περιοδικότητάς τους.
- Τυποποίηση του τρόπου επίβλεψης των εργασιών, με χρήση φόρμας προόδου.

- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή των διαδικασιών, προτύπων και οδηγιών που καθορίζουν με σαφήνεια τις προβλεπόμενες ενέργειες- απαιτήσεις σε όλες τις φάσεις εκτέλεσης του έργου
- Ανάπτυξη και προτυποποίηση σχεδίου αξιολόγησης των διαδικασιών που εφαρμόζονται καθώς και των παραχθέντων προϊόντων.

A.1.3 Διαχείριση κινδύνων

Σκοπός της παρούσας ενέργειας είναι αφενός ο καθορισμός πλάνου διαχείρισης κινδύνων και αφετέρου η διαχείρισή τους, στην περίπτωση που παρουσιαστούν, προκειμένου να διασφαλιστεί στο μέγιστο βαθμό αφενός η ομαλή διεξαγωγή των επιμέρους ενεργειών του αναδόχου, σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό και αφετέρου η απρόσκοπτη υλοποίηση του έργου.

Για την εκπόνηση του πλάνου διαχείρισης κινδύνων πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- Εντοπισμός τυχόν κινδύνων και προβλημάτων για κάθε στάδιο υλοποίησης, καθώς και των εμπλεκόμενων φορέων που συντελούν στην εμφάνισή τους.
- Υπολογισμός της πιθανότητας, και του βαθμού επίδρασης κάθε ενδεχόμενου κινδύνου και ιεράρχηση των κινδύνων βάσει της ανάλυσης υψηλής και χαμηλής επίδρασης (high and low impact).
- Προσδιορισμός των βέλτιστων πρακτικών αποφυγής, αντιμετώπισης ή μετατόπισης των κινδύνων, των χρησιμοποιούμενων μέσων (διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών) και του κόστους αυτών.
- Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μεθόδων αντιμετώπισης κινδύνων και του τελικού αποτελέσματος αυτών, εφαρμόζοντας τα κριτήρια και εργαλεία της μεθοδολογίας του ποιοτικού ελέγχου.

Η διαχείριση των κινδύνων ξεκινάει με έλεγχο και αξιολόγηση του τύπου του κινδύνου ή προβλήματος που έχει προκύψει βάσει του Πλάνου Διαχείρισης των Κινδύνων. Κάθε φορά θα επιλέγεται και εφαρμόζεται ο προτεινόμενος τρόπος αντιμετώπισης ή αποφυγής του κινδύνου/ προβλήματος, με την χρήση των προτεινόμενων από το Πλάνο μέσων και μηχανισμών αντιμετώπισης. Η επίλυση των προβλημάτων προϋποθέτει σε πολλές περιπτώσεις διαμεσολάβηση της Αναθέτουσας Αρχής. Σε κάθε περίπτωση, θα ακολουθεί αποτίμηση της μεθόδου αντιμετώπισης και της αποτελεσματικότητάς της σε σχέση με τους επιδιωκόμενους από τη διακήρυξη γενικούς και ειδικούς στόχους του Έργου.

Σε περίπτωση ανεπιτυχούς διαχείρισης του προβλήματος θα επιχειρείται η εκ νέου αντιμετώπισή του κατόπιν διαβούλευσης των Υπεύθυνων Έργου και Υπεύθυνων της Ενότητας στην οποία το πρόβλημα έχει προκύψει. Ακολούθως, θα αναθεωρείται το Πλάνο Διαχείρισης Κινδύνου και θα γίνεται αναφορά των βέλτιστων πρακτικών αντιμετώπισης για τον συγκεκριμένο τύπο κινδύνου/ προβλήματος. ***Αναλυτική περιγραφή του πλάνου διαχείρισης κινδύνου παρουσιάζεται στην ενότητα Β.***

A.2 Εργασία 2: Μελέτη Υφιστάμενης Κατάστασης

Πρωταρχικό βήμα στην διαδικασία του έργου αξιολόγησης είναι ο προσδιορισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων και η σε βάθος κατανόηση των επιμέρους δράσεων των προς αξιολόγηση Πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Προς αυτήν την κατεύθυνση και με στόχο την ολική και εμπειριστατωμένη διερεύνηση του έργου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, ο Σύμβουλος υλοποίησε τις παρακάτω ενέργειες:

A.2.1 Εναρκτήριες συναντήσεις

Με την έναρξη του έργου πραγματοποιήθηκε **εναρκτήρια συνάντηση** (kick off meeting), στην οποία συμμετείχαν στελέχη της Ομάδας Έργου του Αναδόχου καθώς και στελέχη της Αναθέτουσας Αρχής. Επιπλέον πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις της Ομάδας Έργου με τους Φορείς Υλοποίησης των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Σκοπός των συναντήσεων ήταν η επισκόπηση της υλοποίησης του έργου και των επιμέρους δράσεων του. Κατά την διάρκεια των συναντήσεων έγιναν εκτενείς συζητήσεις σχετικά με τους στόχους των Πράξεων, το περιεχόμενο των δράσεων και τον τρόπο υλοποίησης των υποέργων που περιλάμβαναν κάθε μία εξ αυτών, καθώς και των χαρακτηριστικών και ιδιαιτεροτήτων των ομάδων στόχου και των ωφελούμενων του προγράμματος.

A.2.2 Συλλογή και επισκόπηση δευτερογενών στοιχείων

Για την πλήρη κατανόηση των δράσεων και την εξειδίκευση των απαιτήσεων του έργου πραγματοποιήθηκαν ενέργειες συλλογής και επισκόπησης δευτερογενών δεδομένων. Η συλλογή των δευτερογενών στοιχείων, βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη και βασίζεται σε συλλογή στοιχείων από τους Φορείς Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων, αλλά και από άλλες πηγές όπως ιστοτόπους των Πράξεων / Φορέων υλοποίησης, δημοσιεύσεις στον τύπο, ιστοσελίδα του Υπ. Παιδείας, ΕΣΠ, κλπ.). Τα έγγραφα που συγκεντρώθηκαν και αναμένεται να συγκεντρωθούν με την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας περιλαμβάνουν:

- Βασικά έγγραφα: Προγραμματικά κείμενα, έγγραφα εθνικής και ευρωπαϊκής στρατηγικής, κείμενα ΕΠΕΔΒΜ, Αποφάσεις Ένταξης Πράξεων, Τεχνικά Δελτία Έργων από τους Φορείς Υλοποίησης και τα Παραρτήματα αυτών, Τροποποιήσεις Τεχνικών Δελτίων και σχετικές αποφάσεις, Δελτία Παρακολούθησης Πράξεων (ΟΠΣ), Ετήσιες Απολογιστικές Εκθέσεις των επιμέρους Δράσεων, Αποφάσεις υλοποίησης με ίδια μέσα, οδηγίες παρακολούθησης και αξιολόγησης συγχρηματοδοτούμενων έργων και πολιτικών, κλπ.

- Περιγραφή των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΕΔΒΜ, των επιμέρους Υποέργων και Δράσεων αυτών
- Πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον υλοποίησης κάθε Πράξης, όσον αφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ομάδων και υποομάδων στόχου της κάθε Πράξης, τον πληθυσμό κάθε ομάδας και υποομάδας, τις κοινωνικές, πολιτισμικές γεωγραφικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες των ομάδων στόχου, τα χαρακτηριστικά των εμπλεκόμενων στη διαδικασία της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης φορέων, τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίησή τους, καθώς και τις τοπικές συνθήκες, ώστε να είναι προφανής ο προσδιορισμός των ευρύτερων κοινωνικών και οικονομικών ωφελειών και επιπτώσεων που επεδίωκε η κάθε Πράξη και την αποτίμηση της περιφερειακής τους διάστασης.

Το σχετικό υλικό από τους Δικαιούχους των Πράξεων σε συνδυασμό με τις επιπρόσθετες σημαντικές για το έργο πληροφορίες, μελετώνται διεξοδικά από την Ομάδα Έργου προκειμένου αφενός να κατανοηθούν σε βάθος η στοχοθεσία της κάθε Πράξης, αλλά και μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίησή τους και αφετέρου να είναι δυνατή η διαμόρφωση και εξειδίκευση των αξιολογικών στόχων και ερωτημάτων για τη μέτρηση της επιτευξιμότητας των στόχων, αλλά και της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υλοποιούμενων παρεμβάσεων κάθε Πράξης.

A.3 Εργασία 3: Διαμόρφωση Εργαλείων Αξιολόγησης

Η συλλογή και επισκόπηση των δευτερογενών δεδομένων και των συναντήσεων με τους εμπλεκόμενους φορείς που προηγήθηκε κατέστησε δυνατή την σκιαγράφηση των απαιτήσεων και των αναγκών του έργου, έτσι ώστε ο Σύμβουλος να προχωρήσει στην εξειδίκευση των κριτηρίων βάσει των οποίων θα πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση των επιμέρους Πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Με βάση την διερεύνηση της υφιστάμενης κατάστασης και το μεθοδολογικό πλαίσιο που έχει παρουσιαστεί στην Τεχνική Προσφορά του έργου Αξιολόγησης, αναπτύχθηκε ένα ολοκληρωμένο σύστημα δεικτών αξιολόγησης για την εκπόνηση του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι εξής ενέργειες:

- Αναλυτική αποτύπωση και περιγραφή των **κριτηρίων αξιολόγησης και του συστήματος ποσοτικών και ποιοτικών στόχων και δεικτών** (εκρών, αποτελέσματος και επιπτώσεων), προσδιορίζοντας τους βασικούς δείκτες (και όπου είναι εφικτό τις τιμές στόχους των δεικτών) για την αξιολόγηση της κάθε Πράξης και τη χρησιμότητα τους για την αποτύπωση ακριβούς και επίκαιρης εικόνας της υλοποίησης και τη τροφοδότηση της αποτελεσματικής παρακολούθησης και αξιολόγησης. Ανάμεσα στα κριτήρια αξιολόγησης συγκαταλέγονται δείκτες που αφορούν στη μέτρηση:
  - της διοικητικής υλοποίησης των πράξεων.
  - της ποσοτικής υλοποίησης των επιμέρους παρεμβάσεων των πράξεων
  - της ποιοτικής υλοποίησης και των επιπτώσεων των επιμέρους παρεμβάσεων των πράξεων.

A.3.1 Αξιολογικά κριτήρια

Τα αξιολογικά κριτήρια αποτελούν διερευνητικά ερωτήματα τα οποία βοηθούν στον εντοπισμό των καίριων θεμάτων του έργου και στην ανάπτυξη των τελικών δεικτών αξιολόγησης. Τα αξιολογικά ερωτήματα διερευνούν το περιβάλλον του έργου, τις κατευθυντήριες γραμμές, τις προτεραιότητες, την επιλογή των ομάδων στόχου των παρεμβάσεων και τις επιμέρους δράσεις. Τα αξιολογικά ερωτήματα «μεταφράζονται» σε πληροφορίες και δεδομένα που είναι αναγκαίο να συλλεχθούν προκειμένου να υλοποιηθεί η αξιολόγηση. Τα αξιολογικά ερωτήματα/κριτήρια που τέθηκαν για το συγκεκριμένο έργο παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας : Αξιολογικά ερωτήματα του έργου και πηγές δεδομένων

Ενδεικτικά ερωτήματα	Πηγές δεδομένων*
<p>Ποια είναι τα αποτελέσματα από την υλοποίηση των πράξεων;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία από τον Ενιαίο Διοικητικό Τομέα Θεμάτων Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Εκπαίδευσης Ελληνοπαίδων Εξωτερικού, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης & Αποκέντρωσης • Δεδομένα από τους δικαιούχους υλοποίησης των δράσεων. • Στοιχεία από τις ετήσιες εκθέσεις της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» • Δεδομένα από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. • Δεδομένα από τους δικαιούχους μέσα από Δελτία Παρακολούθησης Πράξης, Αξιολογήσεις, Απολογιστικές εκθέσεις κλπ. • Στοιχεία από την Ελληνική στατιστική αρχή, Eurostat, μελέτες αναγνωρισμένων φορέων. • Δεδομένα από εκθέσεις διαφόρων επιτροπών (πχ Επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Συνήγορος του Πολίτη κλπ.)
<p>Σε ποιο βαθμό έχει επιτευχθεί η στοχοθεσία των επιμέρους πράξεων;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία από τον Ενιαίο Διοικητικό Τομέα Θεμάτων Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Εκπαίδευσης Ελληνοπαίδων Εξωτερικού, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης & Αποκέντρωσης • Στοιχεία από τις ετήσιες εκθέσεις της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» • Δεδομένα από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων • Δεδομένα από τους δικαιούχους μέσα από Δελτία Παρακολούθησης Πράξης, Αξιολογήσεις, Απολογιστικές εκθέσεις κλπ.

Ενδεικτικά ερωτήματα	Πηγές δεδομένων*
	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία από την Ελληνική στατιστική αρχή, Eurostat, μελέτες αναγνωρισμένων φορέων. • Δεδομένα από εκθέσεις διαφόρων επιτροπών (πχ Επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Συνήγορος του Πολίτη κλπ.)
<p>Που εντοπίζονται οι μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ των αποτελεσμάτων και των επιδιωκόμενων στόχων των πράξεων σε σχέση με την βασική φιλοσοφία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία από τον Ενιαίο Διοικητικό Τομέα Θεμάτων Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Εκπαίδευσης Ελληνοπαίδων Εξωτερικού, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης & Αποκέντρωσης • Στοιχεία από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
<p>Είναι οι επιπτώσεις των παρεμβάσεων οι αναμενόμενες;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Μαθητές • Εκπρόσωποι της Διοίκησης της Εκπαίδευσης και κοινωνικοί φορείς • Στοιχεία από τον Ενιαίο Διοικητικό Τομέα Θεμάτων Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Εκπαίδευσης Ελληνοπαίδων Εξωτερικού, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης & Αποκέντρωσης Δεδομένα από εκθέσεις διαφόρων φορέων • Μελέτες αναγνωρισμένων φορέων.
<p>Είναι το κόστος των παρεμβάσεων συναφές με τα αποτελέσματα;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», Τεχνικά δελτία και εξαμηνιαία δελτία προόδου των πράξεων που έχουν ενταχθεί στο ΟΠΣ στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης • Δελτία δαπανών ΟΠΣ. • Δεδομένα από Φορείς υλοποίησης πράξεων.
<p>Ποιες είναι οι θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικά δελτία και εξαμηνιαία δελτία προόδου των

Ενδεικτικά ερωτήματα	Πηγές δεδομένων*
	έργων που έχουν ενταχθεί στο ΟΠΣ στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
Προτάσεις για την επικαιροποίηση της στρατηγικής και των πολιτικών με σκοπό την βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων για την περαιτέρω ανάπτυξη, ολοκλήρωση και εδραίωση της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> • Προτάσεις Επιτροπών Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων • Προτεραιότητες πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων • Επικαιροποιημένες πολιτικές ΕΕ (πχ Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013, Στρατηγική «Ευρώπη 2020», Σ.Ε.Σ. 2014-2020) και αντίστοιχες εθνικές πολιτικές

Οι δείκτες αξιολόγησης, όπως αυτοί προκύπτουν από τα αξιολογικά ερωτήματα εστιάζουν στην διερεύνηση τριών βασικών κατηγοριών υλοποίησης του έργου:

1. Σχετικότητα – Συνοχή – Συμπληρωματικότητα

Προκειμένου να εκτιμηθεί η ορθότητα και η εγκυρότητα των ακολουθούμενων πολιτικών του έργου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, θα αξιολογηθεί η συσχέτιση των υλοποιούμενων πράξεων με επιμέρους παράγοντες όπως το ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, οι ανάγκες του πληθυσμού αναφοράς, το είδος των υλοποιούμενων δράσεων, κλπ., ενώ επίσης θα συνεκτιμηθεί και ο βαθμός στον οποίο οι προβλεπόμενες παρεμβάσεις των εγκεκριμένων πράξεων του Προγράμματος συνδέονται με άλλες εθνικές πολιτικές ή παρεμβάσεις.

Για την αξιολόγηση αυτής της διάστασης της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, θα εφαρμοστούν μια σειρά από μεθοδολογικές τεχνικές συλλογής και ανάλυσης που περιλαμβάνουν:

- Desk research (βιβλιογραφία, δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά δεδομένα, όπου αυτά υπάρχουν, δεδομένα για υπηρεσίες εκπαίδευσης στον πληθυσμό αναφοράς, κλπ.)
- In-depth interviews για την στρατηγική της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα
- SWOT analysis για την επικαιροποίηση του υποβάθρου σχεδιασμού των πολιτικών

2. Αποτελεσματικότητα – Αποδοτικότητα

Η δεύτερη βασική κατηγορία δεικτών αξιολόγησης προκύπτει από ένα πλέγμα ενεργειών αξιολόγησης με όρους **(α)** Ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων (Πράξεων) της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΠΕΔΒΜ και επίτευξης των επιδιωκόμενων στόχων και **(β)** Αποδοτικότητας με την έννοια της παραγωγής του μέγιστου αποτελέσματος με τη μικρότερη δυνατή προσπάθεια.

Η **υλοποίηση** των επιμέρους πράξεων θα αποτιμηθεί με τη σύγκριση των πραγματοποιηθέντων εκροών (φυσικών και οικονομικών) με τις αρχικά προγραμματισμένες εκροές. Οι δείκτες εκροών φυσικού αντικειμένου θα χρησιμοποιηθούν για να αποτιμηθεί το αποτέλεσμα του φυσικού αντικειμένου, ενώ οι δείκτες εκροών οικονομικοί δείκτες (π.χ. δεσμεύσεις και καταβολές των διαθέσιμων για τα έργα πόρων) για να αποτιμηθεί του αποτελέσματος του οικονομικού αντικειμένου.

$$\frac{\text{Βαθμός Υλοποίησης Φυσικού Αντικειμένου}}{\text{Πραγματική Φυσική Υλοποίηση}} = \frac{\text{Πραγματική Φυσική Υλοποίηση}}{\text{Στόχος Φυσικής Υλοποίηση}}$$

$$\frac{\text{Βαθμός Υλοποίησης Οικονομικού Αντικειμένου}}{\text{Δαπάνες}} = \frac{\text{Δαπάνες}}{\text{Προϋπολογισμός}}$$

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι η αξιολογική διαδικασία της υλοποίησης των Πράξεων, δεν θα περιοριστεί στους δείκτες εκροών, όπως αυτοί αποτυπώνονται στα Τεχνικά Δελτία των Δικαιούχων των υπό αξιολόγηση πράξεων, αλλά θα συμπεριλάβει κάθε δυνατή εκροή, όπως αυτή προκύπτει από την ανάλυση των επιμέρους αξόνων ή δράσεων που περιλαμβάνεται στα Τεχνικά Δελτία και συνιστά «Φυσικό Αντικείμενο» του έργου.

Η **αποτελεσματικότητα** θα αποτιμηθεί με τη σύγκριση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των πράξεων της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης σε σχέση με τα αρχικά προγραμματισμένα.

Ειδικότερα, οι **δείκτες αποτελέσματος** αφορούν τα άμεσα και έμμεσα αποτελέσματα των παρεμβάσεων και θα παρέχουν πληροφορίες για τις συγκεκριμένες αλλαγές π.χ. στη συμπεριφορά, τις ικανότητες/δεξιότητες ή στην απόδοση των ωφελούμενων. Οι δείκτες αποτελέσματος μπορεί να

αναφέρονται είτε σε φυσικά μεγέθη (αριθμός μαθητών που ομιλούν την ελληνική γλώσσα, αριθμός σχολείων που δικτυώνονται, κλπ.), είτε σε οικονομικά.

Οι **δείκτες επιπτώσεων** σχετίζονται με τις ευρύτερες συνέπειες των παρεμβάσεων. Πέρα δηλαδή από την επίδραση τους στους άμεσα ωφελούμενους από τις παρεμβάσεις αυτές, σχετίζονται με τις ευρύτερες και συνήθως μακροχρόνιες συνέπειες που όμως συνδέονται άμεσα με τις υλοποιηθείσες παρεμβάσεις.

Η **αποδοτικότητα** θα εκτιμηθεί με τον **Δείκτη Αποδοτικότητας**, που συσχετίζει τις επιτεύξεις του προγράμματος με τους πόρους που χρησιμοποιήθηκαν. Συσχετίζει δηλαδή τους δείκτες της φυσικής και οικονομικής υλοποίησης που αναφέρθηκαν προηγουμένως και υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Δείκτης Αποδοτικότητας} = \frac{\text{Δείκτης Υλοποίησης Φυσικού Αντικειμένου}}{\text{Δείκτης Υλοποίησης Οικονομικού Αντικειμένου}}$$

3. Κριτήρια και Διαχειριστικοί Μηχανισμοί

Επιπρόσθετα από τις παραπάνω διαστάσεις, το έργο εκτιμάται ότι πρέπει να αξιολογηθεί και από την σκοπιά των εφαρμοζόμενων μηχανισμών παρακολούθησης διαχείρισης και ελέγχου των πράξεων. Σκοπός της αξιολόγησης αυτής της διάστασης είναι ο εντοπισμός πιθανόν αδυναμιών που μπορεί να επηρέασαν την εφαρμογή και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων. Σε αυτό το πλαίσιο το έργο του συμβούλου περιλαμβάνει:

- Την αξιολόγηση των κριτηρίων και των δεικτών παρακολούθησης των δράσεων.
- Την αξιολόγηση του πλαισίου παρακολούθησης και εφαρμογής που εφαρμόζουν οι φορείς υλοποίησης των πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.
- Την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους κανόνες των συγχρηματοδοτούμενων έργων.
- Την διερεύνηση των αιτιών καθυστέρησης στην υλοποίηση έργων και τη διαμόρφωση προτάσεων για την επιτάχυνση των διαδικασιών στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου.

Για την ολιστική προσέγγιση του έργου Αξιολόγησης θα χρησιμοποιηθούν, εκτός από τους ποσοτικούς δείκτες αξιολόγησης, και ποιοτικοί δείκτες με σκοπό την ανάδειξη της ποιότητας του παραγόμενου έργου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Για τον σκοπό αυτό, παράλληλα με την έρευνα και επεξεργασία των δευτερογενών δεδομένων σχεδιάστηκε η διενέργεια πρωτογενών ερευνών συλλογής δεδομένων .

Σκοπός των ερευνών αυτών είναι να απαντηθούν συγκεκριμένοι αξιολογικοί δείκτες και ερωτήματα όπως :

- της ανταπόκρισης των Πράξεων στις ανάγκες του ωφελούμενου πληθυσμού
- του βαθμού διευκόλυνση της πρόσβασης των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΕΚΟ) σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος
- του βαθμού συμβολής των Πράξεων στη διαδικασία εκπαιδευτικής ένταξης μαθητών όπως Ρομά, μουσουλμάνων της Θράκης, ομογενών, αλλογενών και της καταπολέμησης του φαινομένου της σχολικής διαρροής.
- της αύξησης των δεξιοτήτων του ωφελούμενου πληθυσμού
- του βαθμού ψυχοκοινωνικής στήριξης των ωφελούμενων και των οικογενειών τους
- του βαθμού ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης με επιμορφωτικά προγράμματα
- των δυσκολιών που αντιμετώπισαν κατά την υλοποίησή των επιμέρους Δράσεων των Πράξεων τόσο οι δικαιούχοι, όσο και οι συμμετέχοντες και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς και στον εντοπισμό τυχόν αδυναμιών στο σχεδιασμό και υλοποίηση αυτών
- των επιπτώσεων (μέσο και μακροπρόθεσμων) που επέφερε η υλοποίηση των επιμέρους δράσεων τόσο στον ωφελούμενο πληθυσμό, όσο και στην ευρύτερη κοινωνία μέσα στην οποία δραστηριοποιούνται
- στην εκτίμηση της βιωσιμότητας των πράξεων μέσω της ενσωμάτωσης των αποτελεσμάτων τους στις εθνικές πολιτικές εκπαίδευσης.

A.3.2 Ποσοτικοί και Ποιοτικοί Δείκτες Αξιολόγησης ανά ομάδα ωφελούμενου

Στις παρακάτω ενότητες παρατίθενται οι πίνακες με τους Δείκτες αξιολόγησης, ποσοτικούς και ποιοτικούς, που αναπτύχθηκαν για κάθε μία από τις ομάδες των ωφελούμενων με βάση την σκιαγράφιση των απαιτήσεων και αναγκών του έργου, αλλά και τη μέχρι τώρα ανάλυση των περιγραφόμενων στα Τεχνικά Δελτία των υπό αξιολόγηση Πράξεων. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονιστεί ότι, οι ποσοτικοί δείκτες που περιγράφονται στη συνέχεια για κάθε ομάδα ωφελούμενου πληθυσμού, προέκυψαν από την ανάλυση και εξειδίκευση, από την ομάδα αξιολόγησης του συμβούλου, της περιγραφής των αξόνων και δράσεων των σχετικών Τεχνικών Δελτίων και των Παραρτημάτων αυτών, όπως επίσης και των Δελτίων Παρακολούθησης Πράξεων που έχουν συλλεχθεί από τους Φορείς Υλοποίησης των Πράξεων. Ειδικότερα:

- όσον αφορά στους δείκτες απορροφητικότητας που παρουσιάζονται στην συνέχεια, ανά κατηγορία ωφελούμενων, λήφθηκε υπόψη ο τρόπος τήρησης των αναλυτικών καταστάσεων κοστολόγησης κάθε Πράξης. Σε περίπτωση που η κοστολόγηση τηρούνταν ανά Υποέργο και όχι ανά Δράση, οι δείκτες προσαρμόστηκαν αναλόγως.
- όσον αφορά στους δείκτες εκροών, λήφθηκαν υπόψη αφενός οι δείκτες εκροών των Τεχνικών Δελτίων των υπό αξιολόγηση πράξεων και αφετέρου τα παραδοτέα κάθε Πράξης, όπως αυτά εξειδικεύονται στα Τεχνικά Δελτία (αρχικά και τροποποιημένα), τις Αποφάσεις ένταξης και τροποποίησης, καθώς και στα Παραρτήματα των Τεχνικών Δελτίων και τα σχέδια αυτεπιστασίας. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σε ορισμένες Πράξεις και για ορισμένα Παραδοτέα των Πράξεων δεν αναφέρονταν τιμή στόχου, ωστόσο αυτά εντάχθηκαν στους δείκτες εκροών, προκειμένου να διαπιστωθεί, έστω και με περιγραφικό τρόπο, η υλοποίησή τους.

A.3.2.1 Δείκτες Αξιολόγησης Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης

Για την ομάδα ωφελούμενων της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης που ανήκουν στην Πράξη Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης με MIS 295403 αναπτύχθηκαν οι εξής ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες:

❖ ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Απορροφητικότητα

A/A	Τίτλος Υποέργου	Προϋπολογισμός (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου) (€)	Προϋπολογισμός (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει ΔΠΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΈΧΟΥΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΘΕΙ ΣΤΟ ΟΠΣ) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει ενταλματοποιημένων δαπανών από ΕΛΚΕ -ΕΚΠΑ) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει τιμολογημένων δαπανών που δεν έχουν κατατεθεί στο ΕΛΚΕ -ΕΚΠΑ) (€)	Ποσοστό Απορρόφησης (%)
1	Δράσεις ενίσχυσης της εκπαίδευσης των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας 1 (ΕΚΠΑ)						
2	Δράσεις ενίσχυσης της εκπαίδευσης των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας 2 (ΑΠΘ)						
3	Παροχή υπηρεσιών στα ΚΕΣΠΕΜ Ν. Ροδόπης και Ν. Ξάνθης και κινητά ΚΕΣΠΕΜ						
4	Αναπαραγωγή εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού						
5	μετακινήσεις, διαμονές, ενοικιάσεις αιθουσών						
6	Προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού						
ΣΥΝΟΛΟ							

Δείκτες εκροών

A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή υλοποιηθέντων	
1	Α. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ & ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ, ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ/ΠΡΟΩΡΗΣ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	1. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ	Μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στους οποίους υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις						
2			Σχολεία πρωτοβάθμιας στα οποία έγιναν παρεμβάσεις τον 1ο χρόνο						
3			Σχολεία πρωτοβάθμιας στα οποία έγιναν παρεμβάσεις τον 2ο χρόνο						
4			Σχολεία πρωτοβάθμιας στα οποία έγιναν παρεμβάσεις τον 3ο χρόνο						
5		2. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΟΥ	2.1. Δράσεις ενισχυτικές μαθητών/τριών Γυμνασίου	Μαθητές Γυμνασίου στους οποίους υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις					
6				Σχολεία Γυμνασιακής εκπαίδευσης στα οποία έγιναν παρεμβάσεις					
7			2.2. Δράσεις ενισχυτικές μαθητών/τριών Λυκείου	Μαθητές Λυκείου στους οποίους υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις					
8				Σχολεία Λυκειακής εκπαίδευσης στα οποία έγιναν παρεμβάσεις					
9		3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ ΜΕ ΧΑΜΗΛΗ ΕΠΙΔΟΣΗ/ΑΣΤΑΘΗ ΦΟΙΤΗΣΗ		Οικισμοί που κατοικούνται από μέλη της μειονότητας με σημαντικά ποσοστά παιδιών σε σχολική ηλικία εκτός σχολείου και μαθητές με ιδιαίτερα χαμηλή επίδοση, ασταθή ή ελλιπή φοίτηση στους οποίους έγιναν παρεμβάσεις					
10				Παρεμβάσεις που έγιναν στους οικισμούς που κατοικούνται από μέλη της μειονότητας με σημαντικά ποσοστά παιδιών σε σχολική ηλικία εκτός σχολείου και μαθητές με ιδιαίτερα χαμηλή επίδοση, ασταθή ή ελλιπή φοίτηση					
11				Μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με					

A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή υλοποιηθέντων
			χαμηλή επίδοση/ασταθή φοίτηση στους οποίους υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις					
12			Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με χαμηλή επίδοση/ασταθή φοίτηση στους οποίους υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις					
13		4. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΜΕ ΕΛΛΙΠΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Νήπια με ελλιπή ένταξη στο σχολείο στα οποία υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις					
14	Μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με ελλιπή ένταξη στο σχολείο στους οποίους υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις							
15	Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με ελλιπή ένταξη στο σχολείο στους οποίους υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις							
16	Αριθμός παιδιών και εφήβων με ελλιπή ένταξη στο σχολείο στους οποίους υλοποιήθηκαν ενισχυτικές δράσεις							
17	Μαθητές που συμμετείχαν στο Εργαστήριο «Ήχος και Εικόνα»							
18	Ομάδες «σταδιοδρομίας νέων» που δημιουργήθηκαν για παιδιά και εφήβους που είτε δε φοιτούν είτε έχουν εγκαταλείψει το σχολείο σε προηγούμενα έτη							
19	Παιδιά και έφηβοι που έλαβαν μέρος στις ομάδες «σταδιοδρομίας νέων»							
20	Εργαστήρια Γυναικών που δημιουργήθηκαν για την υποστήριξη της τακτικής προσχολικής και σχολικής φοίτησης των παιδιών τους							

A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή υλοποιηθέντων	
21			Γυναίκες που συμμετείχαν σε εργαστήρια για την στήριξη την υποστήριξη της τακτικής προσχολικής και σχολικής φοίτησης των παιδιών τους						
22			Οικισμοί στους οποίους δημιουργήθηκαν εργαστήρια Γυναικών						
23	Β. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙ ΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙ ΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΚΕΣΠΕΜ)	Κέντρα Στήριξης (ΚΕΣΠΕΜ) του Προγράμματος στην Κομοτηνή και την Ξάνθη που λειτουργούν σε κεντρικό επίπεδο.						
24			Περιφερειακά Κέντρα Στήριξης ΚΕΣΠΕΜ που λειτούργησαν σε μη αστικές περιοχές						
25			Κινητά ΚΕΣΠΕΜ που λειτούργησαν						
26			Οικισμοί που επισκέφθηκαν τα κινητά ΚΕΣΠΕΜ						
27			Οικισμοί που κατοικούνται από μέλη της μειονότητας με σημαντικά ποσοστά παιδιών σε σχολική ηλικία εκτός σχολείου και μαθητές με ιδιαίτερα χαμηλή επίδοση, ασταθή ή ελλιπή φοίτηση στους οποίους έγιναν παρεμβάσεις						
28			Μαθητές προσχολικής ηλικίας που παρακολούθησαν εκπαιδευτικές δραστηριότητες στα ΚΕΣΠΕΜ						
29			Μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που παρακολούθησαν εκπαιδευτικές δραστηριότητες στα ΚΕΣΠΕΜ						
30			Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρακολούθησαν εκπαιδευτικές δραστηριότητες στα ΚΕΣΠΕΜ						
31			6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ		Δημιουργικά εργαστήρια νέων που υλοποιήθηκαν				

A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή υλοποιηθέντων
32		ΝΕΩΝ		Παιδιά που συμμετείχαν στα δημιουργικά εργαστήρια νέων				
33		7. ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΩΝ		Νηπιαγωγεία που συμμετείχαν στο πρόγραμμα				
34				Νήπια που συμμετείχαν στο πρόγραμμα				
35				Υφιστάμενο αναλυτικό πρόγραμμα νηπιαγωγείου που προσαρμόστηκε				
36				Εκπαιδευτικό υλικό νηπιαγωγείου στην ελληνική γλώσσα, παιδαγωγικά σύγχρονου και παιγνιώδους, πρωτότυπου ή/και υπάρχοντος με την κατάλληλη προσαρμογή για τις ανάγκες των εν λόγω νηπίων				
37	Γ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	8. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ [ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΕ ΓΟΝΕΙΣ, ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ]	8.1. Ελληνικά σε γονείς	Γονείς που συμμετείχαν σε δραστηριότητες ελληνομάθειας				
38			8.2. Τουρκικά σε εκπαιδευτικούς	Σεμινάρια εξοικείωσης με την τουρκική γλώσσα ή/και μαθήματα τουρκικής σε εκπαιδευτικούς μειονοτικών				
39				Εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν σε δράσεις εξοικείωσης με την τουρκική γλώσσα				
40		9. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Α/ΘΜΙΑΣ, ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΕΡΓΟΥ Β/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	9.1. Επιμόρφωση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας	Υποχρεωτικές επιμορφώσεις υπηρετούντων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγών και δασκάλων μειονοτικών και δημοσίων σχολείων)				
41				Εθελοντικές επιμορφώσεις υπηρετούντων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγών και δασκάλων μειονοτικών και δημοσίων σχολείων)				
42				Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγών και δασκάλων μειονοτικών)				

A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή υλοποιηθέντων
			και δημοσίων σχολείων) που συμμετείχαν στις υποχρεωτικές επιμορφώσεις					
43			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγών και δασκάλων μειονοτικών και δημοσίων σχολείων) που συμμετείχαν στις εθελοντικές επιμορφώσεις					
44			Αριθμός επιμορφώσεων εκπαιδευτικών-συνεργατών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης					
45			Επιμορφώσεις σε εκπαιδευτικούς που διδάσκουν μουσουλμάνους μαθητές κατά τη λειτουργία του κανονικού ωραρίου του σχολείου					
46		9.2. Επιμόρφωση εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας	Υποχρεωτικές επιμορφώσεις σε εκπαιδευτικούς - συνεργάτες που συμμετείχαν στις ενισχυτικές παρεμβάσεις για μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου					
47			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν μουσουλμάνους μαθητές στο σχολείο					
48			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί - συνεργάτες που συμμετείχαν στις ενισχυτικές παρεμβάσεις για μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου					
49		9.3. Επιμόρφωση Σχολικών Συμβούλων και Στελεχών της Εκπαίδευσης	Επιμορφώσεις σχολικών συμβούλων και στελεχών εκπαίδευσης					
50		10.	Νέο εκπαιδευτικό υλικό για τα νήπια της					

A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή υλοποιηθέντων
		ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΥΛΙΚΟΥ	μειονότητας που φοιτούν στα νηπιαγωγεία					
51	Υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό για το μειονοτικό δημοτικό που επικαιροποιήθηκε							
52	Αναβάθμιση (προσαρμογή στις νέες τεχνολογικές απαιτήσεις) της λογισμικής μεθόδου εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας για παιδιά 8-12 ετών, που έχει παραχθεί σε προηγούμενες φάσεις και του ελληνοτουρκικού λεξικού για παιδιά.							
53	Σχολικά βιβλία και εκπαιδευτικό υλικό που παρήγαγε το Πρόγραμμα σε προηγούμενες φάσεις για το γυμνάσιο και στα οποία έγιναν διορθώσεις							
54	11. ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ		Εκπαιδευτικό υλικό σε έντυπη μορφή που αναπαράχθηκε					
55			Εκπαιδευτικό υλικό σε ηλεκτρονική μορφή που αναπαράχθηκε					
56	12. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ, ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	12.1. Επιμόρφωση συνεργατών/ριών	Επιμορφώσεις συνεργατών του προγράμματος που θα εργάστηκαν στις διάφορες δράσεις και παρεμβάσεις					
57			Επιμορφούμενοι συνεργάτες του προγράμματος που θα εργάστηκαν στις διάφορες δράσεις και παρεμβάσεις					
58		12.2. Παρεμβάσεις ενημέρωσης, διαβούλευσης, ευαισθητοποίησης	Παρεμβάσεις ενημέρωσης που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου					

A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή υλοποιηθέντων
59		13. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ, ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	13.1. Μελέτη με αντικείμενο την εισαγωγή της τουρκικής στη ΔΕ	Μελέτη με αντικείμενο την εισαγωγή της τουρκικής στη ΔΕ				
60			13.2. Απογραφή διαρροής μαθητών/ριών	Απογραφή διαρροής μαθητών/ριών				
61			13.3. Φοίτηση στην Τριτοβάθμια	Δειγματοληπτική μελέτη με αντικείμενο τη Φοίτηση στην Τριτοβάθμια				
62			13.4. Νομική μελέτη και προτάσεις	Νομική μελέτη και προτάσεις				
63			13.5. Πιλοτική εφαρμογή νέου εκπαιδευτικού υλικού σε μικτές σχολικές τάξεις δημόσιων γυμνασίων	Δημόσια γυμνάσια με μικτό μαθητικό πληθυσμό Χριστιανών και Μουσουλμάνων στα οποία έγινε εφαρμογή, από επιμορφούμενους εκπαιδευτικούς των νέων βιβλίων και εκπαιδευτικών υλικών για τη διδασκαλία όλων των μαθημάτων εκτός της ελληνικής γλώσσας για τις τρεις τάξεις του γυμνασίου				
64			Μέσος ετήσιος Μαθητές που συμμετέχουν σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης					
65			Δομές εκπαίδευσης που ωφελούνται					
66			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης					
67			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης					

Δείκτες αποτελεσμάτων

- Ποσοστό (%) μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού στόχου
- Ποσοστό (%) μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού στόχου
- Ποσοστό (%) σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού στόχου
- Ποσοστό (%) σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού στόχου
- Ποσοστό (%) μαθητών που παρακολούθησαν το πρόγραμμα στα ΚΕΣΠΕΜ σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού στόχου

Δείκτες επιπτώσεων

- Ενίσχυση της ένταξης των μαθητών της μειονότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα
- Ενίσχυση της στάσης των οικογενειών της μειονότητας προκειμένου να στηρίξουν ενεργά την εκπαίδευση των παιδιών τους
- Ενίσχυση της παραμονής των μαθητών της μειονότητας καθ' όλη την διάρκεια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης
- Βαθμός εξοικείωσης μαθητών και ενηλίκων (μητέρων) με την ελληνική γλώσσα

❖ **ΠΟΙΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ**

- Βαθμός ενσωμάτωσης στην εφαρμογή των προγραμμάτων παρέμβασης των βασικών αρχών του Προγράμματος
- Βαθμός ανταπόκρισης των δράσεων στις ανάγκες και στόχους του Προγράμματος
- Βαθμός ενδιαφέροντος συμμετοχής
- Βαθμός ανταπόκρισης των προγραμμάτων στις ανάγκες των ομάδων στόχου
- Βαθμός ικανοποίησης των επιμορφωμένων
- Βαθμός συμβολής των Πράξεων στη διαδικασία εκπαιδευτικής ένταξης μαθητών της μειονότητας και καταπολέμησης του φαινομένου της σχολικής διαρροής.
- Βαθμός βελτίωσης των δεξιοτήτων του ωφελούμενου πληθυσμού
- Επάρκεια και αποτελεσματικότητα ψυχοκοινωνικής στήριξης των ωφελούμενων και των οικογενειών τους
- Βαθμός ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης με επιμορφωτικά προγράμματα
- Καινοτομίες και τρόπος διάχυσης καλών πρακτικών που παρήχθησαν, μεταξύ των εμπλεκόμενων συμμετεχόντων
- Προβλήματα / ελλείψεις των προγραμμάτων παρέμβασης
- Διερεύνηση των επιτευγμάτων και αδυναμιών των παρεμβάσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Συμβολή και επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία / προστιθέμενη αξία
- Αξιολόγηση της Πράξης ως εργαλείου για την καταστολή κοινωνικών διακρίσεων και ανισοτήτων

A.3.2.2 Δείκτες Αξιολόγησης Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης των παιδιών Ρομά

Για την ομάδα ωφελούμενων Ρομά, μέσω των ακόλουθων Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης :

- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας και Δυτικής Ελλάδας, ΑΠ 1 με MIS 304263
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, ΑΠ 3, MIS 304272
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, ΑΠ2, MIS 304274
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Πελοποννήσου, Κρήτης και Βορείου Αιγαίου, ΑΠ1, MIS 304275
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη με MIS 303167
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, MIS 303169

αναπτύχθηκαν οι ακόλουθοι ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες:

❖ ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Απορροφητικότητα

ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Αρχικός Προϋπολογισμός (€)	Προϋπολογισμός βάσει 4ης Τροποποίησης ΤΔ (€)	Καταχωρηθείσες δαπάνες στο ΟΠΣ (€)	Ενταλματοποιημένες δαπάνες (από ΕΛΚΕ), που δεν έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ (€) *	Τιμολογηθείσες δαπάνες που δεν έχουν σταλεί στον ΕΛΚΕ (€)**
Επιστημονική στήριξη του Έργου και δημιουργία δικτύου συνεργατών					
Οργάνωση και υλοποίηση δράσεων επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης					
Δράσεις δημοσιότητας και προβολής του Έργου					
Εξοπλισμός Εργαστηρίων Δημιουργικής Απασχόλησης					
Αναλώσιμο υλικό για μαθητές του Έργου					
Εκτυπώσεις και αναπαραγωγές υλικού					
Αγορά βιβλίων για τις σχολικές βιβλιοθήκες					
Εξωτερική Αξιολόγηση του Έργου					
Μετακίνηση μαθητών Ρομά					
Σύνολο					

Δείκτες εκροών

Δείκτες Εκροών								
A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Πραγματοποιηθείσα Τιμή	Βαθμός επίτευξης
1	Βάσει Δεικτών Τεχνικού Δελτίου		Μέσος ετήσιος αριθμός μαθητών που συμμετέχουν σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης					
2			Δομές εκπαίδευσης που επωφελούνται					
3			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης					
4			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης					
5			Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (ισοδύναμα ανθρωποέτη)					
6	ΔΡΑΣΗ 1: Ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή:		Αναλυτική περιγραφή των παρεμβάσεων, της μεθοδολογίας και των αποτελεσμάτων εφαρμογής. Παράρτημα με εκθέσεις για κάθε οικισμό χωριστά					
7			Καλές πρακτικές για την ενίσχυση της πρόσβασης των παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή					
8			Οικισμοί Ρομά στους οποίους έγιναν παρεμβάσεις για την ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή					
9			Μαθητές νηπιακής εκπαίδευσης που εντοπίστηκαν					
10			Εμβολιασμοί Νηπίων					
11			Εγγραφές Νηπίων σε δομές προσχολικής αγωγής					
12			Οικισμοί Ρομά στους οποίους έγιναν παρεμβάσεις διευκόλυνσης πρόσβασης των παιδιών από τον οικισμό στο σχολείο					
13			Ενδοσχολικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της πρόσβασης στην προσχολική αγωγή					
14			Εξωσχολικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε οικισμούς κατά τη διάρκεια του θέρους για την ενίσχυση της πρόσβασης στην προσχολική αγωγή					
15			Τεστ Ανίχνευσης Επικοινωνιακής Ικανότητας στην ελληνική σε νηπιαγωγεία κατά την είσοδο των νηπίων σε αυτά					

Δείκτες Εκρώων								
A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκρώων	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Πραγματοποιηθείσα Τιμή	Βαθμός επίτευξης
16			Τεστ Ανίχνευσης Επικοινωνιακής Ικανότητας στην ελληνική σε νηπιαγωγεία κατά την έξοδο/αποφοίτηση των νηπίων από αυτά					
17			Πορτφόλιο νηπίου					
18			Νηπιαγωγεία					
19			Μαθητές που ολοκλήρωσαν τη φοίτηση στο νηπιαγωγείο					
20	ΔΡΑΣΗ 2 Ενδοσχολικές παρεμβάσεις για τη σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης	ΥΠΟΔΡΑΣΗ 1: Ένταξη στο σχολείο	Ενέργειες ένταξης των παιδιών Ρομά, στο οποίο θα περιλαμβάνεται Παράρτημα με Εκθέσεις για το κάθε σχολείο εφαρμογής ξεχωριστά.					
21			Μαθητές που εγγράφηκαν στο δημοτικό					
22			Μαθητές που εγγράφηκαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση					
23			Δημοτικά σχολεία που υποστηρίχθηκε το διδακτικό τους έργο					
24			Σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υποστηρίχθηκε το διδακτικό τους έργο					
25		Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής						
26		ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2: Υποστήριξη των παιδιών μέσω ενισχυτικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων	Δημοτικά σχολεία στα οποία έγιναν παρεμβάσεις ενισχυτικής διδασκαλίας					
27			Τμήματα παράλληλης διδασκαλίας στο δημοτικό					
28			Τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, μετά το μάθημα, στο δημοτικό					
29			Μαθητές Ρομά δημοτικού που συμμετείχαν στα τμήματα παράλληλης διδασκαλίας					
30			Μαθητές Ρομά δημοτικού που συμμετείχαν στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, μετά το μάθημα					
31			Σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα οποία έγιναν παρεμβάσεις ενισχυτικής διδασκαλίας					
32			Τμήματα παράλληλης διδασκαλίας σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης					
33			Τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, μετά το μάθημα, σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης					
34			Μαθητές πρωτοβάθμιας					
35			Μαθητές Δευτεροβάθμιας					

Δείκτες Εκρώων									
A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκρώων	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Πραγματοποιηθείσα Τιμή	Βαθμός επίτευξης	
36			Μαθητές Ρομά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα τμήματα παράλληλης διδασκαλίας						
37			Μαθητές Ρομά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, μετά το μάθημα						
38			Θερινά τμήματα ενίσχυσης των μαθητών για τη διευκόλυνση της μετάβασης των μαθητών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο						
39			Θερινά τμήματα ενίσχυσης των μαθητών για τη διευκόλυνση της μετάβασης των μαθητών από το Γυμνάσιο στο Λύκειο.						
40			Παράρτημα με Εκθέσεις για το κάθε σχολείο εφαρμογής ξεχωριστά. Διδακτική μεθοδολογία, εκπαιδευτικό υλικό, διαδικασία αξιολόγησης και αποτελέσματα εφαρμογής						
41		ΥΠΟΔΡΑΣΗ 3: Διεύρυνση των σχολικών δραστηριοτήτων εντός και εκτός σχολικής μονάδας	Εξωσχολικές και ενδοσχολικές δραστηριότητες για τη σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης						
42		ΥΠΟΔΡΑΣΗ 4:	Σχολικές βιβλιοθήκες που εμπλουτίστηκαν						
43		Οργάνωση και εμπλουτισμός σχολικής βιβλιοθήκης	Βιβλία που απεστάλησαν στις σχολικές βιβλιοθήκες						
44		ΔΡΑΣΗ 3: Ενίσχυση της πρόσβασης στα		Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων με τα οποία συνεργάστηκε η Πράξη					
45				Επιμορφούμενοι Ρομά στα ΚΕΕ					

Δείκτες Εκρώων								
A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκρώων	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Πραγματοποιηθείσα Τιμή	Βαθμός επίτευξης
46	Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας		Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας με τα οποία συνεργάστηκε η Πράξη					
47			Επιμορφούμενοι Ρομά στα ΣΔΕ					
48			Σχολές Γονέων					
49			Εκπαιδευόμενοι Ρομά στις Σχολές Γονέων					
50			Καλές πρακτικές ενίσχυσης της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας καθώς και της σύνδεσης αυτών των δομών με τα σχολεία όπου φοιτούν παιδιά Ρομά.					
51	ΔΡΑΣΗ 4: Επιμορφωτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών:	ΥΠΟΔΡΑΣΗ 1: Ενδοσχολικές επιμορφώσεις εκπαιδευτικών	Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί Γενικών Επιμορφώσεων					
			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί ενδοσχολικών/διασχολικών επιμορφώσεων					
52			Εισαγωγικές επιμορφώσεις					
53			Διάρκεια (σε ώρες) εισαγωγικών επιμορφώσεων					
54			Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις εισαγωγικές επιμορφώσεις					
55			Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις εισαγωγικές επιμορφώσεις					
56			Τακτικές επιμορφώσεις					
57			Θεματικοί κύκλοι τακτικών επιμορφώσεων					
58			Διάρκεια (σε ώρες) θεματικών κύκλων τακτικών επιμορφώσεων					
59			Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις τακτικές επιμορφώσεις					
60			Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις τακτικές επιμορφώσεις					
61			Σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στα οποία πραγματοποιήθηκαν τακτικές επιμορφώσεις					
62			Σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα οποία πραγματοποιήθηκαν τακτικές επιμορφώσεις					
63			ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2: Γενικές	Γενικές επιμορφώσεις στελεχών εκπαίδευσης και λοιπών συνεργατών της Πράξης				

Δείκτες Εκρώων								
A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκρώων	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Πραγματοποιηθείσα Τιμή	Βαθμός επίτευξης
64		επιμορφώσε ις	Συμμετέχοντες στις Γενικές επιμορφώσεις στελεχών εκπαίδευσης και λοιπών συνεργατών της Πράξης					
65		ΥΠΟΔΡΑΣΗ 3: Εξ αποστάσεως επιμόρφωσ η	Ηλεκτρονικό επιμορφωτικό υλικό					
66			Επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί με το σύστημα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης					
67			Καλές πρακτικές διδασκαλίας σε τάξεις που φοιτούν παιδιά Ρομά. Στο πλαίσιο αυτού του παραδοτέου θα δίνονται πρακτικά παραδείγματα ασκήσεων, δραστηριοτήτων κ.α. με έμφαση σε υλικό που έχουν αναπτύξει οι εκπαιδευτικοί που θα παρακολουθήσουν τις επιμορφώσεις.					
68	ΔΡΑΣΗ 5: Παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης		Σχολικές μονάδες στις οποίες διενεργήθηκαν δράσεις ψυχοκοινωνικής στήριξης					
69			Ψυχολόγοι που συμμετείχαν στις ομάδες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης					
70			Μαθητές Ρομά πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που επωφελήθηκαν					
71			Μαθητές Ρομά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που επωφελήθηκαν					
72			Σχολεία πρωτοβάθμιας					
73			Σχολεία δευτεροβάθμιας					
74			Μοντέλο Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης σε Ομάδες μαθητών ρόμικης καταγωγής και σε Σχολικές Τάξεις					
75			Εργαλεία καταγραφής των αναγκών της ομάδας - στόχου					
76			Καταγραφή των αναγκών των μαθητών των σχολικών μονάδων του προγράμματος, των εκπαιδευτικών και των γονέων					
77			Σχεδίαση των επιμέρους στόχων και δραστηριοτήτων των παρεμβάσεων ψυχοκοινωνικής στήριξης					
78			Καλές πρακτικές εφαρμογής προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.					

Δείκτες Εκρώων										
A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκρώων	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Πραγματοποιηθείσα Τιμή	Βαθμός επίτευξης		
79	ΔΡΑΣΗ 6: Σύνδεση σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας		Μαθητές Ρομά πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που επωφελήθηκαν							
80			Μαθητές Ρομά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που επωφελήθηκαν							
81			Σχολεία πρωτοβάθμιας							
82			Σχολεία δευτεροβάθμιας							
83			Δράσεις δημιουργικής απασχόλησης και εμπύχωσης που πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με συναφείς προς τη δράση φορείς της τοπικής κοινότητας ή δήμου							
84			Σχολεία εφαρμογής δράσεων δημιουργικής απασχόλησης και εμπύχωσης							
85			Τμήματα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τους γονείς σε συνεργασία με το ΙΔΕΚΕ ή και τους δήμους							
86			Ενημερώσεις γονέων από τους επιστημονικούς συνεργάτες για θέματα που αφορούν την προστασία και ασφάλεια των παιδιών							
87			Γονείς μαθητών που υποστηρίχθηκαν για την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία, με τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας							
88			Μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε γονείς μαθητών σε συνεργασία με το ΙΔΕΚΕ ή και τους δήμους							
89			Γονείς στους οποίους βελτιώθηκε η πρόσβαση στη δημόσια διοίκηση							
90			Κατάλογος με υλοποιηθείσες παρεμβάσεις καθώς και καλές πρακτικές							
91			ΔΡΑΣΗ 7: Δικτύωση Σχολείων		Σχεδιασμός, ανάπτυξη κι εγκατάσταση διαδικτυακής εφαρμογή					
					Σχολεία που δικτυώθηκαν					
92	Διαδικτυακές συζητήσεις που υλοποιήθηκαν με τη χρήση ανοικτής εφαρμογής της διαδικτυακής πλατφόρμας									
93	Υποδομές για την υποστήριξη των συμμετεχόντων στην διαδικτυακή πλατφόρμα που εγκαταστάθηκαν									

Δείκτες Εκρώων								
A/A	Δράση	Υποδράση	Δείκτες εκρώων	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου)	Πραγματοποιηθείσα Τιμή	Βαθμός επίτευξης
94	ΔΡΑΣΗ 8: Δημοσιότητα		Ημερίδες					
95			Συνέδρια					
96			Δημοσιεύματα στον ηλεκτρονικό τύπο					
97			Δημοσιεύματα στον έντυπο τύπο					
98			Συνεντεύξεις Τύπου					
99			Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά (Ελλάδα και εξωτερικό)					
100			Τεύχη Αποτίμησης					
101			Τεύχη με στατιστικά στοιχεία (1 στα ελληνικά, 1 στα αγγλικά)					
102			Αφίσες					
103			Έκδοση ειδικής σχολικής εφημερίδας					
104			Ταινίες μικρού μήκους-ντοκιμαντέρ με θέμα τους Ρομά					
105			Πολιτιστικές εκδηλώσεις					
106			ΔΡΑΣΗ 9: Αξιολόγηση Πράξης		Ετήσιος «Απολογισμός Δράσεων και Πεπραγμένων»			
107	Τελική «Έκθεση Αξιολόγησης» της Πράξης.							

Δείκτες αποτελεσμάτων

- Ποσοστό (%) Ρομά μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού στόχου
- Ποσοστό (%) Ρομά μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού στόχου
- Ποσοστό (%) νηπιαγωγείων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού στόχου
- Ποσοστό (%) σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο
- Ποσοστό (%) σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο
- Ποσοστό (%) νηπιαγωγών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο
- Ποσοστό (%) εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο
- Ποσοστό (%) εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στο πρόγραμμα σε σχέση με το σύνολο

Δείκτες επιπτώσεων

- Ενίσχυση της πρόσβασης των παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή
- Ενίσχυση της παραμονής των μαθητών Ρομά καθ' όλη την διάρκεια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης
- Επίπτωση στην κατανόηση της διαφορετικότητας εντός του σχολικού περιβάλλοντος

❖ **ΠΟΙΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ**

- Βαθμός ενσωμάτωσης στην εφαρμογή των προγραμμάτων παρέμβασης των βασικών αρχών του Προγράμματος
- Βαθμός ανταπόκρισης των δράσεων στις ανάγκες και στόχους του Προγράμματος
- Βαθμός ενδιαφέροντος συμμετοχής
- Βαθμός ανταπόκρισης των προγραμμάτων στις ανάγκες των ομάδων στόχου
- Βαθμός ικανοποίησης των επιμορφωμένων
- Βαθμός συμβολής των Πράξεων στη διαδικασία εκπαιδευτικής ένταξης μαθητών Ρομά και της καταπολέμησης του φαινομένου της σχολικής διαρροής.
- Βαθμός βελτίωσης των δεξιοτήτων του ωφελούμενου πληθυσμού
- Επάρκεια και αποτελεσματικότητα ψυχοκοινωνικής στήριξης των ωφελούμενων και των οικογενειών τους
- Βαθμός ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης με επιμορφωτικά προγράμματα
- Καινοτομίες και τρόπος διάχυσης καλών πρακτικών που παρήχθησαν, μεταξύ των εμπλεκόμενων συμμετεχόντων
- Προβλήματα / ελλείψεις των προγραμμάτων παρέμβασης
- Διερεύνηση των επιτευγμάτων και αδυναμιών των παρεμβάσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Συμβολή και επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία / προστιθέμενη αξία
- Αξιολόγηση των Πράξεων ως εργαλείου για την καταστολή κοινωνικών διακρίσεων και ανισοτήτων

A.3.2.2 Δείκτες Αξιολόγησης Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης στη Διασπορά

Για την ομάδα ωφελούμενων της Διασποράς, μέσω της Πράξης Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης με MIS 303141, αναπτύχθηκαν οι εξής ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες:

❖ ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Απορροφητικότητα

A/A	Υποέργο	Προϋπολογισμός (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου) (€)	Προϋπολογισμός (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου- 3η τροποποίηση 26/09/2014) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει ΔΠΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΈΧΟΥΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΘΕΙ ΣΤΟ ΟΠΣ) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει ενταλματοποιημένων δαπανών από ΕΛΚΕ - Παν. Κρήτης) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει τιμολογημένων δαπανών που δεν έχουν κατατεθεί στο ΕΛΚΕ - Παν. Κρήτης) (€)	Ποσοστό Απορρόφησης (%)
1	Εκτέλεση με ίδια μέσα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης						
2	Επιμόρφωση ομογενών εκπαιδευτικών στο ΑΠ Θεσσαλονίκης						
3	Ανάπτυξη συμπληρωματικού υλικού από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων						
4	Έκδοση συμπληρωματικού εκπαιδευτικού υλικού σε έντυπη μορφή						
5	Έκδοση συμπληρωματικού εκπαιδευτικού υλικού σε ψηφιακή μορφή						
6	Αναμόρφωση υλικού						
7	Μετακίνηση-διαμονή συμμετεχόντων στις δραστηριότητες Άνοιξης 2011						
8	Μετακίνηση-διαμονή συμμετεχόντων στις δραστηριότητες Θέρους 2011						
9	Μετακίνηση-διαμονή συμμετεχόντων στις						

A/A	Υποέργο	Προϋπολογισμός (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου) (€)	Προϋπολογισμός (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου- 3η τροποποίηση 26/09/2014) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει ΔΠΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΎΧΟΥΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΘΕΙ ΣΤΟ ΟΠΣ) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει ενταλματοποιημένων δαπανών από ΕΛΚΕ - Παν. Κρήτης) (€)	Απολογιστικό κόστος (βάσει τιμολογημένων δαπανών που δεν έχουν κατατεθεί στο ΕΛΚΕ - Παν. Κρήτης) (€)	Ποσοστό Απορρόφησης (%)
	δραστηριότητες Χειμώνα 2012						
10	Μετακίνηση-διαμονή συμμετεχόντων στις δραστηριότητες Θέρος 2012						
11	Μετακίνηση-διαμονή συμμετεχόντων στις δραστηριότητες Χειμώνα 2013						
12	Μετακίνηση-διαμονή συμμετεχόντων στις δραστηριότητες Θέρος 2013						
13	Ηχογραφήσεις						
14	Οπτικοποίηση - animation						
15	Ταχυδρομικά-Μεταφορές						
16	Εμπλουτισμός περιβάλλοντος Ηλεκτρονικής Μάθησης						
17	Μετακίνηση – διαμονή συμμετεχόντων στη Απολογιστική Δημερίδα-Συνάντηση Εργασίας (Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2014)						
18	Αποστολές εκπαιδευτικού υλικού						
	ΣΥΝΟΛΟ						

Δείκτες εκροών

A/A	Άξονας	Υποάξονας	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου- 3η τροποποίηση 26/09/2014)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή από όπου προκύπτει η τιμή υλοποιηθέντων	Βαθμός επίτευξης
1			Επιμορφούμενοι Εκπαιδευτικοί Α/θμιας Εκπαίδευσης						
2			Επιμορφούμενοι Εκπαιδευτικοί Β/θμιας Εκπαίδευσης						
3			Επωφελούμενοι άνδρες μαθητές Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης						
4			Επωφελούμενοι γυναίκες μαθήτριες Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης						
5			Αριθμός επιμορφώσεων εκπαιδευτικών / ανά κατηγορία σχολείου – ΤΕΓ που διδάσκουν						
6	<u>ΑΞΟΝΑΣ Α:</u> <u>Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και Προγράμματα Σπουδών</u>	A1 Αναμόρφωση και έκδοση του ήδη παραχθέντος εκπαιδευτικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή	Υφιστάμενο έντυπο εκπαιδευτικό υλικό που αναβαθμίστηκε/ εμπλουτίστηκε						
7			Υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό, σε ψηφιακή μορφή (CD) που αναβαθμίστηκε/ εμπλουτίστηκε						
8			Υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό, σε ψηφιακή μορφή (DVD) που αναβαθμίστηκε/ εμπλουτίστηκε, της σειράς ΜΟΡΜΩ						
9		A2 Παραγωγή νέου αναγκαίου υλικού σε έντυπη και ψηφιακή μορφή	Νέο εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε σε έντυπη μορφή						
10			Νέο εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε σε ψηφιακή μορφή						
11		A3 Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για εξ αποστάσεως	Εκπαιδευτικό υλικό για εξ αποστάσεως εκπαίδευση						

A/A	Άξονας	Υποάξονας	Δείκτες εκρών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου- 3η τροποποίηση 26/09/2014)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή από όπου προκύπτει η τιμή υλοποιηθέντων	Βαθμός επίτευξης
		εκπαίδευση							
12	<u>ΑΞΟΝΑΣ Β: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών – συμβατική και εξ αποστάσεως</u>	B1 Επιμόρφωση αποσπώμενων εκπαιδευτικών	Επιμορφώσεις αποσπασμένων εκπαιδευτικών						
13		B2 Επιμόρφωση ομογενών εκπαιδευτικών	Επιμορφώσεις ομογενών εκπαιδευτικών από το ΕΔΙΑΜΜΕ						
14			Επιμορφώσεις ομογενών εκπαιδευτικών από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης						
15		B3 Μετεκπαίδευση εκπαιδευτικών από Αυστραλία σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας της Νότιας Αυστραλίας και το Flinders University	Μετεκπαίδευση εκπαιδευτικών από Αυστραλία σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας της Νότιας Αυστραλίας και το Flinders University						
16		B4 Τηλεπαιμόρφωση	Αριθμός προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης						
17	<u>ΑΞΟΝΑΣ Γ: Υποδομές και μεθοδολογία ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning)</u>	Γ1 Επιχειρησιακός σχεδιασμός του πλαισίου της ελληνόγλωσσης διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στη διασπορά (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση)> Περιλαμβάνεται οργανωτικός,	Έκθεση σκοπιμότητας						

A/A	Άξονας	Υποάξονας	Δείκτες εκρών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου- 3η τροποποίηση 26/09/2014)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή από όπου προκύπτει η τιμή υλοποιηθέντων	Βαθμός επίτευξης
		παιδαγωγικός και τεχνολογικός σχεδιασμός.							
18		Γ2 Συγκρότηση και λειτουργία κοινοτήτων μάθησης	Ανάπτυξη και σύνδεση πλατφόρμας επιμόρφωσης στην ενιαία Εκπαιδευτική Πύλη διαπολιτισμικής εκπαίδευσης του ΥΠΔΒΜΘ σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του ΥΠΔΒΜΘ.						
19	Κοινότητες πρακτικής εκπαιδευτικών								
20	Κοινότητες πρακτικής μαθητών								
21	Εργασίες των μαθητών (τάξεων) που ταξίδεψαν και φιλοξενήθηκαν στην Ελλάδα.								
22		Γ3 Πλαίσιο Σπουδών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης/επιμόρφωσης. (Βάση δεδομένων του υλικού, περιβάλλον εκπαιδευτικού και περιβάλλον μαθητή)	Βάση δεδομένων που υποστηρίζει τους εκπαιδευτικούς στην κατασκευή των δικών τους περιβαλλόντων και λειτουργεί ως πηγή για την παραγωγή νέου υλικού.						
23	Οπτικοποιημένο και ηχογραφημένο υλικό								
24	Οδηγός αποτελεσματικής διαχείρισης και χρήσης της βάσης δεδομένων από τον εκπαιδευτικό.								
25	Δραστηριότητες και ασκήσεις κατάλληλες για χρήση σε ηλεκτρονικό περιβάλλον μάθησης								
26	Συγγραφή μαθησιακών στόχων για κάθε δραστηριότητα και άσκηση								

A/A	Άξονας	Υποάξονας	Δείκτες εκρών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου- 3η τροποποίηση 26/09/2014)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή από όπου προκύπτει η τιμή υλοποιηθέντων	Βαθμός επίτευξης
27			Ολοκληρωμένα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα για όλα τα επίπεδα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις που έχουν αναπτυχθεί κατά τον παιδαγωγικό σχεδιασμό.						
28			Οδηγίες προς τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση ηλεκτρονικών μαθησιακών περιβαλλόντων						
29			Περιβάλλον εργασίας του εκπαιδευτικού για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη μαθησιακών περιβαλλόντων						
30			Κοινός Φάκελος Υλικού (τράπεζα υλικού), δραστηριοτήτων, κειμένων που συνεργατικά θα παράγουν οι εκπαιδευτικοί και θα μπορούν να μοιράζονται μεταξύ τους						
31			Γλωσσικές πολυμεσικές δοκιμασίες αξιολόγησης του μαθητή						
32			Οδηγός για την αποτελεσματική χρήση, εκ μέρους του εκπαιδευτικού, της βάσης δεδομένων.						
33			Ατομικός φάκελος παραγωγής υλικού και δραστηριοτήτων.						
34			Οδηγός διαφοροποιημένης διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, ως ξένης και στοιχείων ιστορίας και πολιτισμού.						
35			Οδηγός διαφοροποιημένης διδασκαλίας της ελληνικής ως ξένης γλώσσας.						

A/A	Άξονας	Υποάξονας	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου- 3η τροποποίηση 26/09/2014)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή από όπου προκύπτει η τιμή υλοποιηθέντων	Βαθμός επίτευξης
36			Οδηγός διαφοροποιημένης διδασκαλίας για τη διδασκαλία στοιχείων ιστορίας και πολιτισμού.						
37			Εκφωνητής μαθησιακών κειμένων.						
38			Ολοκληρωμένα εκπαιδευτικά σενάρια και σχέδια διδασκαλίας						
39			Δυναμική Σκαλωσιά Υποστήριξης Κειμένων την οποία ο εκπαιδευτικός θα χρησιμοποιεί για να φτιάξει το κατάλληλο υποστηρικτικό περιβάλλον κατανόησης και ερμηνείας κειμένων.						
40			Φάκελος αξιολόγησης του μαθητή.						
41			Σενάρια διαφοροποιημένης διδασκαλίας.						
42			Μαθησιακό περιβάλλον Α1 Μαργαρίτα 1, 2 Μαθαίνω να διαβάζω και να γράφω						
43			Μαθησιακό περιβάλλον Α2 Μαργαρίτα 3,4 και Ελληνικά με την παρέα μου 1						
44			Μαθησιακό περιβάλλον Β1 Μαργαρίτα 5, 6 και Ελληνικά με την παρέα μου 2						
45			Μαθησιακό περιβάλλον Β2 Ελληνικά με την παρέα μου 2 και Βήματα Μπροστά 1						
46			Μαθησιακό περιβάλλον για τα Στοιχεία Ιστορίας και Πολιτισμού.						
47			Μαθησιακά περιβάλλοντα Βιβλιοθήκη, Τραγουδώ, Παίζω και Επικοινωνώ						
48			Εκπαιδευτικοί που χρησιμοποίησαν το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης						
49			Μαθητές που χρησιμοποίησαν το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης						

A/A	Άξονας	Υποάξονας	Δείκτες εκροών	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχου (βάσει αρχικά εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου)	Τιμή στόχου (βάσει τελευταίας εγκεκριμένης τροποποίησης Τεχνικού Δελτίου- 3η τροποποίηση 26/09/2014)	Τιμή στόχου, βάσει απολογισμού	Πηγή από όπου προκύπτει η τιμή υλοποιηθέντων	Βαθμός επίτευξης
50		Γ4 Τηλεκπαίδευση μαθητών/εκπαιδευτικών/γονιών της διασποράς στην ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό.	Τηλεπιορφώσεις εκπαιδευτικών στην ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό						
51			Τηλεπιορφώσεις μαθητών στην ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό						
52			Τηλεπιορφώσεις γονιών στην ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό						
53	<u>ΑΞΟΝΑΣ Δ:</u> <u>Δημοσιότητα και Αξιολόγηση της Πράξης</u>	Δ2 Αξιολόγηση της Πράξης	Εξαμηνιαίες εκθέσεις αξιολόγησης						
54			Ετήσιες εκθέσεις αξιολόγησης						
55	-		Μοντέλο εκπαίδευσης - Προγράμματα σπουδών						
56	-		Μοντέλο επιμόρφωσης - Προγράμματα επιμόρφωσης						
57	-		Έκθεση για τον "Παιδαγωγικό Σχεδιασμό Ηλεκτρονικής Μάθησης"						
58	-		Μελέτη βιωσιμότητας						

Δείκτες αποτελεσμάτων

- Ποσοστό (%) σχολείων της διασποράς που αξιοποίησαν το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης
- Ποσοστό (%) σχολείων της διασποράς που συμμετείχαν στις κοινότητες μάθησης

Δείκτες επιπτώσεων

- Εξοικείωση εκπαιδευτικών με τη χρήση των νέων τεχνολογιών και εργαλείων εκπαίδευσης
- Ενίσχυση και αναβάθμιση της ελληνομάθειας των μαθητών της διασποράς

❖ **ΠΟΙΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ**

- Βαθμός ενσωμάτωσης στην εφαρμογή των προγραμμάτων παρέμβασης των βασικών αρχών του Προγράμματος
- Βαθμός ανταπόκρισης των δράσεων στις ανάγκες και στόχους του Προγράμματος
- Βαθμός ενδιαφέροντος συμμετοχής
- Βαθμός ανταπόκρισης των προγραμμάτων στις ανάγκες των ομάδων στόχου
- Βαθμός ικανοποίησης των επιμορφωμένων
- Βαθμός βελτίωσης των δεξιοτήτων του ωφελούμενου πληθυσμού
- Βαθμός ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης με επιμορφωτικά προγράμματα
- Καινοτομίες και τρόπος διάχυσης καλών πρακτικών που παρήχθησαν, μεταξύ των εμπλεκόμενων συμμετεχόντων
- Προβλήματα / ελλείψεις των προγραμμάτων παρέμβασης
- Διερεύνηση των επιτευγμάτων και αδυναμιών των παρεμβάσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Αξιολόγηση της Πράξης ως εργαλείου για την ανάπτυξη και εφαρμογή εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης

A.4 Εργασία 4: Συλλογή, κωδικοποίηση και μεθοδολογίες αξιολόγησης Δευτερογενών στοιχείων για την εξαγωγή των Ποσοτικών Δεικτών αξιολόγησης

A.4.1 Συλλογή Δευτερογενών στοιχείων

Για τον προσδιορισμό των τιμών των ποσοτικών δεικτών αξιολόγησης των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης που παρουσιάστηκαν παραπάνω, θα αξιοποιηθούν βασικά έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου των Πράξεων όπως:

- Τα Τεχνικά Δελτία
- Οι αποφάσεις ένταξης
- Οι Τριμηνιαίες αναφορές
- Τα Δελτία Παρακολούθησης
- Οι απολογιστικές εκθέσεις πεπραγμένων (εξαμηνιαίες, ετήσιες, τριετίας, κλπ.)
- Τα σχέδια αυτεπιστασίας
- Συμβάσεις ανάθεσης έργων, κλπ.

Παράλληλα με τα παραπάνω βασικά έντυπα, έχουν ζητηθεί, από τους Φορείς Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων, πρόσθετα στοιχεία που αφορούν σε:

- Αναλυτικές και συγκεντρωτικές λίστες επιμορφούμενων
- Αναλυτικές και συγκεντρωτικές λίστες εκπαιδευομένων
- Αναλυτικές καταστάσεις σχολείων παρέμβασης
- Αναλυτική περιγραφή των επιμέρους δράσεων παρέμβασης με ποσοτική ανάλυση των πεπραγμένων
- Παραδοτέα, μελέτες και εκροές των επιμέρους αξόνων των δράσεων των υποέργων
- Αρχεία πεπραγμένων και παρακολούθησης πράξεων
- Ενταλματοποιημένες δαπάνες,
- Τιμολογηθείσες δαπάνες, καθώς και

- Κάθε άλλο υλικό που μπορεί να τεκμηριώσει το βαθμό επίτευξης των επιμέρους δεικτών αξιολόγησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων.

Επιπρόσθετα με τα παραπάνω στοιχεία θα διερευνηθούν και πηγές όπως:

- Βάσεις δεδομένων: όπως
  - Ελληνική στατιστική αρχή
  - Eurostat
  - Στοιχεία αναγνωρισμένων φορέων όπως Διεθνής Αμνηστία, ΟΗΕ κ.λπ.
- Επίσημες εκθέσεις:
  - Στοιχεία από εκθέσεις της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
  - Στοιχεία από εκθέσεις του Συνηγόρου του Πολίτη και άλλους κοινωνικούς φορείς
  - Στοιχεία από την αξιολόγηση παρεμβάσεων στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II
- Διεθνείς και εγχώριες πηγές:
  - Κείμενο ΕΣΠΑ 2007-2013 και αξιολογήσεις.
  - Επικαιροποιημένο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής
  - Επικαιροποιημένες πολιτικές ΕΕ (πχ Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013, Στρατηγική «Ευρώπη 2020») και αντίστοιχες εθνικές πολιτικές (πχ Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων)
  - Εγκύκλιος 32356/ΕΕΣΣΑΑΠ 1657, για την εκτίμηση απασχόλησης που δημιουργείται κατά την υλοποίηση πράξεων ΕΠ
  - Εκθέσεις αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος ΕΠΑΔΒΜ
  - Κείμενα ελέγχων και καταγγελιών

Τα στοιχεία από τις προαναφερόμενες πηγές αναμένεται να συμβάλλουν επικουρικά στην εξαγωγή συμπερασμάτων για τους δείκτες αξιολόγησης, είτε αυτοί αφορούν σε ποσοτικά δεδομένα, είτε σε ποιοτικά.

Σε δεύτερη φάση και παράλληλα με τη διαδικασία συλλογής των δεδομένων θα διενεργηθεί η ανάλυση και κωδικοποίηση αυτών, προκειμένου να αξιολογηθεί αφενός η πληρότητά τους και αφετέρου να αποδοθούν οι τιμές στους επιμέρους ποσοτικούς δείκτες.

Για όσους δείκτες δεν είναι δυνατό να εκτιμηθούν με ποσοτικό τρόπο, θα επιχειρηθεί μία περιγραφική ανάλυση του βαθμού επίτευξής των, βάσει των στοιχείων που θα συλλέγονται από τους Φορείς Υλοποίησης των Πράξεων. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονιστεί ότι η διαδικασία αυτή της συλλογής, κωδικοποίησης και ανάλυσης των δευτερογενών στοιχείων για την απόδοση τιμών στους επιμέρους αξιολογικούς δείκτες, είναι μία συνεχής διαδικασία, η οποία θα εξελίσσεται καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, ώστε να μπορούν να αποτυπωθούν με ακρίβεια δεδομένα που απαντούν στους αξιολογικούς στόχους του παρόντος έργου για κάθε Πράξη.

A.4.2. Μεθοδολογία ανάλυσης δεδομένων

Για την ανάλυση και επεξεργασία της πληθώρας των δευτερογενών ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων που θα συλλέγονται, η ομάδα έργου θα αξιοποιήσει μια σειρά εργαλείων και μεθόδων, τα οποία παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Μεθοδολογίες ανάλυσης δεδομένων	Βασικές εφαρμογές
Ανάλυση S.W.O.T. (S.W.O.T. Analysis)	Επικαιροποίηση της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης που βασίστηκε ο σχεδιασμός των παρεμβάσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
Ανάλυση επιπτώσεων (Impact analysis)	Διερεύνηση των επιπτώσεων από την εφαρμογή των παρεμβάσεων ανά πράξη
Μεθοδολογία Ανάλυσης Χάσματος (GAP analysis)	Διερεύνηση των «κενών» όσον αφορά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων
Πληροφοριακό σύστημα αξιολόγησης	Αποθήκευση και επεξεργασία όλων των πληροφοριών και των δεδομένων που θα συλλέγονται είτε από πρωτογενείς πηγές (π.χ. προτεινόμενες έρευνες πεδίου) είτε από δευτερογενείς πηγές (π.χ. επίσημα κείμενα και βιβλιογραφία δεδομένα από βάσεις δεδομένων κλπ.)

A.4.2.1 Ανάλυση S.W.O.T. (S.W.O.T. Analysis)

Η Ανάλυση SWOT αναπτύχθηκε με στόχο την διαμόρφωση επιχειρησιακών στρατηγικών και παρεμβατικών πολιτικών για το σχεδιασμό μέτρων και αξιολόγηση επιλογών σε ένα ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Τα αρχικά του συγκεκριμένου μεθοδολογικού εργαλείου σχετίζονται με

την ανάλυση των ισχυρών σημείων (Strengths), των αδυναμιών (Weaknesses), των ευκαιριών (Opportunities) και των απειλών (Threats) ενός οργανισμού.

Με τη χρήση αυτού του μεθοδολογικού εργαλείου είναι δυνατόν να περιορισθούν οι περιοχές αβεβαιότητας οι οποίες σχετίζονται με την εφαρμογή ενός προγράμματος ή μιας δέσμης παρεμβάσεων. Κατ' αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται ο προσδιορισμός της σχετικής στρατηγικής που πρέπει να ακολουθηθεί για την επίτευξη των στόχων, συγκεκριμένα:

- Γίνεται διάγνωση και προσδιορισμός των καθοριστικών παραγόντων, ενδογενών και εξωγενών που δύνανται να επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος
- Διαμορφώνονται κατάλληλες κατευθυντήριες γραμμές μέσω της διασύνδεσης του προγράμματος με το περιβάλλον του.

Η ανάλυση SWOT περιλαμβάνει τα ακόλουθα έξι διακριτά βήματα:

1. Σαρωτική ανάλυση του περιβάλλοντος του προγράμματος – έργου.
2. Διαμόρφωση – κατάρτιση πιθανών δράσεων.
3. Εξωτερική ανάλυση των ευκαιριών και κινδύνων – απειλών.
4. Εσωτερική ανάλυση των δυνατών και αδύνατων σημείων.
5. Κατηγοριοποίηση των πιθανών δράσεων – Προσανατολισμός παρεμβάσεων.
6. Αξιολόγηση συνολικής στρατηγικής.

Η ανάλυση SWOT χρησιμοποιείται στο σχεδιασμό στρατηγικών και πολιτικών αλλά δεν είναι αρκετή από μόνη της. Η χρησιμότητά της ενδείκνυται σε πρώιμα στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων ως προϋπόθεση για τον στρατηγικό σχεδιασμό διαφόρων ενεργειών. Η κατανόηση των εξωτερικών παραγόντων, σε συνδυασμό με την εσωτερική διάγνωση των δυνατών και αδύνατων σημείων του, σκιαγραφούν το ευρύτερο περιβάλλον του έργου και μπορούν να μετατραπούν σε ανάληψη συγκεκριμένων μέτρων δράσης για την επίτευξη των στόχων του.

A.4.2.2 Ανάλυση επιπτώσεων (Impact analysis)

Σε κάθε δραστηριότητα αξιολόγησης είναι σημαντική η εξέταση και η ανάλυση των επιπτώσεων που έχουν οι διορθωτικές ενέργειες και οι παρεμβάσεις. Κατά συνέπεια, είναι σημαντικό ένας σύμβουλος να διαθέτει συγκεκριμένους μηχανισμούς και εργαλεία για να μπορεί να αντιλαμβάνεται τις επιπτώσεις των παρεμβάσεων πάνω στους εξυπηρετούμενους, τα συστήματα

και στους μηχανισμούς λειτουργιών που διαθέτει. Μέσω της Ανάλυσης των Επιπτώσεων των δραστηριοτήτων, ο σύμβουλος επιτυγχάνει την πλήρη κατανόηση και πρόβλεψη απωλειών και άλλων ανεπιθύμητων αποτελεσμάτων.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Επιπτώσεων, αναλύονται οι ακόλουθες μορφές επιπτώσεων σε έναν οργανισμό που μπορούν να προκύψουν από μια σειρά αλλαγών:

- Οι **Άμεσες Επιπτώσεις** (Direct Impacts), αφορούν τις συνέπειες από την αρχική αλλαγή.
- Οι **Έμμεσες Επιπτώσεις** (Indirect Impacts), αφορούν τις συνέπειες στους άλλους τομείς που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τον τομέα που έγινε η αρχική αλλαγή.
- Οι **Παρακινούμενες Επιπτώσεις** (Induced Impacts), που δημιουργούνται από την γενική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί ο οργανισμός και συναναστρέφεται με τους χρήστες των υπηρεσιών του.

A.4.2.4 Μεθοδολογία Ανάλυσης Χάσματος (GAP analysis)

Η Ανάλυση Χάσματος (Gap Analysis) είναι μια τεχνική που χρησιμοποιείται εκτενώς στο σχεδιασμό της στρατηγικής ή στην εξέταση διαδικασιών. Με την εφαρμογή της, προσδιορίζονται τα «κενά» που μπορεί να υπάρχουν μεταξύ της υφιστάμενης κατάστασης και της επιθυμητής και μπορεί να αφορά διαδικασίες, τεχνολογία και συστήματα, ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές και εσωτερική οργάνωση του Φορέα.

Τα βήματα που ακολουθούνται είναι τα εξής:

- Επιλογή βασικών κριτηρίων απόδοσης (ποιοτικά ή/ και ποσοτικά)
- Καθορισμός επιθυμητής/ μελλοντικής απόδοσης
- Μέτρηση υφιστάμενης απόδοσης
- Αναγνώριση των «κενών» που υπάρχουν μεταξύ υφιστάμενης και επιθυμητής μελλοντικής απόδοσης.

Η ανάλυση χάσματος οδηγεί και διευκολύνει τον σχεδιασμό/ προσδιορισμό των επιχειρησιακών ενεργειών/ παρεμβάσεων και αλλαγών (σε διαδικασίες, ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές, οργάνωση), απαραίτητων για την εξάλειψη ή ελαχιστοποίηση των «κενών» και την επίτευξη της στρατηγικής και των στόχων που έχουν τεθεί.

A.5 Εργασία 5: Συλλογή Πρωτογενών Δεδομένων / Έρευνες Πεδίου για την εξαγωγής Ποσοτικών και Ποιοτικών Δεικτών Αξιολόγησης

A.5.1 Είδη ερευνών πεδίου που θα διεξαχθούν

Στο πλαίσιο της αξιολογικής διαδικασίας των πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, προβλέπονται οι ακόλουθες έρευνες πεδίου:

☞ Για την Πράξη «**Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη με MIS 295403**», προβλέπεται :

- ✓ Ποσοτική έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού (On line) ερωτηματολογίου **σε εκπαιδευτικούς - συνεργάτες** της Πράξης
- ✓ Ποιοτική έρευνα, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου με προσωπικές συνεντεύξεις **σε μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης** που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Πράξης
- ✓ Ποσοτική έρευνα, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου με προσωπικές συνεντεύξεις **σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Πράξης και τέλος,
- ✓ Ποιοτική έρευνα, με τη μέθοδο των προσωπικών συνεντεύξεων **σε Ειδικό Κοινό** που συμμετείχε στην Πράξη (Εκπροσώπους της μειονότητας, Γονείς παιδιών της μειονότητας, Εκπροσώπους Διευθύνσεων α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης, Διευθυντές σχολικών μονάδων & Σχολικούς συμβούλους, Εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, Διαμεσολαβητές / εμπυχωτές, Επιστημονικά υπεύθυνους δράσεων, καθώς και εκπρόσωπο από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων)

☞ Για τις Πράξεις «**Εκπαίδευσης των Παιδιών Ρομά**» και πιο συγκεκριμένα:

- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας και Δυτικής Ελλάδας, ΑΠ 1 με MIS 304263
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, ΑΠ 3, MIS 304272
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, ΑΠ2, MIS 304274

- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Πελοποννήσου, Κρήτης και Βορείου Αιγαίου, ΑΠ1, MIS 304275
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη με MIS 303167
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, MIS
προβλέπονται οι ακόλουθες έρευνες πεδίου:
  - ✓ Ποσοτική έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού (On line) ερωτηματολογίου **σε εκπαιδευτικούς - συνεργάτες** της Πράξης, καθώς και εκπαιδευτικούς σχολικών μονάδων στις οποίες έγιναν παρεμβάσεις
  - ✓ Ποσοτική έρευνα με προσωπικές συνεντεύξεις, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου **σε μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης** που συμμετείχαν σε ενδοσχολικές δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας (τμήματα υποδοχής, παράλληλη διδασκαλία, φροντιστηριακά τμήματα, θερινά τμήματα διδασκαλίας, εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης, κλπ.), που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Πράξης
  - ✓ Ποσοτική έρευνα με προσωπικές συνεντεύξεις, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου **σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** που συμμετείχαν σε ενδοσχολικές δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας (τμήματα υποδοχής, παράλληλη διδασκαλία, φροντιστηριακά τμήματα, θερινά τμήματα διδασκαλίας, εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης, κλπ.), που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Πράξης
  - ✓ Ποιοτική έρευνα, με τη μέθοδο των προσωπικών συνεντεύξεων **σε Ειδικό Κοινό** που συμμετείχε στην Πράξη (Εκπροσώπους των οικισμών παρέμβασης, Γονείς παιδιών Ρομά, Εκπροσώπους Διευθύνσεων α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης, Σχολικούς συμβούλους, Εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, Διαμεσολαβητές / κοινωνικούς λειτουργούς καθώς και εκπρόσωπο από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων)
  - ✓ Ημι-ποιοτική έρευνα- με τη χρήση ηλεκτρονικού (On line) ημιδομημένου ερωτηματολογίου ανοικτών και κλειστών ερωτήσεων **σε Διευθυντές των σχολείων παρέμβασης** στις περιφέρειες εφαρμογής των πράξεων

☞ Για την Πράξη «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά με MIS 303141», προβλέπονται οι ακόλουθες έρευνες πεδίου:

- ✓ Ποσοτική έρευνα- με τη χρήση ηλεκτρονικού (On line) ερωτηματολογίου **σε Ομογενείς και Αποσπασμένους εκπαιδευτικούς** της ομογένειας που συμμετείχαν στις δράσεις επιμόρφωσης της Πράξης, είτε δια ζώσης, είτε εξ αποστάσεως μέσω τηλεκατάρτισης
- ✓ Ποιοτικά προσανατολισμένη έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού (on line) ημι-δομημένου ερωτηματολογίου **σε Επιστημονικούς συνεργάτες** στο εξωτερικό της Πράξης
- ✓ Ποιοτική Έρευνα μέσω της χρήση τηλε-συνέντευξης (skype), με τη χρήση οδηγού συζήτησης **σε Μαθητές της διασποράς** που συμμετείχαν σε Κοινότητες Μάθησης
- ✓ Ποιοτική έρευνα, μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων **σε Ειδικό Κοινό** που συμμετείχε στην Πράξη (Εκπρόσωπο της διεύθυνσης διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, Εκπροσώπους της ομογένειας, Επιστημονικά υπεύθυνους των υποέργων της Πράξης, Γραφεία εκπαίδευσης του εξωτερικού, καθώς και εκπρόσωπο από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων)

A.5.2 Οργάνωση Ερευνών και Στάδια Σχεδιασμού

Η υλοποίησή των προαναφερόμενων ερευνών πεδίου, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια σχεδιασμού:

A.5.2.1. Το σχεδιασμό των ερωτηματολογίων και οδηγών συζήτησης:

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συλλογή ειδικών πληροφοριών για κάθε Πράξη θα σχεδιαστούν ειδικά ερωτηματολόγια και οδηγοί συζήτησης, ώστε να καλύψουν τις ειδικότερες ανάγκες σε πληροφορίες που χρειάζεται να συλλεχθούν, ανάλογα με τα ειδικά κοινά στόχους των ερευνών πεδίου (μαθητικό πληθυσμό και εκπαιδευτικούς), τους ερευνητικούς στόχους και άξονες κάθε έρευνας, καθώς και το εύρος των δράσεων που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο κάθε μίας εκ των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.

Τα ερωτηματολόγια θα έχουν έναν κορμό ερωτήσεων που θα είναι κοινός για κάθε αξιολογούμενη Πράξη, ενώ παράλληλα θα υπάρχει ειδική ενότητα ερωτημάτων που θα καλύπτει ειδικούς ερευνητικούς άξονες που αφορούν στα ειδικά αντικείμενα και Δράσεις της κάθε Πράξης, όπως

επίσης και τους ειδικούς δείκτες αξιολόγησης της κάθε Πράξης, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί στην Ενότητα που προηγήθηκε. Για τη διαμόρφωση των ερωτηματολογίων θα ακολουθηθούν οι ακόλουθες βασικές αρχές:

- Σύντομη περιγραφή των σκοπών της έρευνας στον ερωτώμενο, η οποία παρουσιάζει παράλληλα τους στόχους της
- Σαφήνεια των ερωτήσεων, ώστε να είναι κατανοητό από τους ερωτώμενους. Ειδικά για τα ερωτηματολόγια τα οποία θα απευθύνονται στα παιδιά της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, θα επιχειρηθεί η γλώσσα του ερωτηματολογίου να είναι απλουστευμένη και να συμβαδίζει με την ηλικία τους, ώστε να είναι κατανοητά και απλά τα ερωτήματα που τίθενται προς τους μαθητές αυτής της κατηγορίας.
- Συνοπτικό και ενδιαφέρον, προκειμένου να μην παρατηρούνται φαινόμενα κόπωσης
- Λογική ροή και ανάπτυξη των υπό διερεύνηση αντικειμένων, από ενότητα σε ενότητα και από ερώτηση σε ερώτηση του ερωτηματολογίου, η οποία θα βοηθήσει τόσο τον ερωτώμενο όσο και την συνεπή απάντηση.
- Κωδικοποίηση των απαντήσεων για τις κλειστές ερωτήσεις, δηλαδή τις ερωτήσεις που έχουν προ-τυποποιημένες απαντήσεις, γεγονός που συμβάλλει στην αποφυγή λαθών κατά την καταχώρηση των απαντήσεων.
- Αποφυγή των συντομογραφιών
- Αποφυγή των διπλοερωτήσεων (δύο σε μία)
- Επιλογή των κλειστών ερωτήσεων, αλλά και των ανοικτών για την αποτύπωση ελεύθερα της γνώμης, στάσης και άποψης των ερωτώμενων, ειδικότερα σε περιπτώσεις αναζήτησης ποιοτικών στοιχείων
- Λογική σειρά των ερωτήσεων και τοποθέτηση αριθμών των ερωτήσεων.

Η μέση διάρκεια ερωτηματολογίου, θα επιχειρηθεί να μην υπερβαίνει τα 20 με 30 λεπτά της ώρας προκειμένου να μην είναι κουραστική για τους ερωτώμενους και δημιουργεί φαινόμενα κόπωσης, αποφυγής απαντήσεων ή και απερίσκεπτων απαντήσεων. Ειδικά τα ερωτηματολόγια για τους μαθητές α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης, θα επιχειρηθεί να μην υπερβαίνουν τα 10 με 15 λεπτά της ώρας.

Τα σχέδια των ερωτηματολογίων παρατίθενται στο Παράρτημα του παρόντος οδηγού αξιολόγησης.

A.5.2.2 Το σχεδιασμό και καθορισμό του δείγματος, του δειγματοληπτικού πλαισίου και του μεγέθους του δείγματος κάθε προγραμματιζόμενης έρευνας

Για κάθε ποσοτική και ποιοτική έρευνα που θα διενεργηθεί, έχει προσδιοριστεί το δειγματοληπτικό πλαίσιο, καθώς και το μέγεθος του δείγματος, ανά ομάδα στόχου των υπό διερεύνηση κοινών των Πράξεων, το οποίο διασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα και την αξιοπιστία των στοιχείων που θα συλλεχθούν. Στη συνέχεια περιγράφεται το δειγματοληπτικό πλαίσιο και το μέγεθος του δείγματος κάθε μίας εκ των προαναφερόμενων ερευνών.

A.5.2.2.1 Πράξη «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» με MIS 295403

☞ 1^η έρευνα : Έρευνα σε Εκπαιδευτικούς συνεργάτες της Πράξης

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου
- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** διαδικτυακή έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί που συνεργάστηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014 και οι οποίοι συμμετείχαν αφενός στις επιμορφώσεις του Προγράμματος και αφετέρου δίδαξαν στα παιδιά της μουσουλμανικής μειονότητας, στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας, στα ΚΕΣΠΕΜ ή και στα δημόσια και μειονοτικά σχολεία της περιοχής παρέμβασης.

Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος, όπως προέκυψε από τα δευτερογενή στοιχεία που συλλέχθηκαν, την περίοδο 2010-2014 ο Φορέας Υλοποίησης της Πράξης συνεργάστηκε με 575 εκπαιδευτικούς στις διάφορες δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας και εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται μία κατανομή των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών ανά δράση ενισχυτικής διδασκαλίας στην οποία συμμετείχαν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετείχε στη συγκεκριμένη Δράση
ΚΕΣΠΕΜ ΝΗΠΙΑ & ΔΗΜΟΤΙΚΙΟ	68
ΚΕΣΠΕΜ ΣΤΗΡΙΞΗ Β'ΒΑΘΜΙΑ	76
ΚΕΣΠΕΜ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	16
ΚΕΣΠΕΜ ΣΕΠ	8
ΚΙΝΗΤΑ ΚΕΣΠΕΜ	17
ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ Α'ΒΑΘΜΙΑ	104
ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ Β'ΒΑΘΜΙΑ	348
ΠΙΛΟΤΙΚΗ	24
ΔΡΑΣΗ 3 ΜΕ ΧΑΜΗΛΗ ΕΠΙΔΟΣΗ	89

Από το σύνολο των 575 εκπαιδευτικών, οι 540 διαθέτουν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που έχουν παραδοθεί στην ομάδα έργου του συμβούλου αξιολόγησης από τον Φορέα Υλοποίησης της Πράξης, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Εκπαιδευτικοί	Αριθμός
Με e-mail	540
Χωρίς e-mail	35
Σύνολο	575

Δεδομένης της τεχνικής συλλογής δεδομένων που έχει προγραμματιστεί, ο πληθυσμός στόχος της παρούσας έρευνας, ανέρχεται σε 540 άτομα – εκπαιδευτικούς, που θα αποτελέσει και το δείγμα της έρευνας. Το δείγμα αυτό, αντιπροσωπεύει το 93,9% του συνολικού πληθυσμού του δείγματος, διασφαλίζοντας πλήρως την αντιπροσωπευτικότητα, αξιοπιστία και ακρίβεια των στοιχείων που θα συλλεχθούν.

☞ **2^η έρευνα : Έρευνα σε Μαθητές της μουσουλμανικής μειονότητας πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας**

- **Είδος έρευνας :** Ποιοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονιστεί ότι, στόχος της παρούσας έρευνας είναι να καταγράψει σε βάθος, με σαφήνεια και αξιοπιστία, σε όσο το δυνατό μεγαλύτερη έκταση και συνθετότητα, ζητήματα που σχετίζονται με τις μαθησιακές και λοιπές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτής της εκπαιδευτικής βαθμίδας και επιδρούν στη σχολική τους ένταξη, όπως επίσης και τη συμβολή του προγράμματος στην άμβλυνση αυτών των δυσκολιών. Παράλληλα, στόχος της έρευνας είναι να διακρίνει κατά πόσο το πρόγραμμα συνέβαλε αφενός στη βελτίωση της ελληνομάθειάς τους και αφετέρου στη δημιουργία ενός θετικού κλίματος που συμβάλλει στην αρμονική ένταξη των παιδιών στο εκπαιδευτικό σύστημα, τη σχολική κοινότητα, την τοπική και ευρύτερη κοινωνία.

Παράλληλα, η ποιοτική έρευνα, σε συνδυασμό με την τεχνική συλλογής δεδομένων που έχει επιλεγεί (προσωπικές συνεντεύξεις), θα επιτρέψει στους ερευνητές να καταγράψουν και άλλου είδους πληροφορίες από τους ερωτώμενους μαθητές όπως, το βαθμό κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, την επικοινωνιακή τους ικανότητα, την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και το βαθμό εξοικείωσής τους με άτομα που δεν προέρχονται από την κοινότητά τους, κλπ.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω προσωπικών συνεντεύξεων

Δεδομένου ότι, οι στόχοι της έρευνας είναι αμιγώς ποιοτικού χαρακτήρα, η τεχνική που επιλέχθηκε είναι εκείνη των προσωπικών συνεντεύξεων από μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαιδευτικής βαθμίδας, με τη χρήση ενός ημι-δομημένου ερωτηματολογίου, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί εν ήδη οδηγού συζήτησης.

- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι αγόρια και κορίτσια μαθητές της α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν ή συμμετέχουν, την περίοδο 2010-2014, σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη». Ο πληθυσμός των ωφελούμενων μαθητών, σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος ανέρχεται σε 4.944 μαθητές που εγγράφηκαν σε κάποια μαθήματα ή 3.901 μαθητές που παρακολούθησαν

συστηματικά τα μαθήματα αυτά. Στον πίνακα που ακολουθεί, φαίνεται η κατανομή, ανά χρονική και εποχική περίοδο της υλοποίησης των δράσεων ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές της α'βάθμιας εκπαίδευσης. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι στον πληθυσμό αυτό, συμπεριλαμβάνονται οι μαθητές προσχολικής ηλικίας.

Χρονική περίοδος	Αριθμός Σχολείων	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ
Θερινά μαθήματα			
Ιούλιος 2011	9	682	598
Ιούλιος 2012	9	478	412
Ιούλιος 2013	8	410	338
Χειμερινά μαθήματα			
2010-2011	14	1239	973
2011-2012	18	1105	837
2012-2013	19	1.030	743
Σύνολο μαθητών τριετίας		4.944	3.901

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονιστεί ότι, ο προαναφερόμενος πληθυσμός των ωφελούμενων μαθητών, δεν αποτελείται από μοναδικά άτομα, δεδομένου ότι, κάποιος μαθητής μπορεί να παρακολουθήσει μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας περισσότερες από μία χρονιές ή να συμμετείχε σε θερινά και χειμερινά μαθήματα που έγιναν από το πρόγραμμα. Αυτό σημαίνει ότι ένα άτομο μπορεί να προσμετράται ξανά και ξανά. Το γεγονός αυτό, μειώνει τον πραγματικό πληθυσμό της έρευνας, χωρίς όμως αυτός να μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια.

Μία ακόμη παράμετρος, που πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό του πληθυσμού στόχου, είναι ο βαθμός αντίληψης της ελληνικής γλώσσας των παιδιών, δεδομένου ότι η έρευνα θα διεξαχθεί στην ελληνική γλώσσα και θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι ερωτώμενοι μαθητές αντιλαμβάνονται τις ερωτήσεις και κατά συνέπεια μπορούν να απαντήσουν και να τοποθετηθούν επί αυτών. Σύμφωνα με τους επιστημονικά υπεύθυνους των δράσεων ενισχυτικής διδασκαλίας της υπό αξιολόγηση Πράξης, η συντριπτική πλειοψηφία των παιδιών που φοιτούν στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού αντιλαμβάνονται με δυσκολία την ελληνική γλώσσα. Η

παράμετρος αυτή, θέτει περιορισμούς στον τελικό πληθυσμό στόχο, δεδομένου ότι η γλώσσα επικοινωνίας με τους μαθητές θα είναι η ελληνική και ο βαθμός κατανόησής της θα παίζει καίριο ρόλο στη διεξαγωγή της.

Για το λόγο αυτό, επιλέχθηκε η έρευνα να γίνει σε παιδιά που φοιτούν, το σχολικό έτος 2014-2015, στην Δ', Ε' και Στ' Δημοτικού.

Η επιλογή αυτή, μειώνει κατά πολύ τους κινδύνους κατανόησης ή και δυσερμηνίας των ερωτήσεων της έρευνας και συνεπώς διασφαλίζει στο μέγιστο βαθμό την αξιοπιστία της έρευνας και των συλλεχθέντων στοιχείων.

Με βάση λοιπόν τα όσα προηγήθηκαν και θεωρώντας ότι, ο προαναφερόμενος ωφελούμενος πληθυσμός μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαιδευτικής βαθμίδας κατανέμεται ισόποσα στις 7 τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένου του νηπιαγωγείου), δηλαδή περίπου 706 ωφελούμενοι μαθητές ανά τάξη, ο τελικός πληθυσμός στόχος της παρούσας έρευνας, ανέρχεται σε 2.119 ωφελούμενους μαθητές.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο/ μαθητής - μαθήτρια που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχο της ποιοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία.

Παράλληλα, για το δειγματοληπτικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας θα ληφθούν υπόψη, αφενός το είδος των προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας που αναπτύχθηκαν για αυτή την ομάδα στόχου (μαθήματα σε ΚΕΣΠΕΜ, κινητά ΚΕΣΠΕΜ, ενισχυτικής διδασκαλίας σε φροντιστηριακά τμήματα εντός σχολικών μονάδων και ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές με χαμηλή επίδοση) και αφετέρου η γεωγραφική διασπορά του τόπου διαμονής των μαθητών, αστικά και ημιορεινές / ορεινές περιοχές, ώστε να εξασφαλιστεί πλήρως η αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού στόχου.

Μία άλλη παράμετρος η οποία θα ληφθεί υπόψη για το δειγματοληπτικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας, σχετίζεται με το επίπεδο ελληνομάθειας του υπό

διερεύνηση πληθυσμού στόχου, όπως επίσης και με την τάξη φοίτησης των μαθητών αυτών, για τους λόγους που αναλύθηκαν παραπάνω.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν και βάσει του δειγματοληπτικού πλαισίου. Το δείγμα των μαθητών που θα επιλεγεί ανέρχεται σε 34 άτομα, η επιλογή των οποίων θα γίνει με τυχαίο τρόπο και με τη συναίνεση των γονέων/ κηδεμόνων των παιδιών / μαθητών που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην έρευνα. Παράλληλα, σημαντικό ρόλο στην επιλογή των μαθητών θα παίξει ο βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, ώστε να διασφαλιστεί η κατανόηση βασικών εννοιών και ερωτημάτων που τίθενται στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας και γι' αυτό θα αναζητηθούν μαθητές που φοιτούν στις τρεις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού.

Η δομή και σύνθεση / κατανομή των ατομικών συνεντεύξεων παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν:

Κατανομή δείγματος, ανά πρόγραμμα ενισχυτικής, φύλο και περιοχή				
Πρόγραμμα Ενισχυτικής διδασκαλίας	Φύλο		Περιοχή	
	Αγόρι	Κορίτσι	Αστική	Ημιορεινή / Ορεινή
ΚΕΣΠΕΜ	5	5	10	
Κινητά ΚΕΣΠΕΜ	5	5		10
Ενισχυτική διδασκαλία σε φροντιστηριακά τμήματα εντός σχολικών μονάδων	5	5	5	5
Ενισχυτική διδασκαλία σε μαθητές με χαμηλή επίδοση	2	2	2	2
Σύνολο	17	17	17	17
Γενικό σύνολο	34 συνεντεύξεις			

Κατανομή δείγματος, ανά Τάξη	
Δ' Δημοτικού	10
Ε' Δημοτικού	12
Στ' Δημοτικού	12
Σύνολο	34 συνεντεύξεις

☞ **3^η έρευνα : Έρευνα σε Μαθητές της μουσουλμανικής μειονότητας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας**

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου

Αν και οι στόχοι της παρούσας έρευνας είναι κοινοί με εκείνους της έρευνας σε μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, επιλέχθηκε το είδος της ποσοτικής έρευνας για δύο λόγους:

- a) για να καλύψει τον πληθυσμό στόχο των μαθητών οι οποίοι όταν παρακολούθησαν κάποιο πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας, της περιόδου 2010-2014, βρίσκονταν στην πρωτοβάθμια βαθμίδα εκπαίδευσης και
- b) για να καταγράψει γνώμες, απόψεις, στάσεις από μαθητές που συμμετείχαν περισσότερες από μία σχολικές χρονιές σε κάποια από τις δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας και να μετρήσει την αποτελεσματικότητα / αποδοτικότητα του προγράμματος σε συνάρτηση με τα έτη συμμετοχής στις δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος και τις επιπτώσεις που αυτό μπορεί να έχει όσον αφορά στη συνέχιση της φοίτησης των μαθητών σε ανώτερες εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Οι δύο προαναφερόμενοι λόγοι επιβάλλουν ένα διευρυμένο δειγματοληπτικό πλαίσιο και κατά συνέπεια διευρυμένο δείγμα.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω προσωπικών συνεντεύξεων

Η προτεινόμενη τεχνική των προσωπικών συνεντεύξεων από μαθητές αυτής της εκπαιδευτικής βαθμίδας, θα επιτρέψει στον ερευνητή να καταγράψει και άλλες πληροφορίες όπως το βαθμό κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, την επικοινωνιακή τους ικανότητα, την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και το βαθμό εξοικείωσής τους με άτομα που δεν προέρχονται από την κοινότητά τους, κλπ.

- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι αγόρια και κορίτσια μαθητές της β'βάθμιας εκπαίδευσης (Γυμνασίου και Λυκείου) που συμμετείχαν ή συμμετέχουν σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας που διοργανώθηκαν από την Πράξη «Εκπαίδευση των παιδιών Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη». Σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος, για την περίοδο 2010-2013 που

υπάρχουν στοιχεία, πληθυσμός των ωφελούμενων μαθητών είναι 5.128, με την ανάλυση που παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Σχολικό έτος	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Συνολικός Αριθμός Γυμνασίων	24	25	29
Συνολικός Αριθμός Λυκείων	6	7	7
Συνολικός Αριθμός Μαθητών Γυμνασίου	1.241	1.530	1.387
Συνολικός Αριθμός Μαθητών Λυκείου	294	368	308
Συνολικός Αριθμός Μαθητών	1.535	1.898	1.695
Γενικό σύνολο			5.128

Και σε αυτή την περίπτωση, ο προαναφερόμενος πληθυσμός των ωφελούμενων μαθητών, δεν αποτελείται από μοναδικά άτομα, δεδομένου ότι, κάποιος μαθητής μπορεί να παρακολουθήσει μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας περισσότερες από μία χρονιές με συνέπεια αυτό το άτομο να προσμετράται ξανά και ξανά. Το γεγονός αυτό, μειώνει τον πραγματικό πληθυσμό της έρευνας, χωρίς όμως αυτός να μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο/ μαθητής - μαθήτρια που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχο της ποσοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία.

Ειδικότερα τα στρώματα που θα χρησιμοποιηθούν στο προτεινόμενο δειγματοληπτικό πλαίσιο είναι :

- 2 στρώματα με βάση το φύλλο, ισόποσα κατανεμημένα όσον αφορά στη δειγματοληψία,
- 2 στρώματα με βάση την σχολική βαθμίδα στην οποία ανήκουν οι ερωτώμενοι μαθητές (Γυμνάσιο - Λύκειο), αναλογικά κατανεμημένα σύμφωνα με το ποσοστό μαθητών που φοιτούν σε κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα του πληθυσμού στόχου

- 2 στρώματα με βάση την αστικότητα (αστικές περιοχές και ημιαστικές / ορεινές περιοχές)

Παράλληλα, για το δειγματοληπτικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας θα ληφθεί υπόψη το είδος των προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας που αναπτύχθηκαν για αυτή την ομάδα στόχου (μαθήματα σε ΚΕΣΠΕΜ, κινητά ΚΕΣΠΕΜ, ενισχυτικής διδασκαλίας σε φροντιστηριακά τμήματα εντός σχολικών μονάδων και ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές με χαμηλή επίδοση), καθώς και το επίπεδο ελληνομάθειας των μαθητών ιδιαίτερα εκείνων που βρίσκονται στο Γυμνάσιο.

- **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν.

Η δομή και σύνθεση / κατανομή των ατομικών συνεντεύξεων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Αριθμός Μαθητών	Ποσοστό	Δείγμα
Συνολικός Αριθμός Μαθητών Γυμνασίου	4158	81,1%	80
Συνολικός Αριθμός Μαθητών Λυκείου	970	18,9%	20
Γενικό σύνολο	5.128	100,0%	100
Φύλο		Κορίτσια	50
		Αγόρια	50
Αστικότητα		Αστικές	50
		Ημιαστικές / ορεινές	50

Το δείγμα της συγκεκριμένης έρευνας, υπολογίστηκε βάση του τύπου:

$$x = Z(c/100)^2 r(100-r)$$

$$n = N x / ((N-1)E^2 + x)$$

$$E = \text{Sqrt}[(N-n)x / n(N-1)]$$

όπου N είναι το μέγεθος του πληθυσμού, r είναι το κλάσμα των απαντήσεων που μας ενδιαφέρει, και Z (c / 100) είναι η κρίσιμη τιμή για το επίπεδο εμπιστοσύνης c.

- ο Με προαπαιτούμενα ότι :

- το περιθώριο σφάλματος δεν θα ξεπερνά το 5%
- το επίπεδο εμπιστοσύνης θα είναι της τάξης του 95%

προκύπτει μέγεθος δείγματος 100 μαθητών / μαθητριών, το οποίο αντιπροσωπεύει το 2% του πληθυσμού στόχου, εξασφαλίζοντας σε συνδυασμό με την τεχνική της ημι-δομημένης συνέντευξης, ποσοστό αξιοπιστίας της τάξης του 95% και περιθώριο σφάλματος 4,23%.

Η επιλογή των μαθητών θα γίνει με τυχαίο τρόπο και με τη συναίνεση των γονέων/ κηδεμόνων των παιδιών / μαθητών που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην έρευνα.

4^η έρευνα : Έρευνα σε Ειδικό κοινό

- **Είδος έρευνας :** Ποιοτική με τη χρήση οδηγού συζήτησης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι, ο οδηγός συζήτησης είναι ενδεικτικός των ερωτημάτων που θα τεθούν στους συνεντευξιαζόμενους και οι ερωτήσεις θα εξειδικεύονται ή εμπλουτίζονται από τους συνεντευκτές λαμβάνοντας υπόψη την ιδιότητα των ερωτώμενων και παράλληλα τις τοποθετήσεις τους πάνω στους επιμέρους ερευνητικούς άξονες. Για το σκοπό αυτό οι συνεντεύξεις θα ληφθούν από έμπειρους ερευνητές εξασφαλίζοντας ότι οι συμμετέχοντες συζητούν πραγματικά ζητήματα σχετικά με το θέμα και όποτε ακουστεί κάποια ενδιαφέρουσα άποψη να μπορούν να εμβραθύνουν θέτοντας και πρόσθετες ερωτήσεις. Ειδικά για τις ατομικές συζητήσεις που προγραμματίζεται να γίνουν σε Γονείς των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας, έχει σχεδιαστεί άλλος οδηγός συζήτησης, με ερωτήσεις που εστιάζουν περισσότερο σε πληροφορίες που θέλουμε να πάρουμε από αυτή την κατηγορία ερωτώμενων.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω ατομικών συνεντεύξεων
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι άτομα που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα (stakeholders), τόσο με το σχεδιασμό και υλοποίηση της υπό αξιολόγηση Πράξης, όσο με τα παραγόμενα από αυτή αποτελέσματα και τις επιπτώσεις της στη μουσουλμανική μειονότητα και στην ευρύτερη κοινωνία.

Ειδικότερα, ο πληθυσμός στόχος αυτής της κατηγορίας αποτελείται από:

- Θεσμικούς φορείς, αρμόδιους σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης

- Εκπροσώπους της εκπαιδευτικής κοινότητας στη Θράκη
  - Εκπροσώπους της Τοπικής αυτοδιοίκησης στη Θράκη
  - Εκπροσώπους γονέων των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας
  - Φορείς που εκπροσωπούν τη μουσουλμανική μειονότητα και τέλος
  - Εκπροσώπους και στελέχη του Φορέα Υλοποίησης της υπό αξιολόγηση Πράξης
- **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχου της ποιοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία.

- **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν. Η δομή και σύνθεση / κατανομή των ατομικών συνεντεύξεων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Κατηγορία Ερωτώμενου	Ιδιότητα ερωτώμενου	Αριθμός ερωτώμενων
Θεσμικός φορέας, αρμόδιος σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης	Εκπρόσωπος από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων	1
Εκπρόσωπος της εκπαιδευτικής κοινότητας στη Θράκη	Εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη Θράκη	1
	Εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη Θράκη	1
	Σχολικός Σύμβουλος	1
	Διευθυντές σχολικών μονάδων	2
Εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφερειακής ενότητας Ξάνθης	1
	Εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφερειακής ενότητας Ροδόπης	1
Εκπρόσωπος γονέων των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας	Γονείς παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας	3
Εκπρόσωπος της μειονότητας	Εκπρόσωπος της μουσουλμανικής μειονότητας	1

Κατηγορία Ερωτώμενου	Ιδιότητα ερωτώμενου	Αριθμός ερωτώμενων
	Εκπρόσωπος Πομακικού πληθυσμού	1
	Εκπρόσωπος πληθυσμού μουσουλμάνων Ρομά	1
Εκπροσώπους και στελέχη του Φορέα Υλοποίησης της υπό αξιολόγηση Πράξης	Επιστημονικούς υπεύθυνους δράσεων	2
	Διαμεσολαβητής	1
	Εμπυχωτής / κοινωνικός λειτουργός	1
Σύνολο ερωτώμενων		18

A.5.2.2.2 Πράξεις «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», με MIS 304263, MIS 304272, MIS 304274 και MIS 304275

1^η έρευνα : Έρευνα σε Εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων καθώς και σε εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου
- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** διαδικτυακή έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί που είτε συνεργάστηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» την περίοδο 2010-2014, είτε ήταν εκπαιδευτικοί των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος.

Σύμφωνα με σχετικό αρχείο «συνεργατών και επιμορφούμενων» που μας παραδόθηκε από το Φορέα Υλοποίησης των Πράξεων (ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ), αυτό περιείχε 13.830 ονόματα επιμορφούμενων / συνεργατών. Μετά από επεξεργασία του αρχείου και εκκαθάριση διπλοεγγραφών, προέκυψαν 6.103 μοναδιαία άτομα εκ των οποίων 4.995 είναι εκπαιδευτικοί. Σε περαιτέρω επεξεργασία που έγινε επί αυτού του πληθυσμού των εκπαιδευτικών, προέκυψε ο πίνακας που ακολουθεί, σύμφωνα με τον οποίο για το 34,4% αυτού του πληθυσμού των εκπαιδευτικών διατίθενται αφενός στοιχεία επικοινωνίας και αφετέρου υπάρχει διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην οποία μπορεί να αποσταλεί το ηλεκτρονικό

ερωτηματολόγιο, ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 27,7% δεν διαθέτει κανένα στοιχείο επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένου του τηλεφωνικού αριθμού).

Ειδικότητα εκπαιδευτικού	Σύνολο	Έχουν e-mail	Έχουν Τηλέφωνο	Χωρίς κανένα στοιχείο επικοινωνίας	Αναφέρεται ο φορέας που απασχολούνται	Έχουν e-mail και αναφέρεται και ο φορέας που απασχολούνται
Δάσκαλοι	3.401	1.174	2.395	989	2.560	1079
Διευθυντές σχολικής μονάδας	138	78	103	30	118	76
Καθηγητές β'βάθμιας	1.050	418	704	342	703	378
Νηπιαγωγοί	406	196	381	24	368	184
Σύνολα	4.995	1.866	3.583	1.385	3.749	1.717
Ποσοστά		37,4%	71,7%	27,7%	75,1%	34,4%

Δεδομένης της τεχνικής συλλογής δεδομένων που έχει προγραμματιστεί (μέσω on line ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου), ο πληθυσμός στόχος της παρούσας έρευνας, ανέρχεται σε 1.866 άτομα – εκπαιδευτικούς, που θα αποτελέσει και το δείγμα της έρευνας. Από αυτούς για τους 1.717 αναφέρεται ο φορέας / το σχολείο στο οποίο απασχολούνταν την περίοδο της συνεργασίας τους με το πρόγραμμα και τον Φορέα Υλοποίησης.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα της έρευνας σε εκπαιδευτικούς, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο - εκπαιδευτικός που ανήκει στην κατηγορία του πληθυσμού - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχο της ποσοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία.

Ειδικότερα, τα στρώματα που θα χρησιμοποιηθούν στο προτεινόμενο δειγματοληπτικό πλαίσιο είναι :

- 2 στρώματα με βάση το αν οι εκπαιδευτικοί αυτοί εργάζονται σε σχολεία στα οποία έγιναν παρεμβάσεις μέσω του προγράμματος ή όχι,

- 2 στρώματα με βάση το αν οι εκπαιδευτικοί αυτοί δίδασκαν σε μαθητές Ρομά ή όχι,
- 2 στρώματα με βάση το αν οι εκπαιδευτικοί αυτοί δίδασκαν σε δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας που ανέπτυξε το πρόγραμμα ή όχι και τέλος
- 10 στρώματα με βάση την Περιφερειακή κατανομή (γεωγραφική διασπορά) που βρίσκεται η έδρα των εκπαιδευτικών αυτών.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, επειδή η προτεινόμενη στρωματοποίηση δεν μπορεί να προσδιοριστεί εκ των προτέρων, γιατί δεν υπάρχουν σχετικά στοιχεία που τηρούνταν από τον Φορέα Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων, πλην της γεωγραφικής διασποράς – στοιχείο που παρουσιάζει επίσης προβλήματα – αυτή θα γίνει εκ των υστέρων, αξιοποιώντας σχετική πληροφορία που θα παρέχεται μέσα από τα ερωτηματολόγια.

- **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος των εκπαιδευτικών θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την υποκατηγορία κοινού που εκπροσωπούν, σύμφωνα με το δειγματοληπτικό πλαίσιο.

Υπολογίζοντας το απαιτούμενο δείγμα για τη συγκεκριμένη έρευνα, βάσει του τύπου:

$$x = Z(c/100)^2 r(100-r)$$

$$n = N x / ((N-1)E^2 + x)$$

$$E = \text{Sqrt}[(N-n)x / n(N-1)]$$

όπου N είναι το μέγεθος του πληθυσμού, r είναι το κλάσμα των απαντήσεων που μας ενδιαφέρει, και Z (c / 100) είναι η κρίσιμη τιμή για το επίπεδο εμπιστοσύνης c.

- Με προαπαιτούμενα ότι :
  - το περιθώριο σφάλματος δεν θα ξεπερνά το 5%
  - το επίπεδο εμπιστοσύνης θα είναι της τάξης του 95%
  - και η διασπορά των απαντήσεων στις ερωτήσεις που προσδιορίζουν το δειγματοληπτικό πλαίσιο της συγκεκριμένης έρευνας θα είναι της τάξης του 10% για να καλυφθεί η γεωγραφική κατανομή

προκύπτει **μέγεθος δείγματος 319 εκπαιδευτικών**, το οποίο εξασφαλίζει ποσοστό αξιοπιστίας της τάξης του 95% και περιθώριο σφάλματος 5%.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονιστεί ότι, βάσει του προγραμματισμού που έχει ήδη γίνει για την υλοποίηση της συγκεκριμένης έρευνας από τον σύμβουλο αξιολόγησης, θα αποσταλούν ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια στο σύνολο των εκπαιδευτικών για τους οποίους υπάρχει η σχετική διεύθυνση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, γεγονός που συνεπάγεται ότι παρά τις λάθος διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που υπάρχουν στο σχετικό αρχείο, ωστόσο, ο τελικός αριθμός των ερωτώμενων και των πλήρως συμπληρωμένων ερωτηματολογίων που θα συλλεχθούν αναμένεται να αυξηθεί.

☞ **2^η έρευνα : Έρευνα σε Μαθητές Ρομά πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας**

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονιστεί ότι, στόχος της παρούσας έρευνας είναι να καταγράψει σε βάθος, με σαφήνεια και αξιοπιστία, σε όσο το δυνατό μεγαλύτερη έκταση και συνθετότητα, ζητήματα που σχετίζονται με τις μαθησιακές, συμπεριφορικές και λοιπές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά Ρομά αυτής της εκπαιδευτικής βαθμίδας και επιδρούν στη σχολική τους ένταξη, όπως επίσης και τη συμβολή του προγράμματος στην άμβλυνση αυτών των δυσκολιών. Παράλληλα, στόχος της έρευνας είναι να διακρίνει κατά πόσο το πρόγραμμα συνέβαλε αφενός στη βελτίωση της ελληνομάθειάς τους και αφετέρου στη δημιουργία ενός θετικού κλίματος που συμβάλλει στην αρμονική ένταξη των παιδιών στο εκπαιδευτικό σύστημα, τη σχολική κοινότητα, την τοπική και ευρύτερη κοινωνία.

Παράλληλα η έρευνα, σε συνδυασμό με την τεχνική συλλογής δεδομένων που έχει επιλεγεί (προσωπικές συνεντεύξεις), θα επιτρέψει στους ερευνητές να καταγράψουν και άλλου είδους πληροφορίες από τους ερωτώμενους μαθητές όπως, το βαθμό κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, την επικοινωνιακή τους ικανότητα, την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και το βαθμό εξοικείωσής τους με άτομα που δεν προέρχονται από την κοινότητά τους, κλπ.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω προσωπικών συνεντεύξεων

Δεδομένου ότι, οι στόχοι της έρευνας είναι τόσο ποσοτικού, όσο και ποιοτικού χαρακτήρα, η τεχνική που επιλέχθηκε είναι εκείνη των προσωπικών συνεντεύξεων από μαθητές Ρομά αυτής της ηλικιακής κατηγορίας, με τη χρήση ενός ημι-δομημένου ερωτηματολογίου.

- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι αγόρια και κορίτσια μαθητές Ρομά της α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν ή συμμετέχουν την περίοδο 2010-2014 σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας που διοργανώθηκαν από το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», με Φορέα Υλοποίησης το ΚΕΔΑ / ΕΚΠΑ στις Περιφέρειες Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Νοτίου Αιγαίου, Πελοποννήσου, Κρήτης, Βορείου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας και Ηπείρου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος που μας δόθηκαν από τον Φορέα υλοποίησης, ο αριθμός των ωφελούμενων μαθητών Ρομά την περίοδο 2010-2013, για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, ανέρχεται σε 8.680 και κατανέμεται σε 323 σχολεία των υπό διερεύνηση Περιφερειών της χώρας, στα οποία αναπτύχθηκαν διάφορες δράσεις παρέμβασης μέσω του προγράμματος. Τα στοιχεία αυτά, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ				
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
75B	0	Αττική	2.630	63
75Γ	1	Στερεά Ελλάδα	598	36
	2	Νότιο Αιγαίο	146	20
76	3	Πελοπόννησος	838	47
	4	Κρήτη	225	8
	5	Βόρειο Αιγαίο	19	3
74	6	Ιόνια Νησιά	75	7
	7	Θεσσαλία	1.941	16
	8	Ήπειρος	77	8
	9	Δυτική Ελλάδα	2.131	115
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ			8.680	323

Για τον ακριβή προσδιορισμό του πληθυσμού στόχου, θα πρέπει να ληφθούν επίσης υπόψη άλλοι δύο παράμετροι.

Η πρώτη παράμετρος, αφορά στη σχολική διαρροή των μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία σύμφωνα με στοιχεία του προγράμματος υπολογίζεται ότι είναι της τάξης του 13,5%.

Η δεύτερη παράμετρος, αφορά αφενός στο βαθμό αντίληψης της ελληνικής γλώσσας και αφετέρου σε συμπεριφορικές στάσεις των παιδιών αυτής της εκπαιδευτικής βαθμίδας και ιδιαίτερα των πιο μικρών τάξεων. Σύμφωνα με τους επιστημονικά υπεύθυνους του Προγράμματος και των δράσεων ενισχυτικής διδασκαλίας, η συντριπτική πλειοψηφία των παιδιών Ρομά που φοιτούν στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού αντιλαμβάνονται με δυσκολία την ελληνική γλώσσα. Παράλληλα, είναι πολύ δύσκολο τα παιδιά αυτά να παραμείνουν συγκεντρωμένα σε κάτι, και εν προκειμένω στη διαδικασία συνέντευξης που τους είναι εντελώς ξένη.

Με προαπαιτούμενα ότι, η έρευνα θα διεξαχθεί στην ελληνική γλώσσα και θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι ερωτώμενοι μαθητές αντιλαμβάνονται πλήρως τις ερωτήσεις και κατά συνέπεια μπορούν να απαντήσουν και να τοποθετηθούν επί αυτών και η συνέντευξη δεν πρέπει να διακόπτεται επιλέχθηκε η έρευνα να διεξαχθεί σε παιδιά που φοιτούν, το σχολικό έτος 2014-2015, στην Δ', Ε' και Στ' Δημοτικού.

Η επιλογή αυτή, μειώνει κατά πολύ τους κινδύνους που αφορούν αφενός στην κατανόηση ή και δυσερμηνία των ερωτήσεων της έρευνας και αφετέρου στο να συλλεχθούν ημιτελώς συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, διασφαλίζοντας έτσι στο μέγιστο βαθμό την αξιοπιστία της έρευνας και των συλλεχθέντων στοιχείων.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σχολική διαρροή και τις παραμέτρους που αναφέρθηκαν παραπάνω, θεωρώντας ταυτόχρονα ότι, ο ωφελούμενος πληθυσμός μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαιδευτικής βαθμίδας κατανέμεται ισόποσα στις 6 τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, προκύπτει ότι, ο τελικός πληθυσμός στόχος της παρούσας έρευνας, ανέρχεται σε 3.754 μαθητές.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε προσωπικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο/ μαθητής - μαθήτρια που ανήκει στην κατηγορία του πληθυσμού - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχο της έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία.

Παράλληλα, για το δειγματοληπτικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας θα ληφθούν υπόψη, αφενός το είδος των προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας που αναπτύχθηκαν για αυτή την ομάδα στόχου (Φροντιστηριακό Τμήμα, ενισχυτικής διδασκαλίας, μετά το σχολείο, Θερινό τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας, Υποστήριξη με παράλληλη διδασκαλία στην τάξη του σχολείου, Τμήμα ένταξης) και αφετέρου η γεωγραφική διασπορά του τύπου διαμονής των μαθητών, αλλά και ο πληθυσμός μαθητών Ρομά που έχουν τα σχολεία παρέμβασης, ώστε να εξασφαλιστεί η αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού στόχου.

Μία άλλη παράμετρος η οποία θα ληφθεί υπόψη για το δειγματοληπτικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας, σχετίζεται με το επίπεδο ελληνομάθειας του υπό διερεύνηση πληθυσμού στόχου, όπως επίσης και με την τάξη φοίτησης των μαθητών αυτών, για τους λόγους που αναλύθηκαν παραπάνω.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν και βάσει του δειγματοληπτικού πλαισίου.

Το δείγμα των μαθητών που θα επιλεγεί ανέρχεται σε 134 άτομα, και έχει υπολογιστεί βάση του τύπου:

$$x = Z(c/100)^2 r(100-r)$$

$$n = \frac{N x}{((N-1)E^2 + x)}$$

$$E = \text{Sqrt}[\frac{(N-n)x}{n(N-1)}]$$

όπου N είναι το μέγεθος του πληθυσμού, r είναι το κλάσμα των απαντήσεων που μας ενδιαφέρει, και Z (c / 100) είναι η κρίσιμη τιμή για το επίπεδο εμπιστοσύνης c.

- Με προαπαιτούμενα ότι :
  - το επίπεδο εμπιστοσύνης θα είναι της τάξης του 95%
  - και η διασπορά των απαντήσεων στις ερωτήσεις που προσδιορίζουν το δειγματοληπτικό πλαίσιο της συγκεκριμένης έρευνας θα είναι της τάξης του 10%

Το δείγμα αυτό εξασφαλίζει περιθώριο σφάλματος 5%.

Η επιλογή των μαθητών θα γίνει με τυχαίο τρόπο και με τη συναίνεση των γονέων/ κηδεμόνων των παιδιών / μαθητών που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην έρευνα. Παράλληλα, σημαντικό ρόλο στην επιλογή των μαθητών θα παίξει ο βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, ώστε να διασφαλιστεί η κατανόηση βασικών εννοιών και ερωτημάτων που τίθενται στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας.

Μία πρώτη κατανομή των προσωπικών συνεντεύξεων σε μαθητές Ρομά της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ	ΝΟΜΟΣ	Δείγμα σταθμισμένο
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΣΠΡΟΧΩΜΑΤΟΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	23
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ	ΘΗΒΑΙΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	22
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΤΩ ΑΧΑΪΑΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	22
33ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΛΑΡΙΣΑΣ	22
7ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	ΑΤΤΙΚΗΣ	22
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΦΥΛΗΣ	ΑΤΤΙΚΗΣ	23
Σύνολο			134

Ο πίνακας αυτός των σχολικών μονάδων είναι ενδεικτικός και περιλαμβάνει σχολεία με μεγάλη συμμετοχή μαθητών Ρομά πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Προέκυψε δε, με τυχαίο τρόπο, χρησιμοποιώντας πίνακα τυχαίων αριθμών.

☞ **3^η έρευνα : Έρευνα σε Μαθητές Ρομά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας**

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου

Οι στόχοι της παρούσας έρευνας είναι κοινοί με εκείνους της έρευνας σε μαθητές Ρομά της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω προσωπικών συνεντεύξεων

Δεδομένου ότι, οι στόχοι της έρευνας είναι τόσο ποσοτικού, όσο και ποιοτικού χαρακτήρα, η τεχνική που επιλέχθηκε είναι εκείνη των προσωπικών συνεντεύξεων από μαθητές Ρομά αυτής της ηλικιακής κατηγορίας, με τη χρήση ενός ημι-δομημένου ερωτηματολογίου.

Η προτεινόμενη τεχνική των προσωπικών συνεντεύξεων από μαθητές αυτής της εκπαιδευτικής βαθμίδας, θα επιτρέψει στον ερευνητή να καταγράψει και άλλες πληροφορίες όπως το βαθμό κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, την επικοινωνιακή τους ικανότητα, την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και το βαθμό εξοικειώσής τους με άτομα που δεν προέρχονται από την κοινότητά τους, κλπ.

- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι αγόρια και κορίτσια μαθητές Ρομά της β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν ή συμμετέχουν την περίοδο 2010-2014 σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας που διοργανώθηκαν από το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», με Φορέα Υλοποίησης το ΚΕΔΑ / ΕΚΠΑ στις Περιφέρειες Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Νοτίου Αιγαίου, Πελοποννήσου, Κρήτης, Βορείου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας και Ηπείρου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος που μας δόθηκαν από τον Φορέα υλοποίησης, ο αριθμός των ωφελούμενων μαθητών Ρομά την περίοδο 2010-2013 για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, ανέρχεται σε 931 και κατανέμεται σε 52 σχολεία των υπό διερεύνηση Περιφερειών της χώρας, στα οποία αναπτύχθηκαν διάφορες δράσεις παρέμβασης μέσω του προγράμματος. Τα στοιχεία αυτά, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ				
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
75B	0	Αττική	530	17
75Γ	1	Στερεά Ελλάδα	106	15
	2	Νότιο Αιγαίο	2	1
76	3	Πελοπόννησος	0	0
	4	Κρήτη	0	0
	5	Βόρειο Αιγαίο	4	1
74	6	Ιόνια Νησιά	26	1
	7	Θεσσαλία	199	9
	8	Ήπειρος	13	4
	9	Δυτική Ελλάδα	51	4
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ			931	52

Για τον πληθυσμό των ωφελούμενων μαθητών που παρουσιάστηκε παραπάνω, θα πρέπει να λάβει κανείς υπόψη τη σχολική διαρροή των μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία σύμφωνα με στοιχεία του προγράμματος υπολογίζεται ότι είναι της τάξης του 50%.

Έτσι, ο πραγματικός πληθυσμός στόχος αυτής της έρευνας, υπολογίζεται σε 466 μαθητές.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο/ μαθητής - μαθήτρια που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχο της ποσοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία.

Ειδικότερα τα στρώματα που θα χρησιμοποιηθούν στο προτεινόμενο δειγματοληπτικό πλαίσιο είναι 2 στρώματα με βάση το φύλλο, ισόποσα κατανεμημένα όσον αφορά στη δειγματοληψία. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι επειδή ο πληθυσμός – στόχος της παρούσας έρευνας είναι πολύ μικρός, μόλις 466 άτομα, δεν μπορούν να γίνουν περαιτέρω στρωματοποιήσεις γιατί αυτές θα ήταν εις βάρος της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων που θα προσδιορίζουν την κάθε υπο-ομάδα.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν και βάσει του δειγματοληπτικού πλαισίου.

Το δείγμα των μαθητών που θα επιλεγεί ανέρχεται σε 107 άτομα, και έχει υπολογιστεί βάση του τύπου:

$$x = Z(c/100)^2 r(100-r)$$
$$n = N x / ((N-1)E^2 + x)$$
$$E = \text{Sqrt}[(N-n)x / n(N-1)]$$

όπου N είναι το μέγεθος του πληθυσμού, r είναι το κλάσμα των απαντήσεων που μας ενδιαφέρει, και Z (c / 100) είναι η κρίσιμη τιμή για το επίπεδο εμπιστοσύνης c.

- Με προαπαιτούμενα ότι :
  - το επίπεδο εμπιστοσύνης θα είναι της τάξης του 95%
  - και η διασπορά των απαντήσεων στις ερωτήσεις που προσδιορίζουν το δειγματοληπτικό πλαίσιο της συγκεκριμένης έρευνας θα είναι της τάξης του 10%

Το δείγμα αυτό εξασφαλίζει ποσοστό περιθώριο σφάλματος 4,63%.

Η επιλογή των μαθητών θα γίνει με τυχαίο τρόπο και με τη συναίνεση των γονέων/ κηδεμόνων των παιδιών / μαθητών που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην έρευνα. Παράλληλα, σημαντικό ρόλο στην επιλογή των μαθητών θα παίξει ο βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, ώστε να διασφαλιστεί η κατανόηση βασικών εννοιών και ερωτημάτων που τίθενται στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας.

Μία πρώτη κατανομή των προσωπικών συνεντεύξεων σε μαθητές Ρομά της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ	ΝΟΜΟΣ	Δείγμα σταθμισμένο
8ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	ΠΑΤΡΕΩΝ	ΑΧΑΪΑΣ	15
ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	20
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΦΥΛΗΣ	ΑΤΤΙΚΗΣ	15
1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΧΑΡΝΩΝ	ΑΧΑΡΝΩΝ	ΑΤΤΙΚΗΣ	27
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	ΑΤΤΙΚΗΣ	30
Σύνολο			107

Ο πίνακας αυτός των σχολικών μονάδων είναι ενδεικτικός και περιλαμβάνει σχολεία με μεγάλη συμμετοχή μαθητών Ρομά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Προέκυψε δε, με τυχαίο τρόπο, χρησιμοποιώντας πίνακα τυχαίων αριθμών.

👉 **4^η έρευνα : Έρευνα σε Διευθυντές των σχολικών μονάδων παρέμβασης στις περιφέρειες εφαρμογής των υπό αξιολόγηση πράξεων**

- **Είδος έρευνας :** Ημιδομημένη έρευνα με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου
- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** διαδικτυακή έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων παρέμβασης στις Περιφέρειες εφαρμογής των υπό αξιολόγηση Πράξεων.

Σύμφωνα με τα δευτερογενή στοιχεία που παραδόθηκαν στο Σύμβουλο αξιολόγησης από τον Φορέα Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ, ο συνολικός πληθυσμός στόχος αυτής της έρευνας ανέρχεται σε 528 σχολικές μονάδες, με την κατανομή που παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ						
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ Α' ΒΑΘΜΙΑΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ Β' ΒΑΘΜΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΑ
75B	0	Αττική	53	63	17	133
75Γ	1	Στερεά Ελλάδα	33	36	15	84
	2	Νότιο Αιγαίο	4	20	1	25
76	3	Πελοπόννησος	8	47	0	55
	4	Κρήτη	7	8	0	15
	5	Βόρειο Αιγαίο	2	3	1	6
74	6	Ιόνια Νησιά	3	7	1	11

ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ						
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ Α' ΒΑΘΜΙΑΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ Β' ΒΑΘΜΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΑ
	7	Θεσσαλία	13	16	9	38
	8	Ήπειρος	2	8	4	14
	9	Δυτική Ελλάδα	28	115	4	147
ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ			153	326	52	528

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα της παρούσας έρευνας, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχου της έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία. Τα στρώματα που θα δημιουργηθούν είναι 3 και θα διακρίνονται βάσει της εκπαιδευτικής βαθμίδας στην οποία προΐστανται οι ερωτώμενοι. Έτσι, θα δημιουργηθεί :

- 1 στρώμα από Διευθυντές σχολείων Προσχολικής αγωγής
- 1 στρώμα από Διευθυντές σχολείων Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και
- 1 στρώμα από Διευθυντές σχολείων Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με τυχαίο τρόπο και με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με το δειγματοληπτικό πλαίσιο.

Από κάθε στρώμα θα επιλεγούν τουλάχιστον 10 εκπρόσωποι, οι οποίοι θα κληθούν να απαντήσουν στην παρούσα έρευνα.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να τονιστεί ότι, θα επιχειρηθεί από το σύμβουλο αξιολόγησης να αποσταλούν τα σχετικά ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια στο σύνολο των Διευθυντών των σχολείων παρέμβασης των υπό αξιολόγηση Πράξεων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί δε, στο να συλλεχθούν πληροφορίες από σχολικές μονάδες με μικρό αριθμό Ρομά, οι οποίες αφενός θα καταγράψουν χρήσιμες πληροφορίες για το εύρος των παρεμβάσεων που έγιναν και την αποτελεσματικότητα αυτών και αφετέρου θα δοθεί η δυνατότητα της συγκριτικής αξιολόγησης μεταξύ σχολικών μονάδων που διαθέτουν μεγάλο αριθμό Ρομά και εκείνων με μικρό αριθμό.

👉 **5^η έρευνα : Έρευνα σε Ειδικό κοινό**

- **Είδος έρευνας :** Ποιοτική με τη χρήση οδηγού συζήτησης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι, ο οδηγός συζήτησης είναι ενδεικτικός των ερωτημάτων που θα τεθούν στους συνεντευξιζόμενους και οι ερωτήσεις θα εξειδικεύονται ή εμπλουτίζονται από τους συνεντευκτές λαμβάνοντας υπόψη την ιδιότητα των ερωτώμενων και παράλληλα τις τοποθετήσεις τους πάνω στους επιμέρους ερευνητικούς άξονες. Για το σκοπό αυτό οι συνεντεύξεις θα ληφθούν από έμπειρους ερευνητές εξασφαλίζοντας ότι οι συμμετέχοντες συζητούν πραγματικά ζητήματα σχετικά με το θέμα και όποτε ακουστεί κάποια ενδιαφέρουσα άποψη να μπορούν να εμβαθύνουν θέτοντας και πρόσθετες ερωτήσεις. Ειδικά για τις ατομικές συζητήσεις που προγραμματίζεται να γίνουν σε Γονείς των παιδιών Ρομά, έχει σχεδιαστεί άλλος οδηγός συζήτησης, με ερωτήσεις που εστιάζουν περισσότερο σε πληροφορίες που θέλουμε να πάρουμε από αυτή την κατηγορία ερωτώμενων.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω ατομικών συνεντεύξεων
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι άτομα που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα (stakeholders), τόσο με το σχεδιασμό και υλοποίηση των υπό αξιολόγηση Πράξεων, όσο με τα παραγόμενα από αυτές αποτελέσματα και τις επιπτώσεις τους στους μαθητές Ρομά, στις κοινότητες Ρομά και στην ευρύτερη κοινωνία γενικότερα.

Ειδικότερα, ο πληθυσμός στόχος αυτής της κατηγορίας αποτελείται από:

- Θεσμικούς φορείς, αρμόδιους σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Εκπροσώπους της εκπαιδευτικής κοινότητας στις περιοχές παρέμβασης
- Εκπροσώπους της Τοπικής αυτοδιοίκησης στις περιοχές παρέμβασης
- Εκπροσώπους γονέων των παιδιών Ρομά
- Εκπροσώπους των οικισμών παρέμβασης και τέλος
- Εκπροσώπους και στελέχη του Φορέα Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τους πληθυσμούς - στόχους της ποιοτικής έρευνας, και μόνο αυτούς. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν. Η δομή και σύνθεση / κατανομή των ατομικών συνεντεύξεων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Κατηγορία Ερωτώμενου	Ιδιότητα ερωτώμενου	Αριθμός ερωτώμενων
Θεσμικός φορέας, αρμόδιος σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης	Εκπρόσωπος από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων	1
Εκπρόσωπος της εκπαιδευτικής κοινότητας στις περιοχές παρέμβασης	Εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	2
	Σχολικός Σύμβουλος	2
Εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις περιοχές παρέμβασης	Εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας Αττικής	1
	Εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας Θεσσαλίας	1
Εκπρόσωπος γονέων των παιδιών Ρομά	Γονείς παιδιών Ρομά	3
Εκπρόσωπος των οικισμών παρέμβασης	Εκπρόσωπος των οικισμών παρέμβασης	3
Εκπροσώπους και στελέχη του Φορέα Υλοποίησης της υπό αξιολόγηση Πράξης	Επιστημονικούς υπεύθυνους δράσεων	2
	Διαμεσολαβητής	1
	Εμπυχωτής / κοινωνικός λειτουργός	1
Σύνολο ερωτώμενων		17

A.5.2.2.3 Πράξεις «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» με MIS 303167 και MIS 303169

☛ **1^η έρευνα : Έρευνα σε Εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων καθώς και σε εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης**

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου
- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** διαδικτυακή έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί που είτε συνεργάστηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» την περίοδο 2010-2014, είτε ήταν εκπαιδευτικοί των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος.

Σύμφωνα με σχετικό αρχείο «συνεργατών και επιμορφούμενων» που μας παραδόθηκε από το Φορέα Υλοποίησης των Πράξεων (ΑΠΘ), αυτό περιείχε 3.644 ονόματα επιμορφούμενων / συνεργατών. Μετά από επεξεργασία του αρχείου και εκκαθάριση διπλοεγγραφών, προέκυψαν 1.353 μοναδιαία άτομα - εκπαιδευτικοί. Δυστυχώς όμως, μόνο για το 4,7% του πληθυσμού αυτού, δηλαδή για 63 άτομα, υπάρχουν στοιχεία επικοινωνίας και μάλιστα το στοιχείο που υπάρχει είναι μόνο η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Μετά από επικοινωνία με τον Φορέα Υλοποίησης των Πράξεων μας αναφέρθηκε ότι δεν τηρούσαν στοιχεία επικοινωνίας των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών και τα 63 e-mail του αρχείου που παραδόθηκε στο Σύμβουλο αξιολόγησης αφορούν σε άτομα που έχουν παρακολουθήσει τηλεπαινορφώσεις. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία του αρχείου των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών, μετά την επεξεργασία του.

Εκπαιδευτικοί με Στοιχεία επικοινωνίας (emails χωρίς τηλέφωνο)	63
Εκπαιδευτικοί χωρίς κανένα στοιχεία επικοινωνίας (emails ή τηλέφωνο)	1.218
Εκπαιδευτικοί στους οποίους αναφέρεται το σχολείο	1.353
Σύνολο Μοναδιαίων Επιμορφούμενων	1.353

Συνεπώς πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι οι 1.353 εκπαιδευτικοί. Δεδομένου όμως της απουσίας για την συντριπτική πλειοψηφία αυτών, οποιουδήποτε στοιχείου επικοινωνίας, αντιλαμβάνεται εύκολα κανείς τους κινδύνους που ενέχει η συγκεκριμένη έρευνα για τον εντοπισμό αυτού του πληθυσμού στόχου.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας & Επιλογή δείγματος :**

Ως δειγματοληπτική μονάδα της έρευνας σε εκπαιδευτικούς, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο - εκπαιδευτικός που ανήκει στην κατηγορία του πληθυσμού - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο, δεδομένου της απουσίας στοιχείων επικοινωνίας με τον πληθυσμό στόχου της παρούσας έρευνας, θα επιχειρηθεί να τηρήσει στοιχειώδους κανόνες αντιπροσωπευτικότητας του πληθυσμού αυτού.

Όσον αφορά στην επιλογή του δείγματος, ο Σύμβουλος θα ακολουθήσει 2 μεθόδους.

- Κατ' αρχήν θα αποσταλεί το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο στο σύνολο των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών για τους οποίους υπάρχει διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και
- Μέσα από μία τυχαία δειγματοληψία θα επιχειρηθεί, μέσω των σχολικών μονάδων που απασχολούνταν οι εκπαιδευτικοί την περίοδο που επιμορφώθηκαν :
  - Να αναζητηθούν στοιχεία επικοινωνίας των σχολικών αυτών μονάδων
  - Να επικοινωνήσει το γραφείο υποστήριξης του συμβούλου με τα σχολεία αυτά, προκειμένου να εντοπιστούν οι εκπαιδευτικοί
  - Να αποστείλει στην ηλεκτρονική διεύθυνση του σχολείου τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια, συμπεριλαμβανομένου των μυστικών κωδικών, ώστε η διεύθυνση του σχολείου με τη σειρά της να τα παραδώσει στον τελικό πληθυσμό – στόχο.

Βάσει του προγραμματισμού που έχει γίνει, το δείγμα της παρούσας έρευνας είναι 50 άτομα.

☞ **2^η έρευνα : Έρευνα σε Μαθητές Ρομά πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας**

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου.

Ο στόχος της έρευνας αυτής είναι κοινός με την αντίστοιχη έρευνα του ίδιου προγράμματος που υλοποιήθηκε από το ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ και παρουσιάστηκε στην ενότητα Α.5.2.2.2 του παρόντος οδηγού.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω προσωπικών συνεντεύξεων

Δεδομένου ότι, οι στόχοι της έρευνας είναι τόσο ποσοτικού, όσο και ποιοτικού χαρακτήρα, η τεχνική που επιλέχθηκε είναι εκείνη των προσωπικών συνεντεύξεων από μαθητές Ρομά αυτής της ηλικιακής κατηγορίας, με τη χρήση ενός ημι-δομημένου ερωτηματολογίου.

- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι αγόρια και κορίτσια μαθητές Ρομά της α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν ή συμμετέχουν την περίοδο 2010-2014 σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας που διοργανώθηκαν από το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», με Φορέα Υλοποίησης το ΑΠΘ στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Δεδομένου ότι, την χρονική περίοδο συγγραφής του παρόντος οδηγού, ο Φορέας Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις στελεχών του συμβούλου, δεν έχει παραδώσει αναλυτικά στοιχεία των ωφελούμενων πληθυσμών, τα στοιχεία που παρατίθενται στη συνέχεια βασίζονται στην «ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΖΕΤΙΑΣ», που μας αποστάλθηκε.

Σύμφωνα λοιπόν με την απολογιστική έκθεση και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων ανά υποδράση, προκύπτει ότι, ο αριθμός των ωφελούμενων μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ανέρχεται σε 12.189.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΕΤΟΣ				
	2011-12	2012-13	2013-14	Σύνολο
ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2.1 : ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΑΠ.2)	110	176	38	324
ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2.2: ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΘΜΙΑΣ	69	369	700	1.138
ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2.2: ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΘΜΙΑΣ (ΘΕΡΙΝΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ)		201		201

ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΕΤΟΣ				
	2011-12	2012-13	2013-14	Σύνολο
ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2.3: ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ Α΄ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΘΕΑΤΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗ ΧΟΡΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ)	3.431	2.974	4.121	10.526
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				12.189

Από άλλο πίνακα της ίδιας έκθεσης, σελ. 13, πίνακα : «ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ (ΡΟΜΑ & ΜΗ ΡΟΜΑ) ΑΝΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 2010-14» αναφέρεται συνολικός αριθμός ωφελούμενων μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 8.985 για την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΑΠ.2) και 3.003 για την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ (ΑΠ.1), δηλαδή σύνολο ωφελούμενων 11.988. Στον πληθυσμό δε αυτό, όπως αναφέρει ο τίτλος του πίνακα περιλαμβάνονται και μη Ρομά μαθητές.

Δεδομένου όμως ότι ο βασικός πληθυσμός στόχου αυτής της έρευνας όπως αναφέρθηκε παραπάνω είναι μαθητές του Δημοτικού που παρακολούθησαν μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, από την επεξεργασία του πίνακα που προηγήθηκε φαίνεται ότι στο 13,6% των ωφελούμενων μαθητών, έγιναν μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας.

Το ποσοστό αυτό, ανάγεται σε 1.663 ωφελούμενους, αλλά όχι και μοναδιαία άτομα, δεδομένου ότι κάποια παιδιά παρακολούθησαν μαθήματα ενισχυτικής πέραν του ενός έτους ή συμμετείχαν και σε θερινά μαθήματα ή τμήματα παράλληλης στήριξης. Ωστόσο, ο πληθυσμός στόχου, δεν μπορεί να εκτιμηθεί με περισσότερη ακρίβεια πέραν του αριθμού αυτού.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε προσωπικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο/ μαθητής - μαθήτρια που ανήκει στην κατηγορία του πληθυσμού - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχο της έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία.

Παράλληλα, για το δειγματοληπτικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας θα ληφθούν υπόψη, αφενός το είδος των προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας που

αναπτύχθηκαν για αυτή την ομάδα στόχου και αφετέρου η γεωγραφική διασπορά του τόπου διαμονής των μαθητών, αλλά και ο πληθυσμός μαθητών Ρομά που έχουν τα σχολεία παρέμβασης, ώστε να εξασφαλιστεί η αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού στόχου.

Μία άλλη παράμετρος η οποία θα ληφθεί υπόψη για το δειγματοληπτικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας, σχετίζεται με το επίπεδο ελληνομάθειας του υπό διερεύνηση πληθυσμού στόχου, όπως επίσης και με την τάξη φοίτησης των μαθητών αυτών.

Με προαπαιτούμενα ότι, η έρευνα θα διεξαχθεί στην ελληνική γλώσσα και θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι ερωτώμενοι μαθητές αντιλαμβάνονται πλήρως τις ερωτήσεις και κατά συνέπεια μπορούν να απαντήσουν και να τοποθετηθούν επί αυτών και η συνέντευξη δεν πρέπει να διακόπτεται επιλέχθηκε η έρευνα να διεξαχθεί σε παιδιά που φοιτούν, το σχολικό έτος 2014-2015, στην Δ', Ε' και Στ' Δημοτικού.

Η επιλογή αυτή, μειώνει κατά πολύ τους κινδύνους που αφορούν αφενός στην κατανόηση ή και δυσερμηνία των ερωτήσεων της έρευνας και αφετέρου στο να συλλεχθούν ημιτελώς συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, διασφαλίζοντας έτσι στο μέγιστο βαθμό την αξιοπιστία της έρευνας και των συλλεχθέντων στοιχείων.

Θεωρώντας ότι, ο ωφελούμενος πληθυσμός μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαιδευτικής βαθμίδας κατανέμεται ισόποσα στις 6 τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, προκύπτει ότι, ο τελικός πληθυσμός στόχος της παρούσας έρευνας, ανέρχεται σε 832 μαθητές.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν και βάσει του δειγματοληπτικού πλαισίου.

Το δείγμα των μαθητών που θα επιλεγεί ανέρχεται σε 67 άτομα, και έχει υπολογιστεί βάση του τύπου:

$$x = Z(c/100)^2 r(100-r)$$

$$n = N x / ((N-1)E^2 + x)$$

$$E = \text{Sqrt}[(N-n)x / n(N-1)]$$

όπου N είναι το μέγεθος του πληθυσμού, r είναι το κλάσμα των απαντήσεων που μας ενδιαφέρει, και Z (c / 100) είναι η κρίσιμη τιμή για το επίπεδο εμπιστοσύνης c.

- Με προαπαιτούμενα ότι :
  - το επίπεδο εμπιστοσύνης θα είναι της τάξης του 95%
  - και η διασπορά των απαντήσεων στις ερωτήσεις που προσδιορίζουν το δειγματοληπτικό πλαίσιο της συγκεκριμένης έρευνας θα είναι της τάξης του 10%

Το δείγμα αυτό εξασφαλίζει περιθώριο σφάλματος 5%.

Η επιλογή των μαθητών θα γίνει με τυχαίο τρόπο και με τη συναίνεση των γονέων/ κηδεμόνων των παιδιών / μαθητών που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην έρευνα. Παράλληλα, σημαντικό ρόλο στην επιλογή των μαθητών θα παίξει ο βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, ώστε να διασφαλιστεί η κατανόηση βασικών εννοιών και ερωτημάτων που τίθενται στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας.

☞ 3^η έρευνα : Έρευνα σε Μαθητές Ρομά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου
Οι στόχοι της παρούσας έρευνας είναι κοινοί με εκείνους της έρευνας σε μαθητές Ρομά της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω προσωπικών συνεντεύξεων

Δεδομένου ότι, οι στόχοι της έρευνας είναι τόσο ποσοτικού, όσο και ποιοτικού χαρακτήρα, η τεχνική που επιλέχθηκε είναι εκείνη των προσωπικών συνεντεύξεων από μαθητές Ρομά αυτής της ηλικιακής κατηγορίας, με τη χρήση ενός ημι-δομημένου ερωτηματολογίου.

Η προτεινόμενη τεχνική των προσωπικών συνεντεύξεων από μαθητές αυτής της εκπαιδευτικής βαθμίδας, θα επιτρέψει στον ερευνητή να καταγράψει και άλλες πληροφορίες όπως το βαθμό κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, την επικοινωνιακή τους ικανότητα, την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και το βαθμό εξοικείωσής τους με άτομα που δεν προέρχονται από την κοινότητά τους, κλπ.

– **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι αγόρια και κορίτσια μαθητές Ρομά της β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν ή συμμετέχουν την περίοδο 2010-2014 σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας που διοργανώθηκαν από το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», με Φορέα Υλοποίησης το ΑΠΘ στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Και σε αυτή την έρευνα για τον υπολογισμό του πληθυσμού στόχου, χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία της «ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΖΕΤΙΑΣ» του Φορέα Υλοποίησης, σύμφωνα με τα οποία ο αριθμός των ωφελούμενων μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανέρχεται σε 995.

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	Σύνολο
ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2.2: ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΘΜΙΑΣ 2010-14 – ΑΝΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ	146	442	196	784
ΥΠΟΔΡΑΣΗ 2.2: ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΘΜΙΑΣ (ΘΕΡΙΝΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ) 2012-13		61	150	211
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				995

Από άλλο πίνακα της ίδιας έκθεσης, σελ. 13, πίνακα : «ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ (ΡΟΜΑ & ΜΗ ΡΟΜΑ) ΑΝΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 2010-14» αναφέρεται συνολικός αριθμός ωφελούμενων μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 632 για την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΑΠ.2) και 152 για την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ (ΑΠ.1), δηλαδή σύνολο ωφελούμενων 784. Στον πληθυσμό δε αυτό, όπως αναφέρει ο τίτλος του πίνακα περιλαμβάνονται και μη Ρομά μαθητές.

Από τα υπάρχοντα δεδομένα, όπως μπορεί κανείς να συμπεράνει, το μέγεθος του πληθυσμού στόχου δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια, δεδομένου ότι οι 995

ωφελούμενοι, δεν είναι και μοναδιαίοι, αφού κάποιος μαθητής μπορεί να συμμετείχε πέραν του ενός έτους σε μαθήματα ενισχυτικής, ή και σε θερινά τμήματα.

Ωστόσο, ο πληθυσμός στόχου, δεν μπορεί να εκτιμηθεί με περισσότερη ακρίβεια πέραν του αριθμού αυτού.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο/ μαθητής - μαθήτρια που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχο της ποσοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία.

Ειδικότερα τα στρώματα που θα χρησιμοποιηθούν στο προτεινόμενο δειγματοληπτικό πλαίσιο είναι 2 στρώματα με βάση το φύλλο, ισόποσα κατανεμημένα όσον αφορά στη δειγματοληψία.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν και βάσει του δειγματοληπτικού πλαισίου.

Το δείγμα των μαθητών που θα επιλεγεί ανέρχεται σε 60 άτομα, και έχει υπολογιστεί βάση του τύπου:

$$x = Z(c/100)^2 r(100-r)$$

$$n = Nx / ((N-1)E^2 + x)$$

$$E = \text{Sqrt}[(N-n)x / n(N-1)]$$

όπου N είναι το μέγεθος του πληθυσμού, r είναι το κλάσμα των απαντήσεων που μας ενδιαφέρει, και Z (c / 100) είναι η κρίσιμη τιμή για το επίπεδο εμπιστοσύνης c.

- Με προαπαιτούμενα ότι :
  - το επίπεδο εμπιστοσύνης θα είναι της τάξης του 95%

- και η διασπορά των απαντήσεων στις ερωτήσεις που προσδιορίζουν το δειγματοληπτικό πλαίσιο της συγκεκριμένης έρευνας θα είναι της τάξης του 50%

Το δείγμα αυτό εξασφαλίζει ποσοστό περιθώριο σφάλματος 4,95%.

Η επιλογή των μαθητών θα γίνει με τυχαίο τρόπο και με τη συναίνεση των γονέων/ κηδεμόνων των παιδιών / μαθητών που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην έρευνα. Παράλληλα, σημαντικό ρόλο στην επιλογή των μαθητών θα παίξει ο βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας, ώστε να διασφαλιστεί η κατανόηση βασικών εννοιών και ερωτημάτων που τίθενται στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας.

☞ 4^η έρευνα : Έρευνα σε Διευθυντές των σχολικών μονάδων παρέμβασης στις περιφέρειες εφαρμογής των υπό αξιολόγηση πράξεων

- **Είδος έρευνας :** Ημιποιοτική έρευνα με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου
- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** διαδικτυακή έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων παρέμβασης στις Περιφέρειες εφαρμογής των υπό αξιολόγηση Πράξεων.

Σύμφωνα με στοιχεία της «ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΖΕΤΙΑΣ», το πρόγραμμα ανέπτυξε παρεμβάσεις σε 95 σχολεία την περίοδο 2010-2013 και σε 88 την περίοδο 2013-2014. Ωστόσο, επειδή δεν έχουμε λίστα των σχολείων παρέμβασης, δεν γνωρίζουμε αν υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις μεταξύ των δύο χρονικών περιόδων που αναλύονται και συνεπώς ποιος είναι ο μοναδιαίος αριθμός των σχολείων.

	Νηπιαγωγεία	Δημοτικά	Γυμνάσια	Σύνολο
ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΧ.ΕΤΗ 2010-2013	28	60	7	95
ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΧ.ΕΤΗ 2013-2014	32	56		88

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα της παρούσας έρευνας, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχου της έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία. Τα στρώματα που θα δημιουργηθούν είναι 3 και θα διακρίνονται βάσει της εκπαιδευτικής βαθμίδας στην οποία προΐστανται οι ερωτώμενοι. Έτσι, θα δημιουργηθεί :

- 1 στρώμα από Διευθυντές σχολείων Προσχολικής αγωγής
- 1 στρώμα από Διευθυντές σχολείων Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και
- 1 στρώμα από Διευθυντές σχολείων Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με τυχαίο τρόπο και με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με το δειγματοληπτικό πλαίσιο.

Πιο συγκεκριμένα θα επιλεγούν :

- 4 Διευθυντές σχολείων προσχολικής αγωγής
- 9 Διευθυντές σχολείων Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και
- 2 Διευθυντές σχολείων Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Η επιλογή των σχολικών μονάδων θα γίνει με τυχαίο τρόπο, από τη λίστα των σχολείων παρέμβασης που αναμένουμε να μας παραδοθεί.

 5^η έρευνα : Έρευνα σε Ειδικό κοινό

– **Είδος έρευνας :** Ποιοτική με τη χρήση οδηγού συζήτησης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι, ο οδηγός συζήτησης είναι ενδεικτικός των ερωτημάτων που θα τεθούν στους συνεντευξιζόμενους και οι ερωτήσεις θα εξειδικεύονται ή εμπλουτίζονται από τους συνεντευκτές λαμβάνοντας υπόψη την ιδιότητα των ερωτώμενων και παράλληλα τις τοποθετήσεις τους πάνω στους επιμέρους ερευνητικούς άξονες. Για το σκοπό αυτό οι συνεντεύξεις θα ληφθούν από έμπειρους ερευνητές εξασφαλίζοντας ότι οι συμμετέχοντες συζητούν

πραγματικά ζητήματα σχετικά με το θέμα και όποτε ακουστεί κάποια ενδιαφέρουσα άποψη να μπορούν να εμβραθύνουν θέτοντας και πρόσθετες ερωτήσεις. Ειδικά για τις ατομικές συζητήσεις που προγραμματίζεται να γίνουν σε Γονείς των παιδιών Ρομά, έχει σχεδιαστεί άλλος οδηγός συζήτησης, με ερωτήσεις που εστιάζουν περισσότερο σε πληροφορίες που θέλουμε να πάρουμε από αυτή την κατηγορία ερωτώμενων.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω ατομικών συνεντεύξεων
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι άτομα που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα (stakeholders), τόσο με το σχεδιασμό και υλοποίηση των υπό αξιολόγηση Πράξεων, όσο με τα παραγόμενα από αυτές αποτελέσματα και τις επιπτώσεις τους στους μαθητές Ρομά, στις κοινότητες Ρομά και στην ευρύτερη κοινωνία γενικότερα.

Ειδικότερα, ο πληθυσμός στόχος αυτής της κατηγορίας αποτελείται από:

- Θεσμικούς φορείς, αρμόδιους σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Εκπροσώπους της εκπαιδευτικής κοινότητας στις περιοχές παρέμβασης
- Εκπροσώπους της Τοπικής αυτοδιοίκησης στις περιοχές παρέμβασης
- Εκπροσώπους γονέων των παιδιών Ρομά
- Εκπροσώπους των οικισμών παρέμβασης και τέλος
- Εκπροσώπους και στελέχη του Φορέα Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων

- **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τους πληθυσμούς - στόχου της ποιοτικής έρευνας, και μόνο αυτούς. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν. Η δομή και σύνθεση / κατανομή των ατομικών συνεντεύξεων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Κατηγορία Ερωτώμενου	Ιδιότητα ερωτώμενου	Αριθμός ερωτώμενων
Θεσμικός φορέας, αρμόδιος σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης	Εκπρόσωπος από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων	1
Εκπρόσωπος της εκπαιδευτικής κοινότητας στις περιοχές παρέμβασης	Εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	2
	Σχολικός Σύμβουλος	2
Εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις περιοχές παρέμβασης	Εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	1
	Εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας	1
Εκπρόσωπος γονέων των παιδιών Ρομά	Γονείς παιδιών Ρομά	2
Εκπρόσωπος των οικισμών παρέμβασης	Εκπρόσωπος των οικισμών παρέμβασης	2
Εκπροσώπους και στελέχη του Φορέα Υλοποίησης της υπό αξιολόγηση Πράξης	Επιστημονικούς υπεύθυνους δράσεων	1
	Διαμεσολαβητής	1
	Εμπυχωτής / κοινωνικός λειτουργός	1
Σύνολο ερωτώμενων		14

A.5.2.2.4 Πράξη «Ελληνόγλωσσα Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά» με MIS 303141

1η έρευνα : Έρευνα σε Ομογενείς και Αποσπασμένους εκπαιδευτικούς της ομογένειας που συμμετείχαν στις δράσεις επιμόρφωσης της Πράξης, είτε δια ζώσης, είτε εξ αποστάσεως μέσω τηλεκατάρτισης

- **Είδος έρευνας :** Ποσοτική με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου
- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** Διαδικτυακή έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου

– **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι άνδρες και γυναίκες ομογενείς και αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμμετείχαν αφενός σε επιμορφώσεις του Προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την περίοδο 2010-2014 και αφετέρου δίδασκαν ελληνικά σε κρατικά, παροικιακά ημερήσια ή αμιγώς ελληνικά σχολεία ή ακόμη και σε Τμήματα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ) σε Έλληνες ομογενείς ή και αλλογενείς.

Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος, όπως προέκυψε από τα δευτερογενή στοιχεία που συλλέχθηκαν από τον Φορέα Υλοποίησης της υπό αξιολόγηση Πράξης, την περίοδο 2010-2014 συμμετείχαν 332 εκπαιδευτικοί σε κάποια ή κάποιες από τις ακόλουθες επιμορφώσεις:

- Σε Σεμινάριο Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών, που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Κρήτης
- Σε Τηλεεπιμόρφωση που διενεργήθηκε από το Πανεπιστήμιο Κρήτης

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των εκπαιδευτικών που παρακολούθησαν τα επιμορφωτικά σεμινάρια που διεξήχθησαν από το Πανεπιστήμιο Κρήτης ανά χώρα που αυτοί εργάζονταν την περίοδο των επιμορφώσεων.

Χώρα	Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετείχε στη συγκεκριμένη Δράση	Ποσοστό (%)
Αζερμπαϊτζάν	1	0.3
Αλβανία	1	0.3
Αργεντινή	1	0.3
Αρμενία	4	1.2
Αυστραλία	84	25.3
Αφρική	4	1.2
Βέλγιο	4	1.2
Γαλλία	1	0.3
Γερμανία	27	8.1
Γεωργία	9	2.7
Ευρώπη- Ν. Αφρική	14	4.2
Ζιμπάμπουε	1	0.3

Χώρα	Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετείχε στη συγκεκριμένη Δράση	Ποσοστό (%)
Η.Π.Α	51	15.4
Καναδάς	37	11.1
Ιρλανδία	1	0.3
Ιταλία	1	0.3
Κύπρος	1	0.3
Καζακστάν	3	0.9
Λ. Αμερική	7	2.1
Μ. Βρετανία	19	5.7
Ν. Αφρική	11	3.3
Ουγγαρία	1	0.3
Ουζμπεκιστάν	2	0.6
Ουκρανία	19	5.7
Πολωνία	1	0.3
Παρευξείνιες χώρες	2	0.6
Ρουμανία	2	0.6
Ρωσία	18	5.4
Σουηδία	2	0.6
Τουρκία	3	0.9
Σύνολο	332	100

Από το σύνολο των 332 εκπαιδευτικών, οι 272 διαθέτουν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που έχουν παραδοθεί στην ομάδα έργου του συμβούλου αξιολόγησης από τον Φορέα Υλοποίησης της Πράξης, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Εκπαιδευτικοί	Αριθμός
Με e-mail	272
Χωρίς e-mail	4
Χωρίς κανένα στοιχείο επικοινωνίας	56
Σύνολο	332

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι, πέραν αυτού του πληθυσμού επιμορφούμενων εκπαιδευτικών, αντίστοιχες επιμορφώσεις διενεργήθηκαν και από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, κυρίως σε εκπαιδευτικούς που ζουν στις Παρευξείνιες χώρες. Ωστόσο, σύμφωνα με τον Φορέα Υλοποίησης της

Πράξης, τα στοιχεία των επιμορφούμενων, τηρούνταν στη Μαριούπολη της Ουκρανίας και λόγω της εμπόλεμης κατάστασης στην περιοχή, δεν έχει πρόσβαση σε αυτά και συνεπώς αδυνατεί να μας τα παραδώσει για τις ανάγκες διεξαγωγής της αξιολόγησης της παρούσας Πράξης.

Με αυτό ως δεδομένο, πληθυσμός στόχος της έρευνας θεωρούνται οι 272 επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία επικοινωνίας.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα ορίζεται το φυσικό πρόσωπο/ εκπαιδευτικός που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου. Δεδομένου ότι η έρευνα θα διεξαχθεί μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, το μέγεθος του δείγματος περιορίζεται σε 272 συμμετέχοντες για τους οποίους διαθέτουμε στοιχεία επικοινωνίας, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον πληθυσμό - στόχο της ποσοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία.

Ειδικότερα τα στρώματα που θα χρησιμοποιηθούν στο προτεινόμενο δειγματοληπτικό πλαίσιο είναι 2 στρώματα με βάση το αν οι εκπαιδευτικοί προέρχονται από την ομογένεια ή είναι αποσπασμένοι. Δεδομένου ότι, η ποσόστωση για κάθε μία εκ των δύο υποομάδων δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή, αυτή θα εκτιμηθεί δευτερογενώς, μέσω ενδιάμεσης ανάλυσης των συλλεχθέντων στοιχείων κατά την περίοδο διεξαγωγής της παρούσας έρευνας.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων και θα είναι αναλογική του μεγέθους δείγματος που έχει παρακολουθήσει τα σεμινάρια επιμόρφωσης σε κάθε χώρα.

Για τον υπολογισμό του μεγέθους του δείγματος, δεδομένης και της γεωγραφικής διασποράς του πληθυσμού χρησιμοποιήθηκε ο τύπος:

$$x = Z(c/100)^2 r(100-r)$$

$$n = \frac{N x}{((N-1)E^2 + x)}$$

$$E = \text{Sqrt}[\frac{(N-n)x}{n(N-1)}]$$

όπου N είναι το μέγεθος του πληθυσμού, r είναι το κλάσμα των απαντήσεων που μας ενδιαφέρει, και Z (c / 100) είναι η κρίσιμη τιμή για το επίπεδο εμπιστοσύνης c.

- Με προαπαιτούμενα ότι :
  - το περιθώριο σφάλματος δεν θα ξεπερνά το 5%
  - το επίπεδο εμπιστοσύνης θα είναι της τάξης του 95%
  - το δείγμα να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 50% των χαρακτηριστικών του πληθυσμού

Βάσει λοιπόν των προαπαιτούμενων που τέθηκαν και του μεγέθους του πληθυσμού – στόχου προκύπτει ως μέγεθος δείγματος ο αριθμός των 160 εκπαιδευτικών, το οποίο αντιπροσωπεύει το 58% του πληθυσμού στόχου.

☞ 2^η έρευνα : Έρευνα σε Επιστημονικούς συνεργάτες στο εξωτερικό της Πράξης

- **Είδος έρευνας :** Ποιοτικά προσανατολισμένη έρευνα με τη χρήση ημι-δομημένου ερωτηματολογίου
- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** Διαδικτυακή έρευνα με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου
- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι 16 επιστημονικοί συνεργάτες στο εξωτερικό του Προγράμματος «Ελληνόγλωσσα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την περίοδο 2010-2014, σύμφωνα με τα δευτερογενή στοιχεία που μας παραδόθηκαν από τον Φορέα Υλοποίησης της Πράξης.

Η έρευνα αυτή θα απευθυνθεί στο σύνολο των συνεργατών αυτών. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι, από επικοινωνία που έχουμε ήδη κάνει μαζί τους διαπιστώσαμε ότι μία εκ των συνεργατών αντιμετωπίζει πολύ σοβαρά προβλήματα υγείας και βρίσκεται σε τελικό στάδιο, οπότε και αδυνατεί να συμμετάσχει στην έρευνα, ενώ ένα δεύτερο άτομο συνταξιοδοτήθηκε το 2013 και έχει αντικατασταθεί

με άλλο, το οποίο όμως μπορεί να αποτυπώσει την εμπειρία του για την από εκεί και πέρα περίοδο συνεργασίας του με το Πρόγραμμα.

3^η έρευνα : Έρευνα σε Μαθητές της διασποράς που συμμετείχαν σε Κοινότητες Μάθησης

- **Είδος έρευνας :** Ποιοτική με τη χρήση οδηγού συζήτησης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι, ο οδηγός συζήτησης είναι ενδεικτικός των ερωτημάτων που θα τεθούν στους συνεντευξιζόμενους μαθητές και οι ερωτήσεις θα εξειδικεύονται ή εμπλουτίζονται από τους συνεντευκτές λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ερωτώμενων όπως η ηλικία, το επίπεδο γνώσης της ελληνικής γλώσσας και ο βαθμός εμπλοκής τους στις Κοινότητες Μάθησης. Για το σκοπό αυτό οι συνεντεύξεις θα ληφθούν από έμπειρους ερευνητές εξασφαλίζοντας ότι οι συμμετέχοντες συζητούν πραγματικά ζητήματα σχετικά με το θέμα και όποτε ακουστεί κάποια ενδιαφέρουσα άποψη να μπορούν να εμβαθύνουν θέτοντας και πρόσθετες ερωτήσεις.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω τηλε-συνέντευξης (skype)

- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι μαθητές της διασποράς που μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα σε διάφορες εκπαιδευτικές δομές και οι οποίοι έχουν συμμετάσχει στις Κοινότητες Μάθησης. Ειδικότερα, ο πληθυσμός στόχος αυτής της κατηγορίας αποτελείται από μαθητές που πήραν μέρος σε αδελφοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν από το 2011 έως το 2014 και αξιοποίησαν το περιβάλλον των Κοινοτήτων Μάθησης. Σύμφωνα με δευτερογενή στοιχεία του Φορέα Υλοποίησης της Πράξης, την περίοδο 2011-2014 έγιναν οι ακόλουθες αδελφοποιήσεις:

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ 2011-2012			
Αδελφοποιήσεις	Τάξη στην Ομογένεια	Τάξη στην Ομογένεια	Τάξη στην Ελλάδα
1 Δ-Δ	Η.Π.Α, Μαϊάμι Archimedian Academy Α' Γυμνασίου	Μ. Βρετανία, Λονδίνο Hazelwood School Ε' Δημοτικού	-
2 Δ-Ε	-	Η.Π.Α., Μαϊάμι Archimedian Academy ΣΤ' Δημοτικού	Ρέθυμνο 14 ^ο Δημοτικό Ε' Δημοτικού
3	Καναδάς, Τορόντο	Αυστραλία, Αδελαΐδα	-

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ 2011-2012

Δ-Δ	Aristotle School Β' Λυκείου	St. George College Α' Λυκείου	
4 Δ-Δ-Ε	Καναδάς, Τορόντο Aristotle School Β' Λυκείου	Αυστραλία, Αδελαΐδα St. George College Γ' Λυκείου	Ρόδος Ροδίων Παιδεία Α' Λυκείου
5 Δ-Δ	Καναδάς, Τορόντο Aristotle School Γ' Γυμνασίου	Γερμανία, Κολωνία GGS Barbaraschule Γ' Γυμνασίου	-
6 Δ-Ε	-	Καναδάς, Τορόντο Aristotle School Α' Λυκείου	Ρόδος Ροδίων Παιδεία Α' Λυκείου
7 Δ-Δ-Ε	Αυστραλία, Αδελαΐδα St. George College Γ' Γυμνασίου	Νότια Αφρική, Γιοχάνεσμπουργκ SAHETI School Γ' Γυμνασίου	Ιεράπετρα Γυμνάσιο Κουτσουρά Β' Γυμνασίου
8 Δ-Δ	Νότια Αφρική, Γιοχάνεσμπουργκ SAHETI School Α' Γυμνασίου	Αυστραλία, Μελβούρνη, Alphington Grammar, Α' Γυμνασίου	-
9 Δ-Ε	-	Γερμανία Katholische Hauptschule 7 ^η & 8 ^η τάξη	Ρόδος 7ο Γυμνάσιο Β' & Γ' Γυμνασίου
10 Δ-Ε	-	Αδελαΐδα St. George College	Ρέθυμνο Δημοτικό Άδελε

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ 2012-2013

Αδελφοποιήσεις	Τάξη στην Ομογένεια	Τάξη στην Ομογένεια	Τάξη στην Ελλάδα
1 Δ-Ε	-	Καναδάς, Τορόντο Aristotle School 8 ^η τάξη	Ελλάδα, Ξάνθη 13 ^ο Δημοτικό ΣΤ' Δημοτικού
2 Δ-Ε	-	Η.Π.Α., Μαϊάμι Archimedean Academy ΣΤ' Δημοτικού	Ελλάδα, Ρέθυμνο 14 ^ο Δημοτικό ΣΤ' Δημοτικού
3 Δ-Δ	Μεγάλη Βρετανία, Λονδίνο Άγιος Κυπριανός 6 ^η τάξη Ηλίας Λοΐζου	Καναδάς, Μόντρεαλ Socrates Démosthène School 4 ^η τάξη	-
4 Δ-Δ	Καναδάς, Τορόντο Aristotle School 11 ^η τάξη	Η.Π.Α., Σικάγο Hellenic American Academy Socrates 11 ^η & 12 ^η	-
6 Δ-Ε	-	Αυστραλία, Περθ Άγιος Ανδρέας 9 ^η -10 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρόδος 7 ^ο Γυμνάσιο Ρόδου Γ' Γυμνασίου
7	-	Αυστραλία, Μελβούρνη	Ελλάδα, Ηράκλειο

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ 2012-2013			
Δ-Ε		Northcote High School 8 ^η τάξη	Γυμνάσιο Γουβών Β' Γυμνασίου
8 Δ-Δ-Ε	Αυστραλία, Ντάργουι v Darwin Middle School 9 ^η τάξη	Αυστραλία, Αδελαΐδα St. George College 7 ^η τάξη	Ελλάδα, Αριδαία 2 ^ο Γυμνάσιο Αριδαίας Α' Γυμνασίου
9 Δ-Δ-Ε	Νότια Αφρική, Γιοχάνεσμπουργκ, Saheti School 10 ^η τάξη Χαρούλα Θεοδόση	Αυστραλία, Αδελαΐδα St. George College 9 ^η -10 ^η -11 ^η τάξη Γιώργος Φρατζής	Ελλάδα, Ρόδος Ροδίων Παιδεία Α' Λυκείου Βούλα Ζάχου & Μιχάλης Ρούσος
10 Δ-Δ	Ουκρανία, Μαριούπολη 46 ^ο Μαριούπολης 9 ^η -10 ^η τάξη	Γερμανία, Μόναχο ΤΕΓ Μονάχου 9 ^η τάξη	-
11 Δ-Ε	-	Αργεντινή, Μπουένος Άιρες Instituto Colectividad Helénica 7 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρέθυμνο Δημοτικό Σχολείο Άδελε Ε' τάξη
12 Δ-Ε	-	Ρωσία, Σταυρούπολη «Νίκος Ματσουκατίδης» 6 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρέθυμνο Δημοτικό Σχολείο Άδελε Ε' τάξη
13 Δ-Δ	Καναδάς, Μόντρεαλ Πλάτων-Όμηρος Α'-Γ' Λυκείου	Καναδάς, Τορόντο AristotleSchool 11η τάξη	-

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ 2013-2014			
Αδελφο-ποιήσεις	Τάξη στην Ομογένεια	Τάξη στην Ομογένεια	Τάξη στην Ελλάδα
1 Δ-Ε	-	Ρωσία, Σταυρούπολη «Νίκος Ματσουκατίδης» 6 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρέθυμνο Δημοτικό Σχολείο Άδελε 6 ^η τάξη
2 Δ-Ε	-	ΗΠΑ, Μαϊάμι Archimedian Academy 7 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρέθυμνο 14 ^ο Δημοτικό Ε' Δημοτικού
3 Δ-Ε	-	ΗΠΑ, Μαϊάμι Archimedian Academy 8 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρέθυμνο Πειραματικό Γυμνάσιο Ρεθύμνου Β' Γυμνασίου
4 Δ-Ε	-	Αυστραλία, Μελβούρνη Northcote High School	Ελλάδα, Ηράκλειο Γυμνάσιο Γουβών
5 Δ-Ε	-	Καναδάς, Μόντρεαλ Socrates Démosthène School 5 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρόδος 8 ^ο Δημοτικό Ρόδου 5 ^η τάξη
6 Δ-Ε	-	Καναδάς, Τορόντο Αριστοτέλης Credit 11 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρόδος Ροδίων Παιδεία Α' Λυκείου

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ 2013-2014

Αδελφοποιήσεις	Τάξη στην Ομογένεια	Τάξη στην Ομογένεια	Τάξη στην Ελλάδα
7 Δ-Δ	Καναδάς, Τορόντο Αριστοτέλης 5η-8η	ΗΠΑ, Μαϊάμι Archimedian Academy 6 ^η τάξη	-
8 Δ-Ε	-	Τουρκία, Κωνσταντινούπολη Ζάππειο Δημοτικό 6 ^η τάξη	Ελλάδα, Ρόδος 7 ^ο Δημοτικό Σχολείο Ρόδου ΣΤ' Τάξη

Δυστυχώς, δεν μας δόθηκαν στοιχεία του μαθητικού πληθυσμού της ομογένειας που συμμετείχε στις αδελφοποιήσεις αυτές και τις Κοινότητες Μάθησης, ωστόσο αυτό δεν επηρεάζει τη διεξαγωγή της παρούσας έρευνας, δεδομένου ότι αυτή είναι ποιοτική. Το στοιχείο αυτό πάντως έχει ζητηθεί ήδη επανειλημμένα, τόσο από την Επιστημονικά Υπεύθυνη της Πράξης, όσο και από την Επιστημονικά Υπεύθυνη της συγκεκριμένης δράσης και αποτελεί ποσοτικό δείκτη των εκρών της συγκεκριμένης Πράξης.

– **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τους πληθυσμούς - στόχους της ποιοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν. **Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι ήδη έχει αποσταλεί ενημερωτικό μήνυμα, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους εκπαιδευτικούς των σχολείων της διασποράς που συμμετείχαν στις κοινότητες μάθησης, με το οποίο παράλληλα ζητείται η συμβολή τους για τη διεξαγωγή της έρευνας, μέσω του εντοπισμού των παιδιών που συμμετείχαν στις κοινότητες μάθησης και του προγραμματισμού των τηλε-συνεντεύξεων.**

👉 **4^η έρευνα : Έρευνα σε Ειδικό Κοινό που συμμετείχε στην Πράξη**

- **Είδος έρευνας :** Ποιοτική με τη χρήση οδηγού συζήτησης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι, ο οδηγός συζήτησης είναι ενδεικτικός των ερωτημάτων που θα τεθούν στους συνεντευξιαζόμενους και οι ερωτήσεις θα εξειδικεύονται ή εμπλουτίζονται από τους συνεντευκτές λαμβάνοντας υπόψη την ιδιότητα των ερωτώμενων και παράλληλα τις τοποθετήσεις τους πάνω στους επιμέρους ερευνητικούς άξονες. Για το σκοπό αυτό οι συνεντεύξεις θα ληφθούν από έμπειρους ερευνητές εξασφαλίζοντας ότι οι συμμετέχοντες συζητούν πραγματικά ζητήματα σχετικά με το θέμα και όποτε ακουστεί κάποια ενδιαφέρουσα άποψη να μπορούν να εμβαθύνουν θέτοντας και πρόσθετες ερωτήσεις.

- **Τεχνική συλλογής δεδομένων:** μέσω επιτόπιων και τηλεφωνικών συνεντεύξεων

- **Πληθυσμός στόχος της έρευνας:**

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας είναι άτομα που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα (stakeholders), τόσο με το σχεδιασμό και υλοποίηση της υπό αξιολόγηση Πράξης, όσο με τα παραγόμενα από αυτή αποτελέσματα και τις επιπτώσεις της σε πληθυσμιακές ομάδες της ομογένειας.

Ειδικότερα, ο πληθυσμός στόχος αυτής της κατηγορίας αποτελείται από:

- Εκπροσώπους της διεύθυνσης διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Εκπροσώπους της ομογένειας
- Επιστημονικά υπεύθυνους των υποέργων της Πράξης
- Γραφεία εκπαίδευσης του εξωτερικού
- Εκπροσώπους από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

- **Δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας:**

Ως δειγματοληπτική μονάδα, κάθε ατομικής συνέντευξης, ορίζεται το φυσικό πρόσωπο που ανήκει στην κατηγορία της ομάδας - στόχου.

Το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τους πληθυσμούς - στόχους της ποιοτικής έρευνας, και μόνο αυτόν τον πληθυσμό. Η δειγματοληψία θα βασίζεται στην τυχαία δειγματοληψία.

– **Επιλογή δείγματος:**

Η επιλογή του δείγματος θα γίνει με γνώμονα την αντιπροσωπευτικότητα των ερωτώμενων σε σχέση με την κατηγορία κοινού που εκπροσωπούν. Η δομή και σύνθεση / κατανομή των ατομικών συνεντεύξεων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Κατηγορία Ερωτώμενου	Ιδιότητα ερωτώμενου	Αριθμός ερωτώμενων
Θεσμικός φορέας, αρμόδιος σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης	Εκπρόσωπος της διεύθυνσης διαπολιτισμικής εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων	1
Εκπρόσωπος της Ομογένειας	Εκπρόσωπος της Ομογένειας	2
Γραφεία εκπαίδευσης του εξωτερικού	Εκπρόσωπος Γραφείου εκπαίδευσης εξωτερικού	2
Επιστημονικούς υπεύθυνους δράσεων	Επιστημονικούς υπεύθυνους των Δράσεων της Πράξης	2
Σύνολο ατομικών συνεντεύξεων σε βάθος		7

A.5.2.3 Επιλογή ερευνητών

Για την επιτυχή έκβαση όλων των ερευνών ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην επιλογή των ερευνητών. Όλοι οι ερευνητές της CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ έχουν εκπαιδευτεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Π.Ε.Σ.Σ. (Ποιοτικός Έλεγχος Συλλογής Στοιχείων) του ΣΕΔΕΑ (Σύλλογος Εταιρειών Δημοσκόπησης και Έρευνας Αγοράς).

Κατά κύριο λόγο, έχει προγραμματιστεί για τη διεξαγωγή των προγραμματιζόμενων ερευνών να χρησιμοποιηθούν ερευνητές με προηγούμενη εμπειρία σε αντίστοιχες έρευνες (Ρομά και μουσουλμανικής μειονότητας), οι οποίοι αφενός διαθέτουν ευχέρεια διαχείρισης συνεντεύξεων και αφετέρου γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων πληθυσμών στόχων της έρευνας.

A.5.2.4 Εκπαίδευση ερευνητών

Ανεξάρτητα από την εμπειρία τους, όλοι οι ερευνητές θα παρακολουθήσουν επιμορφωτικά προγράμματα που θα περιλαμβάνουν:

- Ενημέρωση επί του σκοπού και της μεθοδολογίας του συγκεκριμένου ερευνητικού προγράμματος.

- Ενημέρωση επί των υπό αξιολόγηση Πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, της στοχοθεσίας τους, των δράσεων παρέμβασης, του τρόπου υλοποίησης, των ομάδων στόχου, κλπ.
- Αναλυτική περιγραφή των πληθυσμών στόχου των επιμέρους ερευνών και των ερευνητικών στόχων κάθε προγραμματιζόμενης έρευνας
- Λεπτομερή εκπαίδευση στις μεθόδους χειρισμού των ερωτηματολογίων
- Λεπτομερή εκπαίδευση ως προς τη τήρηση των πλάνων δειγματοληψίας
- Εξέταση και συζήτηση πάνω στη δουλειά όλων των ερευνητών, ώστε τυχόν αδύνατα σημεία να εντοπίζονται και να διορθώνονται

A.5.2.5 Τη διεξαγωγή πιλοτικών συνεντεύξεων

Μετά το σχεδιασμό των ερωτηματολογίου και πριν την έναρξη των ερευνών πεδίου θα πραγματοποιηθούν πιλοτικές έρευνες σε δείγμα 6 ατόμων από κάθε ομάδα στόχου των ποσοτικών ερευνών, προκειμένου να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα στα ερωτηματολόγια και τις διαδικασίες διεξαγωγής των ερευνών.

Στόχος των πιλοτικών ερευνών είναι ο έλεγχος όλων των φάσεων της ερευνητικής διαδικασίας από την λειτουργικότητα του κάθε ερωτηματολογίου έως και την εξαγωγή και ανάλυση των αποτελεσμάτων τους.

Αναλυτικότερα κατά τις πιλοτικές έρευνες θα εξεταστούν τα ακόλουθα:

- Τυχόν προβλήματα στον εντοπισμό του κατάλληλου προσώπου για συνέντευξη
- Στην επιχειρηματολογία /πειστικότητα για συμμετοχή στην έρευνα
- Στην κατανόηση του ερωτηματολογίου (ερωτήσεις, ορολογίες, κλπ.)
- Στον βαθμό δυσκολίας των απαντήσεων
- Στην καταγραφή των απαντήσεων
- Στον χειρισμό των συνεντεύξεων
- Στην χρονική διάρκεια των συνεντεύξεων
- Στην εισαγωγή των στοιχείων στην βάση δεδομένων
- Στην λειτουργία των συστημάτων λογικού ελέγχου

- Στην κωδικοποίηση των απαντήσεων και ειδικότερα αυτών που αναφέρονται σε ερωτήσεις ανοικτού τύπου
- Στις εφαρμογές ανάλυσης των στοιχείων
- Στις πινακοποιήσεις των αποτελεσμάτων.

Οι πιλοτικές έρευνες θα ολοκληρωθούν με τις τυχόν απαραίτητες βελτιώσεις, σε όποιες φάσεις αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Σημειώνεται ότι, στην πιλοτική έρευνα θα λάβουν μέρος στελέχη της CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ έμπειρα και εξοικειωμένα με τις υψηλών προδιαγραφών απαιτήσεις των πιλοτικών ερευνών.

A.5.2.6 Προετοιμασία διεξαγωγής ποιοτικών ερευνών προσωπικών συνεντεύξεων

Η φάση αυτή περιλαμβάνει:

- Την δημιουργία λίστας δυνητικών συμμετεχόντων στις ποιοτικές έρευνες και τη στρατολόγησή τους. Κατά την εργασία αυτή, σε πρώτη φάση θα συνταχθεί από την ομάδα έργου του συμβούλου αξιολόγησης λίστα δυνητικών συμμετεχόντων, βάσει των προδιαγραφών που έχουν τεθεί για τον πληθυσμό στόχου κάθε ποιοτικής έρευνας και του δειγματοληπτικού πλαισίου. Εν συνεχεία, έμπειροι και ειδικά εκπαιδευμένοι ερευνητές, θα επικοινωνούν τηλεφωνικά με τους εν δυνάμει συμμετέχοντες, προκειμένου να οριστικοποιήσουν σε συγκεκριμένη ημερομηνία, ώρα και τοποθεσία τη διεξαγωγή της ατομικής συνέντευξης/συζήτησης. Να σημειωθεί ότι η διαδικασία αυτή, θα επαναλαμβάνεται τόσες φορές όσες απαιτείται προκειμένου να διασφαλιστεί ο απαιτούμενος αριθμός συμμετεχόντων για κάθε ποιοτική έρευνα.
- Την κατάρτιση συγκεκριμένου προγράμματος διεξαγωγής των συνεντεύξεων. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει πληροφορίες που θα αφορούν στο μεθοδολογικό πλαίσιο της κάθε έρευνας, τον υπεύθυνο παρακολούθησης της έρευνας, το χρόνο διεξαγωγής της συλλογής δεδομένων, τους εμπλεκόμενους ερευνητές, τους εμπλεκόμενους επόπτες, καθώς και δείκτες παρακολούθησης τους δειγματοληπτικού πλαισίου.
- Την συγκρότηση ομάδων ερευνητών, οι οποίοι θα αναλάβουν τη διεξαγωγή κάθε έρευνας.

A.4.5.7 Την παραμετροποίηση των εφαρμογών συλλογής στοιχείων και την προσαρμογή ερωτηματολογίων σε ηλεκτρονικά εργαλεία συλλογής δεδομένων και ανάπτυξη βάσης δεδομένων

Στόχος της εργασίας αυτής, είναι η ανάπτυξη κατάλληλων, αξιόπιστων και φιλικών για το χρήστη εργαλείων, τόσο για τη συλλογή πρωτογενών πληροφοριών μέσω των διαδικτυακών ερευνών που θα διενεργηθούν στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος έργου, όσο και για την καταχώρηση, διαχείριση, έλεγχο και επεξεργασία των στοιχείων και πληροφοριών που θα συλλεχθούν στο πλαίσιο υλοποίησης των ποσοτικών ερευνών, με μη ηλεκτρονικό τρόπο.

Προς την κατεύθυνση αυτή θα αξιοποιηθεί η διαδικτυακή πλατφόρμα διεξαγωγής συνεντεύξεων που διαθέτει η εταιρεία, η οποία θα παραμετροποιηθεί βάσει των τελικών ερωτηματολογίων που θα προκύψουν, εξασφαλίζοντας:

- 1 Έλεγχο προσβασιμότητας από εξουσιοδοτημένους χρήστες / ερευνητές και επόπτες
- 2 Δυνατότητα καταχώρησης κλειστών και ανοικτών ερωτήσεων
- 3 Κωδικοποίηση απαντήσεων, όπως αυτές έχουν οριστεί στο ερωτηματολόγιο
- 4 Έλεγχο εγκυρότητας εισαγωγής στοιχείων
- 5 Έλεγχο πληρότητας
- 6 Έλεγχο συνάφειας απαντήσεων

Η πλατφόρμα αυτή διασυνδέεται με σχεσιακή βάση δεδομένων (data base), η οποία έχει ήδη παραμετροποιηθεί σύμφωνα με τις ανάγκες του παρόντος έργου.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ενέργειας πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες φάσεις:

- Φάση Παραμετροποίησης. Η Φάση αυτή σε γενικές γραμμές περιλαμβάνει:
  - Παραμετροποίηση των υποσυστημάτων της πλατφόρμας.
  - Εκτέλεση Δοκιμών ανά υποσύστημα.
  - Εκτέλεση Δοκιμών τόσο ανά υποσύστημα όσο και στο σύνολο του συστήματος.
- Φάση Τεκμηρίωσης. Στα πλαίσια της φάσης αυτής παράγεται:
  - Μια τυποποιημένη περιγραφή των διαδικασιών καθώς και μια περιγραφή του τρόπου λειτουργίας των χρηστών σύμφωνα με τις προδιαγραφές του συστήματος.
  - Η τεχνική περιγραφή του συστήματος.
- Φάση Μετάβασης. Η Φάση σε γενικές γραμμές περιλαμβάνει:

- Τελική εγκατάσταση λογισμικού.
  - Διεξαγωγή δοκιμών αποδοχής.
  - Ενημέρωση των χρηστών.
  - Επιλογή του τρόπου με τον οποίο θα γίνει η ενημέρωση, του χρόνου έναρξης καθώς και των προσώπων που θα την αναλάβουν είναι ιδιαίτερης σημασίας για την επιτυχία του έργου.
  - Εκτέλεση δοκιμαστικής λειτουργίας.
  - Αποδοχή του συστήματος (acceptance).
- Φάση Λειτουργίας. Η φάση αυτή περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη διασφάλιση της καλής λειτουργίας του συστήματος όπως:
- Παρακολούθηση (monitoring) λειτουργίας του συστήματος.
  - Διαδικασίες Υποστήριξης (support procedures).
  - Εκτέλεση ελέγχων ορθότητας (integrity).
  - Διεξαγωγή τελικής επιθεώρησης με τις απαραίτητες τροποποιήσεις.

A.4.5.7.1 Παρουσίαση της διαδικτυακή πλατφόρμα διεξαγωγής συνεντεύξεων

Το πληροφοριακό σύστημα που διαθέτει ο Σύμβουλος θα χρησιμοποιηθεί για την δημιουργία ερωτηματολογίων, την προσαρμογή τους, και την τελική διάθεσή τους στους χρήστες μέσω του διαδικτύου.

Με την υποβολή των ερωτηματολογίων το σύστημα αποθηκεύει αυτόματα τα στοιχεία, επιτρέποντας την άμεση ανάκτηση τους, καθώς και την δυνατότητα επισκόπησης, αποθήκευσης και διαγραφής τους ανά πάσα στιγμή.

Μετά την αποθήκευση, τα στοιχεία μπορούν να μεταφερθούν σε άλλο πρόγραμμα ανάλυσης (spreadsheet), σε βάσεις δεδομένων και στατιστικά πακέτα λογισμικού, για περαιτέρω ανάλυση, ταξινόμηση σε πίνακες ή βαθμολόγηση, καθώς και για παραγωγή γραφικών παραστάσεων και πινάκων.

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος είναι τα εξής:

- Το περιβάλλον του παρέχει ένα εύχρηστο οδηγό κατασκευής ερωτηματολογίων, γεγονός που επιτρέπει την εύκολη δημιουργία on line ερωτηματολογίων χωρίς ειδικές γνώσεις προγραμματισμού.
- Επιτρέπει τις ερωτήσεις με μία ή πολλαπλές απαντήσεις.

- Επιτρέπει την εύκολη και γρήγορη διαμόρφωση της έρευνας με κείμενα, γραφικές παραστάσεις κ.λπ.
- Επιτρέπει την διαμόρφωση των ερωτήσεων σε μορφή πινάκων και τον καθορισμό των απαιτούμενων προς απάντηση ερωτήσεων.
- Δύναται να αποθηκεύσει στοιχεία σε διαφορετικά λογισμικά αρχείων, συμπεριλαμβανομένου SPSS, Excel και άλλων.
- Διαθέτει εύχρηστο περιβάλλον λειτουργίας.
- Παρέχει λεπτομερή ανάλυση των ερευνών και πλήρη έκθεση αναφοράς της βαθμολόγησης των ερωτηματολογίων.
- Υπολογίζει για κάθε σημείο τους βασικούς στατιστικούς δείκτες και για κάθε απάντηση την συχνότητα, ποσοστωση και βαθμό εγκυρότητας.
- Διαθέτει αυτοματοποιημένο σύστημα ελέγχου ορθότητας των απαντήσεων.
- Διαθέτει αυτοματοποιημένο σύστημα δημιουργίας και αντιστοίχισης ερωτηματολογίων σε χρήστες.

Προκειμένου να ελεγχθούν και να εισαχθούν τα δεδομένα στη σχεσιακή βάση, προβλέπονται οι ακόλουθες διαδικασίες και ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εισαγωγής των δεδομένων.

- **Ορισμός κανόνων ελέγχου κατά την πρόσβαση της εφαρμογής στα δεδομένα.**

Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει χώρα κατά:

- Την εισαγωγή, ενημέρωση, διαγραφή ή πρόσβαση στα δεδομένα.
- Την διαδικασία επικύρωσης της ορθότητας των δεδομένων (validation).

Η ορθότητα των δεδομένων λαμβάνει χώρα με διάφορους τρόπους:

1. Διασφάλιση εισαγωγής σωστού τύπου δεδομένων (datatype validation). Για παράδειγμα η εφαρμογή διασφαλίζει αυτόματα ότι σε συγκεκριμένα πεδία ο χρήστης αναμένεται να δώσει τιμή συγκεκριμένου τύπου (αριθμητικά, αλφαριθμητικά δεδομένα κτλ.) ανάλογα με τον τύπο της ερώτησης που επιλέγεται από το δημιουργό του ερωτηματολογίου.
2. Έλεγχος εύρους τιμών. Η λειτουργία αυτή συμπληρώνει τον έλεγχο σωστού τύπου δεδομένων, επιτρέποντας στον χρήστη να εισάγει τιμές που έγκεινται μέσα σε συγκεκριμένα πλαίσια.

3. Σύνθετοι έλεγχοι ορθότητας δεδομένων. Όπου έχει κριθεί απαραίτητο επιβάλλεται η εφαρμογή σύνθετων κανόνων ελέγχου ορθότητας δεδομένων. Οι έλεγχοι αυτοί, αντιστοιχούν σε κανόνες που προέκυψαν από την ανάλυση απαιτήσεων και αποτελούν αποτύπωση μερών της λογικής του συστήματος.

4. Έλεγχοι ασφάλειας που διασφαλίζουν ποιος έχει τι είδους πρόσβαση πάνω στα δεδομένα.

- **Παροχή ακεραιότητας περιοχής αρμοδιότητας (Domain Integrity)**

Η ακεραιότητα περιοχής αρμοδιότητας ελέγχει την εγκυρότητα των δεδομένων που πρόκειται να αποθηκευτούν σε κάθε στήλη. Οι έλεγχοι που λαμβάνουν μέρος είναι περιορισμός του τύπου των δεδομένων (column datatype), την μορφή ή το εύρος των επιτρεπόμενων τιμών (με έλεγχο περιορισμών – Check Constrains).

- **Έλεγχος συνοχής της βάσης – μηχανισμοί συντήρησης (Consistency check).**

Το σύστημα διαχείρισης βάσης δεδομένων που χρησιμοποιεί το σύστημα, στο πλαίσιο μηχανισμών συντήρησης της βάσης δεδομένων, παρέχει την επιλογή ελέγχου της ακεραιότητας των δεδομένων (Database Repair – Optimize). Επιπλέον κάθε νέα εγγραφή στη βάση πραγματοποιείται με μηχανισμό ασφαλείας (Transactions).

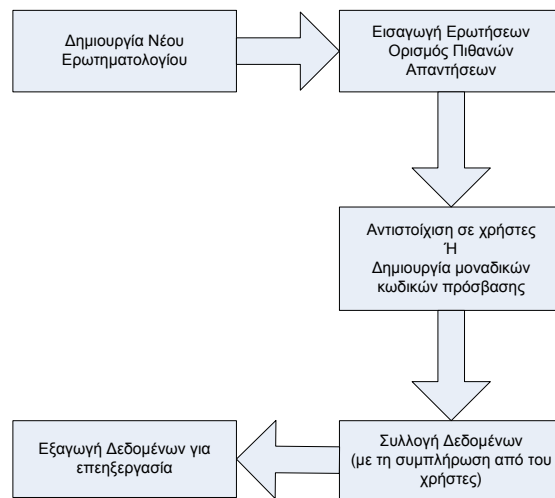
Τέλος, αντίγραφα ασφαλείας (backup) των δεδομένων δημιουργούνται και λαμβάνονται σε σαφώς ορισμένα χρονικά διαστήματα, ώστε να είναι δυνατή η απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος σε περίπτωση απώλειας δεδομένων.

και Ανάλυση Δεδομένων: Περιλαμβάνει την ανάλυση των δεδομένων, με σκοπό να προσδιοριστούν και κωδικοποιηθούν τα συλλεχθέντα στοιχεία.

- **Αξιολόγηση Δεδομένων:** Περιλαμβάνει την προσαρμογή όλων των στοιχείων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο στάδιο, στις ιδιαίτερες ανάγκες του έργου.

A.4.5.7.2 Μεθοδολογία Δημιουργίας και Συμπλήρωσης Ερωτηματολογίων

Η μεθοδολογία σχεδιασμού και συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων, με τη χρήση της διαδικτυακής πλατφόρμας περιλαμβάνει τις ακόλουθες διαδικασίες:

Επιπρόσθετα το πληροφοριακό σύστημα διαθέτει και ένα Υποσύστημα Αρχαιοθέτησης και Διαχείρισης Εγγράφων (**Document Management System - DMS**) που επιτελεί την συλλογή και ταξινόμηση βιβλιογραφίας και κειμένων σε ηλεκτρονικό κατάλογο (directory) ψηφιοποιημένων αρχείων. Ο ηλεκτρονικός κατάλογος θα περιλαμβάνει το υλικό που θα έχει συλλεχθεί καθώς και τα ευρήματα βιβλιογραφικής διερεύνησης για την συλλογή πρόσθετων εγγράφων (νομοθεσία, κείμενα πολιτικής κλπ.) και ερευνητικών αποτελεσμάτων που θα απαιτηθούν.

Μέσω τού DMS, τα έγγραφα θα ταξινομούνται και θα αρχειοθετούνται σε αποθηκευτικά μέσα, από όπου εύκολα θα μπορούν να ανακτηθούν, να προβληθούν και να εκτυπωθούν.

Τα σύστημα αυτό θα επιτελεί κατ' ελάχιστο τις παρακάτω βασικές λειτουργίες:

- Αρχαιοθέτηση και διαχείριση πολλαπλών τύπων εγγράφων και πολλαπλών εκδόσεων (versioning), βάσει των κριτηρίων που θέτει ο ίδιος ο χρήστης και μετασχηματισμός των εγγράφων με σχετική πληροφορία (ημερομηνία καταχώρησης, είδος, περίληψη εγγράφου κ.λπ.).
- Αναζήτηση καταχωρημένων εγγράφων με διάφορα κριτήρια και άμεσος εντοπισμός τους, δυνατότητα δυναμικής σήμανσης των εγγράφων και δυνατότητα δρομολόγησής τους (για διόρθωση, ανασκόπηση, έγκριση).

- Πρόσβαση, προβολή, εκτύπωση, αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του επιθυμητού εγγράφου από εξουσιοδοτημένους χρήστες μέσα από τον καθορισμό διαβαθμισμένων δικαιωμάτων ανά χρήστη.

Επιπλέον η συγκεκριμένη πλατφόρμα δίνει τη δυνατότητα:

– Δημιουργίας νέου Ερωτηματολογίου

Χρησιμοποιώντας αυτή την επιλογή, παρουσιάζεται ο οδηγός δημιουργίας νέου ερωτηματολογίου, όπου το όνομα της έρευνας, ενώ επιλέγεται αν το ερωτηματολόγιο θα είναι ανοικτό σε όλους ή θα δίνεται με κωδικούς. Η πλατφόρμα υποστηρίζει την ανάπτυξη όλων των τύπων ερωτήσεων και πιο συγκεκριμένα ερωτήσεων :

- Μοναδικής Επιλογής (Radio)
- Μοναδικής Επιλογής (DropDown List)
- Πολλαπλών Επιλογών (CheckBoxes)
- Διαβάθμισης / κλίμακας
- Πλαίσιο Κειμένου (TextArea)
- Απλό Κείμενο (Single Line)
- Διαχωριστικό, κλπ.

– Επεξεργασίας Ερωτηματολογίου

Η πλατφόρμα δίνει τη δυνατότητα επεξεργασίας ενός ερωτηματολογίου μιας έρευνας, με την ίδια ακριβώς διαδικασία που ακολουθείται για τη δημιουργία του. Να σημειωθεί ότι, το σύστημα, δεν επιτρέπει την επεξεργασία / μεταβολή ερωτηματολογίων στα οποία έχει καταχωρηθεί έστω και μία απάντηση. Αυτό γίνεται για την ασφάλεια των καταχωρημένων δεδομένων. Στην περίπτωση των πιλοτικών ερευνών παραδείγματος χάρη, και όταν χρειάζεται να γίνουν αλλαγές στο ίδιο το ερωτηματολόγιο, βάσει των πορισμάτων της πιλοτικής έρευνας, το σύστημα επιτρέπει μόνο την «κλωνοποίηση» ενός ερωτηματολογίου με άλλον όμως κωδικό έρευνας.

– Διαγραφής Ερωτηματολογίου

Η πλατφόρμα επιτρέπει τη διαγραφή ενός ερωτηματολογίου, μέσω σχετικού μενού. Μετά την επιλογή του, παρουσιάζεται παράθυρο επιβεβαίωσης της διαγραφής και αν ο χρήστης επιλέξει «Ναι», τότε το ερωτηματολόγιο διαγράφεται από το σύστημα μαζί με όλες τις ερωτήσεις και τις πιθανές απαντήσεις που έχουν συμπληρωθεί. Η δυνατότητα αυτή

παρέχεται μόνο σε εξουσιοδοτημένους χρήστες και επιλέγεται στην περίπτωση άκυρων ερωτηματολογίων

– Εισαγωγής Κωδικών

Η πλατφόρμα, έχει τη δυνατότητα να αποδοθούν απεριόριστοι μοναδικοί κωδικοί οι οποίοι να είναι σε αντιστοίχιση με τα ερωτηματολόγια. Με αυτό τον τρόπο, διασφαλίζεται η μοναδικότητα κάθε ερωτηματολογίου μιας έρευνας.

Με αυτή τη διαδικασία, δίνεται η δυνατότητα αντιστοίχισης ερευνητών σε ερωτηματολόγια ή συνεντευξιαζόμενων σε ερωτηματολόγια, διασφαλίζοντας όμως την ανωνυμία του ερωτώμενου, αφού οι κωδικοί παράγονται ηλεκτρονικά και αποδίδονται με τυχαίο τρόπο σε κάθε ερωτώμενο. Έτσι, ανά πάσα στιγμή ο διαχειριστής του συστήματος, καθώς και οι επόπτες μιας έρευνας, οι οποίοι έχουν σχετικά δικαιώματα πρόσβασης είναι σε θέση να ελέγξουν την ερευνητική δουλειά ενός συνεντευξιολήπτη και να παρακολουθούν την ορθότητα συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων από αυτόν.

– Εξαγωγής Αποτελεσμάτων

Χρησιμοποιώντας αυτή τη δυνατότητα, η πλατφόρμα εξάγει αρχείο σε μορφή CSV (Comma Delimited File), το οποίο περιέχει όλες τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων μιας έρευνας. Κάθε σειρά στο αρχείο που εμφανίζεται, αντιπροσωπεύει και ένα ερωτηματολόγιο, ενώ κάθε στήλη είναι μία ερώτηση. Το αρχείο CSV, στη συνέχεια επεξεργάζεται με το πακέτο στατιστικής επεξεργασίας δεδομένων SPSS.

– Παραγωγής Αναφορών

Χρησιμοποιώντας αυτή την επιλογή, δημιουργείται μία βασική αναφορά, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, τα quotas / ποσοστά των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων καθώς και την απόδοση κάθε εγγεγραμμένου χρήστη στο σύστημα, όσον αφορά στον αριθμό των ερωτηματολογίων που έχει διαχειριστεί / συμπληρώσει.

Με αυτόν τον τρόπο διευκολύνεται ο έλεγχος :

- ✓ Της διαχείριση των ποσοστώσεων με βάση τις μεταβλητές ομάδες ηλικιών, περιοχής, φύλο, κατάσταση απασχόλησης, κλπ. κάθε δείγματος
- ✓ Της παραγωγής αναφορών για το υπολειπόμενο δείγμα με βάση τις μεταβλητές που συνθέτουν τις ποσοστώσεις, καθώς και το σύνολο των απαντημένων ερωτηματολογίων

- ✓ Της διαχείριση του αριθμού των συνεντεύξεων ανά ώρα, ανά ερευνητή, ανά ημέρα, ανά εβδομάδα. Η εφαρμογή προσαρμόζει το δείγμα, ώστε να γίνεται η συμπλήρωση του υπολειπόμενου δείγματος
- ✓ Της καταγραφής και διαχείρισης στοιχείων ελέγχου, σχετικά με τη διάρκεια της συνέντευξης. Η εφαρμογή καταγράφει την ώρα εκκίνησης της συνέντευξης, την ώρα λήξης της συνέντευξης, την ώρα εκκίνησης και λήξης τμημάτων της συνέντευξης
- ✓ Της παραγωγής αναφορών σχετικά με τους μέσους χρόνους διάρκειας της συνέντευξης ή τμημάτων αυτής, κατά ερευνητή και στο σύνολο.

A.5.3 Εργασία 6: Διεξαγωγή έρευνας πεδίου /επεξεργασία και ανάλυση αποτελεσμάτων.

Η εργασία αυτή περιλαμβάνει:

A.5.3.1 Τη διεξαγωγή των ερευνών πεδίου και της παρακολούθησης της πορείας υλοποίησής τους

Για την εξυπηρέτηση των στόχων των ποσοτικών ερευνών θα χρησιμοποιηθεί όπως έχει ήδη αναφερθεί μίγμα τεχνικών συλλογής στοιχείων, προκειμένου να διασφαλιστεί στο μέγιστο βαθμό η επιτυχής έκβαση της υλοποίησής τους. Για τις ανάγκες του παρόντος έργου θα χρησιμοποιηθούν τα παρακάτω ερευνητικά εργαλεία:

- ✓ **Διαδικτυακή έρευνα**, με τη χρήση ηλεκτρονικού (on line) ερωτηματολογίου. Η τεχνική αυτή θα εφαρμοστεί στις ακόλουθες έρευνες:
  1. Ποσοτική έρευνα στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες που συμμετείχαν στην υλοποίηση των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη»
  2. Ποσοτικές έρευνες στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων και εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ και από το ΑΠΘ, στο σύνολο των περιφερειών των επιμέρους Πράξεων
  3. Ημι-ποιοτικές έρευνες σε Διευθυντές των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ και από το ΑΠΘ, στο σύνολο των περιφερειών των επιμέρους Πράξεων
  4. Ποσοτική έρευνα στους εκπαιδευτικούς ομογενείς και αποσπασμένους εκπαιδευτικούς της ομογένειας που συμμετείχαν στις δράσεις επιμόρφωσης της Πράξης, είτε δια ζώσης, είτε εξ αποστάσεως μέσω τηλεκατάρτισης, των Πράξεων

του προγράμματος «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά»

5. Ποιοτικά προσανατολισμένη έρευνα στους Επιστημονικούς συνεργάτες στο εξωτερικό της Πράξης «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»

Προκειμένου να διεξαχθούν οι προαναφερόμενες διαδικτυακές έρευνες θα γίνουν οι ακόλουθες ενέργειες:

1. Έκδοση μοναδικών κωδικών πρόσβασης στα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια, οι οποίοι θα είναι προσωπικοί, και το πρώτο ψηφίο του κωδικού θα προσδιορίζει την έρευνα.
2. Απόδοση κωδικών στα άτομα των επιμέρους πληθυσμών στόχων με τυχαίο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ανωνυμία και η εμπιστευτικότητα των απαντήσεων.
3. Ηλεκτρονική αποστολή, στις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πληθυσμού στόχου κάθε έρευνας, ενημερωτικού σημειώματος, το οποίο θα εξηγεί τους σκοπούς της έρευνας, τον τρόπο συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου και θα αποδίδει τον μοναδικό κωδικό πρόσβασης σε αυτή.
  - a. Ειδικά για έρευνες που απαιτείται η έκδοση ειδικής άδειας από το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων / Διεύθυνση σπουδών Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κατόπιν γνωμοδότησης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, θα αποστέλλεται συνημμένα και η σχετική έγκριση.
4. Υπενθύμιση (follow up) προς τους πληθυσμούς – στόχο κάθε έρευνας για παρακίνηση συμμετοχής τους στο ερευνητικό πρόγραμμα.

Με την ολοκλήρωση των ενεργειών 1 έως και 3, οι αποδέκτες των ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων θα μπορούν χρησιμοποιώντας τον ηλεκτρονικό σύνδεσμο (link) και τον κρυφό κωδικό να έχουν πρόσβαση στο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο σε τόπο και χρόνο που οι ίδιοι επιλέγουν.

Η παρακολούθηση της αποστολής των ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων των επιμέρους ερευνών, των μοναδικών κωδικών και του σχετικού υλικού που θα συνοδεύει κάθε έρευνα, θα ανατεθεί σε διακριτές ομάδες εργασίας, για κάθε έρευνα, οι οποίες θα παρακολουθούν και την

πορεία συλλογής των δεδομένων, μέσω της δυνατότητας που δίνει η διαδικτυακή πλατφόρμα που θα χρησιμοποιηθεί.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα οριστικά αποθηκευμένα από τους ερωτώμενους ερωτηματολόγια θα αποθηκεύονται αυτόματα σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, χωρίς να εμφανίζεται κανένα στοιχείο που να προδίδει την ταυτότητα του ερωτώμενου, στις οποίες βάσεις θα έχουν πρόσβαση μόνο εξειδικευμένα στελέχη του έργου.

- ✓ **Προσωπικές συνεντεύξεις**, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου με επιτόπιες επισκέψεις ερευνητών. Η τεχνική αυτή θα εφαρμοστεί στις ακόλουθες έρευνες:
  1. Ποιοτική έρευνα, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου με προσωπικές συνεντεύξεις στο μαθητικό πληθυσμό της α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη»
  2. Ποσοτική έρευνα, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη»
  6. Ποσοτικές έρευνες, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα παράλληλης διδασκαλίας, φροντιστηριακά τμήματα και θερινά τμήματα διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ και από το ΑΠΘ, στο σύνολο των περιφερειών των επιμέρους Πράξεων
  7. Ποσοτικές έρευνες, βάσει ημι-δομημένου ερωτηματολογίου με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα παράλληλης διδασκαλίας, φροντιστηριακά τμήματα και θερινά τμήματα διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ και από το ΑΠΘ, στο σύνολο των περιφερειών των επιμέρους Πράξεων

Μόλις πραγματοποιηθούν οι πιλοτικές έρευνες και έχουν γίνει όλες οι κατάλληλες αναθεωρήσεις στις διαδικασίες, θα ξεκινήσει η διαδικασία συλλογής των πρωτογενών στοιχείων μέσω προσωπικών συνεντεύξεων. Για τη διεξαγωγή τους θα γίνουν οι ακόλουθες ενέργειες:

1. Προγραμματισμός της συλλογής δεδομένων, βάσει του δειγματοληπτικού πλαισίου της κάθε έρευνας, ο οποίος θα περιλαμβάνει και τον τόπο διεξαγωγής της έρευνας. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι έρευνες στο μαθητικό πληθυσμό θα ληφθούν είτε μέσω προγραμματισμένων επισκέψεων στα σχολεία παρέμβασης των υπό αξιολόγηση Πράξεων, είτε για τους Ρομά μαθητές και με επισκέψεις στους οικισμούς που κατοικούν και έχουν γίνει παρεμβάσεις και για τους μαθητές της μουσουλμανικής μειονότητας που κατοικούν σε ορεινές περιοχές και με επισκέψεις στις περιοχές αυτές.
  - a. Ειδικά για τις συνεντεύξεις που θα διενεργηθούν σε χώρους των σχολείων, έχουμε ήδη μεριμνήσει για τη διασφάλιση ειδικής άδειας από το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων / Διεύθυνση σπουδών Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κατόπιν γνωμοδότησης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, η οποία θα αποστέλλεται στα σχολεία του δειγματοληπτικού πλαισίου, πριν την έναρξη της έρευνας προς ενημέρωσή τους.
  - b. Τηλεφωνική επικοινωνία με τα σχολεία του δείγματος προκειμένου να οριστικοποιηθεί η ημέρα και η ώρα διεξαγωγής της κάθε έρευνας.
  - c. Χρονοπρογραμματισμός επισκέψεων σε οικισμούς, ο οποίος θα γίνει με τη συμβολή ειδικών διαμεσολαβητών, προκειμένου οι ερευνητές να γίνουν αποδεκτοί από την τοπική κοινωνία και να προσδιοριστούν εκ των προτέρων τα παιδιά του οικισμού που θα συμμετάσχουν στην έρευνα.

Με την ολοκλήρωση των παραπάνω ενεργειών, ειδικά εκπαιδευμένοι ερευνητές, θα επισκέπτονται τα σχολεία ή τους οικισμούς, προκειμένου να λάβουν συνεντεύξεις από τους μαθητές των ομάδων στόχου.

Οι ερευνητές θα εξηγούν σε κάθε παιδί τους σκοπούς της έρευνας και θα παίρνουν ατομικές συνεντεύξεις από κάθε μαθητή που θέλει να συμμετάσχει σε αυτή.

Όλες οι έρευνες θα τεθούν υπό την εποπτεία των υπευθύνων των ερευνητών (supervisors) και των έμπειρων βοηθών τους, προκειμένου να διασφαλιστούν :

- Η προσβασιμότητα στον ερωτώμενο
  - Ο έλεγχος της μεθοδολογίας και του δείγματος ↔ Επικοινωνιακή Σχέση
  - Η παρακολούθηση του έργου των ερευνητών
  - Η επίλυση τυχόν δύσκολων περιπτώσεων που θα αντιμετωπίσουν
  - Ο έλεγχος της εργασίας των ερευνητών
- ✓ **Ατομικές συνεντεύξεις σε βάθος**, βάσει οδηγιών συζήτησης με επιτόπιες επισκέψεις ερευνητών κατόπιν προγραμματισμένων ραντεβού. Η τεχνική αυτή θα εφαρμοστεί στις ακόλουθες έρευνες:
1. Για τη διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας σε Ειδικό Κοινό που συμμετείχε στην Πράξη «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη»
  2. Για τη διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας σε Ειδικό Κοινό που συμμετείχε στην Πράξη «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στο σύνολο των περιφερειών των επιμέρους Πράξεων
  3. Για τη διεξαγωγή της συνέντευξης σε Εκπρόσωπο της διεύθυνσης διαπολιτισμικής εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ, για τις ανάγκες αξιολόγησης της Πράξης «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»

Για τη διεξαγωγή αυτών των συνεντεύξεων θα προηγηθεί η εξεύρεση και επιλογή των ατόμων που ταιριάζουν με το δειγματοληπτικό πλαίσιο κάθε έρευνας.

Για το σκοπό αυτό, ειδικοί ερευνητές-στρατολόγοι θα καλούν την κάθε κατηγορία Φορέα και θα ζητούν να μιλήσουν με εκπρόσωπό του. Θα ενημερώνουν τους καλούμενους για την έρευνα και τους σκοπούς που αυτή εξυπηρετεί, θα επιβεβαιώνουν τα στοιχεία τους που αφορούν στην επιλεξιμότητά τους ως δείγμα και θα ζητάνε από τον εκπρόσωπο του Φορέα με τον οποίο συνομιλούν να συμμετέχει είτε ο ίδιος, είτε κάποιο άλλο κατάλληλο άτομο που θα υποδείξει εκείνος και που μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες της έρευνας.

Παράλληλα, οι στρατολόγοι θα καταγράφουν σε συνεννόηση με τον καλούντα την ημέρα, ώρα και τόπο που θα διεξαχθεί η συνέντευξη. Να σημειωθεί ότι όλη η διαδικασία

στρατολόγησης θα βρίσκεται υπό τη συνεχή εποπτεία και έλεγχο του επιστημονικού υπεύθυνου του έργου.

Με την οριστικοποίηση του χρόνου διεξαγωγής κάθε συνέντευξης ειδικοί συνεργάτες που διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σε θέματα που άπτονται τόσο της εκπόνησης ποιοτικών ερευνών, όσο και των ειδικών ερευνητικών αξόνων του έργου, θα επισκέπτονται τα άτομα προκειμένου να λάβουν συνέντευξη. Κάθε συνέντευξη θα μαγνητοφωνείται ώστε αφενός να υπάρχει πλήρες αρχείο όλων των απόψεων που κατατέθηκαν και αφετέρου σε δεύτερο χρόνο να γίνει η επεξεργασία και η ανάλυσή τους .

✓ **Προσωπικές τηλεφωνικές συνεντεύξεις και τηλεδιασκέψεις**, βάσει οδηγού συζήτησης.

Η τεχνική αυτή θα εφαρμοστεί στις ακόλουθες έρευνες::

1. Ποιοτική Έρευνα μέσω της χρήση τηλε-συνέντευξης (skype), με τη χρήση οδηγού συζήτησης σε Μαθητές της διασποράς που συμμετείχαν σε Κοινότητες Μάθησης της Πράξης «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»
2. Ποιοτική έρευνα, μέσω τηλε-συνεντεύξεων ή και τηλεφωνικών συνεντεύξεων σε Ειδικό Κοινό που συμμετείχε στην Πράξη «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» (Εκπρόσωπο της διεύθυνσης διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, Εκπροσώπους της ομογένειας, Επιστημονικά υπεύθυνους των υποέργων της Πράξης, Γραφεία εκπαίδευσης του εξωτερικού)

Για τις ανάγκες διεξαγωγής των ερευνών πεδίου θα επιχειρηθεί η συνεργασία με τα σχολεία υλοποίησης των δράσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως επίσης με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, τους τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους, κλπ., ενώ θα ζητηθεί κάθε δυνατή αρωγή από όλους τους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση των προγραμμάτων φορείς.

Σε ότι αφορά στις τηλε-συνεντεύξεις σε μαθητές, αυτές θα προγραμματιστούν σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς τις διασποράς που συντόνιζαν τις τάξεις που συμμετείχαν στις κοινότητες μάθησης, σε χρόνο που εξυπηρετεί τόσο τους ίδιους, όσο και τους μαθητές τους. Και σε αυτή την περίπτωση ειδικά εκπαιδευμένοι ερευνητές θα θέτουν τις ερωτήσεις στα παιδιά, βάσει του

σχετικού οδηγού και θα τα αφήνουν ελεύθερα να αναπτύξουν τις απόψεις τους και να τοποθετηθούν πάνω στα επιμέρους θέματα διερεύνησης.

Για τα υπόλοιπα κοινά, θα προγραμματιστούν επίσης οι συνεντεύξεις με μέσο που εκείνοι θα επιλέξουν και σε χρόνο που εκείνοι θα υποδείξουν.

Τόσο οι τηλε-συνεντεύξεις, όσο και οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις θα μαγνητοσκοπούνται ή ηχογραφούνται αντίστοιχα με τη χρήση του εργαλείου CALLNOTE.

A.5.3.2 Τον έλεγχο, κωδικοποίηση και καταχώρηση των αποτελεσμάτων σε βάση δεδομένων για την εξαγωγή στατιστικών πινάκων

- Έλεγχος ερωτηματολογίων

Στα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια θα διενεργούνταν έλεγχοι από την ερευνητική ομάδα του έργου επί της εγκυρότητας, πληρότητας και εσωτερικής συνέπειας συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων. Η διαδικασία ελέγχων θα γίνεται σε συνεχή βάση, καθ' όλη τη διάρκεια διεξαγωγής των ερευνών πεδίου. Παράλληλα, τους ερευνητές/συνεντευκτές του έργου θα συνοδεύουν επόπτες, οι οποίοι σε καθημερινή βάση θα επιτηρούν και ελέγχουν το έργο των ερευνητών, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη διεξαγωγή της συλλογής δεδομένων. Τουλάχιστον 15% των συνεντεύξεων κάθε ερευνητή θα ελεγχθούν προσωπικά από ελεγκτές της CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ για επαλήθευση.

- Κωδικοποίηση απαντήσεων

Η κωδικοποίηση και αναθεώρηση των απαντήσεων περιλαμβάνει το στάδιο του καθορισμού ενός κωδικού για κάθε απάντηση στο ερωτηματολόγιο (προκωδικοποίηση) ή ένα κώδικα που δίνεται από τους αναλυτές σε ανοιχτού τύπου απαντήσεις (open-ended) μετά από την έρευνα (κώδικας με την ολοκλήρωση).

Οι αναλυτές θα εξετάσουν όλες τις ανοιχτού τύπου απαντήσεις, για κάθε έρευνα ξεχωριστά, και θα ορίσουν μια ομάδα απαντήσεων που περιέχει απαντήσεις οι οποίες είναι παρόμοιες αλλά των οποίων η κατηγορία είναι σημαντικά διαφορετική από τις άλλες.

Μετά την κωδικοποίηση, όλες οι τιμές που μπορούν να αποδοθούν, θα καταχωρηθούν στα ήδη συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, προκειμένου στις ανοικτού τύπου ερωτήσεις, να μπορούν να ποσοτικοποιηθούν οι απαντήσεις των ερωτώμενων.

Η αναθεώρηση των απαντήσεων για τον προσδιορισμό των λαθών ή των σημείων τα οποία προκαλούν σύγχυση αποτελεί το επόμενο στάδιο. Κατά τη διαδικασία ελέγχου και

κωδικοποίησης των στοιχείων θα αποφασισθεί ποιες ελλείψεις είναι αποδεκτές. Εάν υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός λανθασμένων απαντήσεων ή ελλιπών απαντήσεων σε ένα ερωτηματολόγιο, θα απορρίπτεται και θα αντικαθίσταται με άλλο που θα απαντηθεί από άτομο με τα ίδια χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα, ερωτηματολόγια που στερούνται απαντήσεων σε βασικές ερωτήσεις ή που δεν διαβάζονται αποκλείονται κανονικά από την εισαγωγή δεδομένων.

- **Καταχώρηση αποτελεσμάτων**

Η εισαγωγή των στοιχείων των ερωτηματολογίων που λήφθηκαν με προσωπικές συνεντεύξεις, θα γίνει σε Η/Υ από έμπειρους και εκπαιδευμένους ερευνητές / καταχωρητές.

Τα στοιχεία θα καταχωρηθούν σε βάσεις δεδομένων, ενώ αναμένεται να γίνουν μία σειρά ελέγχων επί της ορθής εισαγωγής τους, από ομάδα έμπειρων εποπτών.

Με την ολοκλήρωση της εισαγωγής των στοιχείων, θα διενεργηθεί σειρά στατιστικών ελέγχων λογικής συνέπειας των επιμέρους απαντήσεων, για κάθε έρευνα, για το εντοπισμό άκυρων ερωτηματολογίων και όταν αυτά ανιχνευθούν θα εξαιρούνται από τις βάσεις και τις τελικές αναλύσεις.

Με το πέρας αυτής της διαδικασίας, τα στοιχεία των ερευνών, θα είναι έτοιμα για περαιτέρω επεξεργασία και ανάλυση των αποτελεσμάτων κάθε έρευνας.

A.5.3.3 Την επεξεργασία και ανάλυση των αποτελεσμάτων της κάθε έρευνας

Η ανάλυση των ποσοτικών στοιχείων των ερωτηματολογίων, θα με τη χρήση του στατιστικού προγράμματος S.P.S.S. (Statistical Package for Social Sciences).

Ειδικότερα η ανάλυση των στοιχείων περιλαμβάνει τις ποσοτικοποιημένες απαντήσεις σε τέσσερις βασικούς τύπους παρουσιάσεων. Πιο συγκεκριμένα θα δημιουργηθούν:

- Οι **πίνακες συχνότητας**, που περιγράφουν τα αποτελέσματα για κάθε ερώτηση από άποψη αριθμού και ποσοστού των ερωτηθέντων που δίνουν κάθε απάντηση. Ο στόχος είναι να παρασχεθεί μια γρήγορη εικόνα των πιο κοινών και λιγότερων κοινών απαντήσεων σε κάθε ερώτηση.
- Οι **πίνακες συχνότητας ανά ομάδα**, που περιγράφουν τα αποτελέσματα για κάθε ερώτηση και ομάδα ατόμων (πχ. αγόρια κορίτσια, ηλικία, τάξη, κλπ.) από άποψη αριθμού και ποσοστού των ερωτηθέντων της συγκεκριμένης ομάδας που δίνουν κάθε

απάντηση. Ο στόχος είναι να παρασχεθεί μια γρήγορη εικόνα των πιο κοινών και λιγότερων κοινών απαντήσεων σε κάθε ερώτηση για κάθε εξεταζόμενη ομάδα.

- Οι **πίνακες συχνότητας διασταυρώσεις** (cross-tabulation) ανά ομάδα ερωτώμενων και συνολικά στο σύνολο των υπό διερεύνηση θεμάτων. Αυτοί, παρουσιάζουν τη σχέση μεταξύ των απαντήσεων σε δύο ή περισσότερες ερωτήσεις στην έρευνα. Ο στόχος είναι να δείξουν εάν η απάντηση σε μια ερώτηση εξαρτάται ή όχι από την απάντηση μιας άλλης ερώτησης. (Πχ. μαθητές που παρακολουθούν συστηματικά τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, σε σχέση με την άποψή τους για το υπό διερεύνηση Πρόγραμμα ή σε σχέση με το αν θέλουν να συνεχιστεί και στο μέλλον το Πρόγραμμα, κλπ.)
- Οι **πίνακες μέσων όρων** ανά ομάδα ερωτώμενων, όπου αυτό είναι δυνατό να εξαχθεί σε σχέση κάποια ποσοτικά στοιχεία. (πχ. ποσοστό μαθητών Ρομά, ανά κατηγορία εκπαιδευτικής βαθμίδας, κλπ.)

Για τις ποιοτικές έρευνες σε βάθος σε ειδικά κοινά, η ανάλυση των στοιχείων περιλαμβάνει την απομαγνητοφώνηση του υλικού και στη συνέχεια τη συγγραφή των συμπερασμάτων με χρήση προβολικών τεχνικών, όπου αυτό είναι εφικτό. Τα περιεχόμενα των εκθέσεων των αποτελεσμάτων θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά τις ακόλουθες ενότητες :

- Αναφορά στην ταυτότητα της κάθε ποιοτικής έρευνας
- Αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων με γραφικές απεικονίσεις (πίτες, διαγράμματα κλπ.), κάθε ποιοτικής έρευνα, όπου αυτό είναι δυνατό
- Συνοπτική συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, ανά ομοειδή θεματική ερευνητική ενότητα
- Ερμηνεία αποτελεσμάτων
- Βασικά συμπεράσματα

A.6 Εργασία 6: Σύνθεση των δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων - Διεξαγωγή της αξιολόγησης και παρουσίαση αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων

A.6.1 Σύνθεση των δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων

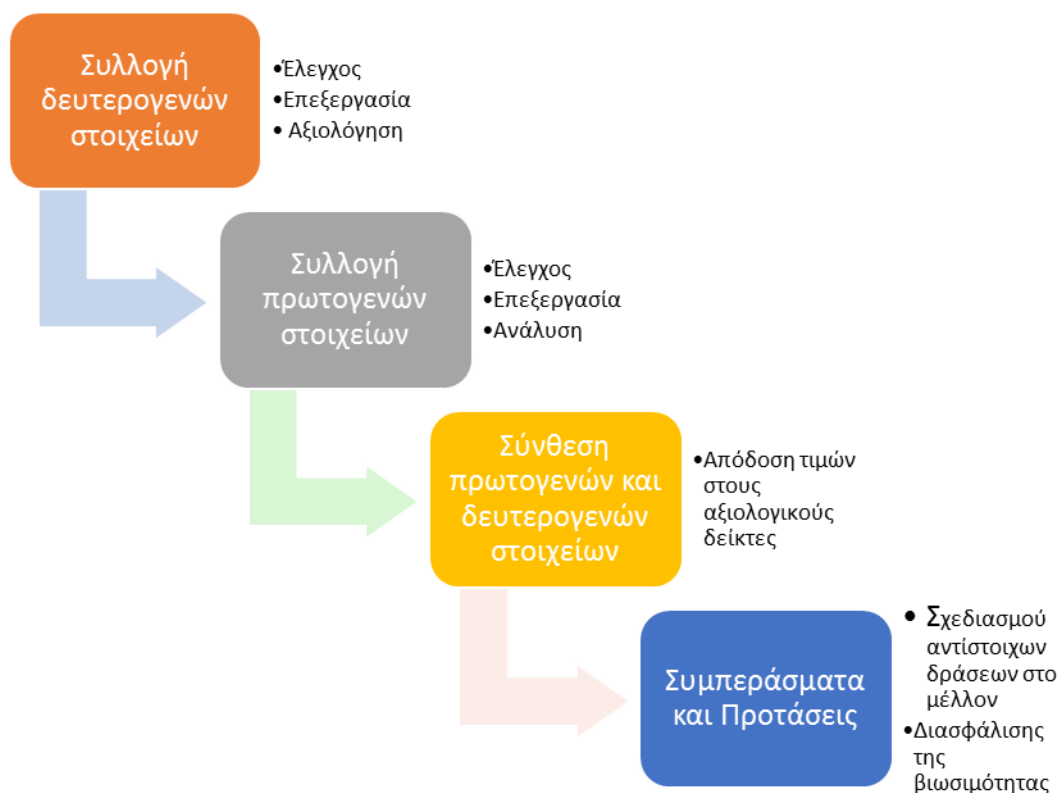
Η εργασία αυτή, αποτελεί ουσιαστικά ένα από τα τελικά στάδια του έργου της αξιολογικής διαδικασίας.

Μετά τη συλλογή, επεξεργασία, αξιολόγηση και ανάλυση των δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων που θα συλλεχθούν θα ξεκινήσει η απόδοση των τιμών στους επιμέρους αξιολογικούς δείκτες.

Για την απόδοση τιμών θα επιχειρηθεί, όπου αυτό είναι δυνατό, να υπάρχει συνθετική ανάλυση τόσο των δευτερογενών, όσο και των πρωτογενών στοιχείων, ώστε οι τιμές τους να αποδίδονται τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά.

Για δείκτες, οι οποίοι δεν μπορούν να προσδιοριστούν λόγω έλλειψης στοιχείων, ή λόγω ανεπάρκειας αυτών, θα γίνεται ποιοτικός σχολιασμός, προκειμένου να αποκτηθεί μία εικόνα περί της πιθανής τιμής τους.

Στο σχήμα που ακολουθεί, περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθηθεί.

A.6.2. Αξιολόγηση της στρατηγικής των παρεμβάσεων

Η ενέργεια αυτή, αφορά στην αξιολόγηση του προγραμματικού σχεδιασμού και των πολιτικών έτσι ώστε να εκτιμηθεί η συνεχιζόμενη ορθότητα, σχετικότητα, επικαιρότητα, συνοχή και συμπληρωματικότητα της στρατηγικής για τις παρεμβάσεις διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Μέσω της ανάλυσης και επεξεργασίας πληροφοριών και δεδομένων που θα έχουν συλλεχθεί σε προηγούμενες φάσεις για την αξιολόγηση και τη συσχέτιση της στρατηγικής με άλλους παράγοντες όπως κείμενα πολιτικής, δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά δεδομένα, προβλήματα ομάδων στόχου κλπ., θα πραγματοποιηθεί:

- ✓ Εκπόνηση SWOT ανάλυσης στην οποία θα αναλυθούν τα δυνατά, αδύνατα σημεία, οι ευκαιρίες και απειλές των παρεμβάσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.
- ✓ Έλεγχος της σχετικότητας και της επικαιρότητας της στρατηγικής σε σχέση με τις εθνικές, ευρωπαϊκές αλλά και διεθνείς πρακτικές και πολιτικές. Ο έλεγχος αυτός θα πραγματοποιηθεί προκειμένου να εξεταστεί ο βαθμός στον οποίο οι νεότερες εξελίξεις και τα δεδομένα απαιτούν την τροποποίηση της στρατηγικής και του σχεδιασμού.
- ✓ Έλεγχος της συνοχής της πολιτικής της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, δηλαδή της συμπληρωματικότητας των υλοποιηθέντων παρεμβάσεων στα επιμέρους υλοποιηθέντα έργα στα πλαίσια του ΕΠΕΔΒΜ.
- ✓ Διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής

A.6.3. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης

Στη φάση αυτή, θα γίνει αποτίμηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων για την επίτευξη των Γενικών και Ειδικών στόχων των αξόνων προτεραιότητας του ΕΠΕΔΒΜ. Πιο συγκεκριμένα θα πραγματοποιηθεί:

- ✓ Αποτίμηση της υλοποίησης του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου της κάθε πράξης (εκπαίδευση των παιδιών μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη, εκπαίδευση παιδιών ρομά, ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη διασπορά). Ειδικότερα θα πραγματοποιηθεί σύγκριση των πραγματικών και προγραμματισμένων εκροών, έτσι ώστε να εντοπιστούν τυχόν υστερήσεις και παραλήψεις (Gap analysis). Στη συνέχεια θα υπολογιστούν δείκτες υλοποίησης του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου. Για τον υπολογισμό αυτών των δεικτών θα χρησιμοποιηθούν οι τιμές που

δηλώνονται στα τεχνικά δελτία πράξεων, καθώς και οι απολογιστικές εκθέσεις προόδου προς την Ειδική Υπηρεσία του ΕΠΕΔΒΜ. Τα αποτελέσματα θα παρουσιάζονται με τη μορφή πινάκων αποτίμησης της προόδου του φυσικού αντικειμένου.

- ✓ Αποτίμηση της αποτελεσματικότητας. Η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των πράξεων βασίζεται στην εκτίμηση του βαθμού επίτευξης των αρχικά τεθέντων στόχων και αναμενομένων αποτελεσμάτων. Αυτό θα επιτευχθεί με την αποτίμηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της κάθε πράξης όπως αυτά αποτυπώνονται στο υλικό που θα συλλέγεται κατά κύριο λόγο από την Ειδική Υπηρεσία του ΕΠΕΔΒΜ, από δεδομένα που συλλέγονται από τις εθνικές και διεθνείς πηγές δεδομένων αλλά και από τα αποτελέσματα της διερεύνησης ειδικών θεμάτων.
- ✓ Εκτίμηση της αποδοτικότητας των πράξεων για την εκτίμηση του βαθμού στον οποίο τα αποτελέσματα επιτυγχάνονται με το αρχικώς εκτιμώμενο ή/και με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Από τα οικονομικά δεδομένα που θα έχουν συλλεχθεί από τις προηγούμενες εργασίες θα εκτιμηθεί ο δείκτης αποδοτικότητας της κάθε πράξης/παρέμβασης συνδέοντας τους δείκτες προόδου του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (δείκτες αποτίμησης της προόδου υλοποίησης).

A.6.4. Αξιολόγηση του συστήματος κριτηρίων και δεικτών

Για την εκτίμηση της καταλληλότητας του συστήματος κριτηρίων και δεικτών που ακολουθούνται για τη μέτρηση της υλοποίησης των πράξεων, ο σύμβουλος αξιολόγησης θα αξιολογήσει:

- ✓ Την εννοιολογική σαφήνεια και το βαθμό καταλληλότητας του υφιστάμενου συστήματος για την μέτρηση των τιθέμενων στόχων καθώς και την εφικτότητα των τιμών-στόχων.
- ✓ Την αξιοπιστία και τη μετρησιμότητα των δεικτών αυτών
- ✓ Την αναλογικότητα των κριτηρίων και των δεικτών, δηλαδή τον αριθμό των δεικτών σε σχέση με επιμέρους παράγοντες όπως η χρηματοδοτική βαρύτητα των δράσεων, η πολυπλοκότητα-διαφορετικότητα των παρεμβάσεων κλπ.

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης θα προτείνει –εφόσον κριθεί αναγκαίο- την επικαιροποίηση του συστήματος κριτηρίων και δεικτών για τυχόν μελλοντική τους χρήση.

A.6.5. Αξιολόγηση των μηχανισμών διοίκησης και παρακολούθησης των πράξεων

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η αξιολόγηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών διοίκησης και παρακολούθησης των πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης των παρεμβάσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, έτσι ώστε, να διαπιστωθούν τυχόν διοικητικές και διαχειριστικές αδυναμίες που ενδέχεται να επηρεάσουν την εφαρμογή των παρεμβάσεων αυτών.

Συγκεκριμένα με βάση τα στοιχεία που θα συλλεχθούν θα αποτυπωθεί η οργανωτική και λειτουργική διάσταση με τη χρήση διαγραμμάτων, πινάκων, διαγραμμάτων ροής, κλπ., έτσι ώστε να αποτυπωθεί η υφιστάμενη κατάσταση του συστήματος διαχείρισης και εφαρμογής των πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Προκειμένου να αποτυπωθεί η υφιστάμενη κατάσταση του μηχανισμού θα πραγματοποιηθεί η αποτύπωση των αρμοδιοτήτων, των καθηκόντων και των ρόλων του που συμβάλλουν στην συνολική διαδικασία.

Στη συνέχεια και με βάση την εμπειρία της αξιολογικής ομάδας θα επισημανθούν λειτουργικές αδυναμίες - δυσλειτουργίες (παράλληλες λειτουργίες, ελλείψεις, πληθώρα εμπλεκόμενων κλπ.) και ελλείψεις του μηχανισμού. Ακολούθως θα εντοπιστούν οι αιτίες των παραπάνω και θα διαμορφωθούν προτάσεις βελτίωσης του οργανωτικού και λειτουργικού μοντέλου που θα αφορούν τις διαδικασίες, την οργανωτική δομή και το ανθρώπινο δυναμικό προκειμένου αυτές να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου.

B. Διαχείριση Κινδύνων

Το παρόν έργο αξιολόγησης περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων (risk management) το οποίο εφαρμόζεται καθ' όλη την διάρκεια του έργου και χωρίζεται σε δύο βασικούς τομείς: την αναγνώριση των κινδύνων και τον έλεγχο ή μετριασμό των επιπτώσεων τους.

B.1 Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας

Για την διασφάλιση της επιτυχημένης εκτέλεσης του Έργου Αξιολόγησης της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν οι Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας (Critical Success Factors) του έργου, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι αναπάντεχες αποκλίσεις κατά την φάση υλοποίησης του έργου στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Η σπουδαιότητα του προσδιορισμού των Παραγόντων Επιτυχίας, έγκειται στην παραδοχή, ότι η επιτυχής επίτευξη ενός έργου δεν αφορά την αντιμετώπιση των προβλημάτων κατά την εμφάνισή τους, αλλά την πρόβλεψη και τον σχεδιασμό αποφυγής τους. Για το λόγο αυτό, οι Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας στους οποίους επικεντρώνεται ο Σύμβουλος, είναι συγκεκριμένοι, κατανοητοί και μετρήσιμοι.

Κατά τον σχεδιασμό του έργου, αλλά και από τη μέχρι σήμερα υλοποίησή του, έχουν προσδιοριστεί οι ακόλουθοι Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας, η διαχείριση των οποίων θα απαιτήσει ιδιαίτερη μέριμνα, τόσο από την Αναθέτουσα Αρχή όσο και τον ίδιο τον Ανάδοχο. Λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα του έργου και τις σκοπιμότητες που αυτό εξυπηρετεί, ως κρίσιμοι παράγοντες για την επιτυχή υλοποίησή του θεωρούνται:

- Η **αρτιότητα και εμπειρία των στελεχών της ομάδας έργου του αναδόχου**, η οποία εξασφαλίζεται από τη συσσωρευμένη εμπειρία του Προσφέροντος, όχι μόνον σε αντίστοιχα έργα, αλλά και στους ίδιους τους ωφελουμένους.
- Η συνεχής **συμμετοχή και υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής & των δικαιούχων** των πράξεων, καθώς και η διασφάλιση των απαιτούμενων πόρων.
- Το **σύστημα οργάνωσης, διοίκησης και παρακολούθησης** της υλοποίησης, το οποίο πρέπει να είναι αποτελεσματικό και σε πλήρη συμμόρφωση με το σύνολο των ποιοτικών, τεχνικών και ποσοτικών προδιαγραφών, όπως αυτές εξειδικεύονται στις ενότητες που ακολουθούν.
- Η επιτυχής χρησιμοποίηση **εξειδικευμένων και επιστημονικά τεκμηριωμένων μεθοδολογιών και εργαλείων** για την υποστήριξη όλων των απαιτούμενων διαδικασιών του έργου, καθώς και

τη διαχείριση του συνόλου των πληροφοριών του περιβάλλοντος εφαρμογής του (Project Management, Risk Management, Desk Research, πληροφοριακό σύστημα κλπ.).

- Ο **αναλυτικός χρονοπρογραμματισμός** και η **τήρηση του χρονοδιαγράμματος** υλοποίησης στο πλαίσιο σχεδιασμού που έχει εκπονηθεί.
- Η **διαχείριση κινδύνων**.
- Η **άριστη συνεργασία με την Αναθέτουσα Αρχή** και η **διασφάλιση των όρων συνέργειας και συμπληρωματικότητας** με όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς και Αρχές. Στο βαθμό που διάφορες ενέργειες του Συμβούλου απαιτούν τη συμβολή, συνεργασία ή/και έγκριση από την Αναθέτουσα Αρχή, απαιτείται ιδιαίτερα στενή συνεργασία προκειμένου να μπορεί να διασφαλισθεί η έγκαιρη και έγκυρη υλοποίηση όλων των επιμέρους ενεργειών.

Πρέπει να σημειωθεί όμως πως ο επιμέρους προσδιορισμός των Κρίσιμων Παραγόντων Επιτυχίας, δεν αποτελεί από μόνος του στρατηγικό σχεδιασμό. Μόνο σε συνδυασμό με τον ορθό και αναλυτικό σχεδιασμό του έργου αποκτά εξαιρετική σπουδαιότητα καθώς βοήθα στο να επικεντρώνονται και να ιεραρχούνται οι στόχοι του έργου.

B.2 Ανάπτυξη Πλάνου Διαχείρισης Κινδύνων

Από την έναρξη του Έργου, είναι σκόπιμο να εντοπιστούν τα πιθανά προβλήματα που είναι δυνατόν να προκύψουν κατά την μετέπειτα πορεία του, έτσι ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη αντιμετώπιση τους. Επίσης, είναι σκόπιμο να αποφασισθεί για ποιο από τα προσδιορισθέντα προβλήματα αξίζει να αφιερωθεί χρόνος και πόροι, λαμβάνοντας υπόψη:

- Την **πιθανότητα εκδήλωσης** του προβλήματος.
- Τις **επιπτώσεις** που θα έχει το πρόβλημα στο έργο, αν δεν γίνουν προληπτικές ενέργειες μέχρι την εκδήλωσή του. Οι επιπτώσεις αυτές πρέπει να εκφράζονται σε σχέση με το χρόνο και το κόστος του Έργου, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Σύμβουλος έχει αναπτύξει συγκεκριμένη μεθοδολογία για τον έλεγχο και την αντιμετώπιση προβλημάτων, με βάση την εμπειρία των συμβούλων της σε διάφορα έργα. Αυτή ενσωματώνεται στο **Πλάνο Διαχείρισης Κινδύνων** που ακολουθεί και οριστικοποιείται τελικά από τη Διοίκηση του έργου. Το πλάνο αναλύεται σε πέντε (5) βασικές ενότητες:

A. Εντοπισμό κινδύνων

B. Πιθανότητα και συνέπεια εμφάνισης κινδύνων

Γ. Κατάταξη κινδύνων

Δ. Αντιμετώπιση κινδύνων

Ε. Ανάπτυξη διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων

Ακολουθεί η ανάλυση των επιμέρους ενοτήτων:

A. Εντοπισμός κινδύνων

Το πρώτο στάδιο για την ανάπτυξη του σχεδίου διαχείρισης κινδύνων είναι ο εντοπισμός τους, καθώς και οι αντίστοιχες επιπτώσεις τους αλλά και οι ενδεχόμενες ευκαιρίες και γίνεται μια πρώτη εκτίμηση/ αξιολόγηση του βαθμού έκθεσης του έργου για καθέναν απ' αυτούς. Η αναγνώριση κινδύνων και ευκαιριών στηρίζεται στην κατά το δυνατό μεγαλύτερη κατανόηση των πραγματικών απαιτήσεων του έργου και των στόχων (στρατηγικών και τακτικών) που έχουν τεθεί.

Οι κίνδυνοι του έργου, όπως αυτοί έχουν εκτιμηθεί από το σχεδιασμό του, αλλά και από τη μέχρι σήμερα υλοποίησή του, έχουν ως εξής:

1. Καθυστερήσεις στην σποστολή δευτερογενών στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων προς τον σύμβουλο αξιολόγησης
2. Αποστολή ελλειπών στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων προς τον σύμβουλο αξιολόγησης
3. Αποστολή αντικρουόμενων στοιχείων τεκμηρίωσης των πραγματοποιηθέντων εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων
4. Μη τήρηση των απαιτούμενων στοιχείων τεκμηρίωσης των πραγματοποιηθέντων εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων
5. Αδυναμία εντοπισμού των ομάδων στόχου των πρωτογενών ερευνών, λόγω ελλιπούς τήρησης σχετικών μητρών από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων
6. Έλλειψη των απαιτούμενων δευτερογενών δεδομένων στις προβλεπόμενες πηγές.
7. Αντικρουόμενα στοιχεία από τις επιμέρους πηγές.
8. Δυσκολία πρόσβασης της Ομάδας έργου σε μέρος της ομάδας στόχου και επιμέρους πηγές δεδομένων.
9. Άρνηση ομάδας στόχου στις διαδικασίες συλλογής δεδομένων της αξιολόγησης.

10. Γραφειοκρατικές διαδικασίες στην έγκριση του αιτήματος παροχής στοιχείων από την ομάδα στόχου
11. Αδυναμία επιτόπιας επαφής στελεχών με τα στελέχη των φορέων.
12. Προκάταληψη των συμμετεχόντων ως προς τις απαντήσεις που δίνουν στα ερευνητικά ερωτήματα, με αποτέλεσμα την μη-αξιοπιστία και εγκυρότητά τους.
13. Άρνηση παροχής στοιχείων λόγω προσωπικών δεδομένων
14. Καθυστέρηση στην διεξαγωγή των ερευνών πεδίου λόγω απαίτησης ειδικών αδειοδοτήσεων
15. Έλλειψη εμπιστοσύνης και επιφυλακτικότητα των ομάδων στόχου των πρωτογενών ερευνών που ενδεχομένως να επιδράσει στο εύρος και βάθος της πληροφορίας που συλλέγεται
16. Αδυναμία εντοπισμού μελών της ομάδας στόχου που συμμετείχαν στο έργο (π.χ. απουσία από τον τόπο κατοικίας/εκπαίδευσης λόγω εποχιακών εργασιών ή εορτών, μαθητές που αποφοίτησαν/ μετακόμησαν/ εγκατέληψαν το σχολείο)
17. Προβλήματα επικοινωνίας κατά την διαδικασία των συνεντεύξεων με παιδιά της Α' βάρθμιας εκπαίδευσης εξαιτίας της ελλιπούς γνώσεως της ελληνικής γλώσσας

B. Πιθανότητα και συνέπεια εμφάνισης κινδύνων

Για να ενισχύεται η «ορατότητα» των κινδύνων και να βοηθείται η διαδικασία λήψης διοικητικών αποφάσεων, είναι δυνατή η χρησιμοποίηση της **μήτρας αξιολόγησης πιθανότητας/ επίπτωσης κινδύνων**. Πρόκειται για μία γραφική αναπαράσταση των πληροφοριών που συνήθως περιέχονται στα Μητρώα Καταγραφής Κινδύνων Έργου (βλ. σχήμα 1).

Σχήμα 1: Μήτρα αξιολόγησης επίπτωσης κινδύνων

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ (E=Π*Σ)						
ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ	0,9 ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΗ	0,05	0,09	0,18	0,36	0,72
	0,7 ΥΨΗΛΗ	0,04	0,07	0,14	0,28	0,56
	0,5 ΜΕΣΗ	0,03	0,05	0,10	0,20	0,40
	0,3 ΧΑΜΗΛΗ	0,02	0,03	0,06	0,12	0,24
	0,01 ΠΟΛΥ ΧΑΜΗΛΗ	0,01	0,01	0,02	0,04	0,08
		0,05 ΠΟΛΥ ΧΑΜΗΛΗ	0,10 ΧΑΜΗΛΗ	0,20 ΜΕΣΗ	0,40 ΥΨΗΛΗ	0,80 ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΗ
		ΣΥΝΕΠΕΙΑ				

Ο οριζόντιος άξονας απεικονίζει την επίπτωση του κινδύνου και η κλίμακά του αναπαριστά τη σοβαρότητα της επίπτωσης του στο Έργο. Ο κάθετος άξονας απεικονίζει την πιθανότητα του κινδύνου. Οι κίνδυνοι με υψηλή πιθανότητα και υψηλό βαθμό επίπτωσης τοποθετούνται επάνω και δεξιά και συνήθως απαιτούν πιο ενδελεχή εξέταση και μια πιο «επιθετική» και επίσημη διαχείριση (aggressive formal risk management).

Πίνακας 1: Αξιολόγηση επίπτωσης κινδύνων

ΚΙΝΔΥΝΟΙ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΕΠΕΙΑ	ΕΚΘΕΣΗ (Π*Σ)
Καθυστερήσεις στην αποστολή δευτερογενών στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων προς τον σύμβουλο αξιολόγησης	0,6	0,6	0,36
Αποστολή ελλιπών στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων προς τον σύμβουλο αξιολόγησης	0,7	0,6	0,42
Αποστολή αντικρουόμενων στοιχείων τεκμηρίωσης των πραγματοποιηθέντων εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	0,7	0,6	0,42
Μη τήρηση των απαιτούμενων στοιχείων τεκμηρίωσης των πραγματοποιηθέντων εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	0,5	0,8	0,4
Αδυναμία εντοπισμού των ομάδων στόχου των πρωτογενών ερευνών, λόγω ελλιπούς τήρησης σχετικών μητρώων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	0,5	0,8	0,4
Έλλειψη των απαιτούμενων δευτερογενών δεδομένων στις προβλεπόμενες πηγές.	0,6	0,3	0,18
Αντικρουόμενα στοιχεία από τις επιμέρους πηγές.	0,4	0,6	0,24
Δυσκολία πρόσβασης της Ομάδας έργου σε μέρος της ομάδας στόχου και επιμέρους πηγές δεδομένων.	0,5	0,7	0,35
Άρνηση ομάδας στόχου στις διαδικασίες συλλογής δεδομένων της αξιολόγησης.	0,4	0,1	0,04
Γραφειοκρατικές διαδικασίες στην έγκριση του αιτήματος παροχής στοιχείων από την ομάδα στόχου	0,4	0,1	0,04
Αδυναμία επιτόπιας επαφής στελεχών με τα στελέχη των φορέων.	0,2	0,6	0,12
Προκατάληψη των συμμετεχόντων ως προς τις απαντήσεις που δίνουν στα ερευνητικά ερωτήματα, με αποτέλεσμα την μη-αξιοπιστία και εγκυρότητά τους.	0,3	0,4	0,12
Άρνηση παροχής στοιχείων λόγω προσωπικών δεδομένων	0,2	0,2	0,04
Καθυστερήρηση στην διεξαγωγή των ερευνών πεδίου λόγω απαίτησης ειδικών αδειοδοτήσεων	0,3	0,2	0,06
Έλλειψη εμπιστοσύνης και επιφυλακτικότητα των ομάδων στόχου των πρωτογενών ερευνών που ενδεχομένως να επιδράσει στο εύρος και βάθος της πληροφορίας που συλλέγεται	0,5	0,4	0,2
Αδυναμία εντοπισμού μελών της ομάδας στόχου που συμμετείχαν στο έργο (π.χ. απουσία από τον τόπο κατοικίας/εκπαίδευσης λόγω εποχιακών εργασιών ή εορτών, μαθητές που αποφοίτησαν/ μετακόμισαν/ εγκατέλειψαν το σχολείο)	0,6	0,5	0,3
Προβλήματα επικοινωνίας κατά την διαδικασία των συνεντεύξεων με παιδιά της Α' βάρθμιας εκπαίδευσης εξαιτίας της ελλιπούς γνώσεως της ελληνικής γλώσσας	0,5	0,5	0,25

Γ. Κατάταξη κινδύνων

Με βάση τις παραπάνω εκτιμήσεις επικινδυνότητας, η κατάταξη των κινδύνων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 2: Κατάταξη κινδύνων έργου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ		ΕΚΘΕΣΗ (Π*Σ)
ΑΠΟΔΕΚΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	Άρνηση ομάδας στόχου στις διαδικασίες συλλογής δεδομένων της αξιολόγησης.	0,04
	Γραφειοκρατικές διαδικασίες στην έγκριση του αιτήματος παροχής στοιχείων από την ομάδα στόχου	0,04
	Άρνηση παροχής στοιχείων λόγω προσωπικών δεδομένων	0,04
ΜΗ ΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	Καθυστερήση στην διεξαγωγή των ερευνών πεδίου λόγω απαίτησης ειδικών αδειοδοτήσεων	0,06
	Αδυναμία επιτόπιας επαφής στελεχών με τα στελέχη των φορέων.	0,12
	Προκατάληψη των συμμετεχόντων ως προς τις απαντήσεις που δίνουν στα ερευνητικά ερωτήματα, με αποτέλεσμα την μη-αξιοπιστία και εγκυρότητά τους.	0,12
ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	Έλλειψη των απαιτούμενων δευτερογενών δεδομένων στις προβλεπόμενες πηγές.	0,18
	Έλλειψη εμπιστοσύνης και επιφυλακτικότητα των ομάδων στόχου των πρωτογενών ερευνών που ενδεχομένως να επιδράσει στο εύρος και βάθος της πληροφορίας που συλλέγεται	0,2
	Αντικρουόμενα στοιχεία από τις επιμέρους πηγές.	0,24
	Προβλήματα επικοινωνίας κατά την διαδικασία των συνεντεύξεων με παιδιά της Α' βάθμιας εκπαίδευσης εξαιτίας της ελλιπούς γνώσεως της ελληνικής γλώσσας	0,25
	Αδυναμία εντοπισμού μελών της ομάδας στόχου που συμμετείχαν στο έργο (π.χ. απουσία από τον τόπο κατοικίας/εκπαίδευσης λόγω εποχιακών εργασιών ή εορτών, μαθητές που αποφοίτησαν/ μετακόμισαν/ εγκατέλειψαν το σχολείο)	0,3
	Δυσκολία πρόσβασης της Ομάδας έργου σε μέρος της ομάδας στόχου και επιμέρους πηγές δεδομένων.	0,35
	Καθυστερήσεις στην αποστολή δευτερογενών στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων προς τον σύμβουλο αξιολόγησης	0,36
	Μη τήρηση των απαιτούμενων στοιχείων τεκμηρίωσης των πραγματοποιηθέντων εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	0,4
	Αδυναμία εντοπισμού των ομάδων στόχου των πρωτογενών ερευνών, λόγω ελλιπούς τήρησης σχετικών μητρώων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	0,4
	Αποστολή ελλιπών στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων προς τον σύμβουλο αξιολόγησης	0,42
	Αποστολή αντικρουόμενων στοιχείων τεκμηρίωσης των πραγματοποιηθέντων εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	0,42

Δ. Αντιμετώπιση κινδύνων

Ο καθορισμός ενεργειών για τη μείωση των απειλών όσον αφορά τους στόχους του έργου (γνωστός επίσης και ως «Σχεδιασμός Αντιμετώπισης Κινδύνων» ["Risk Response Planning"]) είναι ουσιώδους σημασίας για την επιτυχία του. Οι ενέργειες αυτές πρέπει να είναι ανάλογες με τη βαρύτητα του κινδύνου, να είναι οικονομικά αποδοτικές, να συμφωνούνται από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και να ανατίθενται σε συγκεκριμένα αρμόδια άτομα.

Οι ενέργειες που μπορούν να αναληφθούν διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- Ενέργειες Πρόληψης: Η πρόληψη του κινδύνου αναφέρεται στην αποτροπή του κινδύνου (οι δράσεις πραγματοποιούνται με διαφορετικό τρόπο αλλάζοντας τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου και έτσι απομακρύνεται ο κίνδυνος), όπου τούτο είναι εφικτό, ή στη μείωση της πιθανότητας επέλευσης ενός εντοπισθέντος κινδύνου. Οι κίνδυνοι που εντοπίζονται σε πρώιμα στάδια είναι δυνατόν να αποτρέπονται ή να μετριάζονται (δηλ. να μειώνεται η πιθανότητα να επέλθουν) μέσω ενεργειών όπως η αποσαφήνιση απαιτήσεων, η προσθήκη πόρων, η παράταση της διάρκειας του έργου, η βελτίωση της επικοινωνίας, η υιοθέτηση μίας οικείας μεθοδολογίας υλοποίησης αντί μίας νέας, η αποφυγή άγνωστων αναδόχων κλπ.
- Ενέργειες Μετάθεσης: Μετάθεση του κινδύνου είναι η επιδίωξη να μεταβιβαστεί η ευθύνη για τη διαχείριση του κινδύνου σε τρίτο μέρος – με άλλα λόγια, η μετάθεση δεν εξαλείφει τον κίνδυνο.
- Ενέργειες Αποδοχής: Η αποδοχή κινδύνου σημαίνει ότι η Καθοδηγητική Ομάδα Έργου αποφασίζει να ανεχθεί τον κίνδυνο, ίσως επειδή δεν υπάρχει κάτι που μπορεί να γίνει (με εύλογο κόστος) για τον μετριασμό του, ή επειδή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει καμία άλλη κατάλληλη στρατηγική αντιμετώπισης ή επειδή η πιθανότητα επέλευσης του κινδύνου και οι επιπτώσεις του βρίσκονται σε αποδεκτό επίπεδο.
- Ενέργειες Αντιμετώπισης: Πρόκειται για ενέργειες που προγραμματίζονται και οργανώνονται ώστε να τίθενται σε ισχύ όταν και όποτε επέρχεται ο κίνδυνος.

Με βάση την προηγούμενη ανάλυση, οι ενέργειες διαχείρισης των κινδύνων του έργου, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΚΙΝΔΥΝΟΙ	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
1	Καθυστερήσεις στην αποστολή δευτερογενών στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων προς τον σύμβουλο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εντατικοποίηση της ζήτησης στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων • Συνδρομή της Αναθέτουσας αρχής • Επαναπροσδιορισμός χρονοδιαγράμματος • Διοχέτευση πρόσθετων πόρων έτσι ώστε να ολοκληρωθεί το έργο εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος
2	Αποστολή ελλιπών στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων προς τον σύμβουλο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εντατικοποίηση της ζήτησης στοιχείων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων • Συνδρομή της Αναθέτουσας αρχής στις προσπάθειες του συμβούλου
3	Αποστολή αντικρουόμενων στοιχείων τεκμηρίωσης των πραγματοποιηθέντων εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	<ul style="list-style-type: none"> • Θα ζητητάι από τους φορείς να επαληθεύσουν τα ακριβή στοιχεία τεκμηριώνοντας ταυτόχρονα την ακρίβειά τους • Θα αναζητούνται πρόσθετες πηγές διακρίβωσης των πραγματικών τιμών ή μεγεθών των στοιχείων
4	Μη τήρηση των απαιτούμενων στοιχείων τεκμηρίωσης των πραγματοποιηθέντων εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση στοιχείων από άλλη πηγή. • Επαναπροσδιορισμός των στοιχείων που θα συλλεχθούν. • Αναζήτηση στοιχείων με εναλλακτική μεθοδολογία (π.χ. έρευνα πεδίου). • Συνδρομή της Αναθέτουσας αρχής στις προσπάθειες του συμβούλου
5	Αδυναμία εντοπισμού των ομάδων στόχου των πρωτογενών	<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση των ομάδων στόχου μέσω άλλων πηγών • Επαναπροσδιορισμός του είδους της έρευνας

	ΚΙΝΔΥΝΟΙ	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
	ερευνών, λόγω ελλειπούς τήρησης σχετικών μητρών από τους φορείς υλοποίησης των πράξεων	<ul style="list-style-type: none"> • Συνδρομή της Αναθέτουσας αρχής στις προσπάθειες του συμβούλου
6	Έλλειψη των απαιτούμενων δευτερογενών δεδομένων στις προβλεπόμενες πηγές.	<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση στοιχείων από άλλη πηγή. • Επαναπροσδιορισμός των στοιχείων που θα συλλεχθούν. • Αναζήτηση στοιχείων με εναλλακτική μεθοδολογία (π.χ. έρευνα πεδίου).
7	Αντικρουόμενα στοιχεία από τις επιμέρους πηγές.	<ul style="list-style-type: none"> • Θα συγκεντρώνονται από όλες τις διαθέσιμες πηγές, προκειμένου να γίνεται αντιπαράθεση, αντιπαραβολή και επαλήθευση των συλλεχθέντων δεδομένων. • Συστηματική συνεργασία με Αναθέτουσα Αρχή ή/και άλλους ειδικούς εμπειρογνώμονες.
8	Δυσκολία πρόσβασης της Ομάδας έργου σε μέρος της ομάδας στόχου και επιμέρους πηγές δεδομένων.	<ul style="list-style-type: none"> • Καταγραφή της δυσκολίας και αναζήτηση συνδρομής της Αναθέτουσας Αρχής. • Συνεργασία με τοπικούς συλλόγους και λοιπούς φορείς που συνεργάζονται με την ομάδα στόχου • Αναζήτηση πληροφορίας σε εναλλακτική πηγή όταν είναι εφικτό.
9	Άρνηση ομάδας στόχου συμμετοχής στις διαδικασίες συλλογής δεδομένων της αξιολόγησης.	<ul style="list-style-type: none"> • Συνδρομή της Αναθέτουσας αρχής ή/και των διευθυντών της σχολικής μονάδας.
10	Γραφειοκρατικές διαδικασίες στην έγκριση του αιτήματος παροχής στοιχείων από τους επιμέρους φορείς	<ul style="list-style-type: none"> • Εντατικοποίηση των επαφών με τη συγκεκριμένη πηγή και με όσα πρόσωπα σε αυτή κρίνεται σκόπιμο, τα οποία συμμετέχουν στην αλυσίδα έγκρισης του αιτήματος παροχής στοιχείων.

	ΚΙΝΔΥΝΟΙ	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
		<ul style="list-style-type: none"> • Επίλυση του προβλήματος από τον υπεύθυνο έργου απευθυνόμενο σε ανώτερα διοικητικά κλιμάκια της πηγής στην οποία απευθύνθηκε. • Συνδρομή της αναθέτουσας αρχής στις προσπάθειες του συμβούλου.
11	Αδυναμία επιτόπιας επαφής στελεχών με στελέχη φορέων.	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνταξη ειδικής επιστολής υπογεγραμμένης από την Αναθέτουσα Αρχή. • Πριν την επιτόπια επίσκεψη, θα προηγείται τηλεφωνική επαφή με κατάλληλο / αρμόδιο πρόσωπο της πηγής άντλησης δευτερογενών στοιχείων για ορισμό ραντεβού και επιτόπια επίσκεψη στελεχών
12	Προκάταληψη των συμμετεχόντων ως προς τις απαντήσεις που δίνουν στα ερευνητικά ερωτήματα, με αποτέλεσμα την μη-αξιοπιστία και εγκυρότητα τους.	<ul style="list-style-type: none"> • Η συλλογή πρωτογενών δεδομένων θα πραγματοποιηθεί μέσω εφαρμογής πολλαπλών τεχνικών, όπως συνεντεύξεις, επιτόπιες επισκέψεις και επίσημα αρχεία. Η μέθοδος αυτή ονομάζεται «τριγωνοποίηση» (triangulation) και αφορά στη συλλογή δεδομένων από πολλαπλές πηγές προκειμένου να διασφαλιστεί η εγκυρότητα τους. • Οι ερωτήσεις των ερωτηματολογίων /οδηγών συνέντευξης που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι ανεπτυγμένες με ουδέτερο τρόπο, ούτως ώστε να προκαταλαμβάνουν τον ερωτώμενο το δυνατό λιγότερο.
13	Άρνηση παροχής στοιχείων λόγω προσωπικών δεδομένων	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση της ανωνυμίας όπου απαιτείται.
14	Καθυστέρηση στην διεξαγωγή των ερευνών πεδίου λόγω απαίτησης ειδικών αδειοδοτήσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Έγκαιρη αναγνώριση του κινδύνου από την εμπειρία των στελεχών της ομάδας έργου. Υποβολή αιτήματος με την έναρξη του έργου με στόχο ο χρόνος αδειοδότησης να μην επηρεάσει σημαντικά το έργο της αξιολόγησης. • Χρήση της ανωνυμίας στις περιπτώσεις συλλογής πρωτογενών δεδομένων για

	ΚΙΝΔΥΝΟΙ	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
		<p>την ικανοποίηση των ωφελουμένων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση συνδρομής από την αναθέτουσα αρχή.
15	Έλλειψη εμπιστοσύνης και επιφυλακτικότητα των ομάδων στόχου των πρωτογενών ερευνών που ενδεχομένως να επιδράσει στο εύρος και βάθος της πληροφορίας που συλλέγεται	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των εκπαιδευτικών- διαμεσολαβητών, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών και λοιπών στελεχών των φορέων υλοποίησης των επιμέρους Πράξεων που είχαν συχνή ή και καθημερινή επαφή με τις ομάδες στόχου κατά την διαδικασία λήψης των συνεντεύξεων • Αξιοποίηση διαμορφωτών κοινής γνώμης (opinion leaders) που προέρχονται από τις κοινότητες των πληθυσμών στόχου των πρωτογενών ερευνών, προκειμένου να διαμορφωθεί κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ συνεντευξιζόμενων και ερευνητικής ομάδας • Συλλογή πρωτογενών δεδομένων μέσω τεχνικών συνέντευξης και ημι δομημένων ερωτηματολογίων για την ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης και προσωπική επαφή και επικοινωνία με τους πληθυσμούς που παρουσιάζουν αδυναμία συνεργασίας στην διαδικασία αξιολόγησης. • Πριν την έναρξη των συνεντεύξεων θα προηγηθεί ανοιχτή συζήτηση με τις ομάδες στόχου προκειμένου να δημιουργηθεί κλίμα εμπιστοσύνης. Συγκεκριμένα, θα αναλυθούν οι στόχοι και τρόπος διεξαγωγής κάθε έρευνας και θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο να αντιληφθούν οι ομάδες στόχου ότι οι έρευνες γίνονται προς την κατεύθυνση βελτίωσης των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης

	ΚΙΝΔΥΝΟΙ	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
16	Αδυναμία εντοπισμού μελών της ομάδας στόχου που συμμετείχαν στο έργο (π.χ. απουσία από τον τόπο κατοικίας/εκπαίδευσης λόγω εποχιακών εργασιών ή εορτών, μαθητές που αποφοίτησαν/ μετακόμησαν/ εγκατέληψαν το σχολείο)	<ul style="list-style-type: none"> • Επαφή με τους επιστημονικά υπεύθυνους των επιμέρους δράσεων των προς αξιολόγηση Πράξεων και αντικατάσταση μονάδων του δειγματοληπτικού πλαισίου κάθε έρευνας με ομοειδείς μονάδες με τα ίδια χαρακτηριστικά .
17	Προβλήματα επικοινωνίας κατά την διαδικασία των συνεντεύξεων με παιδιά της Α΄ βάθμιας εκπαίδευσης εξαιτίας της ελλιπούς γνώσεως της ελληνικής γλώσσας	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση εκπαιδευτικών και διαμεσολαβητών των παιδιών της ομάδας στόχου προκειμένου να διευκολυνθεί η επικοινωνία μεταξύ συνεντευξιζόμενου και συνεντευξιαστή • Έχει ήδη επιλεγεί η τεχνική των προσωπικών συνεντεύξεων που διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ συνεντευξιζόμενου και συνεντευξιαστή και την παροχή διευκρινήσεων και ερμηνειών πάνω στις ερωτήσεις που τίθενται • Χρήση απλοποιημένης γλώσσας για την εκφώνηση των ερωταπαντήσεων των ερωτηματολογίων

Γ. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου

Γ.1 Τεκμηρίωση χρονοδιαγράμματος

Σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης η συνολική διάρκεια του έργου ανέρχεται σε **πέντε (5) μήνες** από την υπογραφή της σύμβασης, ενώ προβλέπονται τμηματικές παραδόσεις με συγκεκριμένους χρόνους παράδοσης των παραδοτέων.

- Παράλληλα, ο Σύμβουλος έχει αναπτύξει μία τέτοια μεθοδολογική προσέγγιση που του διασφαλίζει ευελιξία, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί άμεσα σε όποιες ανάγκες αναπροσαρμογής του χρονοδιαγράμματος.
- Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τα ακόλουθα:

[1] Ικανότητα άμεσης χρησιμοποίησης στελεχών σε περίπτωση που απαιτηθεί, μέσα από τη διευρυμένη Ομάδα Έργου που προτείνει (πέραν των απαιτήσεων της διακήρυξης). Συγκεκριμένα, η Ομάδα περιλαμβάνει, πέραν των απαιτούμενων από την προκήρυξη, στελέχη με μικρό ποσοστό προτεινόμενης απασχόλησης, και διευρυμένο γνωστικό αντικείμενο. Τα άτομα αυτά θα επιφορτιστούν με επιπλέον απασχόληση, σε περίπτωση που αυτό κριθεί απαραίτητο, λόγω ανάγκης προσαρμογής στο χρονοδιάγραμμα (π.χ. μείωση του χρόνου υλοποίησης, συγκέντρωση πολλών δραστηριοτήτων σε μικρό χρόνο, ταχύτερη υλοποίηση μίας ενέργειας που παρουσιάζει καθυστέρηση, κ.λπ.)

[2] Επίσης, έχοντας συνθέσει ένα συνεκτικό μεν – αλλά **ευέλικτο Σχήμα Διοίκησης και Επικοινωνίας**, διασφαλίζει τα ακόλουθα:

- ✓ Άμεσότητα στην ενημέρωση όλων των αρμόδιων στελεχών για την όποια ανάγκη προσαρμογής / αλλαγής, έτσι ώστε να διασφαλίζεται **ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων**
- ✓ Εμπλοκή ΜΟΝΟ των απαραίτητων κάθε φορά στελεχών

Για την επιτυχή τήρηση του χρονοδιαγράμματος και των προβλεπόμενων εργασιών, ο Σύμβουλος, στο πλαίσιο των υπηρεσιών που θα προσφέρει, πρόκειται να διασφαλίσει τα ακόλουθα:

- Συνεχή παρακολούθηση των εργασιών της ομάδας έργου, με τέτοιο τρόπο ώστε να εξαλειφθούν πιθανές καθυστερήσεις.
- Κατάλληλο συντονισμό του έργου προκειμένου να αξιοποιηθεί το σύνολο των συνεργειών.
- Ποιοτικούς ελέγχους με τέτοιο τρόπο ώστε να μειωθούν οι απαιτούμενοι χρόνοι παραλαβής των παραδοτέων και η ανάγκη τροποποίησής τους.

- Έγκαιρη υποβολή όλων των Παραδοτέων από πλευράς του Συμβούλου στον καθορισμένο χρόνο.
- Εξασφάλιση αποτελεσματικής συνεργασίας και επικοινωνίας με την Αναθέτουσα Αρχή στο σύνολο των επιμέρους και Δραστηριοτήτων του έργου.
- Ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα του Συμβούλου και έγκαιρη επισήμανση, σε όλα τα επίπεδα διοίκησης, των ενδεδειγμένων αλλαγών και τροποποιήσεων που πρέπει να γίνουν για την διασφάλιση της αποτελεσματικής και έγκαιρης υλοποίησης του Έργου.

Βασικά χαρακτηριστικά ως προς τον προγραμματισμό και χρονισμό του έργου του Συμβούλου και παράλληλα τις ως προς τις αιχμές εργασιών και τα ορόσημα σταδίων υλοποίησης και παραδόσεων είναι τα εξής:

- **Ολοκληρωμένη αντίληψη των επιχειρησιακών, λειτουργικών, τεχνικών και διαχειριστικών παραμέτρων του έργου** και κατανόηση των στόχων, αναγκών και ειδικών απαιτήσεων της Αναθέτουσας Αρχής και λοιπών εμπλεκόμενων μερών.
- **Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση και δημιουργία οικονομικών κλίμακας από** την υλοποίηση αντίστοιχων έργων.
- **Ολοκληρωμένη ρεαλιστική οργάνωση του έργου και των πόρων υλοποίησής του**, μέσω σαφούς διάρθρωσης του έργου σε επιμέρους Εργασίες και Δραστηριότητες, με εξειδίκευση στόχων, διάγνωση κρίσιμων παραγόντων επιτυχίας του έργου, προσδιορισμό μέσων, εργαλείων και διαδικασιών που θα αξιοποιηθούν, καθορισμό και οργάνωση των πόρων που θα απαιτηθούν, σαφή χρονοπρογραμματισμό, που διασφαλίζει την αξιοποίηση συνεργιών και την πολλαπλασιαστικότητα των αποτελεσμάτων.
- **Ολιστικό Πλαίσιο Διοίκησης - Παρακολούθησης – Διαχείρισης- Διασφάλισης Ποιότητας του έργου**, μέσω ενός ολοκληρωμένου πλέγματος διαδικασιών, μεθόδων, εργαλείων, πόρων.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, επειδή «χρονικά» οι πιο κρίσιμες εργασίες είναι η συλλογή πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων, καθώς προσδιορίζουν και συμπαρασύρουν χρονικά το σύνολο των παραδοτέων του έργου, ο σύμβουλος έχει μεριμνήσει προσφέροντας το 53% της συνολικής χρονοαπασχόλησης για την εκπόνηση αυτών των εργασιών, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν τυχόν προβλήματα και να αποφευχθούν οποιεσδήποτε καθυστερήσεις στο έργο.

Γ.2 Παρουσίαση Χρονοδιαγράμματος

Ακολούθως παρουσιάζεται το οριστικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, βασιζόμενο στην ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης ανάθεσης του έργου που ήταν η 1^η Αυγούστου 2014, στο «Αίτημα Μετάθεσης Υποβολής 1ου Παραδοτέου» που υποβλήθηκε από την εταιρεία μας στις 5 Αυγούστου 2014 στην υπηρεσία σας και στην επαναυποβολή του, με ενσωματωμένες τις παρατηρήσεις που έγιναν από την υπηρεσία σας.

Πίνακας : Χρονοδιάγραμμα έργου

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ ΕΡΓΑΣΙΕΣ/ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΜΗΝΕΣ				
	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος
Πακέτο Εργασίας 1: Οργάνωση, Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Υποστήριξη του Έργου της Αξιολόγησης					
Εργασία 1.1: Διαχείριση & παρακολούθηση του έργου (Project Management)					
Ενέργεια 1.1.1: Συντονισμός εργασιών της ομάδας έργου					
Ενέργεια 1.1.2: Διασφάλιση της ποιότητας υλοποίησης του έργου					
Ενέργεια 1.1.3: Διαχείριση κινδύνων					
Εργασία 1.2: Εξειδίκευση μεθοδολογικού πλαισίου του έργου & εργαλείων αξιολόγησης					
Ενέργεια 1.2.1: Επισκόπηση και εξειδίκευση των απαιτήσεων του έργου					
Ενέργεια 1.2.2: Εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης					
Ενέργεια 1.2.3: Εξειδίκευση της μεθοδολογίας και των εργαλείων συλλογής δεδομένων και πληροφοριών, για την αποτύπωση των τιμών των δεικτών αξιολόγησης					
Ενέργεια 1.2.4: Προσαρμογή ερωτηματολογίων σε ηλεκτρονικά εργαλεία συλλογής δεδομένων και ανάπτυξη βάσης δεδομένων					
Π.1: Οδηγός Αξιολόγησης (T0+46 ημέρες)					
Πακέτο Εργασίας 2: Συλλογή, έλεγχος και εισαγωγή δεδομένων στη βάση δεδομένων					
Εργασία 2.1: Συλλογή πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων					
Ενέργεια 2.1.1: Συλλογή δευτερογενών δεδομένων από την Αναθέτουσα Αρχή					
Ενέργεια 2.1.2: Συλλογή δευτερογενών δεδομένων από τους δικαιούχους των πράξεων					
Ενέργεια 2.1.3: Συλλογή δευτερογενών δεδομένων από άλλες πηγές					
Ενέργεια 2.1.4: Διεξαγωγή έρευνας στους εκπαιδευτικούς					
Ενέργεια 2.1.5: Διεξαγωγή έρευνας στο μαθητικό πληθυσμό					
Ενέργεια 2.1.6: Ποιοτική έρευνα σε ειδικά κοινά					
Εργασία 2.2: Επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων					
Ενέργεια 2.2.1: Έλεγχος και εισαγωγή των ποσοτικών πληροφοριών για την αξιολόγηση					

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ ΕΡΓΑΣΙΕΣ/ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΜΗΝΕΣ				
	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος
Ενέργεια 2.2.2: Στατιστική επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων					
Ενέργεια 2.2.3: Ποιοτική ανάλυση					
Πακέτο εργασίας 3: Διεξαγωγή της αξιολόγησης και παρουσίαση αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων					
Εργασία 3.1: Διεξαγωγή της αξιολόγησης					
Ενέργεια 3.1.1: Αξιολόγηση της στρατηγικής των παρεμβάσεων					
ΕΠ.1: Έκθεση αξιολόγησης της στρατηγικής των παρεμβάσεων (Τ0+4 μήνες)					
Ενέργεια 3.1.2: Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης					
Ενέργεια 3.1.3: Αξιολόγηση του συστήματος κριτηρίων και δεικτών					
Ενέργεια 3.1.4: Αξιολόγηση των μηχανισμών διοίκησης και παρακολούθησης των πράξεων					
Εργασία 3.2: Συγγραφή εκθέσεων αξιολόγησης - Διάχυση των αποτελεσμάτων					
Ενέργεια 3.2.1 Εκπόνηση εκθέσεων αξιολόγησης ανά Πράξη					
Π.2: Εκθέσεις αξιολόγησης ανά πράξη (Τ0+4 μήνες)					
Ενέργεια 3.2.2: Εκπόνηση τελικής απολογιστικής έκθεσης					
Π.3: Τελική Έκθεση Αξιολόγησης των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (Τ0+5 μήνες)					
Ενέργεια 3.2.3: Διοργάνωση εκδήλωσης διάχυσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης					
ΕΠ.2: Εκδήλωση διάχυσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης (Τ0+5 μήνες)					

Δ. Παραδοτέα του έργου

Στη συνέχεια παρουσιάζεται συγκεντρωτικός πίνακας με τα παραδοτέα, του Συμβούλου, ενώ ακολουθεί η ανάλυσή τους, πλην του Π.1. που αποτελεί την παρούσα αναθεωρημένη έκδοση του Οδηγού Αξιολόγησης.

Πίνακας : Παραδοτέα Συμβούλου και χρόνος Παράδοσης

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ (από την υπογραφή της σύμβασης) T0=1 ^η Αυγούστου 2014
Π.1: Οδηγός Αξιολόγησης	T0+46 (ημέρες)
Π.2: Αξιολογήσεις ανά Πράξη	T0+4 μήνες
Π.3: Τελική Έκθεση Αξιολόγησης των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης	T0+5 μήνες
ΕΠ.1: Έκθεση αναφορικά με τα αποτελέσματα της στρατηγικής της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (επιπλέον παραδοτέο)	T0+4 μήνες
ΕΠ.2: Διοργάνωση εκδήλωσης διάχυσης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης (επιπλέον παραδοτέο)	T0+5 μήνες

Π.2: Αξιολογήσεις ανά Πράξη

Η έκθεση αξιολόγησης της **κάθε πράξης** θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

1. Γενικά στοιχεία

- Τίτλος πράξης, Συντάκτες της αναφοράς, Ημερομηνία υποβολής

2. Εισαγωγή (Συνοπτική περιγραφή έργου, Γενικό μεθοδολογικό πλαίσιο αξιολόγησης, τεχνικές και εργαλεία, παραδοχές κλπ.)

3. Αξιολόγηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων των πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης του

ΕΠΕΔΒΜ

- Πραγματοποιήσεις (εκροές), αποτελέσματα και επιπτώσεις
- Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των παρεμβάσεων – δράσεων μέσω συστήματος δεικτών
- Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διατιθέμενων πόρων, σε σχέση με τις εκροές και τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων.
- Αναφορά των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν
- Αναφορά των θέσεων εργασίας, που διατηρούνται ως απόρροια της υλοποίησης των παρεμβάσεων

- Βαθμός ανταπόκρισης – συμμόρφωσης των δικαιούχων με τις υποδείξεις την Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠΕΔΒΜ για τη βελτίωση αδυναμιών ή αστοχιών

4. Αξιολόγηση Κριτηρίων Επίδοσης

- Κριτήρια Αποτελεσματικότητας
- Χρηματοδοτικά Κριτήρια (απορρόφηση πόρων)

5. Έρευνες Πεδίου – Μελέτες περίπτωσης που προσδιορίζουν τους αξιολογικούς δείκτες

- Αποτελέσματα των ερευνών - πίνακες και γραφήματα, όπως αυτά προκύπτουν από τις επιμέρους έρευνες που έχουν προγραμματιστεί
- Διερεύνηση και αποτίμηση δυσχερειών των δικαιούχων

6. Αδυναμίες- προβλήματα που αντιμετώπισαν οι δικαιούχοι για την εκτέλεση των πράξεων

7. Συμπεράσματα και Προτάσεις αναφορικά με την υλοποίηση κάθε μίας εκ των πράξεων

Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης

Παράρτημα : (executive summary)

Π.3: Τελική Έκθεση Αξιολόγησης των Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης

Η τελική έκθεση αξιολόγησης θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

1. Αξιολόγηση του Προγραμματικού Σχεδιασμού στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
  - επικαιροποίηση - εκπόνηση ανάλυσης SWOT (Δυνατών, Αδύνατων Σημείων, Ευκαιριών και Κινδύνων) για την μέχρι σήμερα εφαρμογή της
  - Αξιολόγηση της επικαιρότητας των παρεμβάσεων (στοχοθεσία και εφαρμογή).
  - Εξωτερικοί παράγοντες και κίνδυνοι, που επιδρούν στο περιβάλλον εφαρμογής
  - Αναφορά σε αντικειμενικά προβλήματα και δυσκολίες σε επίπεδο υλοποίησης.
2. Συνολική Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των παρεμβάσεων των πράξεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης του ΕΠΕΔΒΜ
3. Ανάδειξη των πρακτικών και των παραμέτρων εκείνων των παρεμβάσεων που θα πρέπει να διαχυθούν και επισήμανση αρνητικών πρακτικών από την υλοποίηση των προς αξιολόγηση πράξεων
4. Προτάσεις για το σχεδιασμό αντίστοιχων δράσεων στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου.
5. Συμπεράσματα και Προτάσεις αναφορικά με ενέργειες που θα διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης

Για την εκπόνηση αυτού του παραδοτέου, θα ληφθούν υπόψη και θα συμπεριληφθούν τα πορίσματα όλων των προγραμματιζόμενων ερευνών και ειδικότερα οι παράμετροι εκείνοι που

αποτυπώνουν τις απόψεις και στάσεις των ωφελούμενων και εμπλεκόμενων μερών, καθώς και των επιπτώσεων σε αυτούς, έτσι όπως αυτές θα καταγραφούν από τους επιμέρους πληθυσμούς - στόχους.

ΕΠ.1: Έκθεση αναφορικά με τα αποτελέσματα της στρατηγικής της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (επιπλέον παραδοτέο)

Όπως έχει αναφερθεί, στο πλαίσιο των ποιοτικών τεχνικών αξιολόγησης της στρατηγικής και των αποτελεσμάτων των πράξεων, η ομάδα αξιολόγησης θα διερευνήσει τα επιτεύγματα και τις αδυναμίες των παρεμβάσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως την αντιλαμβάνονται οι αρμόδιοι φορείς και στελέχη του χώρου (εκπαιδευτικοί, ακαδημαϊκοί, εκπρόσωποι των ομάδων στόχου κλπ.) καθώς και οι εμπλεκόμενοι σε όργανα και αρχές άσκησης πολιτικής (πχ Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ, κλπ.).

Η έκθεση θα περιλαμβάνει:

- Βασικά ζητήματα – κατάλογο θεμάτων που συζητήθηκαν
- Υφιστάμενα προβλήματα – ιδιαίτερες ανάγκες ομάδων στόχου
- Προτάσεις βελτίωσης

ΕΠ.2: Διοργάνωση εκδήλωσης διάχυσης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης (επιπλέον παραδοτέο)

Στο πλαίσιο διάχυσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης προβλέπεται η διοργάνωση ημερίδας ενημέρωσης στην Αθήνα. Η εκδήλωση θα διοργανωθεί από την CMT Προοπτική υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και σε συνεργασία με την Αναθέτουσα Αρχή θα καθορισθούν τα ακόλουθα:

- γενικές πληροφορίες της εκδήλωσης (σκοπός, target group, θέματα ομιλιών, ομιλητές).
- λεπτομέρειες διοργάνωσης της ημερίδας (χρόνος και τόπος διεξαγωγής, υποστηρικτικός εξοπλισμός).
- κατάλογος συμμετεχόντων
- σχετικές προσκλήσεις συμμετοχής.
- υλικό εκδήλωσης σε ψηφιακή μορφή.
- έκθεση πεπραγμένων σε σχέση με τις υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν (πχ. επικοινωνία και αποστολή προσκλήσεων, γραμματειακή υποστήριξη, κλπ.)

Ε. Οργάνωση – Διοίκηση – Στελέχωση Ομάδας Έργου

Ε.1 Οργανωτικό Σχήμα της Ομάδας έργου

Σκοπός του Σχήματος Διοίκησης είναι η συνεχής παρακολούθηση των ενεργειών του έργου με βάση το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ώστε να αποφεύγονται λάθη και καθυστερήσεις και να λαμβάνονται εγκαίρως διορθωτικά μέτρα όταν κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση του Έργου θα υποστηριχθεί από τον μηχανισμό του Project Management για την διαχείριση των επιμέρους ενοτήτων του Έργου το οποίο περιλαμβάνει τη (α) Διαχείριση Κινδύνων, (β) τη Διαχείριση της Ποιότητας και (γ) τον Έλεγχο Προόδου του έργου και των παραγόμενων αποτελεσμάτων.

Με στόχο την συγκρότηση της πλέον κατάλληλης ομάδας έργου για την κάλυψη του συνόλου των θεματικών περιοχών εξειδίκευσης του έργου, ο σύμβουλος έθεσε τις ακόλουθες προϋποθέσεις για τα στελέχη της ομάδας έργου:

- επιστημονική γνώση -θεωρητικό υπόβαθρο- αξιολόγησης προγραμμάτων,
- διενέργεια ερευνών και μελετών συναφούς αντικειμένου με το προκηρυσσόμενο έργο,
- σημαντική εμπειρία στην διαχείριση / συντονισμό/ υλοποίηση προγραμμάτων ιδιαίτερα σε θεματικά αντικείμενα στον τομέα της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, καθώς και σε ειδικές ομάδες πληθυσμού
- της βαθιάς γνώσης έργων συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε.

Με βάση τις προαναφερθείσες απαιτήσεις, ο Σύμβουλος δημιούργησε την κατάλληλη ομάδα έργου αποτελούμενη από στελέχη που πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές και με την εμπειρία και υψηλή κατάρτισή τους, διασφαλίζουν την επιτυχή ολοκλήρωσή του. Η ομάδα Έργου παρουσιάζεται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί και περιλαμβάνει τα άτομα που τη στελεχώνουν, τη θέση στο οργανωτικό σχήμα, το επίπεδο Εμπειρίας τους, τη θέση τους και τα καθήκοντά τους στην Ομάδα Έργου, καθώς και τον χρόνο απασχόλησης.

Πίνακας 1: Σύνοψη Ομάδας Έργου

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ/ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ
1	Γιώργος Μπραουδάκης	Υπεύθυνος Έργου	A
2	Αναστάσιος Μαστρογιαννάκης	Υπεύθυνος Διασφάλισης Ποιότητας	A
3	Ευάγγελος Λαδόπουλος	Ειδικός συνεργάτης σε θέματα εκπαίδευσης ευάλωτων	A

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ/ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ
		κοινωνικών ομάδων	
4	Αρετή Λιούπα	Υπεύθυνη ποσοτικής και ποιοτικής συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων	A
5	Δημήτρης Τριαντάφυλλος	Ειδικός συνεργάτης σε θέματα υλοποίησης έργων ΕΣΠΑ	Γ
6	Νίκη Δήμου	Στατιστικός	Γ
7	Θάνος Αδαμόπουλος	Σύμβουλος Αξιολόγησης-Συντονιστής Πράξεων «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»	B
8	Λιζ Μεσθεναίου	Σύμβουλος Αξιολόγησης-Συντονιστής πράξης «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά»	A
9	Ειρήνη Αποστολοπούλου	Συντονιστής πράξης «Εκπαίδευση μαθητών Μουσουλμανικής μειονότητας στην Θράκη»	Γ
10	Γιάννης Νικολακόπουλος	Υπεύθυνος Πληροφορικής	Γ
11	Ειρήνη Ζαφείρη	Σύμβουλος υποστήριξης	Γ
A: (Εμπειρία άνω των 15 ετών) B: (εμπειρία 10-15 έτη)		Γ: (εμπειρία 5-9 έτη) Δ: (εμπειρία έως 5 έτη)	

Η συσχέτιση των παραπάνω κριτηρίων διαμόρφωσης της ομάδας έργου με την εμπειρία του κάθε στελέχους παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 2: Αναλυτικά Στοιχεία Εμπειρίας Ομάδας Έργου

Στέλεχος	Εμπειρία σε έργα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, αξιολόγησης προγραμμάτων-δράσεων ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	Εμπειρία στην αξιολόγηση (Επιχειρησιακός σχεδιασμός, οργάνωση) & παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στον τομέα της εκπαίδευσης	Εμπειρία σε ποσοτικές και ποιοτικές τεχνικές αξιολόγησης	Εμπειρία στην διαχείριση, σχεδιασμό και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων
Γιώργος Μπραουδάκης	✓	✓	✓	✓
Αναστάσιος Μαστρογιαννάκης	✓	✓	✓	✓
Ευάγγελος Λαδόπουλος	✓	✓	✓	✓
Αρετή Λιούπα	✓	✓	✓	✓
Δημήτρης	✓			✓

Στέλεχος	Εμπειρία σε έργα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, αξιολόγησης προγραμμάτων-δράσεων ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	Εμπειρία στην αξιολόγηση (Επιχειρησιακός σχεδιασμός, οργάνωση) & παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στον τομέα της εκπαίδευσης	Εμπειρία σε ποσοτικές και ποιοτικές τεχνικές αξιολόγησης	Εμπειρία στην διαχείριση, σχεδιασμό και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων
Τριαντάφυλλος				
Νίκη Δήμου	✓		✓	✓
Θάνος Αδαμόπουλος	✓	✓	✓	✓
Λιζ Μεσθεναίου	✓	✓	✓	✓
Ειρήνη Αποστολοπούλου	✓		✓	✓
Γιάννης Νικολακόπουλος	✓	✓	✓	✓
Ειρήνη Ζαφείρη	✓			✓

Από τα παραπάνω στελέχη της ομάδας έργου:

- Το **27%** κατέχει **διδακτορικό τίτλο σπουδών**
- Το **81%** κατέχει **μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών**
- Το **σύνολο (100%) των παραπάνω στελεχών διαθέτει τουλάχιστον ένα βασικό τίτλο σπουδών** πανεπιστημιακής εκπαίδευσης
- Το **45%** διαθέτει τουλάχιστον 20ετή επαγγελματική εμπειρία και το **91%** περισσότερο από 5ετή επαγγελματική εμπειρία.

Ε.2 Επίπεδα Ιεραρχικής Οργάνωσης

Για την επιτυχή διοίκηση και υλοποίηση του έργου δημιουργήθηκαν τρία επίπεδα ιεραρχικής οργάνωσης με βάση τους συγκεκριμένους ρόλους στην υλοποίηση του έργου και αφορούν την:

- 1 Επιτελική Καθοδήγηση του Έργου
- 2 Καθημερινή Διαχείριση, Συντονισμός και Διασφάλιση Ποιότητας του Έργου
- 3 Υλοποίηση του Έργου

Για την **Επιτελική Καθοδήγηση** του Έργου, συγκροτήθηκε **Επιτροπή Διεύθυνσης του Έργου** που περιλαμβάνει στελέχη της Αναθέτουσας Αρχής και στελέχη Διοίκησης του Έργου από τον Ανάδοχο.

Για τις ανάγκες υλοποίησης η **Ομάδα Έργου** είναι διαρθρωμένη σε 2 επίπεδα:

- Ομάδα ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
- Ομάδα ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η **Ομάδα Διοίκησης** του έργου περιλαμβάνει:

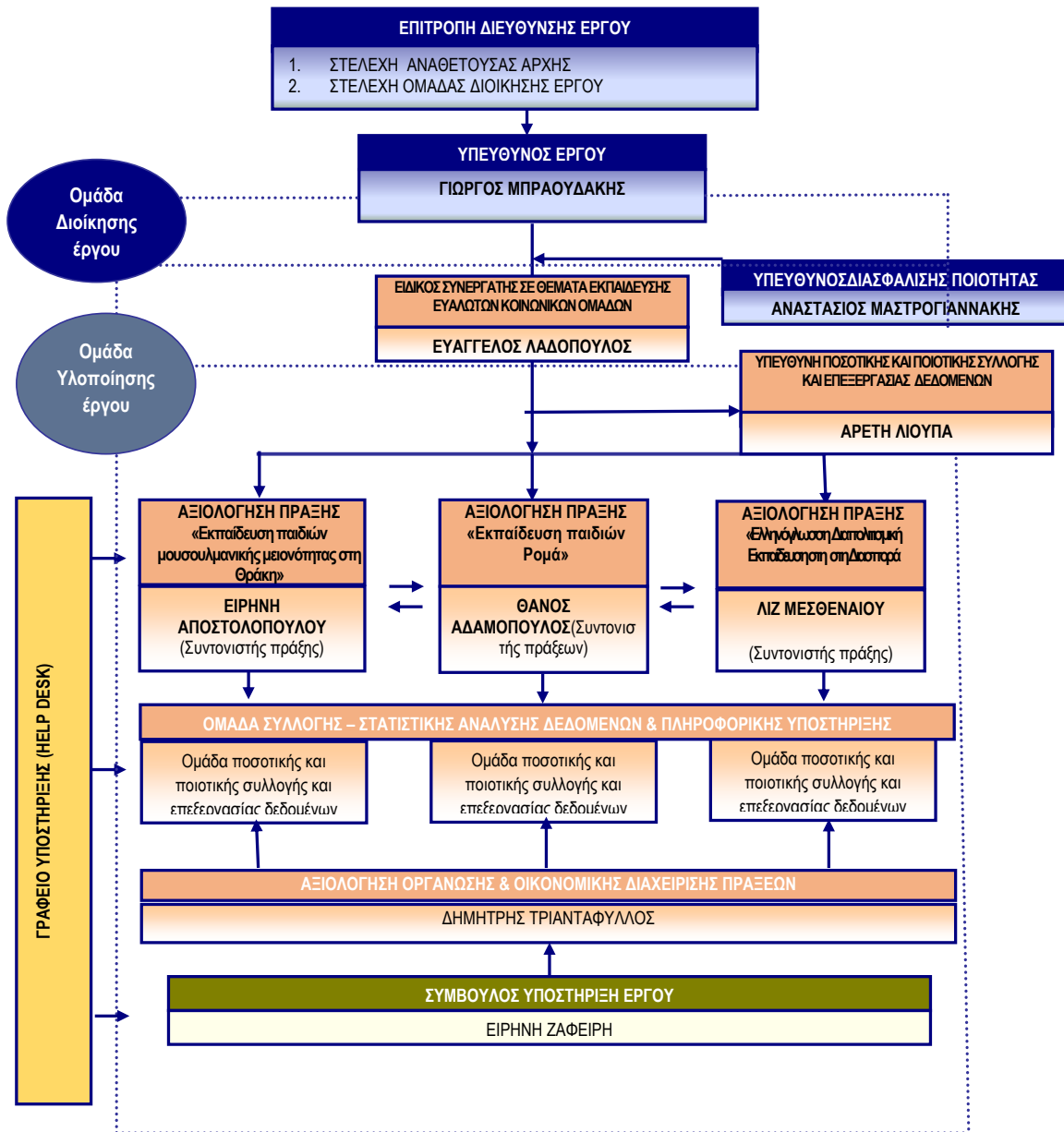
- Τον Υπεύθυνο έργου
- Τον Υπεύθυνο Διασφάλισης Ποιότητας Έργου

Η **Ομάδα Υλοποίησης** του έργου περιλαμβάνει:

- Τον ειδικό συνεργάτη σε θέματα εκπαίδευσης και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- Τον στατιστικό
- Τον ειδικό συνεργάτη σε θέματα υλοποίησης έργων ΕΣΠΑ
- Τους συμβούλους αξιολόγησης
- Τον σύμβουλο υποστήριξης

Στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το οργανωτικό σχήμα υλοποίησης του Έργου.

Διάγραμμα 1: Οργανωτικό σχήμα υλοποίησης του έργου

E.3 Επιτροπή Διεύθυνσης έργου

Η παρακολούθηση της εκτέλεσης του έργου και η οριστική παραλαβή του διενεργείται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής που συγκροτήθηκε με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής.

Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του έργου συγκροτείται κοινή επιτροπή Διεύθυνσης του έργου που σαν καθήκον της έχει την παρακολούθηση σε τακτά χρονικά διαστήματα της εξέλιξης του Έργου σε σχέση με τους προκαθορισμένους στόχους και τις διαφαινόμενες προοπτικές, καθώς και τη διασφάλιση των προδιαγραφών των επιμέρους παραδοτέων. Επίσης η Επιτροπή είναι αρμόδια για την εντοπισμό των κινδύνων, καθυστερήσεων ή υπερβάσεων και γενικότερα αντιμετώπισης ειδικών ή και έκτακτων συνθηκών στην υλοποίηση του Έργου.

Στην Επιτροπή συμμετέχουν στελέχη της Αναθέτουσας Αρχής και από την Ομάδα Διοίκησης του Αναδόχου, ο Υπεύθυνος έργου και άλλα στελέχη που θα αποφασισθούν βάσει των αναγκών του έργου.

E.4 Ομάδα Διοίκησης Έργου

Η Ομάδα Διοίκησης του έργου αποτελείται από:

- τον Υπεύθυνο (ομάδας) Έργου,
- τον Υπεύθυνο Διασφάλισης Ποιότητας του Έργου,

Στα καθήκοντα της ομάδας διοίκησης του έργου, είναι ο συντονισμός, επιστημονική εποπτεία και η καθοδήγηση και παρακολούθηση της υλοποίησης του έργου.

Ειδικότερα η Ομάδα αποτελείται από τα ακόλουθα στελέχη:

α) Υπεύθυνο Έργου

Ο Υπεύθυνος Έργου, έχει τη συνολική ευθύνη των εργασιών του Συμβούλου και είναι υπεύθυνος για την έγκαιρη παράδοση των σχετικών παραδοτέων στο πλαίσιο του προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος.

Ο Υπεύθυνος Έργου αναλαμβάνει τον συντονισμό των εργασιών και την διευθέτηση όλων των ζητημάτων που άπτονται της παρακολούθησης, και υλοποίησης του Έργου. Είναι αρμόδιος για την αποτελεσματική, έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση όλων των εμπλεκόμενων στην εξέλιξη και υλοποίηση του Έργου. Ως εκ τούτου, επικοινωνεί με τους εκπρόσωπους της Αναθέτουσας Αρχής,

καθώς και κάθε άλλο εμπλεκόμενου φορέα στην υλοποίηση του παρόντος έργου και αποτελεί τον σύνδεσμο μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και της συνολικής Ομάδας Έργου, έχοντας την συνολική ευθύνη αναφοράς και παρακολούθησης του.

Παράλληλα ο Υπεύθυνος έργου έχει τη συνολική διαχείριση, εποπτεία, επικοινωνία, υπευθυνότητα επίλυσης προβλημάτων και παρακολούθησης της προόδου του έργου. Ειδικότερα, οι αρμοδιότητες του ΥΕ αφορούν:

- 1 Συντονισμό, έλεγχο και παρακολούθηση όλων των εργασιών που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου
- 2 Επίβλεψη του πλάνου διαχείρισης και παρακολούθησης του έργου, καθώς και του πλάνου διαχείρισης κινδύνων
- 3 Τον εντοπισμό και την εισήγηση για θέματα για τα οποία πρέπει να ληφθούν άμεσες αποφάσεις από την Αναθέτουσα Αρχή και τα οποία αφορούν στην πορεία υλοποίησης του έργου.
- 4 Την παροχή υποστήριξης και κατευθύνσεων προς ολόκληρη την ομάδα έργου του Αναδόχου μέσω της συνεργασίας με τους εκπροσώπους της Αναθέτουσας Αρχής και ειδικότερα σε θέματα διαχείρισης κινδύνων
- 5 Το σχεδιασμό, την ανάλυση και τον έλεγχο των ενεργειών και δραστηριοτήτων της ομάδας έργου σε συνεργασία με τους εκπροσώπους της Αναθέτουσας Αρχής
- 6 Την παρουσία και λειτουργία όλων των μελών της ομάδας του Αναδόχου σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης και όπως απαιτείται από την Αναθέτουσα Αρχή
- 7 Την ποιότητα των παραδοτέων σε σχέση με τις συμβατικές απαιτήσεις του έργου και τα πρότυπα ποιότητας του Συμβούλου με τη συνδρομή του Υπεύθυνου Διασφάλισης Ποιότητας του έργου.
- 8 Την ολοκλήρωση του Έργου στο πλαίσιο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματός του.

Ο Υπεύθυνος έργου κ. **Γ. Μπραουδάκης** (Γ' Κατηγορία Πτυχίου στις μελέτες Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας), λόγω της ιδιαίτερης γνώσης που έχει στον χώρο των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, με 25ετή εμπειρία στους τομείς σχεδιασμού διοίκησης και αξιολόγησης έργων, διασφάλισης ποιότητας και παροχής εμπειρογνωμοσύνης, σημαντικό μέρος των οποίων σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, εξασφαλίζει όλες τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική διεύθυνση των εργασιών της ομάδας για την ποιοτική ολοκλήρωση του έργου.

β) Σύμβουλο Διασφάλισης Ποιότητας

Έχει την ευθύνη του ποιοτικού ελέγχου της υλοποίησης του έργου. Κύριο μέλημά του είναι η διασφάλιση της ποιότητας των αποτελεσμάτων του έργου σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες του και την χρησιμοποίηση μεθοδολογιών και μέσων ποιοτικού ελέγχου σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές και όπως αυτές περιγράφονται στη Μεθοδολογία Διαχείρισης του Έργου. Οι ενέργειες αυτές έχουν σαν στόχο:

- Τη διαμόρφωση και εξειδίκευση της κατάλληλης μεθοδολογικής προσέγγισης και εργαλείων για την υλοποίηση του έργου.
- Τον έλεγχο των δεδομένων που χρησιμοποιούνται σε κάθε Πακέτο Εργασίας με βάση της συγκεκριμένες κατά περίπτωση απαιτήσεις.
- Τον έλεγχο των χρησιμοποιούμενων μέσων (εργαλεία, ανθρώπινο δυναμικό).
- Τον έλεγχο κατά την διάρκεια υλοποίησης του κάθε Πακέτου Εργασίας ώστε κάθε παρέκκλιση να ανασκοπείται και να διορθώνεται.
- Τον έλεγχο και τη διασφάλιση ποιότητας των παραδοτέων.

Ο κ. **Μαστρογιαννάκης**, λόγω της ιδιαίτερης γνώσης που έχει στον χώρο των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, με 15ετή εμπειρία στους τομείς σχεδιασμού και διοίκησης έργων, διασφάλισης ποιότητας και παροχής εμπειρογνωμοσύνης, εξασφαλίζει όλες τις προϋποθέσεις για την διασφάλιση της ποιοτικής ολοκλήρωση του έργου.

E.5 Ομάδα Υλοποίησης Έργου

Η ομάδα υλοποίησης αποτελείται από εξειδικευμένους Συμβούλους, με εμπειρία στον σχεδιασμό και υλοποίηση έργων στους απαιτούμενους θεματικούς τομείς του έργου. Η ομάδα υλοποίησης έργου αποτελείται από τα ακόλουθα στελέχη:

α) Ειδικός συνεργάτης σε θέματα εκπαίδευσης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων

Ο κύριος **Ευάγγελος Λαδόπουλος** είναι πτυχιούχος νηπιαγωγός και παιδαγωγός και διαθέτει μεταπτυχιακές σπουδές στην Εκπαίδευση (Master «Σπουδές στην Εκπαίδευση»). Έχει πολυετή εμπειρία στη διαπολιτισμική εκπαίδευση με στόχο τον αλφαριθμητισμό και την επιμόρφωση παλιννοστούτων, Ρομά και μεταναστών. Έχει εμπειρία στον επιχειρησιακό σχεδιασμό ως Επιστημονικός σύμβουλος μέσα από έργα για την ενίσχυση αδύναμων κοινωνικών ομάδων. Ως εισηγητής έχει πάρει μέρος σε Ελληνικά και Ευρωπαϊκά συνέδρια σε θέματα εκπαίδευσης. Τέλος έχει συμμετάσχει στην αξιολόγηση προγραμμάτων σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας.

στ) Στατιστικός

Η κυρία **Νίκη Δήμου** είναι πτυχιούχος του τμήματος Βιολογίας και κάτοχος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Βιοστατιστική του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιπλέον, είναι υποψήφια Διδάκτωρ του Τμήματος Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοϊατρική του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Από το 2009 έως σήμερα, έχει εργαστεί ως βιοστατιστικός σε μια σειρά εθνικών και διεθνών προγραμμάτων με έμφαση στο χώρο της υγείας. Σημαντικό είναι επίσης και το επιστημονικό της έργο, με τη συμμετοχή της στη συγγραφή επτά δημοσιεύσεων σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά καθώς και δεκατριών δημοσιεύσεων σε πρακτικά συνεδρίων.

ζ) Ειδικός συνεργάτης σε θέματα υλοποίησης έργων ΕΣΠΑ

Ο κύριος **Δημήτρης Τριαντάφυλλος** είναι οικονομολόγος με πολυετή εμπειρία στην οργάνωση και τη διαχείριση έργων ΕΣΠΑ. Έχει διατελέσει υπεύθυνος οικονομικής διαχείρισης και σύμβουλος υποστήριξης σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης μεγάλης διάρκειας και μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων. Παράλληλα έχει αναλάβει την διαχείριση και οικονομική υποστήριξη πλήθους προγραμμάτων.

η) Υπεύθυνος Πληροφορικής

Ο κύριος **Γιάννης Νικολακόπουλος** είναι πτυχιούχος του τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Η/Υ του ΕΜΠ, με μεταπτυχιακές σπουδές στα τεχνο-οικονομικά συστήματα και στη διοίκηση τεχνολογικών συστημάτων, καθώς επίσης και διδακτορικό τίτλο σπουδών από το ΕΜΠ . Έχει διατελέσει ειδικός εμπειρογνώμονας και σύμβουλος πληροφορικός σε σημαντικό αριθμό έργων στον τομέα της αξιολόγησης καθώς επίσης και των νέων τεχνολογιών. Διαθέτει δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά, ενώ έχει συμμετάσχει σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια.

θ) Σύμβουλος Υποστήριξης

Η κυρία **Ειρήνη Ζαφείρη** είναι οικονομολόγος με μεταπτυχιακές σπουδές στην συμβουλευτική και διεθνή στρατηγική. Διαθέτει εμπειρία στην οργάνωση και υποστήριξη συγχρηματοδοτούμενων πράξεων καθώς και προγραμμάτων που σχετίζονται με τον χώρο της εκπαίδευσης.

E. Παραρτήματα

E.1 Ερωτηματολόγια και Οδηγοί Συζήτησης Ποιοτικών Ερευνών Πεδίου

E.1.1 Ερωτηματολόγια και οδηγοί συζήτησης ερευνών πεδίου της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης

Στην παρούσα ενότητα επισυνάπτονται τα ερωτηματολόγια και οι οδηγοί συζήτησης που αναπτύχθηκαν για τη διεξαγωγή της ερευνητικής διαδικασίας της αξιολόγησης της Πράξης του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014. Με τη σειρά επισυνάπτονται τα εξής ερευνητικά εργαλεία:

1. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες που συμμετείχαν στην υλοποίηση των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την Περίοδο 2010-2014
2. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποιοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις στο μαθητικό πληθυσμό της α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την Περίοδο 2010-2014
3. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την Περίοδο 2010-2014
4. Οδηγός Συζήτησης Ποιοτικής έρευνας, με ατομικές συνεντεύξεις σε Ειδικό Κοινό που συμμετείχε στην Πράξη «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» (Εκπροσώπους της μειονότητας, Εκπροσώπους Διευθύνσεων α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης, Διευθυντές σχολικών μονάδων & Σχολικούς συμβούλους, Εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, Διαμεσολαβητές / εμπυχωτές, Επιστημονικά υπεύθυνους δράσεων)
5. Οδηγός Συζήτησης Ποιοτικής έρευνας, με ατομικές συνεντεύξεις σε Γονείς των παιδιών της μειονότητας που ωφελήθηκαν από δράσεις της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες που συμμετείχαν στην υλοποίηση των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Αξιότιμε/η κύριε/κυρία,

Στο πλαίσιο του έργου «Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση, διενεργείται αξιολόγηση της Πράξης **«Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη, με MIS 295403» της περιόδου 2010-2014**. Η αξιολόγηση διεξάγεται από την εταιρεία CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ, η οποία δε συνδέεται/σχετίζεται με το Φορέα Υλοποίησης της υπό αξιολόγηση Πράξης.

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση της εν λόγω Πράξης, όπως είναι η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για το βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η αξιολόγηση θα διεξαχθεί μέσω διαδικτυακής (online) έρευνας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με θέμα **«Έρευνα Εκπαιδευτικών που συμμετείχαν σε Δράσεις του Προγράμματος Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014**».

Η συμβολή σας στη διεξαγόμενη έρευνα είναι πολύτιμη και θα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των αξιολογικών στόχων που παρατέθηκαν παραπάνω, γι' αυτό και θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή σας.

Για να συμμετάσχετε στην έρευνα, απλώς μεταβείτε, στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://surveys.cmtprooptiki.gr/CPYEvRg> πατώντας με το ποντίκι σας πάνω σε αυτόν.

Η έρευνα είναι εθελοντική και οι απαντήσεις ανώνυμες. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας.

Η διαδικτυακή έρευνα θα ολοκληρωθεί στις 20/10/2014.

Συνημμένα στο e-mail σας, θα βρείτε οδηγίες συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, ενώ για οποιαδήποτε πληροφορία ή ερώτημα μπορείτε να επικοινωνήσετε στο τηλ. [+30 210 7233933](tel:+302107233933) ή στο e-mail consulting@cmtprooptiki.gr (κα .....

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων θερμά για τη συμμετοχή σας.

1. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε:

1. Ξάνθη
2. Ροδόπη
3. Έβρος

2. Συμπληρώστε τον Δήμο, στον οποίο βρίσκεστε .....**3. Επιλέξτε το Φύλο σας:**

1. Άνδρας
2. Γυναίκα
3. ΔΓ/ΔΑ

4. Ποια είναι η ηλικία σας;

1. 21-25 ετών
2. 26-30 ετών
3. 31-35 ετών
4. 36-40 ετών
5. 41-50 ετών
6. 51-60 ετών
7. Άνω των 60 ετών
8. ΔΓ/ΔΑ

5. Ποιες είναι οι βασικές σας σπουδές/ Πτυχίο; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Παιδαγωγική Ακαδημία
2. Σχολή Νηπιαγωγών
3. Πανεπιστημιακό Παιδαγωγικό Τμήμα
4. Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής
5. Πτυχίο Μαθηματικών
6. Πτυχίο Φυσικής
7. Πτυχίο Χημείας
8. Πτυχίο Βιολογίας
9. Άλλο πτυχίο. Προσδιορίστε .....
10. ΔΓ/ΔΑ

6. Είστε κάτοχος μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος;

1. Ναι, μεταπτυχιακού
2. Ναι, διδακτορικού
3. Όχι
4. ΔΓ/ΔΑ

7. Ποια είναι η επαγγελματική σας κατάσταση;

1. Αδιόριστος εκπαιδευτικός
2. Αναπληρωτής εκπαιδευτικός πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
3. Μόνιμος εκπαιδευτικός πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
4. Αναπληρωτής εκπαιδευτικός δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
5. Μόνιμος εκπαιδευτικός δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
6. Άλλο. Προσδιορίστε .....
7. ΔΓ/ΔΑ

8. Την περίοδο 2010-2014 σε ποια ή ποιες από τις παρακάτω δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη» συμμετείχατε ως εκπαιδευτικός; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. Σε ΚΕΣΠΕΜ νηπίων και μαθητών Δημοτικού
  2. Σε ΚΕΣΠΕΜ στήριξης μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
  3. Σε ΚΕΣΠΕΜ Ενηλίκων
  4. Σε ΚΕΣΠΕΜ ΣΕΠ
  5. Σε κινητά ΚΕΣΠΕΜ
  6. Σε ενισχυτική διδασκαλία παιδιών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
  7. Σε ενισχυτική διδασκαλία παιδιών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
  8. Σε πιλοτική διδασκαλία
  9. Στη Δράση 3, ενισχυτικής διδασκαλίας σε παιδιά με χαμηλή επίδοση
  10. Στη Δράση 4 ενισχυτικής διδασκαλίας σε παιδιά με ελλιπή ένταξη
  11. Σε άλλη Δράση. Προσδιορίστε.....
  12. ΔΓ/ΔΑ
9. Σε παιδιά ποιων τάξεων διδάξατε την περίοδο 2010-2014; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. Νηπιαγωγείο
  2. Α' Δημοτικού
  3. Β' Δημοτικού
  4. Γ' Δημοτικού
  5. Δ' Δημοτικού
  6. Ε' Δημοτικού
  7. ΣΤ' Δημοτικού
  8. Α' Γυμνασίου
  9. Β' Γυμνασίου
  10. Γ' Γυμνασίου
  11. Α' Λυκείου
  12. Β' Λυκείου
  13. Γ' Λυκείου
  14. Σε ενήλικες
  15. ΔΓ/ΔΑ
10. Τι μαθήματα διδάξατε; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. Ελληνικής γλώσσας
  2. Λογοτεχνίας
  3. Μαθηματικά
  4. Φυσικών Επιστημών
  5. Άλλο. Τι; .....
  6. ΔΓ/ΔΑ
11. Αντιμετωπίσατε κάποιο πρόσβλημα στο εκπαιδευτικό σας έργο ως συνεργάτης του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη 2010-2014» και, αν ναι, ποιο/ ποια είναι αυτό/ά; .....
12. Πόσο θεωρείτε ότι ωφέλησαν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας τους μαθητές της μουσουλμανικής μειονότητας;
1. Πάρα πολύ
  2. Αρκετά
  3. Λίγο

4. Καθόλου
  5. ΔΓ/ΔΑ
13. Την περίοδο 2010-2014, έχετε συμμετάσχει σε επιμορφώσεις που έγιναν από το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη»; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. Ναι, το 2010-2011
  2. Ναι, το 2011-2012
  3. Ναι, το 2012-2013
  4. Ναι το 2013-2014
  5. Όχι, είχα συμμετάσχει παλαιότερα (πριν το 2010) ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 20
  6. Όχι, άλλος λόγος ποιος; ..... ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 20
  7. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 20
14. Ποια ή ποιες από τις παρακάτω θεματικές ενότητες επιμορφώσεων έχετε παρακολουθήσει; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. Μεθόδους διδασκαλίας της ελληνικής ως ξένης γλώσσας
  2. Κατανόηση του φαινομένου της διγλωσσίας και των παιδαγωγικών παραμέτρων που οδηγούν στην «προσθετική διγλωσσία»
  3. Εξοικείωση με την κοινωνική πολυγλωσσία
  4. Ανάδειξη και κατανόηση των κοινωνικών αιτιών που προκαλούν σχολική αποτυχία
  5. Απόκτηση γνώσεων για τις σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους για μάθηση και την καλλιέργεια συνεργασίας μεταξύ μαθητών/ριών και την ενεργητική συμμετοχή τους
  6. Αρχές της διαπολιτισμικής αγωγής
  7. Χρήση νέων τεχνολογιών
  8. Μαθήματα τουρκικής γλώσσας
  9. Εξοικείωση με εκπαιδευτικά υλικά και εργαλεία ελληνομάθειας
  10. Άλλο θέμα. Ποιο;.....
  11. ΔΓ/ΔΑ
15. Τι άποψη έχετε για την ή τις επιμορφώσεις που παρακολουθήσατε;
1. Πολύ θετική
  2. Θετική
  3. Μέτρια
  4. Αρνητική
  5. Πολύ αρνητική
  6. ΔΓ/ΔΑ
16. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντηση που δώσατε στην προηγούμενη ερώτηση
.....
17. Αξιολογήστε όλα τα παρακάτω θέματα – ερωτήματα, σημειώνοντας την απάντησή σας στην αντίστοιχη βαθμολογία **(Στο βαθμό που κάτι από τα παρακάτω δεν ίσχυσε ή δεν γνωρίζετε, συμπληρώστε τη στήλη 5= «Δεν ισχύει/ΔΓ»)**
1. Πολύ
  2. Αρκετά
  3. Λίγο
  4. Καθόλου
  5. Δεν ισχύει/ΔΓ

	1 Πολύ	2 Αρκετά	3 Λίγο	4 Καθόλου	5 Δεν ισχύει/ΔΓ
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την οργάνωση της ή των επιμορφώσεων που παρακολουθήσατε συνολικά;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το επιμορφωτικό υλικό που σας παρασχέθηκε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τα εκπαιδευτικά μέσα που σας διατέθηκαν (Η/Υ, εργαστήρια, κ.λπ.)					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διάρκεια της επιμόρφωσης ή των επιμορφώσεων;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την υποστήριξη που είχατε από τους επιμορφωτές;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τα ερεθίσματα που έδιναν οι επιμορφωτές για περαιτέρω συζήτηση και προβληματισμό;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την υποστήριξη των επιμορφωτών σε θέματα που αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας σας (παιδαγωγικά, μεθοδολογικά, κλπ.) στις δράσεις του προγράμματος που συμμετείχατε;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε κάλυψαν τις ανάγκες σας σε γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνταν για να ανταποκριθείτε στο εκπαιδευτικό έργο που είχατε αναλάβει;					
Η εμπειρία σας από την επιμόρφωση επηρέασε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε τους μαθητές της μουσουλμανικής μειονότητας;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στην καθημερινή διδακτική πράξη;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στον εμπλουτισμό των διδακτικών σας πρακτικών;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στην ανάπτυξη βιωματικών δράσεων με τους μαθητές σας;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια σας βοήθησαν να κατανοήσετε καλύτερα τις συνθήκες μέσα στην τάξη και στη διαχείριση αυτών των συνθηκών;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια εμπειρείχαν καινοτόμες πρακτικές που μπορείτε να					

	1 Πολύ	2 Αρκετά	3 Λίγο	4 Καθόλου	5 Δεν ισχύει/ΔΓ
εφαρμόσετε στην εκπαιδευτική διαδικασία στη σχολική τάξη;					
Το περιεχόμενο των επιμορφωτικών προγραμμάτων που παρακολουθήσατε, ανταποκρίνονταν στις ανάγκες των μαθητών σας;					

18. Υπήρχε κάποιο πρόβλημα ή προβλήματα που αντιμετωπίσατε στις επιμορφώσεις και, αν ναι, ποιο/ ποια είναι αυτό/ά; .....

19. Θα συνιστούσατε τη συμμετοχή σε τέτοιου είδους επιμορφώσεις και σε άλλους συναδέλφους σας;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

20. Από την εμπειρία σας ή από όσα έχετε ακούσει, το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη 2010-2013», πόσο συνέβαλε:

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου
5. ΔΓ/ΔΑ

	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
Στην αρμονική ένταξη των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα;					
Στην αρμονική ένταξη των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στην τοπική αλλά και ευρύτερη κοινωνία;					
Στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας;					
Στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τα παιδιά της μουσουλμανικής μειονότητας;					
Στη μείωση της σχολικής διαρροής και την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου από παιδιά της μουσουλμανικής μειονότητας;					
Στη διαμόρφωση προϋποθέσεων για τη μελλοντική ένταξη των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στην εργασία με καλύτερους όρους;					
Στην αποδοχή των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας από το εκπαιδευτικό προσωπικό;					
Στην αποδοχή των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας από τους					

	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
πολίτες της Θράκης;					
Στην υποστήριξη των οικογενειών της μουσουλμανικής μειονότητας για να ενισχύσουν τη σχολική επίδοση των παιδιών τους;					

21. Έχετε να κάνετε κάποια παρατήρηση σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014; .....

22. Θα θέλατε να συνεχιστεί το Πρόγραμμα εκπαίδευσης των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη και στο μέλλον;

1. Ναι ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 20
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 20

23. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση .....
⇒ ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

24. Έχετε κάποιες υποδείξεις / προτάσεις για τη μελλοντική εφαρμογή του Προγράμματος; .....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποιοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις στον μαθητικό πληθυσμό της α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχε στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Παρακαλείσαι να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις που αφορούν το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» (ΠΕΜ). Οι απαντήσεις σου είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για την αξιολόγηση του Προγράμματος και είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές.

1. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: **(Συμπληρώνεται από τον ερευνητή)**
  1. Ξάνθη
  2. Ροδόπη
  3. Έβρος

2. Δήμος / Κοινότητα/ Περιοχή που διεξάγεται η έρευνα: **(Συμπληρώνεται από τον ερευνητή)**
  - a. Δήμος.....
  - b. Κοινότητα .....
  - c. Περιοχή .....

3. Φύλο ερωτώμενου μαθητή **(Συμπληρώνεται από τον ερευνητή)**
  1. Αγόρι
  2. Κορίτσι

4. Πόσο χρονών είσαι; .....

5. Σε ποια τάξη πηγαίνεις;
  1. Α' Δημοτικού
  2. Β' Δημοτικού
  3. Γ' Δημοτικού
  4. Δ' Δημοτικού
  5. Ε' Δημοτικού
  6. Στ' Δημοτικού
  7. ΔΓ/ΔΑ

6. Το σχολείο που πηγαίνεις είναι: **(Συμπληρώνεται από τον ερευνητή, εφόσον γνωρίζει το σχολείο του παιδιού)**
  1. Δημόσιο
  2. Μειονοτικό
  3. ΔΓ/ΔΑ

7. Δυσκολεύεσαι στα μαθήματα του σχολείου σου ;
  1. Ναι
  2. Όχι ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 9
  3. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 9

8. Για ποιον ή για ποιους λόγους δυσκολεύεσαι; **(Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή, αφήνεις τον μαθητή να απαντήσει ελεύθερα. Αν δυσκολεύεται, διαβάζεις μία - μία τις επιλογές και συμπληρώνεις αυτό που αντιπροσωπεύει καλύτερα το μαθητή)**
  1. Με δυσκολεύουν τα ελληνικά
  2. Η γλώσσα των βιβλίων είναι δύσκολη
  3. Όταν έχω απορίες, ντρέπομαι να ρωτήσω τον δάσκαλό μου
  4. Νιώθω ότι δεν μπορώ να μιλήσω (εκφραστώ) αρκετά καλά στα ελληνικά
  5. Ο δάσκαλος δεν εξηγεί καλά το μάθημα

6. Δε διαβάζω όσο χρειάζεται
7. Άλλος λόγος. Ποιος;.....
8. ΔΓ/ΔΑ
9. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» (ΠΕΜ) και, αν ναι, ποια ή ποιες χρονιές ; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. 2010-2011
  2. 2011-2012
  3. 2012-2013
  4. 2013-2014
  5. Όχι, δεν έχω παρακολουθήσει ποτέ ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 17**
  6. ΔΓ/ΔΑ ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 17**
10. Τα μαθήματα αυτά τα έκανες : **(Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή αν σου πει ΚΕΣΠΕΜ διευκρίνισε αν είναι κινητό ή σταθερό)**
1. Σε χώρους του σχολείου σου, μετά το μάθημα;
  2. Σε ΚΕΣΠΕΜ;
  3. Σε κινητό ΚΕΣΠΕΜ;
  4. Σε ΚΕΣΠΕΜ το καλοκαίρι;
  5. Σε κινητό ΚΕΣΠΕΜ το καλοκαίρι;
  6. Άλλού. Που; .....
  7. ΔΓ/ΔΑ
11. Τι μαθήματα παρακολούθησες στο ΠΕΜ; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. Ελληνικής γλώσσας
  2. Λογοτεχνίας
  3. Μαθηματικά
  4. Φυσικές επιστήμες
  5. Άλλο. Τι;.....
  6. ΔΓ/ΔΑ

12. Θα ήθελα τώρα να μου πεις, πόσο σου άρεσαν:

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας γενικά;					
Τα βιβλία που χρησιμοποιούσατε;					
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιούσατε;					
Οι δάσκαλοι που είχατε;					
Ο τρόπος που σας δίδασκαν τα μαθήματα;					
Οι δραστηριότητες που κάνατε;					

13. Πόσο σε βοήθησαν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας:

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Να μιλάς καλύτερα τα ελληνικά;					
Να καταλαβαίνεις καλύτερα την ελληνική γλώσσα;					

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Να γράφεις καλύτερα τα ελληνικά;					
Να παρακολουθείς καλύτερα τα μαθήματα της τάξης σου;					
Να καταλαβαίνεις τον δάσκαλό σου στο σχολείο καλύτερα;					
Να γίνεις καλύτερος μαθητής;					
Να κάνεις περισσότερους φίλους;					
Να αγαπήσεις περισσότερο το σχολείο;					

14. Τα μαθήματα αυτά της ενισχυτικής διδασκαλίας τα παρακολουθούσες;

1. Πάντα;
2. Τις περισσότερες φορές;
3. Λιγότερο συχνά;
4. Σπάνια;
5. Τα παρακολούθησα για λίγο, αλλά σταμάτησα οριστικά να πηγαίνω ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 16**
6. ΔΓ/ΔΑ

15. Ήταν εύκολο για εσένα να παρακολουθήσεις τα μαθήματα τις ώρες και τις ημέρες που γινόταν;

1. Ναι, πάντα
2. Ναι, τις περισσότερες φορές
3. Μερικές φορές δυσκολευόμουν
4. Πολλές φορές δυσκολευόμουν
5. ΔΓ/ΔΑ

16. Υπήρχε κάτι που σε δυσκόλεψε ή δε σου άρεσε στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και, αν ναι, τι είναι αυτό; (Πολλαπλή επιλογή - Αφήστε τα παιδιά να απαντήσουν αυθόρμητα. Αν δυσκολεύονται να απαντήσουν, τότε διαβάζουμε τις επιλογές)

1. Δε με δυσκόλεψε κάτι
2. Δε με εξυπηρετούσε το ωράριο που γίνονταν τα μαθήματα
3. Ένωθα κούραση στο μάθημα εξαιτίας των πολλών ωρών στο σχολείο
4. Ο χώρος που γίνονταν τα μαθήματα είναι μακριά από το σπίτι μου και δεν μπορούσα να μετακινούμαι εύκολα
5. Δε με εξυπηρετούσαν οι ημέρες που γίνονταν τα μαθήματα
6. Δεν καταλάβαινα καλά την ελληνική γλώσσα
7. Δεν καταλάβαινα το μάθημα (πλην της ελληνικής γλώσσας)
8. Είχα καλύτερο επίπεδο γνώσεων από τους συμμαθητές μου και το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχε να μου προσφέρει πολλά
9. Οι συμμαθητές μου με πείραζαν και με ενοχλούσαν
10. Τα μαθήματα που γίνονταν στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχαν σχέση (συνδέονταν) με τα μαθήματα του κανονικού σχολείου
11. Άλλο. Τι;.....
12. ΔΓ/ΔΑ

17. Έχεις συμμετάσχει σε δραστηριότητες που γίνονταν στα ΚΕΣΠΕΜ;

1. Ναι
2. Όχι ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 19
3. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 19

18. Σε ποια ή ποιες δραστηριότητες των ΚΕΣΠΕΜ συμμετείχες; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Παρακολούθησα μαθήματα της σειράς “Πείραμα, κάμερα ... πάμε!”
2. Συμμετείχα σε εκπαιδευτικές επισκέψεις
3. Συμμετείχα σε διάφορες εκδηλώσεις που έγιναν
4. Δανείστηκα βιβλία από τη βιβλιοθήκη τους
5. Συμμετείχα σε δημιουργικές δραστηριότητες στα Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ)
6. Άλλη δραστηριότητα. Ποια; .....
7. ΔΓ/ΔΑ

19. Πόσο χρήσιμα / σημαντικά για την εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας θεωρείς:

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας;					
Τη λειτουργία των ΚΕΣΠΕΜ;					
Τα Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ);					

20. Θα ήθελες να συνεχίσεις στο Γυμνάσιο;

1. Ναι ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 22
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 22

21. Για ποιο λόγο δε θέλεις να συνεχίσεις στο Γυμνάσιο; (Πολλαπλή επιλογή- Ερευνητή, αφήνεις το παιδί να απαντήσει αυθόρμητα και, αν δεν μπορεί, τότε βοηθάς διαβάζοντας τις επιλογές)

1. Τα μαθήματα είναι δύσκολα
2. Προτιμώ να δουλέψω και να κερδίζω χρήματα
3. Το Γυμνάσιο δε θα μου προσφέρει τίποτα
4. Άλλος λόγος (γράψε ποιος): .....
5. ΔΓ/ΔΑ

22. Θα ήθελες τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας και η λειτουργία των ΚΕΣΠΕΜ να συνεχιστούν και τα επόμενα χρόνια;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

23. Έχεις να μας πεις κάτι που θέλεις να γίνει και που θα σε βοηθούσε περισσότερο στα μαθήματα του σχολείου σου; .....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σου

Παρατηρήσεις ερευνητή

Ερευνητή, μετά τη συνέντευξη αξιολόγησε τα παρακάτω σχετικά με το μαθητή από τον οποίο πήρες τη συνέντευξη

A. Βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας και των ερωτήσεων που του έθετες

1. Πολύ καλός
2. Αρκετά καλός
3. Λίγο καλός
4. Καθόλου καλός

B. Πόσο εύκολα μπορούσε να εκφραστεί στην ελληνική γλώσσα και να σου δώσει τις απαντήσεις;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

C. Πόσο άνετος/η ήταν ο μαθητής/τρια με την παρουσία σου;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

D. Γράψε όποια πρόσθετη παρατήρηση έχεις σχετική με τη συνέντευξη :

.....

Ημ/νία διεξαγωγής : .....

Όνοματεπώνυμο ερευνητή .....

Υπογραφή ερευνητή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας των δράσεων της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Παρακαλείσαι να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις που αφορούν το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» (ΠΕΜ). Οι απαντήσεις σου είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για την αξιολόγηση του Προγράμματος και είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές.

1. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: **(Συμπληρώνεται από τον ερευνητή):**
  1. Ξάνθη
  2. Ροδόπη
  3. Έβρος

2. Δήμος/ Κοινότητα/ Περιοχή που διεξάγεται η έρευνα: **(Συμπληρώνεται από τον ερευνητή)**
  - a. Δήμος.....
  - b. Κοινότητα .....
  - c. Περιοχή .....

3. Φύλο ερωτώμενου μαθητή **(Συμπληρώνεται από τον ερευνητή)**
  1. Αγόρι
  2. Κορίτσι

4. Πόσο χρονών είσαι; .....

5. Σε ποια τάξη πηγαίνεις;
  1. Α' Γυμνασίου
  2. Β' Γυμνασίου
  3. Γ' Γυμνασίου
  4. Α' Λυκείου
  5. Β' Λυκείου
  6. Γ' Λυκείου
  7. ΔΓ/ΔΑ

6. Το σχολείο που πηγαίνεις είναι: **(Συμπληρώνεται από τον ερευνητή, εφόσον γνωρίζει το σχολείο του παιδιού)**
  1. Δημόσιο
  2. Μειονοτικό
  3. ΔΓ/ΔΑ

7. Δυσκολεύεσαι στα μαθήματα του σχολείου σου ;
  1. Ναι
  2. Όχι Πήγαινε στην ερώτηση 9
  3. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 9

8. Για ποιον ή για ποιους λόγους δυσκολεύεσαι; **(Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή, αφήνεις τον μαθητή να απαντήσει ελεύθερα. Αν δυσκολεύεται, διαβάζεις μία - μία τις επιλογές και συμπληρώνεις αυτό που αντιπροσωπεύει καλύτερα τον μαθητή)**
  1. Με δυσκολεύουν τα ελληνικά
  2. Η γλώσσα των βιβλίων είναι δύσκολη
  3. Όταν έχω απορίες, ντρέπομαι να ρωτήσω το δάσκαλό μου
  4. Νιώθω ότι δεν μπορώ να μιλήσω (εκφραστώ) αρκετά καλά στα ελληνικά

5. Ο δάσκαλος δεν εξηγεί καλά το μάθημα
  6. Δε διαβάζω όσο χρειάζεται
  7. Άλλος λόγος. Ποιος;.....
  8. ΔΓ/ΔΑ
9. Έχεις παρακολουθήσει κάποιο τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» και, αν ναι, ποια ή ποιες χρονιές ; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. 2010-2011
  2. 2011-2012
  3. 2012-2013
  4. 2013-2014
  5. Έχω παρακολουθήσει παλιότερα (πριν από το 2010) Πήγαινε στην ερώτηση 17
  6. Όχι, δεν έχω παρακολουθήσει ποτέ Πήγαινε στην ερώτηση 17
  7. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 17
10. Τα μαθήματα αυτά τα έκανες : **(Πολλαπλή επιλογή– Ερευνητή αν σου πει ΚΕΣΠΕΜ διευκρίνισε αν είναι κινητό ή σταθερό)**
1. Σε χώρους του σχολείου σου, μετά το μάθημα;
  2. Σε ΚΕΣΠΕΜ;
  3. Σε κινητό ΚΕΣΠΕΜ;
  4. Σε ΚΕΣΠΕΜ το καλοκαίρι;
  5. Σε κινητό ΚΕΣΠΕΜ το καλοκαίρι;
  6. Αλλού. Που; .....
  7. ΔΓ/ΔΑ
11. Ποιο ή ποια από τα παρακάτω μαθήματα παρακολούθησες στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας; **(Πολλαπλή επιλογή)**
1. Μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας
  2. Μαθήματα Λογοτεχνίας
  3. Μαθήματα Μαθηματικών
  4. Μαθήματα Φυσικών Επιστημών
  5. Όλα τα παραπάνω
  6. ΔΓ/ΔΑ
12. Για κάθε ένα από τα μαθήματα που παρακολούθησες στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας θα ήθελα να μου πεις: **(ΠΡΟΣΟΧΗ ! Ρωτάμε μόνο για όσα μαθήματα ανέφερε ότι παρακολούθησε στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας. Για κάθε μάθημα που παρακολούθησε συμπληρώνουμε δίπλα στην κάθε ερώτηση τον αριθμό που αντιστοιχεί στην απάντηση του μαθητή Π.χ. συμπληρώνουμε την τιμή 2, αν μας απάντησε «Αρκετά», την τιμή 4 αν μας απάντησε «Καθόλου» κ.ο.κ.)**
1. Πάρα πολύ
  2. Αρκετά
  3. Λίγο
  4. Καθόλου
  5. ΔΓ/ΔΑ

	Μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας	Μαθήματα Λογοτεχνίας	Μαθήματα Μαθηματικών	Μαθήματα Φυσικών Επιστημών
Πόσο εύκολο ήταν για εσένα να παρακολουθήσεις το συγκεκριμένο μάθημα σε σχέση με το επίπεδο των γνώσεών σου;				
Πόσο σου άρεσαν τα βιβλία που χρησιμοποιήσατε;				
Πόσο σου άρεσε το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήσατε;				
Πόσο σου άρεσε ο καθηγητής/τρια που δίδασκε το μάθημα;				
Πόσο σου άρεσε ο τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος;				
Πόσο σε βοήθησε στο να καλύψεις τις ελλείψεις σου σε γνώσεις γύρω από το συγκεκριμένο μάθημα;				
Πόσο σε βοήθησε να παρακολουθείς καλύτερα τα μαθήματα του σχολείου σου;				
Πόσο σε βοήθησε να βελτιώσεις τη βαθμολογία σου στο σχολείο στο συγκεκριμένο μάθημα;				
Η διάρκεια που διδάχθηκαν τα μαθήματα ήταν επαρκής / ικανοποιητική για εσένα, ώστε να καλύψεις τις ανάγκες σου σε γνώσεις γύρω από το συγκεκριμένο μάθημα;				

13. Τα μαθήματα τα παρακολουθούσες; (ΠΡΟΣΟΧΗ ! Ρωτάμε μόνο για όσα μαθήματα ανέφερε ότι παρακολούθησε στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας. Ερευνητή, συμπλήρωσε για κάθε μάθημα που παρακολούθησε ο μαθητής, τον αριθμό της απάντησής του στο συγκεκριμένο πεδίο. Π.χ. αν απαντήσει ότι παρακολουθούσε την Ελληνική Γλώσσα «Πάντα», συμπληρώνουμε την τιμή 1 στην αντίστοιχη στήλη)

	Πάντα 1	Τις περισσότερες φορές 2	Λιγότερο συχνά 3	Σπάνια 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Ελληνικής Γλώσσας					
Λογοτεχνίας					
Μαθηματικών					
Φυσικών Επιστημών					

14. Ήταν εύκολο για σένα να παρακολουθήσεις τα μαθήματα στις ώρες και τις ημέρες που γινόταν;

1. Ναι, πάντα
2. Ναι, τις περισσότερες φορές
3. Μερικές φορές δυσκολευόμουν
4. Πολλές φορές δυσκολευόμουν
5. Τα παρακολούθησα για λίγο, αλλά μετά τα σταμάτησα οριστικά
6. ΔΓ/ΔΑ

15. Υπήρχε κάτι που σε δυσκόλεψε ή δε σου άρεσε στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και, αν ναι, τι είναι αυτό; **(Πολλαπλή επιλογή – Αφήστε τα παιδιά να απαντήσουν αυθόρμητα. Αν δυσκολεύονται να απαντήσουν, τότε διαβάζουμε τις επιλογές)**

1. Δε με δυσκόλεψε κάτι
2. Δε με εξυπηρετούσε το ωράριο που γίνονταν τα μαθήματα
3. Ένωθα κούραση στο μάθημα εξαιτίας των πολλών ωρών στο σχολείο
4. Ο χώρος που γίνονταν τα μαθήματα είναι μακριά από το σπίτι μου και δεν μπορούσα να μετακινούμαι εύκολα
5. Δε με εξυπηρετούσαν οι ημέρες που γίνονταν τα μαθήματα
6. Δεν καταλάβαινα καλά την ελληνική γλώσσα
7. Δεν καταλάβαινα το μάθημα (πλην της ελληνικής γλώσσας)
8. Είχα καλύτερο επίπεδο γνώσεων από τους συμμαθητές μου και το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχε να μου προσφέρει πολλά
9. Οι συμμαθητές μου με πείραζαν και με ενοχλούσαν
10. Τα μαθήματα που γίνονταν στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχαν σχέση (συνδέονταν) με τα μαθήματα του κανονικού σχολείου
11. Άλλο. Τι;.....
12. ΔΓ/ΔΑ

16. Τι σου άρεσε περισσότερο στα μαθήματα της ενισχυτικής διδασκαλίας;

.....

17. Έχεις παρακολουθήσει θερινά ενισχυτικά μαθήματα για μετεξεταστέους; **(Πολλαπλή επιλογή)**

1. Ναι, το 2011
2. Ναι, το 2012
3. Ναι, το 2013
4. Ναι, το 2014
5. Όχι, αν και έμεινα μετεξεταστέος/α, δεν τα παρακολούθησα ποτέ **Πήγαινε στην ερώτηση 19**
6. Όχι, δεν χρειάστηκε **Πήγαινε στην ερώτηση 19**
7. ΔΓ/ΔΑ **Πήγαινε στην ερώτηση 19**

18. Τα μαθήματα αυτά σε βοήθησαν να περάσεις την τάξη;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

19. Έχεις συμμετάσχει σε δραστηριότητες που γίνονταν στα ΚΕΣΠΕΜ και, αν ναι, σε ποια ή ποιες; **(Πολλαπλή επιλογή)**

1. Παρακολούθησα μαθήματα της σειράς “Πείραμα, κάμερα ... πάμε!”
2. Συμμετείχα σε εκπαιδευτικές επισκέψεις

3. Συμμετείχα σε διάφορες εκδηλώσεις που έγιναν
4. Δανείστηκα βιβλία από τη βιβλιοθήκη τους
5. Συμμετείχα σε δημιουργικές δραστηριότητες στα Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ)
6. Άλλη δραστηριότητα. Ποια; .....
7. Όχι, δε συμμετείχα
8. ΔΓ/ΔΑ

20. Πόσο χρήσιμα / σημαντικά για την εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας θεωρείς:

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας;					
Τη λειτουργία των ΚΕΣΠΕΜ;					
Τα Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ);					

21. Οι γονείς σου σε παρότρυναν να παρακολουθήσεις μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας ή να συμμετάσχεις στα ΚΕΣΠΕΜ;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

22. Θα ήθελες να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε κάποιο ανώτατο ίδρυμα (Πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ);

1. Ναι **Πήγαινε στην ερώτηση 24**
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ **Πήγαινε στην ερώτηση 24**

23. Για ποιο λόγο δε θέλεις να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε κάποιο ανώτατο ίδρυμα; (Πολλαπλή επιλογή- Ερευνητή αφήνεις το μαθητή να απαντήσει αυθόρμητα και αν δεν μπορεί, τότε βοηθάς διαβάζοντας τις επιλογές των απαντήσεων)

1. Τα μαθήματα είναι δύσκολα
2. Προτιμώ να δουλέψω και να κερδίζω χρήματα
3. Οι σπουδές δε θα μου προσφέρουν τίποτα
4. Άλλος λόγος (γράψε ποιος): .....
5. ΔΓ/ΔΑ

24. Ποια γλώσσα μιλάτε στο σπίτι;(Πολλαπλή επιλογή)

1. Τουρκικά
2. Ρομανί
3. Πομάκικα
4. Ελληνικά
5. ΔΓ/ΔΑ

25. Οι γονείς σου:

	Ναι, και οι δύο 1	Μόνο ο πατέρας μου 2	Μόνο η μητέρα μου 3	Όχι, κανένας 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Καταλαβαίνουν την ελληνική γλώσσα;					
Μιλάνε την ελληνική γλώσσα;					

Μπορούν να γράψουνε στην
ελληνική γλώσσα;

26. Θα ήθελες τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας και η λειτουργία των ΚΕΣΠΕΜ, να συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

27. Έχεις να μας πεις /προτείνεις κάτι που θέλεις να γίνει για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας και των ΚΕΣΠΕΜ;

.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σου

Παρατηρήσεις ερευνητή

Ερευνητή, μετά τη συνέντευξη αξιολόγησε τα παρακάτω σχετικά με το μαθητή από τον οποίο πήρες τη συνέντευξη

A. Βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας και των ερωτήσεων που του έθετες

5. Πολύ καλός
6. Αρκετά καλός
7. Λίγο καλός
8. Καθόλου καλός

B. Πόσο εύκολα μπορούσε να εκφραστεί στην ελληνική γλώσσα και να σου δώσει τις απαντήσεις;

5. Πολύ
6. Αρκετά
7. Λίγο
8. Καθόλου

C. Πόσο άνετος/η ήταν ο μαθητής/τρια με την παρουσία σου;

5. Πολύ
6. Αρκετά
7. Λίγο
8. Καθόλου

D. Γράψε όποια πρόσθετη παρατήρηση έχεις, σχετική με τη συνέντευξη :

.....

Ημ/νία διεξαγωγής : .....

Όνοματεπώνυμο ερευνητή .....

Υπογραφή ερευνητή

--

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Οδηγός Συζήτησης Ποιοτικής έρευνας, με ατομικές συνεντεύξεις σε Ειδικό Κοινό που συμμετείχε στην Πράξη «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Ερευνητή εξήγησε για ακόμη μία φορά στο άτομο από το οποίο πρόκειται να κάνεις τη συνέντευξη / συζήτηση τους σκοπούς της αξιολόγησης

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη», όπως είναι η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Ερευνητή, τις δύο πρώτες ερωτήσεις τις συμπληρώνεις μόνος σου.

1. Στοιχεία γεωγραφικής περιοχής που διεξάγεται η έρευνα: Πόλη, Περιοχή.....
2. Ιδιότητα συνεντευξιαζόμενου.....
3. Δημογραφικά στοιχεία συνεντευξιαζόμενου (Φύλο, Ηλικία) .....

Ερευνητή, θέσε τις ερωτήσεις που ακολουθούν και ανάλογα εμβάθυνε με πρόσθετες ερωτήσεις αν ο συνομιλητής σου έχει κάποια ενδιαφέρουσα άποψη. Κάθε απάντηση που δίνεται πρέπει να αιτιολογείται. Ο παρών οδηγός συζήτησης είναι ενδεικτικός και όχι περιοριστικός των ερωτήσεων που πρέπει να τεθούν και του βάθους της πληροφορίας που θέλουμε να συλλέξουμε.

- Πόσος είναι ο πληθυσμός της μουσουλμανικής μειονότητας στην περιοχή; Από αυτόν τον πληθυσμό, πόσα είναι τα παιδιά;
- Ποιο ή ποια είναι τα βασικά προβλήματα ή δυσκολίες που υπάρχουν και σχετίζονται με τη συμμετοχή των παιδιών της μειονότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα (απουσία σχετικής κουλτούρας, φτώχεια, σχέσεις γονέων εκπαιδευτικών, κ.λπ.); Γιατί παρουσιάζεται σχολική διαρροή; Τι κατά τη γνώμη σας πρέπει να γίνει;
- Ποια είναι τα βασικότερα προβλήματα ή δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά της μειονότητας στο σχολείο; (π.χ. η ελλιπής γνώση της ελληνικής γλώσσας, η διγλωσσία των μαθημάτων, η έλλειψη κουλτούρας για την αξία της παιδείας, η αδυναμία διαχείρισης των

ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών από το εκπαιδευτικό σύστημα, η απουσία κοινωνικής συνοχής μεταξύ των παιδιών της μειονότητας και των υπολοίπων παιδιών - κοινωνικός ρατσισμός; κ.λπ.)

- Ποια είναι η στάση γονέων και μαθητών απέναντι στους γονείς και τους μαθητές της μειονότητας; Ποιες είναι οι σχέσεις; Τι προβλήματα υπάρχουν; Τι κατά τη γνώμη σας πρέπει να γίνει;
- Την περίοδο 2010 έως και σήμερα εφαρμόζεται στην περιοχή της Θράκης το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη». Πόσο βοήθησε / βοηθάει
  - ο στη διαδικασία εκπαιδευτικής ένταξης μαθητών της μειονότητας και της καταπολέμησης του φαινομένου της σχολικής διαρροής. Τεκμηριώστε
  - ο στην αρμονική ένταξη των παιδιών της μειονότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα και την ευρύτερη κοινωνία. Τεκμηριώστε
  - ο στην αναβάθμιση της εκπαίδευσής τους, με έμφαση στην καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας που θα βοηθήσει τη μελλοντική τους ένταξη στην εργασία με καλύτερους όρους. Τεκμηριώστε
  - ο στη διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών αυτών από το εκπαιδευτικό προσωπικό και όλους τους πολίτες της Θράκης. Τεκμηριώστε
  - ο στην παροχή στους εκπαιδευτικούς αφενός ειδικών γνώσεων, αφετέρου κατάλληλου και καινοτόμου εκπαιδευτικού υλικού. Τεκμηριώστε
  - ο στην υποστήριξη των οικογενειών για να ενισχύσουν τη σχολική επίδοση των παιδιών τους. Τεκμηριώστε
- Από τις δράσεις που ανέπτυξε το πρόγραμμα ποια ή ποιες θεωρείτε τις πιο πετυχημένες και ποιες λιγότερο; Γιατί;
- Πώς κρίνετε:
  - ο τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας που γίνονται στα παιδιά της μειονότητας στο πλαίσιο του προγράμματος. Πόσο βοηθάνε τα παιδιά; Πόσο συμβάλλουν στον στόχο της πάταξης της σχολικής διαρροής. Γιατί;
  - ο τα ΚΕΣΠΕΜ; Τεκμηριώστε. Πόσο συμβάλλουν στην ένταξη των παιδιών της μειονότητας και ειδικότερα των πιο απομακρυσμένων περιοχών στο εκπαιδευτικό σύστημα; Στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από γονείς παιδιών της μειονότητας και συνεπώς στην ενίσχυση της σχολικής επίδοσης των παιδιών τους;

- τις δράσεις ευαισθητοποίησης, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, εκμάθησης ελληνικών, κλπ. που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος
- τις επιμορφώσεις που έγιναν στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες τους προγράμματος
- Ποιοι ήταν οι στόχοι του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας» κατά τη δική σας άποψη;
- Πιστεύεται ότι έχουν γίνει κάποια λάθη ή παραλείψεις στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος; Ποια είναι αυτά; Γιατί το λέτε; Τι θα έπρεπε να είχε γίνει; Τι άλλο πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει;
- Ποια πιστεύετε ότι ήταν τα βασικότερα επιτεύγματα του προγράμματος και ποιες οι αδυναμίες; Το πρόγραμμα πέτυχε τους βασικούς του στόχους;
  - Είναι τα αποτελέσματα του Προγράμματος τα αναμενόμενα;
  - Οι επιπτώσεις τους Προγράμματος, έχουν επηρεαστεί και από εξωγενείς παράγοντες;. Αν ναι ποιοι είναι αυτοί και πως έχουν επηρεαστεί τα αποτελέσματα;
- Η μουσουλμανική μειονότητα πως αντιμετώπισε συνολικά το πρόγραμμα; Συμμετείχε ενεργά στην υλοποίησή του; Παρουσιάστηκαν προβλήματα; Ποια;
- Υπάρχουν καλές πρακτικές που παράχθηκαν μέσα από το πρόγραμμα; Ποιες;
- Πιστεύετε ότι η υλοποίηση του προγράμματος συμβάλλει θετικά και έχει επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία / προστιθέμενη αξία; Ποιες είναι αυτές.
- Πιστεύετε ότι δράσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως υλοποιούνται σήμερα, π.χ. ευαισθητοποίησης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των ομάδων στόχου, ενισχυτικής διδασκαλίας, κ.λπ. θα πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο σκέλος μιας εθνικής πολιτικής για την διαπολιτισμική εκπαίδευση;
- Προσωπικά συμφωνείτε ότι θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα της πολιτείας και εφαρμογή εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης, για την εκπαίδευση ομάδων πληθυσμούς με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Αν ναι; Ποιες πολιτικές θα πρέπει να εφαρμοστούν; Τι μέτρα; Ποιες στοχευμένες δράσεις; Τεκμηριώστε.
- Θα θέλατε το πρόγραμμα να συνεχιστεί και στο μέλλον. Πώς κατά τη γνώμη σας θα πρέπει να υλοποιηθεί; Ποιος πρέπει να είναι ο βασικός στόχος; Έχετε να κάνετε κάποιες προτάσεις;

Ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή σας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Οδηγός Συζήτησης Ποιοτικής έρευνας, με ατομικές συνεντεύξεις σε Γονείς των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας που ωφελήθηκαν από δράσεις της Πράξης «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» την περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Ερευνητή, εξήγησε για ακόμη μία φορά στον γονέα, από τον οποίο πρόκειται να κάνεις τη συνέντευξη / συζήτηση ότι αυτή γίνεται για την αξιολόγηση του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη».

Τόνισε, επίσης, ότι η συζήτηση γίνεται ανώνυμα, δε θα δημοσιοποιηθούν πουθενά τα στοιχεία ταυτότητας του ερωτώμενου και οι απαντήσεις του θα χρησιμοποιηθούν με απόλυτη εχεμύθεια.

Ερευνητή, τις τρεις πρώτες ερωτήσεις τις συμπληρώνεις εσύ.

1. Πόλη:.....
2. Περιοχή: .....
3. Η περιοχή είναι :
  1. Αστική
  2. Ημιαστική
  3. Αγροτική
4. Ηλικία : .....
5. Αριθμός και ηλικία παιδιών:.....
6. Πού έχετε γεννηθεί; .....
7. Πού γεννήθηκαν τα παιδιά σας; .....
8. Πόσα χρόνια ζείτε σε αυτή την περιοχή; .....
9. Πού μάθατε να μιλάτε ελληνικά; Σας δυσκολεύουν τα ελληνικά; Πόσο καλά τα μιλάτε; Αν έμαθε ελληνικά σε ΚΕΣΠΕΜ, τι γνώμη έχει; Τι άρεσε, τι δεν άρεσε; Από πού έμαθε για τα ΚΕΣΠΕΜ;
  - a. Ποια η γνώμη της συνολικά για τα ΚΕΣΠΕΜ
10. Χρησιμοποιείτε συχνά την ελληνική γλώσσα; Πού (καθημερινές συναλλαγές, στην αγορά, σε δημόσιους φορείς, κ.λπ.); Πόσο συχνά;
11. Μιλάτε ελληνικά με την οικογένεια σας / τα παιδιά σας; Πόσα μέλη της οικογένειας σας μιλάνε ελληνικά;
12. Εδώ που ζείτε ήρθαν άνθρωποι από το πρόγραμμα ΠΕΜ ή τα ΚΕΣΠΕΜ, να σας μιλήσουν; Τι σας είπαν; Θεωρείτε ότι αυτά που σας είπαν σας βοήθησαν; Πως;
13. Τα παιδιά σας πάνε σχολείο; Σε ποιο σχολείο (μειονοτικό, δίγλωσσο, δημόσιο ελληνικό); Αν όχι, γιατί;

- a. Αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα στο σχολείο. Ποιο/ ποια;
  - b. Παρακολουθούν μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας; Τα μαθήματα αυτά τους βοήθησαν :
    - i. να μιλάνε καλύτερα τα ελληνικά
    - ii. να γίνουν καλύτεροι μαθητές
    - iii. να κάνουν περισσότερους φίλους
    - iv. να αγαπήσουν το σχολείο
    - v. να έχουν καλύτερες σχέσεις με τα υπόλοιπα παιδιά
  - c. Τους αρέσουν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας; Είναι εύκολο να τα παρακολουθούν;
14. Θέλετε να πάνε τα παιδιά σας να συνεχίσουν το σχολείο; Θέλετε τα παιδιά σας να σπουδάσουν; Τι θα θέλατε να γίνουν τα παιδιά σας όταν μεγαλώσουν;
- a. Τι θα θέλατε να κάνει το πρόγραμμα ΠΕΜ για τα παιδιά σας;
15. Εσείς συμφωνείτε ότι τα παιδιά, ανεξάρτητα με το τι γλώσσα μιλάνε ή τι θεό πιστεύουν, είναι όλα ίσα και θα πρέπει να δίνονται οι ίδιες ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά να σπουδάζουν;
16. Θα ήθελα να μου πείτε ποια, κατά τη γνώμη σας, είναι τα καλά του ΠΕΜ και ποια όχι; Έχετε κάνει εσείς προσωπικά κάποιες παρατηρήσεις στους ανθρώπους του ΠΕΜ για το τι θα έπρεπε να κάνουν ή για να διορθώσουν κάτι που κάνανε με λάθος τρόπο; Ποιες; Και τελικά σας έλαβαν υπόψη;
17. Τελικά, πιστεύετε ότι το πρόγραμμα είναι καλό/ ωφέλιμο για τη μουσουλμανική μειονότητα;
18. Θέλετε να συνεχιστεί το ΠΕΜ και τα ΚΕΣΠΕΜ και στο μέλλον;
19. Έχετε να προτείνετε κάτι που θα πρέπει να κάνει το ΠΕΜ / ΚΕΣΠΕΜ στο μέλλον;
20. Τι θα ήθελες να αλλάξει στο πρόγραμμα; Ποιοι νομίζεις ότι θα πρέπει να είναι οι βασικοί του στόχοι;

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ε.1.2 Ερωτηματολόγια και οδηγοί συζήτησης ερευνών πεδίου των πληθυσμών Ρομά στις περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης

Στην παρούσα ενότητα επισυνάπτονται τα ερωτηματολόγια που αναπτύχθηκαν για τη διεξαγωγή της ερευνητικής διαδικασίας της αξιολόγησης των Πράξεων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου, Πελοποννήσου, Κρήτης και Βορείου Αιγαίου» την Περίοδο 2010-2014. Με τη σειρά επισυνάπτονται τα εξής ερευνητικά εργαλεία:

1. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων και εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014
2. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα παράλληλης διδασκαλίας, φροντιστηριακά τμήματα και θερινά τμήματα διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014
3. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα παράλληλης διδασκαλίας, φροντιστηριακά τμήματα και θερινά τμήματα διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014
4. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ημι-ποιοτικής έρευνας σε Διευθυντές των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014
5. Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας πεδίου ομάδας στόχου: ΕΙΔΙΚΑ ΚΟΙΝΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014
6. Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε γονείς που συμμετείχαν σε δράσεις των Πράξεων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων και εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Αξιότιμε/η κύριε/κυρία,

Στο πλαίσιο του έργου «Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση, διενεργείται αξιολόγηση των Πράξεων «**Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά**», που υλοποιήθηκαν από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (ΚΕΔΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η αξιολόγηση διεξάγεται από την εταιρεία CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ, η οποία δε συνδέεται/σχετίζεται με το Φορέα Υλοποίησης της υπό αξιολόγηση Πράξης.

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των εν λόγω Πράξεων, όπως είναι η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η αξιολόγηση θα διεξαχθεί μέσω διαδικτυακής (online) έρευνας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με θέμα: «**ΕΡΕΥΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ» ΜΕ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟ ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ**».

Η συμβολή σας στη διεξαγόμενη έρευνα είναι πολύτιμη και θα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των αξιολογικών στόχων που παρατέθηκαν παραπάνω, γι' αυτό και θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή σας.

Για να συμμετάσχετε στην έρευνα, απλώς μεταβείτε, στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<http://surveys.cmtprooptiki.gr/CPYEvRg> πατώντας με το ποντίκι σας πάνω σε αυτόν.

Η έρευνα είναι εθελοντική και οι απαντήσεις ανώνυμες. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας.

Η διαδικτυακή έρευνα θα ολοκληρωθεί στις 20/10/2014.

Συνημμένα στο e-mail σας, θα βρείτε οδηγίες συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, ενώ για οποιαδήποτε πληροφορία ή ερώτημα μπορείτε να επικοινωνήσετε στο τηλ. **+30 210 7233933** ή στο e-mail consulting@cmtprooptiki.gr (κα .....)

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων θερμά για τη συμμετοχή σας.

1. Επιλέξτε την Περιφέρεια, στην οποία βρίσκεστε:

1. Αττική
2. Στερεά Ελλάδα Πήγαινε στην ερώτηση 3
3. Νότιο Αιγαίο Πήγαινε στην ερώτηση 4
4. Πελοπόννησος Πήγαινε στην ερώτηση 5
5. Κρήτη Πήγαινε στην ερώτηση 6
6. Βόρειο Αιγαίο Πήγαινε στην ερώτηση 7
7. Ιόνια Νησιά Πήγαινε στην ερώτηση 8
8. Θεσσαλία Πήγαινε στην ερώτηση 9
9. Ήπειρος Πήγαινε στην ερώτηση 10
10. Δυτική Ελλάδα Πήγαινε στην ερώτηση 11

2. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Βορείου Τομέα
2. Δυτικού Τομέα
3. Κεντρικού Τομέα
4. Νοτίου Τομέα
5. Πειραιώς
6. Νήσων
7. Ανατολικής Αττικής
8. Δυτικής Αττικής

3. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Βοιωτίας
2. Εύβοιας
3. Ευρυτανίας
4. Φθιώτιδας
5. Φωκίδας

4. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Άνδρου
2. Θήρας
3. Καλύμνου
4. Καρπάθου
5. Κω
6. Κέας-Κύθνου
7. Μήλου
8. Μυκόνου
9. Νάξου
10. Πάρου
11. Ρόδου
12. Σύρου
13. Τήνου

5. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Αργολίδος
2. Αρκαδίας
3. Κορινθίας
4. Λακωνίας

5. Μεσσηνίας
6. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12**
1. Ηρακλείου
  2. Λασιθίου
  3. Ρεθύμνης
  4. Χανίων
7. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12**
1. Ικαρίας
  2. Λέσβου
  3. Λήμνου
  4. Σάμου
  5. Χίου
8. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12**
1. Ζακύνθου
  2. Ιθάκης
  3. Κέρκυρας
  4. Κεφαλληνίας
  5. Λευκάδας
9. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12**
1. Καρδίτσας
  2. Λάρισας
  3. Μαγνησίας
  4. Σποράδων
  5. Τρικάλων
10. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: Πήγαινε στην ερώτηση 12**
1. Άρτας
  2. Θεσπρωτίας
  3. Ιωαννίνων
  4. Πρέβεζας
11. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε:**
1. Αιτωλοακαρνανίας
  2. Αχαΐας
  3. Ηλείας
12. **Επιλέξτε το Φύλο σας**
1. Άνδρας
  2. Γυναίκα
  3. ΔΓ/ΔΑ
13. **Ποια ήταν η σχέση σας με το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (ΚΕΔΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών;**
1. Ήμουν μόνιμος/η εκπαιδευτικός σχολικής μονάδας, στην οποία έγιναν παρεμβάσεις μέσω του Προγράμματος

2. Ήμουν συνεργάτης εκπαιδευτικός του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας παιδιών Ρομά
3. Ήμουν συνεργάτης εκπαιδευτικός του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στα Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης
4. Ήμουν Διευθυντής Σχολικής μονάδας, στην οποία έγιναν παρεμβάσεις μέσω του Προγράμματος
5. Άλλο. Τι; .....
6. ΔΓ/ΔΑ

14. Έχετε συμμετάσχει σε επιμορφώσεις του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκαν από το ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ την περίοδο 2010-2014;

1. Ναι ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 16
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

15. Για ποιο λόγο δε συμμετείχατε στις επιμορφώσεις του Προγράμματος;

1. Είχα συμμετάσχει παλαιότερα (πριν το 2010) ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 23
2. Γιατί δεν προσκλήθηκα - δεν ενημερώθηκα ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 23
3. Γιατί δεν είχα μαθητές Ρομά ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 23
4. Γιατί δε νομίζω ότι θα μου προσέφεραν κάτι περισσότερο σε αυτά που ήδη γνωρίζω ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 23
5. Γιατί, αν και ενδιαφερόμουν, δεν μπορούσα να συμμετάσχω ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 23
6. Άλλος λόγος ποιος; ..... ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 23
7. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 23

16. Ποιο ή ποια από τα παρακάτω επιμορφωτικά θέματα έχετε παρακολουθήσει; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Προκαταλήψεις και στερεότυπα στη διαδικασία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης – Βιωματικές ασκήσεις
2. Σχολείο και παραβατική συμπεριφορά μαθητών
3. Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
4. Εφαρμογές από το διδακτικό υλικό
5. Μαθήματα αγωγής λόγου
6. Λειτουργία της ομάδας μαθητών στο σύγχρονο σχολείο ως τρόπου διαχείρισης των κρίσεων
7. Σχολική βία
8. Portfolio ως εργαλείο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου
9. Τέχνη και διδασκαλία
10. Άλλο θέμα. Ποιο; .....
11. Εξ αποστάσεως επιμόρφωση, με θέμα .....
12. ΔΓ/ΔΑ

17. Ποιο ή ποια ήταν τα αντικείμενα των επιμορφωτικών προγραμμάτων που παρακολουθήσατε; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Εξοικείωση με τη χρήση εκπαιδευτικού / παιδαγωγικού υλικού που θα χρησιμοποιούσατε κατά τη διδασκαλία των μαθητών Ρομά
2. Εισηγήσεις ευαισθητοποίησης σε σχέση με ειδικά (μαθησιακά, κοινωνικά, κ.λπ.) προβλήματα των μαθητών Ρομά
3. Ανοιχτός διάλογος (ανταλλαγή απόψεων, ενημέρωση) για τα προβλήματα των μαθητών Ρομά και της τοπικής Ρόμικης κοινότητας
4. Άλλο. Τι ; .....

5. ΔΓ/ΔΑ

18. Τι άποψη έχετε για το ή τα επιμορφωτικά προγράμματα που παρακολουθήσατε;

1. Πολύ θετική
2. Θετική
3. Μέτρια
4. Αρνητική
5. Πολύ αρνητική
6. ΔΓ/ΔΑ

19. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή που δώσατε στην προηγούμενη ερώτηση

.....

20. Αξιολογήστε όλα τα παρακάτω θέματα – ερωτήματα, σημειώνοντας την απάντησή σας στην αντίστοιχη βαθμολογία (Στο βαθμό που κάτι από τα παρακάτω δεν ίσχυσε ή δεν γνωρίζετε, συμπληρώστε τη στήλη 5= Δεν ισχύει/ΔΓ)

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	Δεν ισχύει/ΔΓ 5
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την οργάνωση του επιμορφωτικού προγράμματος συνολικά;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το περιεχόμενο του ή των επιμορφωτικών προγραμμάτων που παρακολουθήσατε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το επιμορφωτικό υλικό που σας παρασχέθηκε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τα εκπαιδευτικά μέσα που σας διατέθηκαν (Η/Υ, εργαστήρια, κ.λπ.)					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διάρκεια του επιμορφωτικού προγράμματος;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τον αριθμό εκπαιδευομένων στο επιμορφωτικό πρόγραμμα;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την υποστήριξη που είχατε από τους επιμορφωτές;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τα ερεθίσματα που έδιναν οι επιμορφωτές για περαιτέρω συζήτηση και προβληματισμό;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την υποστήριξη των επιμορφωτών σε θέματα που αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας σας (παιδαγωγικά, μεθοδολογικά, κ.λπ.)					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε κάλυψαν τις ανάγκες σας σε γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται					

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	Δεν ισχύει/ΔΓ 5
για να ανταποκριθείτε στο εκπαιδευτικό έργο που έχετε αναλάβει;					
Η εμπειρία σας από την επιμόρφωση επηρέασε τον τρόπο, με τον οποίο αντιμετωπίζετε τους μαθητές Ρομά;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στην καθημερινή διδακτική πράξη;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στον εμπλουτισμό των διδακτικών σας πρακτικών;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στην ανάπτυξη βιωματικών δράσεων με τους μαθητές σας;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια σας βοήθησαν να κατανοήσετε καλύτερα τις συνθήκες μέσα στην τάξη και στη διαχείριση αυτών των συνθηκών;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια εμπειρείχαν καινοτόμες πρακτικές που μπορείτε να εφαρμόσετε στην εκπαιδευτική διαδικασία;					
Το περιεχόμενο των επιμορφωτικών προγραμμάτων που παρακολουθήσατε, ανταποκρίνονταν στις ανάγκες των Ρομά μαθητών σας;					
Η εμπειρία σας από την επιμόρφωση επηρέασε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε τους μαθητές ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης;					

21. Υπήρχε κάποιο πρόβλημα που αντιμετωπίσατε ή έχετε κάποιο σχόλιο να κάνετε για τα επιμορφωτικά σεμινάρια που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» και, αν ναι, ποιο/ ποια είναι αυτό/ά; .....

22. Θα συνιστούσατε τη συμμετοχή σε τέτοιου είδους επιμορφωτικά σεμινάρια και σε άλλους συναδέλφους σας;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

23. Διδάξατε την περίοδο 2010-2014 σε τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας για μαθητές Ρομά; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Ναι, σε Φροντιστηριακό Τμήμα κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς
2. Ναι, σε τάξη υποδοχής
3. Ναι, σε θερινό τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας

4. Ναι, σε παράλληλη διδασκαλία
5. Ναι, σε Εργαστήριο Δημιουργικής Απασχόλησης
6. Ναι, σε τμήματα Ενηλίκων
7. Ναι, σε άλλο τμήμα. Προσδιορίστε .....
8. Όχι Πήγαινε στην ερώτηση 28
9. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 28

24. Σε παιδιά ποιων τάξεων διδάξατε; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Σε παιδιά προσχολικής ηλικίας
2. Σε παιδιά Νηπιαγωγείου
3. Σε παιδιά Α' Δημοτικού
4. Σε παιδιά Β' Δημοτικού
5. Σε παιδιά Γ' Δημοτικού
6. Σε παιδιά Δ' Δημοτικού
7. Σε παιδιά Ε' Δημοτικού
8. Σε παιδιά ΣΤ' Δημοτικού
9. Σε παιδιά Α' Γυμνασίου
10. Σε παιδιά Β' Γυμνασίου
11. Σε παιδιά Γ' Γυμνασίου
12. Σε παιδιά Α' Λυκείου
13. Σε παιδιά Β' Λυκείου
14. Σε παιδιά Γ' Λυκείου
15. Σε ενήλικες
16. ΔΓ/ΔΑ

25. Πόσο θεωρείτε ότι ωφέλησαν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας τους Ρομά μαθητές;

1. Πάρα πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου
5. ΔΓ/ΔΑ

26. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντηση που δώσατε στην προηγούμενη ερώτηση

.....

27. Υπήρχε κάποιο πρόβλημα ή έχετε κάποιο σχόλιο να κάνετε για τον τρόπο οργάνωσης και υλοποίησης των μαθημάτων στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά 2010-2014» και αν ναι ποιο/ ποια είναι αυτό/ά;

.....

28. Στο σχολείο που διδάσκατε την περίοδο 2010-2014 έχουν γίνει δράσεις ψυχοκοινωνικής στήριξης μαθητών και γονέων Ρομά, καθώς και των εκπαιδευτικών του σχολείου στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»

1. Ναι, έχουνε γίνει
2. Δε δίδασκα σε σχολείο εκείνη την περίοδο ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 31
3. Αν και το σχολείο έχει μαθητές Ρομά, δεν έχει γίνει καμία δράση ψυχοκοινωνικής στήριξης ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 31
4. Δεν έχει γίνει καμία δράση ψυχοκοινωνικής στήριξης, γιατί το σχολείο δεν έχει μαθητές Ρομά ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 31
5. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 31

29. Πόσο αποτελεσματικές ήταν οι δράσεις ψυχοκοινωνικής στήριξης για τη βελτίωση των συνθηκών ένταξης μαθητών Ρομά στο εκπαιδευτικό σύστημα;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

30. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντηση που δώσατε.

.....

31. Κατά την άποψή σας, ποιες είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες προσαρμογής στο εκπαιδευτικό σύστημα των παιδιών Ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης; (έως 3 επιλογές)

1. Η ελλιπής γνώση της ελληνικής γλώσσας
2. Ο διαφορετικός τρόπος ζωής τους
3. Η λαθεμένη στάση κάποιων εκπαιδευτικών
4. Η στάση των γονέων και των παιδιών (μη ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης)
5. Το εκπαιδευτικό υλικό
6. Η μη ένταξη των παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή
7. Η γενικότερη απαξίωση που υπάρχει σχετικά με την κοινωνική και πολιτισμική τους ταυτότητα από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο
8. Η απουσία σχετικής εκπαιδευτικής κουλτούρας στους γονείς των παιδιών Ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης
9. Άλλο. Τι ;.....
10. ΔΓ/ΔΑ

32. Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί στις τάξεις που συμμετέχουν μαθητές Ρομά; (έως 3 επιλογές)

1. Το διαφορετικό γνωσιακό επίπεδο της ελληνικής γλώσσας
2. Η ανομοιογένεια του μορφωτικού επιπέδου των παιδιών
3. Τα παιδιά Ρομά είναι ανέμελα και ατίθασα με αποτέλεσμα να παρακωλύουν το μάθημα
4. Ο κοινωνικός ρατσισμός μεταξύ παιδιών
5. Ο κοινωνικός ρατσισμός που προέρχεται από τους γονείς των άλλων παιδιών
6. Η ελλιπής ευελιξία στις διδακτικές προσεγγίσεις που επιβάλλονται από το πρόγραμμα σπουδών
7. Η ελλιπής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω σε διδακτικές πρακτικές που βοηθούν το έργο τους
8. Η ελλιπής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω σε τρόπους διαχείρισης συμπεριφορών στη σχολική τάξη
9. Άλλο. Τι; .....
10. ΔΓ/ΔΑ

33. Από την εμπειρία σας ή από όσα έχετε ακούσει, το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά 2010-2014», πόσο συνέβαλε:

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Στην αρμονική ένταξη των παιδιών Ρομά στο εκπαιδευτικό σύστημα και την ευρύτερη κοινωνία;					
Στην αύξηση των εγγραφών των μαθητών					

	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
Ρομά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;					
Στην αύξηση των εγγραφών των μαθητών Ρομά στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση;					
Στη μείωση της σχολικής διαρροής κατά τα πρώτα χρόνια φοίτησης στο σχολείο των μαθητών Ρομά;					
Στην αύξηση του αριθμού των μαθητών Ρομά που μεταβαίνουν από την Πρωτοβάθμια στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση;					
Στην αύξηση του αριθμού των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης που ολοκληρώνουν την Υποχρεωτική Εκπαίδευση;					
Στην ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των ρομά γονέων, προκειμένου με τη σειρά τους να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν την εγγραφή και την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο;					
Στη βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης από τη διοίκηση της εκπαίδευσης;					
Στη βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης από την τοπική αυτοδιοίκηση;					
Στην αρμονική ένταξη των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης στην τοπική αλλά και ευρύτερη κοινωνία;					
Στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης ;					
Στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τα παιδιά ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης ;					
Στην υποστήριξη των οικογενειών Ρομά για να ενισχύσουν τη σχολική επίδοση των παιδιών τους;					

34. Θα θέλατε να συνεχιστεί το Πρόγραμμα εκπαίδευσης των παιδιών Ρομά και στο μέλλον;

1. Ναι Πήγαινε στην ερώτηση 36
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 36

35. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση ..... ⇒ ΤΕΛΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

36. Έχετε κάποιες υποδείξεις / προτάσεις για τη μελλοντική εφαρμογή του Προγράμματος;
.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Παρακαλείσαι να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις που αφορούν το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΚΕΔΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι απαντήσεις σου είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για την αξιολόγηση του Προγράμματος και είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές.

Ερευνητή : τις ερωτήσεις 1 έως και 13 τις συμπληρώνεις εσύ. Δε ρωτάς τον μαθητή/μαθήτριά

1. Περιφέρεια που διεξάγεται η έρευνα:

1. Αττική
2. Στερεά Ελλάδα Πήγαινε στην ερώτηση 3
3. Νότιο Αιγαίο Πήγαινε στην ερώτηση 4
4. Πελοπόννησος Πήγαινε στην ερώτηση 5
5. Κρήτη Πήγαινε στην ερώτηση 6
6. Βόρειο Αιγαίο Πήγαινε στην ερώτηση 7
7. Ιόνια Νησιά Πήγαινε στην ερώτηση 8
8. Θεσσαλία Πήγαινε στην ερώτηση 9
9. Ήπειρος Πήγαινε στην ερώτηση 10
10. Δυτική Ελλάδα Πήγαινε στην ερώτηση 11

2. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Βορείου Τομέα
2. Δυτικού Τομέα
3. Κεντρικού Τομέα
4. Νοτίου Τομέα
5. Πειραιώς
6. Νήσων
7. Ανατολικής Αττικής
8. Δυτικής Αττικής

3. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Βοιωτίας
2. Εύβοιας
3. Ευρυτανίας
4. Φθιώτιδας
5. Φωκίδας

4. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Άνδρου
2. Θήρας
3. Καλύμνου
4. Καρπάθου
5. Κω
6. Κέα-Κύθνου
7. Μήλου
8. Μυκόνου
9. Νάξου
10. Πάρου
11. Ρόδου
12. Σύρου
13. Τήνου

5. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Αργολίδος
2. Αρκαδίας
3. Κορινθίας
4. Λακωνίας
5. Μεσσηνίας

6. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Ηρακλείου
2. Λασιθίου
3. Ρεθύμνης
4. Χανίων

7. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Ικαρίας
2. Λέσβου
3. Λήμνου
4. Σάμου
5. Χίου

8. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Ζακύνθου
2. Ιθάκης
3. Κέρκυρας
4. Κεφαλληνίας
5. Λευκάδας

9. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Καρδίτσας
2. Λάρισας
3. Μαγνησίας
4. Σποράδων
5. Τρικάλων

10. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Άρτας
2. Θεσπρωτίας
3. Ιωαννίνων
4. Πρέβεζας

11. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα:

1. Αιτωλοακαρνανίας
2. Αχαΐας
3. Ηλείας

12. Σχολείο που διεξάγεται η έρευνα: .....

13. Φύλο

1. Αγόρι
2. Κορίτσι

14. Πόσο χρονών είσαι; .....

15. Έχεις πάει στο Νηπιαγωγείο;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

16. Σε ποια τάξη του Δημοτικού πηγαίνεις;

1. Α' Δημοτικού
2. Β' Δημοτικού
3. Γ' Δημοτικού
4. Δ' Δημοτικού
5. Ε' Δημοτικού
6. Στ' Δημοτικού
7. ΔΓ/ΔΑ

17. Στο σχολείο σου πηγαίνεις;

1. Κάθε μέρα, χωρίς να κάνεις απουσίες
2. Τις περισσότερες ημέρες της εβδομάδας, αλλά όχι όλες
3. Μερικές φορές λείπεις πάνω από μία εβδομάδα
4. Μερικές φορές λείπεις πάνω από μήνα
5. Άλλο. Τι; .....
6. ΔΓ/ΔΑ

18. Δυσκολεύεσαι στα μαθήματα του σχολείου σου;

1. Ναι
2. Όχι Πήγαινε στην ερώτηση 20
3. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 20

19. Για ποιον ή για ποιους λόγους δυσκολεύεσαι με τα μαθήματα του σχολείου σου; (Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή, αφήνεις τον μαθητή να απαντήσει ελεύθερα. Αν δυσκολεύεται, διαβάζεις μία – μία τις επιλογές και συμπληρώνεις αυτό που αντιπροσωπεύει καλύτερα το μαθητή)

1. Με δυσκολεύουν τα ελληνικά
2. Η γλώσσα των βιβλίων είναι δύσκολη
3. Όταν έχω απορίες, ντρέπομαι να ρωτήσω το δάσκαλό μου
4. Νιώθω ότι δεν μπορώ να μιλήσω (εκφραστώ) αρκετά καλά στα ελληνικά
5. Ο δάσκαλος δεν εξηγεί καλά το μάθημα
6. Δε διαβάζω όσο χρειάζεται
7. Άλλος λόγος. Ποιος;.....
8. ΔΑ

20. Την περίοδο 2010-2014, έχεις παρακολουθήσει μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» και, αν ναι, τι από τα παρακάτω; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Φροντιστηριακό Τμήμα, ενισχυτικής διδασκαλίας, μετά το σχολείο

2. Θερινό τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας
3. Υποστήριξη, με παράλληλη διδασκαλία στην τάξη του σχολείου
4. Τμήμα ένταξης
5. Άλλο τι;.....
6. Όχι, δεν έχω παρακολουθήσει ποτέ **☒ Πήγαινε στην ερώτηση 27**
7. ΔΓ/ΔΑ **☒ Πήγαινε στην ερώτηση 27**

21. Ποια ή ποιες χρονιές παρακολούθησες μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας;

1. 2010-2011
2. 2011-2012
3. 2012-2013
4. 2013-2014
5. ΔΓ/ΔΑ

22. Θα ήθελα τώρα να μου πεις, πόσο σου άρεσαν:

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας γενικά;					
Τα βιβλία που χρησιμοποιούσατε;					
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιούσατε;					
Οι δάσκαλοι που είχατε;					
Ο τρόπος που σας δίδασκαν τα μαθήματα;					
Οι δραστηριότητες που κάνατε;					

23. Πόσο σε βοήθησαν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας:

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Να μιλάς καλύτερα την ελληνική γλώσσα;					
Να καταλαβαίνεις καλύτερα την ελληνική γλώσσα;					
Να γράφεις καλύτερα την ελληνική γλώσσα;					
Να παρακολουθείς καλύτερα τα μαθήματα της τάξης σου;					
Να καταλαβαίνεις τον δάσκαλό σου στο σχολείο καλύτερα;					
Να γίνεις καλύτερος μαθητής;					
Να κάνεις περισσότερους φίλους;					
Να αγαπήσεις περισσότερο το σχολείο;					

24. Τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας τα παρακολουθούσες:

1. Πάντα;
2. Τις περισσότερες φορές;
3. Λιγότερο συχνά;
4. Σπάνια;
5. Τα παρακολούθησα για λίγο, αλλά σταμάτησα οριστικά να πηγαίνω **☒ Πήγαινε στην ερώτηση 26**
6. ΔΓ/ΔΑ

- 25. Ήταν εύκολο για εσένα να παρακολουθήσεις τα μαθήματα στις ώρες και τις ημέρες που γινόταν;**
1. Ναι, πάντα
  2. Ναι τις περισσότερες φορές
  3. Μερικές φορές δυσκολευόμουν
  4. Πολλές φορές δυσκολευόμουν
  5. ΔΓ/ΔΑ
- 26. Υπήρχε κάτι που σε δυσκόλεψε ή δε σου άρεσε στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και, αν ναι, τι είναι αυτό; (Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή, αφήνεις τα παιδιά να απαντήσουν αυθόρμητα. Αν δυσκολεύονται να απαντήσουν τότε διαβάζουμε τις επιλογές)**
1. Δε με δυσκόλεψε κάτι
  2. Δε με εξυπηρετούσε το ωράριο που γίνονταν τα μαθήματα
  3. Ένωθα κούραση στο μάθημα εξαιτίας των πολλών ωρών παραμονής στο σχολείο
  4. Ο χώρος που γίνονταν τα μαθήματα είναι μακριά από το σπίτι μου και δεν μπορούσα να μετακινούμαι εύκολα
  5. Δε με εξυπηρετούσαν οι ημέρες που γίνονταν τα μαθήματα
  6. Δεν καταλάβαινα καλά την ελληνική γλώσσα
  7. Δεν καταλάβαινα το μάθημα (πλην της ελληνικής γλώσσας)
  8. Είχα καλύτερο επίπεδο γνώσεων από τους συμμαθητές μου και το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχε να μου προσφέρει πολλά
  9. Οι συμμαθητές μου με πείραζαν και με ενοχλούσαν
  10. Τα μαθήματα που γίνονταν στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχαν σχέση (συνδέονταν) με τα μαθήματα του κανονικού σχολείου
  11. Άλλο. Τι;.....
  12. ΔΓ/ΔΑ
- 27. Έχεις συμμετάσχει σε Εργαστήριο Δημιουργικής Απασχόλησης και, αν ναι, ποια ή ποιες από τις δραστηριότητες που κάνατε σου άρεσε περισσότερο; (έως 2 επιλογές)**
1. Μαθήματα Η/Υ
  2. Μαθήματα εικαστικών / Ζωγραφική
  3. Μαθήματα μουσικής / Μουσικά παιχνίδια
  4. Κατασκευές αντικειμένων
  5. Προβολή video-εκπαιδευτικού υλικού
  6. Εκμάθηση τραγουδιών
  7. Παιδαγωγικά παιχνίδια
  8. Θεατρικό παιχνίδι
  9. Όχι, δε συμμετείχα ποτέ
  10. Άλλη δραστηριότητα. Ποια ;.....
  11. ΔΓ/ΔΑ
- 28. Πόσο χρήσιμα / σημαντικά για την εκπαίδευση των παιδιών Ρομά θεωρείς τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας;**
1. Πολύ
  2. Αρκετά
  3. Λίγο
  4. Καθόλου
  5. ΔΓ/ΔΑ

29. Θα ήθελες να συνεχίσεις στο Γυμνάσιο;

1. Ναι **Πήγαινε στην ερώτηση 31**
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ **Πήγαινε στην ερώτηση 31**

30. Για ποιο λόγο δε θέλεις να συνεχίσεις στο Γυμνάσιο; (Πολλαπλή επιλογή- Ερευνητή, αφήνεις το μαθητή να απαντήσει αυθόρμητα και, αν δεν μπορεί, τότε βοηθάς διαβάζοντας τις επιλογές των απαντήσεων)

1. Τα μαθήματα είναι δύσκολα
2. Προτιμώ να δουλέψω και να κερδίζω χρήματα
3. Το Γυμνάσιο δε θα μου προσφέρει τίποτα
4. Άλλος λόγος (γράψε ποιος): .....

31. Θα ήθελες τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας να συνεχιστούν και τα επόμενα χρόνια;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

32. Έχεις να μας πεις κάτι που θέλεις να γίνει στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας ή στα Εργαστήρια Δημιουργικής απασχόλησης;

.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σου

Παρατηρήσεις ερευνητή

Ερευνητή, μετά τη συνέντευξη αξιολόγησε τα παρακάτω σχετικά με το μαθητή από τον οποίο πήρες τη συνέντευξη

A. Βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας και των ερωτήσεων που του έθετες

1. Πολύ καλός
2. Αρκετά καλός
3. Λίγο καλός
4. Καθόλου καλός

B. Πόσο εύκολα μπορούσε να εκφραστεί στην ελληνική γλώσσα και να σου δώσει τις απαντήσεις;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

C. Πόσο άνετος/η ήταν ο μαθητής/τρια με την παρουσία σου;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

D. Γράψε όποια πρόσθετη παρατήρηση έχεις, σχετική με τη συνέντευξη :

.....

Ημ/νία διεξαγωγής : .....

Όνοματεπώνυμο ερευνητή .....

Υπογραφή ερευνητή

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Παρακαλείσαι να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις που αφορούν το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΚΕΔΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι απαντήσεις σου είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για την αξιολόγηση του Προγράμματος και είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές.

Ερευνητή : τις ερωτήσεις 1 έως και 13 τις συμπληρώνεις εσύ. Δεν ρωτάς τον μαθητή/μαθήτριά

1. Περιφέρεια που διεξάγεται η έρευνα:

1. Αττική
2. Στερεά Ελλάδα Πήγαινε στην ερώτηση 3
3. Νότιο Αιγαίο Πήγαινε στην ερώτηση 4
4. Πελοπόννησος Πήγαινε στην ερώτηση 5
5. Κρήτη Πήγαινε στην ερώτηση 6
6. Βόρειο Αιγαίο Πήγαινε στην ερώτηση 7
7. Ιόνια Νησιά Πήγαινε στην ερώτηση 8
8. Θεσσαλία Πήγαινε στην ερώτηση 9
9. Ήπειρος Πήγαινε στην ερώτηση 10
10. Δυτική Ελλάδα Πήγαινε στην ερώτηση 11

2. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Βορείου Τομέα
2. Δυτικού Τομέα
3. Κεντρικού Τομέα
4. Νοτίου Τομέα
5. Πειραιώς
6. Νήσων
7. Ανατολικής Αττικής
8. Δυτικής Αττικής

3. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Βοιωτίας
2. Εύβοιας
3. Ευρυτανίας
4. Φθιώτιδας
5. Φωκίδας

4. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Άνδρου
2. Θήρας
3. Καλύμνου
4. Καρπάθου
5. Κω
6. Κέας-Κύθνου
7. Μήλου
8. Μυκόνου
9. Νάξου
10. Πάρου
11. Ρόδου
12. Σύρου
13. Τήνου

5. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Αργολίδος
2. Αρκαδίας
3. Κορινθίας
4. Λακωνίας
5. Μεσσηνίας

6. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Ηρακλείου
2. Λασιθίου
3. Ρεθύμνης
4. Χανίων

7. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Ικαρίας
2. Λέσβου
3. Λήμνου
4. Σάμου
5. Χίου

8. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Ζακύνθου
2. Ιθάκης
3. Κέρκυρας
4. Κεφαλληνίας
5. Λευκάδας

9. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Καρδίτσας
2. Λάρισας
3. Μαγνησίας
4. Σποράδων
5. Τρικάλων

10. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Άρτας
2. Θεσπρωτίας
3. Ιωαννίνων
4. Πρέβεζας

11. Περιφερειακή Ενότητα που διεξάγεται η έρευνα:

1. Αιτωλοακαρνανίας
2. Αχαΐας
3. Ηλείας

12. Σχολείο που διεξάγεται η έρευνα: .....

13. Φύλο

1. Αγόρι
2. Κορίτσι

14. Πόσο χρονών είσαι; .....

15. Σε ποια τάξη πηγαίνεις;

1. Α' Γυμνασίου
2. Β' Γυμνασίου
3. Γ' Γυμνασίου
4. Α' Λυκείου
5. Β' Λυκείου
6. Γ' Λυκείου
7. ΔΓ/ΔΑ

16. Στο σχολείο σου πηγαίνεις;

1. Κάθε μέρα, χωρίς να κάνεις απουσίες
2. Τις περισσότερες ημέρες της εβδομάδας, αλλά όχι όλες
3. Μερικές φορές λείπεις πάνω από μία εβδομάδα
4. Μερικές φορές λείπεις πάνω από μήνα
5. Άλλο. Τι; .....
6. ΔΓ/ΔΑ

17. Δυσκολεύεσαι στα μαθήματα του σχολείου σου;

1. Ναι
2. Όχι Πήγαινε στην ερώτηση 19
3. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 19

18. Για ποιον ή για ποιους λόγους δυσκολεύεσαι με τα μαθήματα του σχολείου σου; (Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή, αφήνεις τον μαθητή να απαντήσει ελεύθερα. Αν δυσκολεύεται, διαβάζεις μία – μία τις επιλογές και συμπληρώνεις αυτό που αντιπροσωπεύει καλύτερα το μαθητή)

1. Με δυσκολεύουν τα ελληνικά
2. Η γλώσσα των βιβλίων είναι δύσκολη
3. Όταν έχω απορίες, ντρέπομαι να ρωτήσω το δάσκαλό μου
4. Νιώθω ότι δεν μπορώ να μιλήσω (εκφραστώ) αρκετά καλά στα ελληνικά
5. Ο δάσκαλος δεν εξηγεί καλά το μάθημα
6. Δε διαβάζω όσο χρειάζεται
7. Άλλος λόγος. Ποιος;.....
9. ΔΓ/ΔΑ

19. Την περίοδο 2010-2014, έχεις παρακολουθήσει μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» και, αν ναι, τι από τα παρακάτω; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Φροντιστηριακό Τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας, μετά το σχολείο
2. Θερινό τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας
3. Υποστήριξη, με παράλληλη διδασκαλία στην τάξη του σχολείου
4. Τμήμα ένταξης
5. Άλλο. Τι; .....
6. Όχι, δεν έχω παρακολουθήσει ποτέ Πήγαινε στην ερώτηση 27
7. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 27

20. Ποια ή ποιες χρονιές παρακολούθησες μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας;

1. 2010-2011
2. 2011-2012
3. 2012-2013
4. 2013-2014
5. ΔΓ/ΔΑ

21. Θα ήθελα να μου πεις:

	Πάρα πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5
Πόσο εύκολο ήταν για εσένα να παρακολουθήσεις τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας σε σχέση με το επίπεδο των γνώσεών σου;					
Πόσο σου άρεσαν τα βιβλία που χρησιμοποίησατε;					
Πόσο σου άρεσε το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποίησατε;					
Πόσο σου άρεσε ο καθηγητής/τρια που δίδασκε το μάθημα;					
Πόσο σου άρεσε ο τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος;					
Πόσο σε βοήθησε στο να καλύψεις τις ελλείψεις σου σε γνώσεις γύρω από την ελληνική γλώσσα;					
Πόσο σε βοήθησε στο να καλύψεις τις ελλείψεις σου στα μαθήματα του σχολείου;					
Πόσο σε βοήθησε να παρακολουθείς καλύτερα τα μαθήματα της τάξης σου;					
Πόσο σε βοήθησε να βελτιώσεις τη βαθμολογία σου στο σχολείο;					
Πόσο σε βοήθησαν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας στη μετάβασή σου σε επόμενη τάξη του σχολείου;					
Αν σε βοήθησαν τα μαθήματα αυτά, να αγαπήσεις περισσότερο το σχολείο;					
Αν η διάρκεια που διδάχθηκαν τα μαθήματα ήταν επαρκής / ικανοποιητική για εσένα, ώστε να καλύψεις τις ανάγκες σου σε γνώσεις;					

22. Τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας τα παρακολουθούσες:

1. Πάντα;
2. Τις περισσότερες φορές;
3. Λιγότερο συχνά;
4. Σπάνια;
5. Για λίγο, αλλά μετά τα σταμάτησα οριστικά ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 24**
6. ΔΓ/ΔΑ

23. Ήταν εύκολο για εσένα να παρακολουθήσεις τα μαθήματα στις ώρες και τις ημέρες που γινόταν;

1. Ναι, πάντα

2. Ναι, τις περισσότερες φορές
3. Μερικές φορές δυσκολευόμουν
4. Πολλές φορές δυσκολευόμουν
5. ΔΓ/ΔΑ

24. Υπήρχε κάτι που σεuskόλεψε ή δεν σου άρεσε στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και, αν ναι, τι είναι αυτό; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Δε με εξυπηρετούσε το ωράριο που γίνονταν τα μαθήματα
2. Ένωθα κούραση στο μάθημα εξαιτίας των πολλών ωρών στο σχολείο
3. Ο χώρος που γίνονταν τα μαθήματα είναι μακριά από το σπίτι μου και δεν μπορούσα να μετακινούμαι εύκολα
4. Δε με εξυπηρετούσαν οι ημέρες που γίνονταν τα μαθήματα
5. Δεν καταλάβαινα καλά την ελληνική γλώσσα
6. Δεν καταλάβαινα το μάθημα (πλην της ελληνικής γλώσσας)
7. Είχα καλύτερο επίπεδο γνώσεων από τους συμμαθητές μου και το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχε να μου προσφέρει πολλά
8. Οι συμμαθητές μου με πείραζαν και με ενοχλούσαν
9. Τα μαθήματα που γίνονταν στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχαν σχέση (συνδέονταν) με τα μαθήματα του κανονικού σχολείου
10. Έπρεπε να συνοδεύω τους γονείς μου στις δουλειές τους και δεν μπορούσα να τα παρακολουθήσω πάντα
11. Άλλο. Τι;.....
12. ΔΓ/ΔΑ

25. Τι σου άρεσε περισσότερο στα μαθήματα της βοηθητικής ή ενισχυτικής διδασκαλίας;

.....

26. Οι γονείς σου σε παρότρυναν να παρακολουθήσεις μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

27. Έχεις συμμετάσχει σε Εργαστήριο Δημιουργικής Απασχόλησης; (έως 2 επιλογές)

1. Ναι, όταν ήμουν στο Δημοτικό
2. Ναι, τώρα που πηγαίνω Γυμνάσιο / Λύκειο
3. Όχι, δε συμμετείχα ποτέ **☒ Πήγαινε στην ερώτηση 29**
4. ΔΓ/ΔΑ **☒ Πήγαινε στην ερώτηση 29**

28. Ποια ή ποιες από τις δραστηριότητες που κάνατε σου άρεσε περισσότερο; (έως 3 επιλογές)

1. Μαθήματα Η/Υ
2. Μαθήματα εικαστικών / Ζωγραφική
3. Μαθήματα μουσικής / Μουσικά παιχνίδια
4. Κατασκευές αντικειμένων
5. Προβολή video-εκπαιδευτικού υλικού
6. Εκμάθηση τραγουδιών
7. Παιδαγωγικά παιχνίδια
8. Θεατρικό παιχνίδι
9. Άλλη δραστηριότητα. Ποια;.....
10. ΔΓ/ΔΑ

29. Θα ήθελες να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε κάποιο ανώτατο ίδρυμα (Πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ);

1. Ναι **Πήγαινε στην ερώτηση 31**
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ **Πήγαινε στην ερώτηση 31**

30. Για ποιο λόγο δε θέλεις να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε κάποιο ανώτατο ίδρυμα; (Πολλαπλή επιλογή- Ερευνητή, αφήνεις το μαθητή να απαντήσει αυθόρμητα και, αν δεν μπορεί, τότε βοηθάς διαβάζοντας τις επιλογές των απαντήσεων)

1. Τα μαθήματα είναι δύσκολα
2. Προτιμώ να δουλέψω και να κερδίζω χρήματα
3. Οι σπουδές δε θα μου προσφέρουν τίποτα
4. Άλλος λόγος (γράψε ποιός): .....
5. ΔΓ/ΔΑ

31. Ποια γλώσσα μιλάτε στο σπίτι;

1. Ρομανί
2. Ελληνικά
3. ΔΓ/ΔΑ

32. Οι γονείς σου:

	Ναι, και οι δύο 1	Μόνο ο πατέρας μου 2	Μόνο η μητέρα μου 3	Όχι, κανένας 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Μιλάνε την ελληνική γλώσσα;					
Διαβάζουν την ελληνική γλώσσα;					
Γράφουν στην ελληνική γλώσσα;					

33. Πόσο χρήσιμα / σημαντικά για την εκπαίδευση των παιδιών Ρομά θεωρείς τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου
5. ΔΓ/ΔΑ

34. Θα ήθελες τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας να συνεχιστούν και τα επόμενα χρόνια;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

35. Έχεις να μας πεις /προτείνεις κάτι που θέλεις να γίνει για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος εκπαίδευση των παιδιών Ρομά;

.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σου

Παρατηρήσεις ερευνητή

Ερευνητή, μετά τη συνέντευξη αξιολόγησε τα παρακάτω σχετικά με το μαθητή από τον οποίο πήρες τη συνέντευξη

A. Βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας και των ερωτήσεων που του έθετες

1. Πολύ καλός
2. Αρκετά καλός
3. Λίγο καλός
4. Καθόλου καλός

B. Πόσο εύκολα μπορούσε να εκφραστεί στην ελληνική γλώσσα και να σου δώσει τις απαντήσεις;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

C. Πόσο άνετος/η ήταν ο μαθητής/τρια με την παρουσία σου;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

D. Γράψε όποια πρόσθετη παρατήρηση έχεις, σχετική με τη συνέντευξη :

.....

Ημ/νία διεξαγωγής : .....

Όνοματεπώνυμο ερευνητή .....

Υπογραφή ερευνητή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ημι-ποιοτικής έρευνας σε Διευθυντές των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Αξιότιμε/η Διευθυντά/τρια ,

Στο πλαίσιο του έργου «Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση, διενεργείται αξιολόγηση των Πράξεων «**Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά**», που υλοποιήθηκαν από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (ΚΕΔΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η αξιολόγηση διεξάγεται από την εταιρεία CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ, η οποία δε συνδέεται/σχετίζεται με τον Φορέα Υλοποίησης της υπό αξιολόγηση Πράξης.

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των εν λόγω Πράξεων, όπως είναι η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για το βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η αξιολόγηση θα διεξαχθεί μέσω διαδικτυακής (online) έρευνας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με θέμα «**ΕΡΕΥΝΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ» ΜΕ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟ ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ**».

Η συμβολή σας στη διεξαγόμενη έρευνα είναι πολύτιμη και θα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των αξιολογικών στόχων που παρατέθηκαν παραπάνω, γι' αυτό και θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή σας.

Για να συμμετάσχετε στην έρευνα, απλώς μεταβείτε, στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://surveys.cmtprooptiki.gr/CPYEvRg> πατώντας με το ποντίκι σας πάνω σε αυτόν.

Η έρευνα είναι εθελοντική και οι απαντήσεις ανώνυμες. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας.

Η διαδικτυακή έρευνα θα ολοκληρωθεί στις 20/10/2014.

Συνημμένα στο e-mail σας, θα βρείτε οδηγίες συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, ενώ για οποιαδήποτε πληροφορία ή ερώτημα μπορείτε να επικοινωνήσετε στο τηλ. **+30 210 7233933** ή στο e-mail consulting@cmtprooptiki.gr (κα .....)

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων θερμά για τη συμμετοχή σας.

1. Επιλέξτε την Περιφέρεια που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε:

1. Αττική
2. Στερεά Ελλάδα Πήγαινε στην ερώτηση 3
3. Νότιο Αιγαίο Πήγαινε στην ερώτηση 4
4. Πελοπόννησος Πήγαινε στην ερώτηση 5
5. Κρήτη Πήγαινε στην ερώτηση 6
6. Βόρειο Αιγαίο Πήγαινε στην ερώτηση 7
7. Ιόνια Νησιά Πήγαινε στην ερώτηση 8
8. Θεσσαλία Πήγαινε στην ερώτηση 9
9. Ήπειρος Πήγαινε στην ερώτηση 10
10. Δυτική Ελλάδα Πήγαινε στην ερώτηση 11

2. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Βορείου Τομέα
2. Δυτικού Τομέα
3. Κεντρικού Τομέα
4. Νοτίου Τομέα
5. Πειραιώς
6. Νήσων
7. Ανατολικής Αττικής
8. Δυτικής Αττικής

3. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Βοιωτίας
2. Εύβοιας
3. Ευρυτανίας
4. Φθιώτιδας
5. Φωκίδας

4. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12

1. Άνδρου
2. Θήρας
3. Καλύμνου
4. Καρπάθου
5. Κω
6. Κέα-Κύθνου
7. Μήλου
8. Μυκόνου
9. Νάξου
10. Πάρου
11. Ρόδου
12. Σύρου
13. Τήνου

5. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12
1. Αργολίδος
  2. Αρκαδίας
  3. Κορινθίας
  4. Λακωνίας
  5. Μεσσηνίας
6. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12
1. Ηρακλείου
  2. Λασιθίου
  3. Ρεθύμνης
  4. Χανίων
7. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12
1. Ικαρίας
  2. Λέσβου
  3. Λήμνου
  4. Σάμου
  5. Χίου
8. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12
1. Ζακύνθου
  2. Ιθάκης
  3. Κέρκυρας
  4. Κεφαλληνίας
  5. Λευκάδας
9. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12
1. Καρδίτσας
  2. Λάρισας
  3. Μαγνησίας
  4. Σποράδων
  5. Τρικάλων
10. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 12
1. Άρτας
  2. Θεσπρωτίας
  3. Ιωαννίνων
  4. Πρέβεζας
11. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε::
1. Αιτωλοακαρνανίας
  2. Αχαΐας
  3. Ηλείας

12. Επιλέξτε το Φύλο σας

1. Άνδρας
2. Γυναίκα
3. ΔΓ/ΔΑ

13. Είστε Διευθυντής/ντρια;

1. Νηπιαγωγείου
2. Δημοτικού Σχολείου
3. Γυμνασίου
4. Λυκείου
5. ΔΓ/ΔΑ

14. Σημειώστε τον τύπο του σχολείου σας (π.χ. Ολοήμερο Δημοτικό, Γενικό Γυμνάσιο, Επαγγελματικό Λύκειο, Διαπολιτισμικό, κ.λπ.) .....

15. Τι ποσοστό των μαθητών του σχολείου σας είναι Ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης; .....

16. Κατά την άποψή σας, ποιες είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες προσαρμογής στο εκπαιδευτικό σύστημα των παιδιών Ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης ; (έως 3 επιλογές)

1. Η ελλιπής γνώση της ελληνικής γλώσσας
2. Ο διαφορετικός τρόπος ζωής τους
3. Η αδυναμία προσαρμογής των παιδιών αυτών στο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων
4. Η λαθεμένη στάση κάποιων εκπαιδευτικών
5. Η στάση των γονέων και των παιδιών (μη ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης)
6. Το εκπαιδευτικό υλικό
7. Η μη ένταξη των παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή
8. Η γενικότερη απαξίωση που υπάρχει σχετικά με την κοινωνική και πολιτισμική τους ταυτότητα από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο
9. Η απουσία σχετικής εκπαιδευτικής κουλτούρας στους γονείς των παιδιών Ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης
10. Η συχνή μετακίνηση των γονέων τους για λόγους αναζήτησης εργασίας
11. Η ασυνέχεια και η αποσπασματικότητα δράσεων που αφορούν στην ένταξη των Ρομά στο εκπαιδευτικό σύστημα
12. Άλλο. Τι ; .....
13. ΔΓ/ΔΑ

17. Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου στις τάξεις που συμμετέχουν μαθητές Ρομά; (έως 3 επιλογές)

1. Το διαφορετικό γνωσιακό επίπεδο της ελληνικής γλώσσας
2. Η ανομοιογένεια του μορφωτικού επιπέδου των παιδιών
3. Τα παιδιά Ρομά είναι ανέμελα και ατίθασα με αποτέλεσμα να παρακωλύουν το μάθημα
4. Ο κοινωνικός ρατσισμός μεταξύ παιδιών
5. Ο κοινωνικός ρατσισμός που προέρχεται από τους γονείς των άλλων παιδιών
6. Η ελλιπής ευελιξία στις διδακτικές προσεγγίσεις που επιβάλλονται από το πρόγραμμα σπουδών
7. Η ελλιπής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω σε διδακτικές πρακτικές που βοηθούν το έργο τους

8. Η ελλιπής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω σε τρόπους διαχείρισης συμπεριφορών στη σχολική τάξη
9. Άλλο. Τι; .....
10. ΔΓ/ΔΑ

18. Το Σχολείο, το οποίο διευθύνετε, είναι μία από τις σχολικές μονάδες, στις οποίες έγιναν παρεμβάσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά». Κατ' αρχάς θα θέλαμε να μας πείτε ποια ή ποιες από τις παρακάτω δράσεις παρέμβασης, έχουν γίνει στο σχολείο σας; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή
2. Δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας των παιδιών Ρομά, μέσω φροντιστηριακών τμημάτων
3. Δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας των παιδιών Ρομά, μέσω τάξεων υποδοχής
4. Δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας των παιδιών Ρομά, μέσω θερινών τμημάτων
5. Δράσεις συνεργατικής διδασκαλίας με τη συμμετοχή στελεχών του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στην τάξη
6. Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης
7. Μεταφορά των παιδιών Ρομά από και προς το σχολείο
8. Ενδοσχολικές επιμορφώσεις ή σεμινάρια επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών του σχολείου
9. Εξ αποστάσεως / τηλεεκπαιδύσεις των εκπαιδευτικών του σχολείου
10. Ψυχοκοινωνική στήριξη από σχολικούς ψυχολόγους του προγράμματος, σε γονείς Ρομά, μαθητές Ρομά και εκπαιδευτικούς του σχολείου
11. Δράσεις σύνδεσης του σχολείου σας με τους οικισμούς και τις οικογένειες Ρομά, καθώς και με την τοπική κοινωνία
12. Δράσεις δικτύωσης του σχολείου σας
13. Άλλη δράση. Ποια; .....

19. Θεωρείτε ότι οι παρεμβάσεις αυτές συνέβαλαν στην άρση δυσκολιών προσαρμογής στο εκπαιδευτικό σύστημα των παιδιών Ρομάς πολιτισμικής προέλευσης και κατά συνέπεια στη μείωση του φαινομένου της σχολικής διαρροής;

1. Πάρα πολύ
2. Πολύ
3. Αρκετά
4. Λίγο
5. Καθόλου
6. ΔΓ/ΔΑ

20. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση:

.....
.....

21. Θεωρείτε ότι οι παρεμβάσεις αυτές συνέβαλαν στην άρση δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας;

1. Πάρα πολύ
2. Πολύ
3. Αρκετά
4. Λίγο
5. Καθόλου
6. ΔΓ/ΔΑ

22. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση:

23. Στις παρεμβάσεις αυτές που έγιναν στο σχολείο σας, οι γονείς και τυχόν εκπρόσωποι των οικισμών Ρομά που έγιναν αντίστοιχες παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης συμμετείχαν ενεργά και συνέβαλαν στην υλοποίησή τους;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

24. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση:

25. Στην περιοχή ευθύνης σας, από όσα γνωρίζετε ή από όσα έχετε ακούσει, μετά τις παρεμβάσεις του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»:

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5	6
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που εγγράφονται στο Νηπιαγωγείο;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που εγγράφονται στην Α΄ Δημοτικού;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που παρακολουθούν τις τάξεις του Δημοτικού;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που αποφοιτούν από το Δημοτικό;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που εγγράφονται στο Γυμνάσιο;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που παρακολουθούν τις τάξεις του Γυμνασίου;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που αποφοιτούν από το Γυμνάσιο;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που συνεχίζουν στο Λύκειο;						

26. Παρακαλώ, αιτιολογήστε τις απαντήσεις σας στην προηγούμενη ερώτηση:

27. Από την εμπειρία σας, το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά 2010-2013», πόσο συνέβαλε:

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5	6
Στην αποδοχή των παιδιών Ρομά από το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου σας;						
Στην αρμονική συνύπαρξη των παιδιών ρόμικης και μη πολιτισμικής προέλευσης						

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
στην τάξη και στην άρση φαινομένων κοινωνικού ρατσισμού;						
Στη διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών Ρομά από τους γονείς των άλλων παιδιών;						
Στη βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης από την τοπική αυτοδιοίκηση;						
Στην αρμονική ένταξη των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης στην τοπική αλλά και ευρύτερη κοινωνία;						
Στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης ;						
Στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τα παιδιά ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης;						
Στην υποστήριξη των οικογενειών Ρομά για να ενισχύσουν τη σχολική επίδοση των παιδιών τους;						
Στην ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των ρομά γονέων, προκειμένου με τη σειρά τους να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν την εγγραφή και την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο;						
Στην παροχή στους εκπαιδευτικούς εξειδικευμένης ενημέρωσης, γνώσεων και δεξιοτήτων που τους βοήθησαν στην καθημερινή διδακτική πράξη;						
Στην παροχή στους εκπαιδευτικούς εξειδικευμένης ενημέρωσης που τους βοήθησαν να κατανοήσουν και να διαχειριστούν καλύτερα τις συνθήκες μέσα στην τάξη;						

28. Από τις δράσεις που ανέπτυξε το πρόγραμμα "Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά" ποια ή ποιες θεωρείτε τις πιο πετυχημένες;. (Πολλαπλή επιλογή)

1. Ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή
2. Ενδοσχολικές παρεμβάσεις για τη σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης
3. Ενίσχυση της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
4. Επιμορφωτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών
5. Παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης
6. Σύνδεση σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας
7. Δικτύωση σχολείων
8. Άλλη δράση. Ποια; .....

9. Καμία
10. ΔΓ/ΔΑ

29. Από τις δράσεις που ανέπτυξε το πρόγραμμα "Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά" ποια ή ποιες θεωρείτε τις πιο αποτυχημένες;. (Πολλαπλή επιλογή)

1. Ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή
2. Ενδοσχολικές παρεμβάσεις για τη σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης
3. Ενίσχυση της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
4. Επιμορφωτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών
5. Παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης
6. Σύνδεση σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας
7. Δικτύωση σχολείων
8. Άλλη δράση. Ποια; .....
9. Καμία
10. ΔΓ/ΔΑ

30. Ποιες θεωρείτε τις βασικότερες αδυναμίες του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»; Παρακαλώ, αναφέρετε αδυναμίες που αφορούν τόσο στο σχεδιασμό και τη στοχοθεσία των δράσεων του Προγράμματος, όσο και αδυναμίες ή ελλείψεις που έχουν γίνει κατά την υλοποίηση των δράσεων αυτών.

.....
.....

31. Ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικότερα επιτεύγματα του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»;

.....
.....

32. Προσωπικά συμφωνείτε ότι θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα της πολιτείας και εφαρμογή εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης, για την εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες;

1. Ναι
2. Όχι ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 34
3. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 34

33. Ποιες πολιτικές θα πρέπει να εφαρμοστούν; Τι μέτρα; Ποιες στοχευμένες δράσεις; Τεκμηριώστε.

.....
.....

34. Θα θέλατε να συνεχιστεί το Πρόγραμμα «Εκπαίδευσης των παιδιών Ρομά» και στο μέλλον;

4. Ναι ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 36
5. Όχι
6. ΔΓ/ΔΑ

35. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση ..... ⇒ ΤΕΛΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

36. Έχετε κάποιες υποδείξεις / προτάσεις για τη μελλοντική εφαρμογή του Προγράμματος;
.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε ειδικό κοινό που εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα με το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Ερευνητή, εξήγησε για ακόμη μία φορά στο άτομο, από το οποίο πρόκειται να κάνεις τη συνέντευξη / συζήτηση τους σκοπούς της αξιολόγησης

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των Πράξεων «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκαν από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (ΚΕΔΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στο πλαίσιο αυτό, θα αξιολογηθούν η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Ερευνητή, τις δύο πρώτες ερωτήσεις τις συμπληρώνεις μόνος σου.

1. Στοιχεία γεωγραφικής περιοχής που διεξάγεται η έρευνα: Πόλη, Περιοχή
2. Ιδιότητα συνεντευξιζόμενου.....
3. Δημογραφικά στοιχεία συνεντευξιζόμενου (Φύλο, Ηλικία) .....

Ερευνητή, θέσε τις ερωτήσεις που ακολουθούν και ανάλογα εμβάθυνε με πρόσθετες ερωτήσεις αν ο συνομιλητής σου έχει κάποια ενδιαφέρουσα άποψη. Κάθε απάντηση που δίνεται πρέπει να αιτιολογείται. Ο παρών οδηγός συζήτησης είναι ενδεικτικός και όχι περιοριστικός των ερωτήσεων που πρέπει να τεθούν και του βάθους της πληροφορίας που θέλουμε να συλλέξουμε.

- Πόσος είναι ο πληθυσμός Ρομά στην περιοχή; Από αυτόν τον πληθυσμό, πόσα είναι τα παιδιά;
- Ποιο ή ποια είναι τα βασικά προβλήματα ή δυσκολίες που υπάρχουν και σχετίζονται με τη συμμετοχή των παιδιών Ρομά στο εκπαιδευτικό σύστημα (απουσία σχετικής κουλτούρας, φτώχεια, σχέσεις γονέων εκπαιδευτικών, μετακινήσεις γονέων, κ.λπ.); Γιατί παρουσιάζεται σχολική διαρροή; Τι κατά τη γνώμη σας πρέπει να γίνει;
- Ποια είναι τα βασικότερα προβλήματα ή δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά Ρομά στο σχολείο; (πχ. η ελλιπής γνώση της ελληνικής γλώσσας, η έλλειψη κουλτούρας για την αξία της παιδείας, η αδυναμία διαχείρισης των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών από το

- εκπαιδευτικό σύστημα, η απουσία κοινωνικής συνοχής μεταξύ των παιδιών Ρομά και των υπολοίπων παιδιών- κοινωνικός ρατσισμός; κ.λπ.)
- Ποια είναι η στάση γονέων και μαθητών απέναντι στους γονείς και τους μαθητές Ρομά; Ποιες είναι οι σχέσεις; Τι προβλήματα υπάρχουν; Τι κατά τη γνώμη σας πρέπει να γίνει;
  - Την περίοδο 2010 έως και σήμερα εφαρμόζεται το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά». Πόσο βοήθησε / βοηθάει
    - ο στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των Ρομά γονέων, προκειμένου να πεισθούν να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν την εγγραφή και την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο.
    - ο στην αύξηση των παιδιών Ρομά που εγγράφονται στο σχολείο (κυρίως στο Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό);
    - ο στην αύξηση του προσδοκώμενου χρόνου παραμονής στο σχολείο (μείωση της σχολικής διαρροής κυρίως στα πρώτα χρόνια φοίτησης, δηλαδή στο Δημοτικό).
    - ο στην αύξηση του αριθμού των παιδιών Ρομά που μεταβαίνουν από την Πρωτοβάθμια στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.
    - ο στην αύξηση του αριθμού των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης που ολοκληρώνουν την Υποχρεωτική Εκπαίδευση.
    - ο στην αναβάθμιση της εκπαίδευσής τους, με έμφαση στην καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας που θα βοηθήσει τη μελλοντική τους ένταξη στην εργασία με καλύτερους όρους;
    - ο στη διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών αυτών από το εκπαιδευτικό προσωπικό και όλους τους πολίτες της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας;
    - ο στην παροχή στους εκπαιδευτικούς αφενός ειδικών γνώσεων και αφετέρου κατάλληλου και καινοτόμου εκπαιδευτικού υλικού;
    - ο στη βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης από την διοίκηση της εκπαίδευσης, την τοπική αυτοδιοίκηση και τις τοπικές κοινωνίες.
  - Από τις δράσεις που ανέπτυξε το πρόγραμμα ποια ή ποιες θεωρείτε τις πιο πετυχημένες και ποιες λιγότερο;. Γιατί;
  - Πώς κρίνετε :
    - ο Τη δράση για την ενθάρρυνση της πρόσβασης των παιδιών Ρομά που βρίσκονται σε νηπιακή ηλικία στην προσχολική αγωγή; Πιστεύετε ότι, οι δράσεις ενθάρρυνσης των γονέων Ρομά για την συμμετοχή των παιδιών τους στο νηπιαγωγείο έχουν αποτελέσμα; Η συμβολή της δράσης σε διοικητικά θέματα όπως ζητήματα που σχετίζονταν με την

εγγραφή των παιδιών νηπιακής ηλικίας στα νηπιαγωγεία ή ο εμβολιασμός των μικρών μαθητών Ρομά βοηθάει;

- Τις ενδοσχολικές παρεμβάσεις για την σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης (π.χ. τάξεων Υποδοχής, Φροντιστηριακών Τμημάτων, θερινά τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, συνεργατική διδασκαλία, εργαστηρίων δημιουργικής απασχόλησης, μετακινήσεις παιδιών από και προς το σχολείο); Πόσο βοηθάνε τα παιδιά; Πόσο συμβάλλουν στον στόχο της πάταξης της σχολικής διαρροής. Γιατί; Ποια θεωρείτε ότι είναι η πιο πετυχημένη ενδοσχολική παρέμβαση;
  - Τις δράσεις ενίσχυσης της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας; Η εξοικείωση των γονέων με την αξία και το περιβάλλον του σχολείου θεωρείτε ότι βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας άλλης κουλτούρας στον πληθυσμό Ρομά, που θέλει τα παιδιά να εντάσσονται αρμονικά μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα;
  - Τις επιμορφώσεις σε εκπαιδευτικούς της σχολικής κοινότητας; Ενδυναμώνουν σε γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται, προκειμένου οι εκπαιδευτικοί με τη σειρά τους να ανταποκριθούν στις ειδικές μαθησιακές απαιτήσεις των παιδιών Ρομά, αλλά και στη διαχείριση συνθηκών μέσα στην τάξη;
  - Την παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης, από σχολικούς ψυχολόγους σε μέλη της σχολικής κοινότητας (μαθητών και γονέων Ρομά, εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων); Πιστεύετε ότι συμβάλλουν στη βελτίωση και υποστήριξη της σχολικής κοινότητας;
  - Τις δράσεις σύνδεσης σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας, με στόχο την άμεση επικοινωνία και συνεργασία με σχολικές μονάδες, όπου φοιτούν Ρομά, με τις οικογένειές τους και τους φορείς της τοπικής κοινωνίας. Πόσο συμβάλλουν αυτές στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, αλλά και στην καταπολέμηση φαινομένων κοινωνικού ρατσισμού;
  - Τις δράσεις δικτύωσης των σχολείων σχολείων, με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορικής;
- Πιστεύετε ότι έχουν γίνει κάποια λάθη ή παραλείψεις στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος; Ποια είναι αυτά; Γιατί το λέτε; Τι θα έπρεπε να είχε γίνει; Τι άλλο πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει;
  - Ποια πιστεύετε ότι ήταν τα βασικότερα επιτεύγματα του προγράμματος και ποιες οι αδυναμίες; Το πρόγραμμα πέτυχε τους βασικούς του στόχους;
  - Οι κοινότητες των Ρομά, πως αντιμετώπισαν συνολικά το πρόγραμμα; Συμμετείχαν ενεργά στην υλοποίησή του; Παρουσιάστηκαν προβλήματα; Ποια;

- Υπάρχουν καλές πρακτικές που παράχθηκαν μέσα από το πρόγραμμα; Ποιες;
- Πιστεύετε ότι η υλοποίηση του προγράμματος συμβάλλει θετικά και έχει επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία / προστιθέμενη αξία; Ποιες είναι αυτές.
- Πιστεύετε ότι δράσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως υλοποιούνται σήμερα, π.χ. ευαισθητοποίησης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των ομάδων στόχου, ενισχυτικής διδασκαλίας, κ.λπ. θα πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο σκέλος μιας εθνικής πολιτικής για την διαπολιτισμική εκπαίδευση;
- Προσωπικά συμφωνείτε ότι θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα της πολιτείας και εφαρμογή εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης, για την εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Αν ναι; Ποιες πολιτικές θα πρέπει να εφαρμοστούν; Τι μέτρα; Ποιες στοχευμένες δράσεις; Τεκμηριώστε.
- Θα θέλατε το πρόγραμμα να συνεχιστεί και στο μέλλον. Πώς κατά τη γνώμη σας θα πρέπει να υλοποιηθεί; Ποιος πρέπει να είναι ο βασικός στόχος; Έχετε να κάνετε κάποιες προτάσεις;

Ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή σας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε γονείς παιδιών που ωφελήθηκαν από το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου και Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Ερευνητή, εξήγησε για ακόμη μία φορά στο γονέα, από τον οποίο πρόκειται να κάνεις τη συνέντευξη / συζήτηση ότι αυτή γίνεται για την αξιολόγηση του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», που υλοποιήθηκαν από το ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ.

Τόνισε επίσης ότι η συζήτηση γίνεται ανώνυμα, δε θα δημοσιοποιηθούν πουθενά τα στοιχεία ταυτότητας του ερωτώμενου και επίσης οι απαντήσεις του θα χρησιμοποιηθούν με απόλυτη εχεμύθεια.

Ερευνητή, τις τρεις πρώτες ερωτήσεις τις συμπληρώνεις εσύ.

1. Πόλη:.....
2. Περιοχή: .....
3. Η περιοχή είναι :
  1. Αστική
  2. Ημιαστική
  3. Αγροτική
4. Ηλικία : .....
5. Αριθμός και ηλικία παιδιών:.....
6. Πού έχετε γεννηθεί; .....
7. Πού γεννήθηκαν τα παιδιά σας; .....
8. Πόσα χρόνια ζείτε σε αυτή την περιοχή; .....
9. Πού μάθατε να μιλάτε ελληνικά; Σας δυσκολεύουν τα ελληνικά; Πόσο καλά τα μιλάτε;
10. Χρησιμοποιείτε συχνά την ελληνική γλώσσα; Πού (καθημερινές συναλλαγές, στην αγορά, σε δημόσιους φορείς, κ.λπ.); Πόσο συχνά;
11. Μιλάτε ελληνικά με την οικογένεια σας / τα παιδιά σας; Πόσα μέλη της οικογένειας σας μιλάνε ελληνικά;
12. Σε ποια προγράμματα έχετε πάρει μέρος;
  1. Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων
  2. Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
  3. Σχολές Γονέων
13. Πόσο συχνά παρακολουθείτε το πρόγραμμα;

14. Τι δραστηριότητες/ μαθήματα παρακολουθείτε στο πρόγραμμα που συμμετάσχετε;
15. Ποια δραστηριότητα σας αρέσει πιο πολύ; Γιατί/ Με ποιον τρόπο σας βοηθάει να μάθετε να μιλάτε ελληνικά;
16. Πήρατε μέρος στις εξετάσεις για απολυτήριο δημοτικού/γυμνασίου; Επιτύχατε, αποκτήσατε απολυτήριο;
17. Εκτός από μαθήματα ελληνικών (γραμματική, λεξιλόγιο κ.λπ.) συμμετείχατε σε ομάδες ενημέρωσης; (π.χ. ενημέρωση για την οικογενειακή πρόληψη, οικονομικό προγραμματισμό, επαγγελματική κατάρτιση, όπως ραπτική/ κομμωτική/ δίπλωμα οδήγησης) Σε ποιες δράσεις συγκεκριμένα συμμετείχατε;
18. Αυτά τα μαθήματα σάς βοήθησαν/ διευκόλυναν στην καθημερινή σας ζωή; (για μετακινήσεις, αγορές και εύρεση εργασίας). Σας βοήθησαν να επικοινωνείτε και να συνεργάζεστε με ανθρώπους που δεν ανήκουν στην μειονότητα; Με ποιον τρόπο;
19. Εδώ που ζείτε ήρθαν άνθρωποι από το πρόγραμμα εκπαίδευσης Ρομά, να σας μιλήσουν; Τι σας είπαν; Θεωρείτε ότι αυτά που σας είπαν σας βοήθησαν; Πως;
20. Παρακολουθείτε τις σχολές γονέων; Τι δραστηριότητες κάνετε στην σχολή γονέων; Ποια σας αρέσει πιο πολύ;
21. Θα πρότεινες/παρότρυνες σε άλλα μέλη της μειονότητας να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα; Γιατί;
22. Τα παιδιά σας πάνε σχολείο; Σε ποιο σχολείο (μειονοτικό, δίγλωσσο, δημόσιο ελληνικό); Αν όχι γιατί;
  - a. Αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα στο σχολείο. Ποιο/ποια;
  - b. Παρακολουθούν μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας; Τα μαθήματα αυτά τους βοήθησαν :
    - i. να μιλάνε καλύτερα τα ελληνικά
    - ii. να γίνουν καλύτεροι μαθητές
    - iii. να κάνουν περισσότερους φίλους
    - iv. να αγαπήσουν το σχολείο
    - v. να έχουν καλύτερες σχέσεις με τα υπόλοιπα παιδιά
  - c. Τους αρέσουν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας; Είναι εύκολο να τα παρακολουθούν;
23. Πόσο συχνά πάνε τα παιδιά σας στο σχολείο; Για ποιους λόγους μπορεί να λείψουν ή να μην συνεχίσουν όλη την χρονιά; (π.χ. λόγω αγροτικής εργασίας, μετακινήσεων της οικογένειας)
24. Θέλετε να πάνε τα παιδιά σας να συνεχίσουν το σχολείο; Θέλετε τα παιδιά σας να σπουδάσουν; Τι θα θέλατε να γίνουν τα παιδιά σας όταν μεγαλώσουν;
  - a. Τι θα θέλατε να κάνει το πρόγραμμα για τα παιδιά σας;
25. Εσείς συμφωνείτε ότι τα παιδιά, ανεξάρτητα με το τι γλώσσα μιλάνε ή τι θεό πιστεύουν, είναι όλα ίσα και θα πρέπει να δίνονται οι ίδιες ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά να σπουδάζουν;

26. Θα ήθελα να μου πείτε ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα καλά του προγράμματος (Κέντρα Εκπαίδευση Ενηλίκων, Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Σχολές Γονέων) και ποια όχι; Έχετε κάνει εσείς προσωπικά κάποιες παρατηρήσεις στους ανθρώπους του προγράμματος για το τι θα έπρεπε να κάνουν ή για να διορθώσουν κάτι που κάνανε με λάθος τρόπο; Ποιες; Και τελικά σας έλαβαν υπόψη;
27. Τελικά, πιστεύετε ότι το πρόγραμμα είναι καλό/ ωφέλιμο για την μειονότητα;
28. Θέλετε να συνεχιστεί το πρόγραμμα και στο μέλλον;
29. Έχετε να προτείνετε κάτι που θα πρέπει να κάνει το πρόγραμμα στο μέλλον;
30. Τι θα ήθελες να αλλάξει στο πρόγραμμα; Ποιοι νομίζεις ότι θα πρέπει να είναι οι βασικοί του στόχοι;

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ε.1.3 Ερωτηματολόγια και οδηγοί συζήτησης ερευνών πεδίου των πληθυσμών Ρομά στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Στην παρούσα ενότητα επισυνάπτονται τα ερωτηματολόγια που αναπτύχθηκαν για την διεξαγωγή της ερευνητικής διαδικασίας της αξιολόγησης των Πράξεων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2010-2014. Με τη σειρά επισυνάπτονται τα εξής ερευνητικά εργαλεία:

1. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων και εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» την Περίοδο 2010-2014
2. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν σε δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» την Περίοδο 2010-2014
3. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν σε δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» την Περίοδο 2010-2014
4. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποιοτικής έρευνας σε Διευθυντές των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014
5. Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας πεδίου ομάδας στόχου: ΕΙΔΙΚΑ ΚΟΙΝΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014
6. Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε γονείς που συμμετείχαν σε δράσεις των Πράξεων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις προαναφερόμενες Περιφέρειες την Περίοδο 2010-2014. **Επειδή ο οδηγός συζήτησης για τη διεξαγωγή αυτής της έρευνας είναι ίδιος με τον οδηγό που παρουσιάστηκε παραπάνω για την αξιολόγηση αντίστοιχων δράσεων που υλοποιήθηκαν από το ΚΕΔΑ/ΕΚΠΑ, δεν επαναλαμβάνεται.**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους εκπαιδευτικούς συνεργάτες των Πράξεων και εκπαιδευτικούς των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» την
Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Αξιότιμε/η κύριε/κυρία,

Στο πλαίσιο του έργου «Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση, διενεργείται αξιολόγηση των Πράξεων του προγράμματος **«Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»**, που υλοποιήθηκαν από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Η αξιολόγηση διεξάγεται από την εταιρεία CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ, η οποία δε συνδέεται/σχετίζεται με τον Φορέα Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων.

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των εν λόγω Πράξεων, όπως είναι η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η αξιολόγηση θα διεξαχθεί μέσω διαδικτυακής (online) έρευνας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με θέμα: **«ΕΡΕΥΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ» ΜΕ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟ ΑΠΘ»**.

Η συμβολή σας στη διεξαγόμενη έρευνα είναι πολύτιμη και θα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των αξιολογικών στόχων που παρατέθηκαν παραπάνω, γι' αυτό και θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή σας.

Για να συμμετάσχετε στην έρευνα, απλώς μεταβείτε, στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<http://surveys.cmtprooptiki.gr/CPYEvRg> πατώντας με το ποντίκι σας πάνω σε αυτόν.

Η έρευνα είναι εθελοντική και οι απαντήσεις ανώνυμες. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας.

Η διαδικτυακή έρευνα θα ολοκληρωθεί στις 20/10/2014.

Συνημμένα στο e-mail σας, θα βρείτε οδηγίες συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, ενώ για οποιαδήποτε πληροφορία ή ερώτημα μπορείτε να επικοινωνήσετε στο τηλ. **+30 210 7233933** ή στο e-mail consulting@cmtprooptiki.gr (κα .....)

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων θερμά για τη συμμετοχή σας.

1. **Επιλέξτε την Περιφέρεια, στην οποία βρίσκεστε:**
  1. Κεντρικής Μακεδονίας
  2. Δυτικής Μακεδονίας **☑ Πήγαινε στην ερώτηση 3**
  3. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης **☑ Πήγαινε στην ερώτηση 4**

2. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: ☑ Πήγαινε στην ερώτηση 5**
  1. Ημαθίας
  2. Θεσσαλονίκης
  3. Κιλκίς
  4. Πέλλας
  5. Πιερίας
  6. Σερρών
  7. Χαλκιδικής

3. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: ☑ Πήγαινε στην ερώτηση 5**
  1. Γρεβενών
  2. Καστοριάς
  3. Κοζάνης
  4. Φλώρινας

4. **Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα, στην οποία βρίσκεστε: ☑ Πήγαινε στην ερώτηση 5**
  1. Δράμας
  2. Έβρου
  3. Θάσου
  4. Καβάλας
  5. Ξάνθης
  6. Ροδόπης

5. **Επιλέξτε το Φύλο σας**
  1. Άνδρας
  2. Γυναίκα
  3. ΔΓ/ΔΑ

6. **Ποια ήταν η σχέση σας με το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;**
  1. Ήμουν μόνιμος/η εκπαιδευτικός σχολικής μονάδας, στην οποία έγιναν παρεμβάσεις μέσω του Προγράμματος « Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»
  2. Ήμουν συνεργάτης εκπαιδευτικός του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας παιδιών Ρομά
  3. Ήμουν συνεργάτης εκπαιδευτικός του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στα Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης
  4. Ήμουν Διευθυντής Σχολικής μονάδας, στην οποία έγιναν παρεμβάσεις μέσω του Προγράμματος « Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά».
  5. Άλλο. Τι; .....
  6. ΔΓ/ΔΑ

7. **Έχετε συμμετάσχει σε επιμορφώσεις του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» την περίοδο 2010-2014;**
  1. Ναι **⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 9**
  2. Όχι

3. ΔΓ/ΔΑ

8. Για ποιο λόγο δεν συμμετείχατε στις επιμορφώσεις του Προγράμματος;

1. Είχα συμμετάσχει παλαιότερα (πριν το 2010) ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 16
2. Γιατί δεν προσκλήθηκα - δεν ενημερώθηκα ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 16
3. Γιατί δεν είχα μαθητές Ρομά ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 16
4. Γιατί δεν νομίζω ότι θα μου προσέφεραν κάτι περισσότερο σε αυτά που ήδη γνωρίζω ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 16
5. Γιατί αν και ενδιαφερόμουν, δεν μπορούσα να συμμετάσχω ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 16
6. Άλλος λόγος ποιος; ..... ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 16
7. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 16

9. Ποιο ή ποια από τα παρακάτω επιμορφωτικά θέματα έχετε παρακολουθήσει; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Προκαταλήψεις και στερεότυπα στη διαδικασία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης-βιωματικές ασκήσεις και ενταξιακή εκπαίδευση
2. Κοινωνικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά της ομάδας στόχου
3. Στερεότυπα, διακρίσεις και κοινωνικός αποκλεισμός
4. Βιωματική μάθηση
5. Διαφοροποίηση του αναλυτικού προγράμματος
6. Διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, σχέδια εργασίας, έρευνα-δράση
7. Η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
8. Άλλο θέμα. Ποιο; .....
9. Εξ αποστάσεως επιμόρφωση, με θέμα τη «Γεωγραφία και μελέτη Περιβάλλοντος»
10. Εξ αποστάσεως επιμόρφωση, με θέμα τη «Γλώσσα»
11. Εξ αποστάσεως επιμόρφωση, με θέμα τα «Μαθηματικά»
12. Εξ αποστάσεως επιμόρφωση, με θέμα την «Έρευνα δράσης»
13. Άλλο θέμα. Ποιο; .....
14. ΔΓ/ΔΑ

10. Ποιο ή ποια ήταν τα αντικείμενα των επιμορφωτικών προγραμμάτων που παρακολουθήσατε; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Εξοικείωση με τη χρήση εκπαιδευτικού / παιδαγωγικού υλικού που θα χρησιμοποιούσατε κατά τη διδασκαλία των μαθητών Ρομά
2. Εισηγήσεις ευαισθητοποίησης σε σχέση με ειδικά (μαθησιακά, κοινωνικά, κ.λπ.) προβλήματα των μαθητών Ρομά
3. Ανοιχτός διάλογος (ανταλλαγή απόψεων, ενημέρωση) για τα προβλήματα των μαθητών Ρομά και της τοπικής Ρόμικης κοινότητας
4. Άλλο. Τι ;.....
5. ΔΓ/ΔΑ

11. Τι άποψη έχετε για το ή τα επιμορφωτικά προγράμματα που παρακολουθήσατε;

1. Πολύ θετική
2. Θετική
3. Μέτρια
4. Αρνητική
5. Πολύ αρνητική
6. ΔΓ/ΔΑ

12. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή που δώσατε στην προηγούμενη ερώτηση

.....

13. Αξιολογήστε όλα τα παρακάτω θέματα – ερωτήματα, σημειώνοντας την απάντησή σας στην αντίστοιχη βαθμολογία (Στο βαθμό που κάτι από τα παρακάτω δεν ίσχυσε ή δεν γνωρίζετε, συμπληρώστε τη στήλη 5= Δεν ισχύει/ΔΓ)

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	Δεν ισχύει/ΔΓ 5
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την οργάνωση του επιμορφωτικού προγράμματος συνολικά;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το περιεχόμενο του ή των επιμορφωτικών προγραμμάτων που παρακολουθήσατε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το επιμορφωτικό υλικό που σας παρασχέθηκε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τα εκπαιδευτικά μέσα που σας διατέθηκαν (Η/Υ, εργαστήρια, κ.λπ.);					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διάρκεια του επιμορφωτικού προγράμματος;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τον αριθμό εκπαιδευομένων στο επιμορφωτικό πρόγραμμα;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την υποστήριξη που είχατε από τους επιμορφωτές;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τα ερεθίσματα που έδιναν οι επιμορφωτές για περαιτέρω συζήτηση και προβληματισμό;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την υποστήριξη των επιμορφωτών σε θέματα που αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας σας (παιδαγωγικά, μεθοδολογικά, κ.λπ.)					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε κάλυψαν τις ανάγκες σας σε γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για να ανταποκριθείτε στο εκπαιδευτικό έργο που έχετε αναλάβει;					
Η εμπειρία σας από την επιμόρφωση επηρέασε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε τους μαθητές Ρομά;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στην καθημερινή διδακτική πράξη;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στον					

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	Δεν ισχύει/ΔΓ 5
εμπλουτισμό των διδακτικών σας πρακτικών;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στην ανάπτυξη βιωματικών δράσεων με τους μαθητές σας;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν να κατανοήσετε καλύτερα τις συνθήκες μέσα στην τάξη και στη διαχείριση αυτών των συνθηκών;					
Τα επιμορφωτικά σεμινάρια που παρακολουθήσατε εμπεριείχαν καινοτόμες πρακτικές που μπορείτε να εφαρμόσετε στην εκπαιδευτική διαδικασία;					
Το περιεχόμενο των επιμορφωτικών προγραμμάτων που παρακολουθήσατε, ανταποκρίνονταν στις ανάγκες των Ρομά μαθητών σας;					
Η εμπειρία σας από την επιμόρφωση επηρέασε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε τους μαθητές με ρόμικη πολιτισμική προέλευση;					

14. Υπήρχε κάποιο πρόβλημα που αντιμετωπίσατε ή έχετε κάποιο σχόλιο να κάνετε για τα επιμορφωτικά σεμινάρια που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» και αν ναι ποιο/ ποια είναι αυτό/ά; .....

15. Θα συνιστούσατε τη συμμετοχή σε τέτοιου είδους επιμορφωτικά σεμινάρια και σε άλλους συναδέλφους σας;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

16. Διδάξατε την περίοδο 2010-2014 σε τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας για μαθητές Ρομά; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Ναι, σε δράση Παράλληλης στήριξης για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας
2. Ναι, σε δράση Στήριξης της μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο
3. Ναι, σε τμήματα Ενισχυτικής διδασκαλίας
4. Ναι, σε Φροντιστηριακά μαθήματα στο δημοτικό
5. Ναι, σε Θερινά τμήματα ενίσχυσης για τη μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο
6. Ναι, σε Φροντιστηριακά μαθήματα στο γυμνάσιο
7. Ναι, σε τμήματα Ενίσχυσης της λυκειακής και μεταλυκειακής φοίτησης
8. Όχι Πήγαινε στην ερώτηση 21
9. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 21

17. Πόσο θεωρείτε ότι ωφέλησαν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας τους Ρομά μαθητές;

1. Πάρα πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου
5. ΔΓ/ΔΑ

18. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντηση που δώσατε στην προηγούμενη ερώτηση.

.....

19. Υπήρχε κάποιο πρόβλημα ή έχετε κάποιο σχόλιο να κάνετε για τον τρόπο οργάνωσης και υλοποίησης των μαθημάτων στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας, του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά 2010-2014» και αν ναι ποιο/ ποια είναι αυτό/ά;

.....

20. Στο σχολείο που διδάσκατε την περίοδο 2010-2014 έχουν γίνει δράσεις ψυχοκοινωνικής στήριξης μαθητών και γονέων Ρομά, καθώς και των εκπαιδευτικών του σχολείου στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» ;

1. Ναι, έχουν γίνει
2. Δεν δίδασκα σε σχολείο εκείνη την περίοδο ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 23**
3. Αν και το σχολείο έχει μαθητές Ρομά, δεν έχει γίνει καμία δράση ψυχοκοινωνικής στήριξης ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 23**
4. Δεν έχει γίνει καμία δράση ψυχοκοινωνικής στήριξης, γιατί το σχολείο δεν έχει μαθητές Ρομά ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 23**
5. ΔΓ/ΔΑ ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 23**

21. Πόσο αποτελεσματικές ήταν οι δράσεις ψυχοκοινωνικής στήριξης για τη βελτίωση των συνθηκών ένταξης μαθητών Ρομά στο εκπαιδευτικό σύστημα;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

22. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντηση που δώσατε.

.....

23. Κατά την άποψή σας, ποιες είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες προσαρμογής στο εκπαιδευτικό σύστημα των παιδιών Ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης; (έως 3 επιλογές)

1. Η ελλιπής γνώση της ελληνικής γλώσσας
2. Ο διαφορετικός τρόπος ζωής τους
3. Η λαθεμένη στάση κάποιων εκπαιδευτικών
4. Η στάση των γονέων και των παιδιών (μη ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης)
5. Το εκπαιδευτικό υλικό
6. Η μη ένταξη των παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή
7. Η γενικότερη απαξίωση που υπάρχει σχετικά με την εθνική, κοινωνική και πολιτισμική τους ταυτότητα από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο
8. Η απουσία σχετικής εκπαιδευτικής κουλτούρας στους γονείς των παιδιών Ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης
9. Άλλο. Τι ;.....
10. ΔΓ/ΔΑ

22. Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί στις τάξεις που συμμετέχουν μαθητές Ρομά; (έως 3 επιλογές)

1. Το διαφορετικό γνωσιακό επίπεδο της ελληνικής γλώσσας
2. Η ανομοιογένεια του μορφωτικού επιπέδου των παιδιών
3. Τα παιδιά Ρομά είναι ανέμελα και ατίθασα με αποτέλεσμα να παρακωλύουν το μάθημα
4. Ο κοινωνικός ρατσισμός μεταξύ παιδιών
5. Ο κοινωνικός ρατσισμός που προέρχεται από τους γονείς των άλλων παιδιών
6. Η ελλιπής ευελιξία στις διδακτικές προσεγγίσεις που επιβάλλονται από το πρόγραμμα σπουδών
7. Η ελλιπής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω σε διδακτικές πρακτικές που βοηθούν το έργο τους
8. Η ελλιπής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω σε τρόπους διαχείρισης συμπεριφορών στη σχολική τάξη
9. Άλλο. Τι; .....
10. ΔΓ/ΔΑ

23. Από την εμπειρία σας ή από όσα έχετε ακούσει, το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά 2010-2013», πόσο συνέβαλε:

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Στην αρμονική ένταξη των παιδιών Ρομά στο εκπαιδευτικό σύστημα και την ευρύτερη κοινωνία;					
Στην αύξηση των εγγραφών των μαθητών Ρομά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;					
Στην αύξηση των εγγραφών των μαθητών Ρομά στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση;					
Στη μείωση της σχολικής διαρροής κατά τα πρώτα χρόνια φοίτησης στο σχολείο των μαθητών Ρομά;					
Στην αύξηση του αριθμού των μαθητών Ρομά που μεταβαίνουν από την Πρωτοβάθμια στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση;					
Στην αύξηση του αριθμού των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης που ολοκληρώνουν την Υποχρεωτική Εκπαίδευση;					
Στην ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των Ρομά γονέων, προκειμένου με τη σειρά τους να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν την εγγραφή και την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο;					
Στη βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης από τη διοίκηση της εκπαίδευσης;					
Στη βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης από την τοπική αυτοδιοίκηση;					
Στην αρμονική ένταξη των παιδιών ρόμικης					

	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
πολιτισμικής προέλευσης στην τοπική αλλά και στην ευρύτερη κοινωνία;					
Στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης;					
Στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τα παιδιά ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης;					
Στην υποστήριξη των οικογενειών Ρομά για να ενισχύσουν τη σχολική επίδοση των παιδιών τους;					

24. Θα θέλατε να συνεχιστεί το Πρόγραμμα εκπαίδευσης των παιδιών Ρομά και στο μέλλον;

1. Ναι Πήγαινε στην ερώτηση 27
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 27

25. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση ..... ⇒ ΤΕΛΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

25. Έχετε κάποιες υποδείξεις / προτάσεις για τη μελλοντική εφαρμογή του Προγράμματος;
.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές α'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν σε δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Παρακαλείσαι να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις που αφορούν το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Οι απαντήσεις σου είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για την αξιολόγηση του Προγράμματος και είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές.

Ερευνητή : τις ερωτήσεις 1 έως και 6 τις συμπληρώνεις εσύ. Δε ρωτάς τον/την μαθητή/μαθήτριά.

- 1. Επιλέξτε την Περιφέρεια που ανήκει το σχολείο:**
  1. Κεντρικής Μακεδονίας
  2. Δυτικής Μακεδονίας **☑ Πήγαινε στην ερώτηση 3**
  3. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης **☑ Πήγαινε στην ερώτηση 4**

- 2. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο: Πήγαινε στην ερώτηση 5**
  1. Ημαθίας
  2. Θεσσαλονίκης
  3. Κιλκίς
  4. Πέλλας
  5. Πιερίας
  6. Σερρών
  7. Χαλκιδικής

- 3. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο:☑ Πήγαινε στην ερώτηση 5**
  1. Γρεβενών
  2. Καστοριάς
  3. Κοζάνης
  4. Φλώρινας

- 4. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο: Πήγαινε στην ερώτηση 5**
  1. Δράμας
  2. Έβρου
  3. Θάσου
  4. Καβάλας
  5. Ξάνθης
  6. Ροδόπης

- 5. Σχολείο που διεξάγεται η έρευνα: .....**

- 6. Επιλέξτε το Φύλο του/της ερωτώμενου/ης μαθητή/μαθήτριάς**
  1. Αγόρι
  2. Κορίτσι

- 7. Πόσο χρονών είσαι; .....**

- 8. Έχεις πάει στο Νηπιαγωγείο;**
  1. Ναι
  2. Όχι
  3. ΔΓ/ΔΑ

- 9. Σε ποια τάξη του Δημοτικού πηγαίνεις;**
  1. Α' Δημοτικού
  2. Β' Δημοτικού

3. Γ' Δημοτικού
4. Δ' Δημοτικού
5. Ε' Δημοτικού
6. Στ' Δημοτικού
7. ΔΓ/ΔΑ

10. Στο σχολείο σου πηγαίνεις;

1. Κάθε μέρα, χωρίς να κάνεις απουσίες
2. Τις περισσότερες ημέρες της εβδομάδας, αλλά όχι όλες
3. Μερικές φορές λείπεις πάνω από μία εβδομάδα
4. Μερικές φορές λείπεις πάνω από μήνα
5. Άλλο. Τι; .....
6. ΔΓ/ΔΑ

11. Δυσκολεύεσαι στα μαθήματα του σχολείου σου;

1. Ναι
2. Όχι Πήγαινε στην ερώτηση 13
3. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 13

12. Για ποιον ή για ποιους λόγους δυσκολεύεσαι; (Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή, αφήνεις τον μαθητή να απαντήσει ελεύθερα. Αν δυσκολεύεται, διαβάζεις μία - μία τις επιλογές και συμπληρώνεις αυτήν που αντιπροσωπεύει καλύτερα το μαθητή)

1. Με δυσκολεύουν τα ελληνικά
2. Η γλώσσα των βιβλίων είναι δύσκολη
3. Όταν έχω απορίες, ντρέπομαι να ρωτήσω το δάσκαλό μου
4. Νιώθω ότι δεν μπορώ να μιλήσω (εκφραστώ) αρκετά καλά στα ελληνικά
5. Ο δάσκαλος δεν εξηγεί καλά το μάθημα
6. Δεν διαβάζω όσο χρειάζεται
7. Άλλος λόγος. Ποιος;.....
8. ΔΓ/ΔΑ

13. Την περίοδο 2010-2014, έχεις παρακολουθήσει μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» και, αν ναι, τι από τα παρακάτω; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Φροντιστηριακό τμήμα, ενισχυτικής διδασκαλίας, μετά το σχολείο
2. Θερινό τμήμα ενισχυτικής διδασκαλίας
3. Ενισχυτική διδασκαλία
4. Υποστήριξη, με παράλληλη διδασκαλία στην τάξη του σχολείου
5. Τμήμα ένταξης
6. Όχι, δεν έχω παρακολουθήσει ποτέ Πήγαινε στην ερώτηση 20
7. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 20

14. Ποια ή ποιες χρονιές ;

1. 2010-2011
2. 2011-2012
3. 2012-2013
4. 2013-2014
5. ΔΓ/ΔΑ

15. Θα ήθελα τώρα να μου πεις, πόσο σου άρεσαν:

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας γενικά;					
Τα βιβλία που χρησιμοποιούσατε;					
Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιούσατε;					
Οι δάσκαλοι που είχατε;					
Ο τρόπος που σας δίδασκαν τα μαθήματα;					
Οι δραστηριότητες που κάνατε;					

16. Πόσο σε βοήθησαν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας:

	Πάρα πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Να μιλάς καλύτερα την ελληνική γλώσσα;					
Να καταλαβαίνεις καλύτερα την ελληνική γλώσσα;					
Να γράφεις καλύτερα την ελληνική γλώσσα;					
Να παρακολουθείς καλύτερα τα μαθήματα της τάξης σου;					
Να καταλαβαίνεις το δάσκαλό σου στο σχολείο καλύτερα;					
Να γίνεις καλύτερος μαθητής;					
Να κάνεις περισσότερους φίλους;					
Να αγαπήσεις περισσότερο το σχολείο;					

17. Τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας τα παρακολουθούσες:

1. Πάντα;
2. Τις περισσότερες φορές;
3. Λιγότερο συχνά;
4. Σπάνια;
5. Τα παρακολούθησα για λίγο, αλλά σταμάτησα οριστικά να πηγαίνω
6. ΔΓ/ΔΑ

18. Ήταν εύκολο για εσένα να παρακολουθήσεις τα μαθήματα στις ώρες και τις ημέρες που γινόταν;

1. Ναι, πάντα
2. Ναι, τις περισσότερες φορές
3. Μερικές φορές δυσκολευόμουν
4. Πολλές φορές δυσκολευόμουν
5. ΔΓ/ΔΑ

19. Υπήρχε κάτι που σε δυσκόλεψε ή δε σου άρεσε στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και, αν ναι, τι είναι αυτό; (Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή, αφήνεις τα παιδιά να απαντήσουν αυθόρμητα. Αν δυσκολεύονται να απαντήσουν τότε διαβάζουμε τις επιλογές)

1. Δε με δυσκόλεψε κάτι
2. Δε με εξυπηρετούσε το ωράριο που γίνονταν τα μαθήματα
3. Ένωθα κούραση στο μάθημα εξαιτίας των πολλών ωρών παραμονής στο σχολείο
4. Ο χώρος που γίνονταν τα μαθήματα είναι μακριά από το σπίτι μου και δεν μπορούσα να μετακινούμαι εύκολα

5. Δε με εξυπηρετούσαν οι ημέρες που γίνονταν τα μαθήματα
6. Δεν καταλάβαινα καλά την ελληνική γλώσσα
7. Δεν καταλάβαινα το μάθημα (πλην της ελληνικής γλώσσας)
8. Είχα καλύτερο επίπεδο γνώσεων από τους συμμαθητές μου και το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχε να μου προσφέρει πολλά
9. Οι συμμαθητές μου με πείραζαν και με ενοχλούσαν
10. Τα μαθήματα που γίνονταν στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχαν σχέση (συνδέονταν) με τα μαθήματα του κανονικού σχολείου
11. Άλλο. Τι:.....
12. ΔΓ/ΔΑ

20. Έχεις συμμετάσχει σε δραστηριότητες που γίνονταν εντός ή εκτός του σχολείου σου, οι οποίες αφορούσαν σε κατασκευές, θέατρο ή μουσική;

1. Όχι, δε συμμετείχα ποτέ
2. Ναι, εντός του σχολείου μου
3. Ναι, εκτός του σχολείου μου
4. Ναι και εντός και εκτός του σχολείου μου
5. ΔΓ/ΔΑ

21. Πόσο χρήσιμα / σημαντικά για την εκπαίδευση των παιδιών Ρομά θεωρείς τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου
5. ΔΓ/ΔΑ

22. Θα ήθελες να συνεχίσεις στο Γυμνάσιο;

1. Ναι **Πήγαινε στην ερώτηση 24**
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ **Πήγαινε στην ερώτηση 24**

23. Για ποιο λόγο δε θέλεις να συνεχίσεις στο Γυμνάσιο; (Πολλαπλή επιλογή- Ερευνητή αφήνεις το μαθητή να απαντήσει αυθόρμητα και αν δεν μπορεί, τότε βοηθάς διαβάζοντας τις επιλογές των απαντήσεων)

5. Τα μαθήματα είναι δύσκολα
6. Προτιμώ να δουλέψω και να κερδίζω χρήματα
7. Το Γυμνάσιο δε θα μου προσφέρει τίποτα
Άλλος λόγος (γράψε ποιος): .....

24. Θα ήθελες τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας να συνεχιστούν και τα επόμενα χρόνια;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

25. Έχεις να μας πεις κάτι που θέλεις να γίνει στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας ή στα Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης;

.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σου

Παρατηρήσεις ερευνητή

Ερευνητή, μετά τη συνέντευξη αξιολόγησε τα παρακάτω, σχετικά με το μαθητή από τον οποίο πήρες τη συνέντευξη

A. Βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας και των ερωτήσεων που του έθετες

1. Πολύ καλός
2. Αρκετά καλός
3. Λίγο καλός
4. Καθόλου καλός

B. Πόσο εύκολα μπορούσε να εκφραστεί στην ελληνική γλώσσα και να σου δώσει τις απαντήσεις;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

C. Πόσο άνετος/η ήταν ο μαθητής/τρια με την παρουσία σου;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

D. Γράψε όποια πρόσθετη παρατήρηση έχεις σχετική με τη συνέντευξη:

.....

Ημ/νία διεξαγωγής : .....

Όνοματεπώνυμο ερευνητή .....

Υπογραφή ερευνητή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας με προσωπικές συνεντεύξεις, σε μαθητές β'βάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν σε δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Παρακαλείσαι να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις που αφορούν το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Οι απαντήσεις σου είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για την αξιολόγηση του Προγράμματος και είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές.

Ερευνητή : τις ερωτήσεις 1 έως και 6 τις συμπληρώνεις εσύ. Δεν ρωτάς τον μαθητή/μαθήτριά.

1. Επιλέξτε την Περιφέρεια που ανήκει το σχολείο:

1. Κεντρικής Μακεδονίας
2. Δυτικής Μακεδονίας **Πήγαινε στην ερώτηση 3**
3. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης **Πήγαινε στην ερώτηση 4**

2. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο: Πήγαινε στην ερώτηση 5

1. Ημαθίας
2. Θεσσαλονίκης
3. Κιλκίς
4. Πέλλας
5. Πιερίας
6. Σερρών
7. Χαλκιδικής

3. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο: Πήγαινε στην ερώτηση 5

1. Γρεβενών
2. Καστοριάς
3. Κοζάνης
4. Φλώρινας

4. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο: Πήγαινε στην ερώτηση 5

1. Δράμας
2. Έβρου
3. Θάσου
4. Καβάλας
5. Ξάνθης
6. Ροδόπης

5. Σχολείο που διεξάγεται η έρευνα: .....

6. Επιλέξτε το Φύλο του/της ερωτώμενου μαθητή/μαθήτριάς

1. Αγόρι
2. Κορίτσι

7. Πόσο χρονών είσαι; .....

8. Σε ποια τάξη πηγαίνεις;

1. Α' Γυμνασίου
2. Β' Γυμνασίου
3. Γ' Γυμνασίου
4. Α' Λυκείου
5. Β' Λυκείου
6. Γ' Λυκείου
7. ΔΓ/ΔΑ

9. Στο σχολείο σου πηγαίνεις;

1. Κάθε μέρα, χωρίς να κάνεις απουσίες
2. Τις περισσότερες ημέρες της εβδομάδας, αλλά όχι όλες
3. Μερικές φορές λείπεις πάνω από μία εβδομάδα
4. Μερικές φορές λείπεις πάνω από μήνα
5. Άλλο. Τι; .....
6. ΔΓ/ΔΑ

10. Δυσκολεύεσαι στα μαθήματα του σχολείου σου;

1. Ναι
2. Όχι **Πήγαινε στην ερώτηση 12**
3. ΔΓ/ΔΑ **Πήγαινε στην ερώτηση 12**

11. Για ποιον ή για ποιους λόγους δυσκολεύεσαι; (Πολλαπλή επιλογή – Ερευνητή, αφήνεις τον μαθητή να απαντήσει ελεύθερα. Αν δυσκολεύεται, διαβάζεις μία-μία τις επιλογές και συμπληρώνεις αυτό που αντιπροσωπεύει καλύτερα το μαθητή)

1. Με δυσκολεύουν τα ελληνικά
2. Η γλώσσα των βιβλίων είναι δύσκολη
3. Όταν έχω απορίες, ντρέπομαι να ρωτήσω το δάσκαλό μου
4. Νιώθω ότι δε μπορώ να μιλήσω (εκφραστώ) αρκετά καλά στα ελληνικά
5. Ο δάσκαλος δεν εξηγεί καλά το μάθημα
6. Δε διαβάζω όσο χρειάζεται
7. Άλλος λόγος. Ποιος;.....
8. ΔΓ/ΔΑ

12. Την περίοδο 2010-2014 έχεις παρακολουθήσει μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» και, αν ναι, ποιο ή ποια από τα παρακάτω; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Στήριξη της μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο
2. Ενισχυτική διδασκαλία
3. Φροντιστηριακά μαθήματα μετά το σχολείο
4. Θερινά τμήματα ενίσχυσης για τη μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο
5. Υποστήριξη, με παράλληλη διδασκαλία στην τάξη του σχολείου
6. Άλλο. Τι; .....
7. Όχι, δεν έχω παρακολουθήσει ποτέ **Πήγαινε στην ερώτηση 20**
8. ΔΓ/ΔΑ **Πήγαινε στην ερώτηση 20**

13. Ποια ή ποιες χρονιές ;

1. 2010-2011
2. 2011-2012
3. 2012-2013
4. 2013-2014
5. ΔΓ/ΔΑ

14. Θα ήθελα να μου πεις:

	Πάρα πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5
Πόσο εύκολο ήταν για εσένα να παρακολουθήσεις τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας σε σχέση με το επίπεδο των γνώσεών σου;					
Πόσο σου άρεσαν τα βιβλία που χρησιμοποίησατε;					
Πόσο σου άρεσε το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποίησατε;					
Πόσο σου άρεσε ο καθηγητής/τρια που δίδασκε το μάθημα;					
Πόσο σου άρεσε ο τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος;					
Πόσο σε βοήθησε στο να καλύψεις τις ελλείψεις σου σε γνώσεις γύρω από την ελληνική γλώσσα;					
Πόσο σε βοήθησε να καλύψεις τις ελλείψεις στα μαθήματα του σχολείου γενικά;					
Πόσο σε βοήθησε να παρακολουθείς καλύτερα τα μαθήματα της τάξης σου;					
Πόσο σε βοήθησε να βελτιώσεις τη βαθμολογία σου στο σχολείο;					
Πόσο σε βοήθησαν τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας στη μετάβασή σου στην επόμενη τάξη του σχολείου;					
Αν σε βοήθησαν τα μαθήματα αυτά, να αγαπήσεις περισσότερο το σχολείο;					
Αν η διάρκεια που διδάχθηκαν τα μαθήματα ήταν επαρκής / ικανοποιητική για εσένα, ώστε να καλύψεις τις ανάγκες σου σε γνώσεις;					

15. Τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας τα παρακολουθούσες:

1. Πάντα;
2. Τις περισσότερες φορές;
3. Λιγότερο συχνά;
4. Σπάνια;
5. Για λίγο και μετά σταμάτησα οριστικά να τα παρακολουθώ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 17
6. ΔΓ/ΔΑ

16. Ήταν εύκολο για εσένα να παρακολουθήσεις τα μαθήματα στις ώρες και τις ημέρες που γινόταν;

1. Ναι, πάντα
2. Ναι τις περισσότερες φορές
3. Μερικές φορές δυσκολευόμουν
4. Πολλές φορές δυσκολευόμουν
5. ΔΓ/ΔΑ

17. Υπήρχε κάτι που σε δυσκόλεψε ή δε σου άρεσε στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας και αν ναι, τι είναι αυτό; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Δε με εξυπηρετούσε το ωράριο που γίνονταν τα μαθήματα
2. Ένωθα κούραση στο μάθημα εξαιτίας των πολλών ωρών παραμονής στο σχολείο
3. Ο χώρος που γίνονταν τα μαθήματα είναι μακριά από το σπίτι μου και δε μπορούσα να μετακινούμαι εύκολα
4. Δε με εξυπηρετούσαν οι ημέρες που γίνονταν τα μαθήματα
5. Δεν καταλάβαινα καλά την ελληνική γλώσσα
6. Δεν καταλάβαινα το μάθημα (πλην της ελληνικής γλώσσας)
7. Είχα καλύτερο επίπεδο γνώσεων από τους συμμαθητές μου και το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχε να μου προσφέρει πολλά
8. Οι συμμαθητές μου με πείραζαν και με ενοχλούσαν
9. Τα μαθήματα που γίνονται στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν είχαν σχέση (συνδέονταν) με τα μαθήματα του κανονικού σχολείου
10. Έπρεπε να συνοδεύω τους γονείς μου στις δουλειές τους και δεν μπορούσα να τα παρακολουθήσω πάντα
11. Άλλο. Τι;.....
12. ΔΓ/ΔΑ

18. Τι σου άρεσε περισσότερο στα μαθήματα της βοηθητικής ή ενισχυτικής διδασκαλίας;

.....

19. Οι γονείς σου σε παρότρυναν να παρακολουθήσεις μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

20. Θα ήθελες να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε κάποιο ανώτατο ίδρυμα (Πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ);

1. Ναι **Πήγαινε στην ερώτηση 22**
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ **Πήγαινε στην ερώτηση 22**

21. Για ποιο λόγο δε θέλεις να συνεχίσεις τις σπουδές σου σε κάποιο ανώτατο ίδρυμα; (Πολλαπλή επιλογή- Ερευνητή, αφήνεις το μαθητή να απαντήσει αυθόρμητα και, αν δεν μπορεί, τότε βοηθάς διαβάζοντας τις επιλογές των απαντήσεων)

1. Τα μαθήματα είναι δύσκολα
2. Προτιμώ να δουλέψω και να κερδίζω χρήματα
3. Οι σπουδές δεν θα μου προσφέρουν τίποτα
4. Άλλος λόγος (γράψε ποιος): .....
5. ΔΓ/ΔΑ

22. Ποια γλώσσα μιλάτε στο σπίτι;

1. Ρομανί
2. Ελληνικά
3. ΔΓ/ΔΑ

23. Οι γονείς σου:

	Ναι, και οι δύο 1	Μόνο ο πατέρας μου 2	Μόνο η μητέρα μου 3	Όχι, κανένας 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Μιλάνε την ελληνική γλώσσα;					
Διαβάζουν την ελληνική γλώσσα;					
Γράφουν στην ελληνική γλώσσα;					

24. Πόσο χρήσιμα / σημαντικά για την εκπαίδευση των παιδιών Ρομά θεωρείς τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου
5. ΔΓ/ΔΑ

25. Θα ήθελες τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας να συνεχιστούν και τα επόμενα χρόνια;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

26. Έχεις να μας πεις /προτείνεις κάτι που θέλεις να γίνει για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»;

.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σου

Παρατηρήσεις ερευνητή

Ερευνητή, μετά τη συνέντευξη αξιολόγησε τα παρακάτω σχετικά με το μαθητή από τον οποίο πήρες τη συνέντευξη

A. Βαθμός κατανόησης της ελληνικής γλώσσας και των ερωτήσεων που του έθετες

1. Πολύ καλός
2. Αρκετά καλός
3. Λίγο καλός
4. Καθόλου καλός

B. Πόσο εύκολα μπορούσε να εκφραστεί στην ελληνική γλώσσα και να σου δώσει τις απαντήσεις;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

C. Πόσο άνετος/η ήταν ο μαθητής/τρια με την παρουσία σου;

1. Πολύ
2. Αρκετά
3. Λίγο
4. Καθόλου

D. Γράψε όποια πρόσθετη παρατήρηση έχεις, σχετική με τη συνέντευξη :

.....

Ημ/νία διεξαγωγής : .....

Όνοματεπώνυμο ερευνητή .....

Υπογραφή ερευνητή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποιοτικής έρευνας σε Διευθυντές των σχολείων παρέμβασης του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Αξιότιμε/η Διευθυντά/τρια,

Στο πλαίσιο του έργου «Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση, διενεργείται αξιολόγηση των Πράξεων του προγράμματος **«Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»**, που υλοποιήθηκαν από το το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Η αξιολόγηση διεξάγεται από την εταιρεία CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ, η οποία δε συνδέεται/σχετίζεται με το Φορέα Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων.

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των εν λόγω Πράξεων, όπως είναι η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για το βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η αξιολόγηση θα διεξαχθεί μέσω διαδικτυακής (online) έρευνας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με θέμα **«ΕΡΕΥΝΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ» ΜΕ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟ ΑΠΘ»**.

Η συμβολή σας στη διεξαγόμενη έρευνα είναι πολύτιμη και θα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των αξιολογικών στόχων που παρατέθηκαν παραπάνω, γι' αυτό και θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή σας.

Για να συμμετάσχετε στην έρευνα, απλώς μεταβείτε, στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<http://surveys.cmtprooptiki.gr/CPYEvRg> πατώντας με το ποντίκι σας πάνω σε αυτόν.

Η έρευνα είναι εθελοντική και οι απαντήσεις ανώνυμες. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας.

Η διαδικτυακή έρευνα θα ολοκληρωθεί στις 20/10/2014.

Συνημμένα στο e-mail σας, θα βρείτε οδηγίες συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, ενώ για οποιαδήποτε πληροφορία ή ερώτημα μπορείτε να επικοινωνήσετε στο τηλ. [+30 210 7233933](tel:+302107233933) ή στο e-mail consulting@cmtprooptiki.gr (κα .....)

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων θερμά για τη συμμετοχή σας.

1. Επιλέξτε την Περιφέρεια που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε:

1. Κεντρικής Μακεδονίας
2. Δυτικής Μακεδονίας Πήγαινε στην ερώτηση 3
3. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης Πήγαινε στην ερώτηση 4

2. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 5

1. Ημαθίας
2. Θεσσαλονίκης
3. Κιλκίς
4. Πέλλας
5. Πιερίας
6. Σερρών
7. Χαλκιδικής

3. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 5

1. Γρεβενών
2. Καστοριάς
3. Κοζάνης
4. Φλώρινας

4. Επιλέξτε την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το σχολείο που διευθύνετε: Πήγαινε στην ερώτηση 5

1. Δράμας
2. Έβρου
3. Θάσου
4. Καβάλας
5. Ξάνθης
6. Ροδόπης

5. Επιλέξτε το φύλο σας

1. Άνδρας
2. Γυναίκα
3. ΔΓ/ΔΑ

6. Είστε Διευθυντής/ντρια;

1. Νηπιαγωγείου
2. Δημοτικού Σχολείου
3. Γυμνασίου
4. Λυκείου
5. ΔΓ/ΔΑ

7. Σημειώστε τον τύπο του σχολείου σας (π.χ. Ολοήμερο Δημοτικό, Γενικό Γυμνάσιο, Επαγγελματικό Λύκειο, Διαπολιτισμικό, κ.λπ.) .....

8. Τι ποσοστό των μαθητών του σχολείου σας είναι ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης; .....

9. Κατά την άποψή σας, ποια ή ποιες είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες προσαρμογής στο εκπαιδευτικό σύστημα των παιδιών Ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης; (έως 3 επιλογές)

1. Η ελλιπής γνώση της ελληνικής γλώσσας
2. Ο διαφορετικός τρόπος ζωής τους
3. Η αδυναμία προσαρμογής των παιδιών αυτών στο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων
4. Η λαθεμένη στάση κάποιων εκπαιδευτικών
5. Η στάση των γονέων και των παιδιών (μη ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης)
6. Το εκπαιδευτικό υλικό
7. Η μη ένταξη των παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή
8. Η γενικότερη απαξίωση που υπάρχει σχετικά με την εθνική, κοινωνική και πολιτισμική τους ταυτότητα από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο
9. Η απουσία σχετικής εκπαιδευτικής κουλτούρας στους γονείς των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης
10. Η συχνή μετακίνηση των γονέων τους για λόγους αναζήτησης εργασίας
11. Η ασυνέχεια και η αποσπασματικότητα δράσεων που αφορούν στην ένταξη των Ρομά στο εκπαιδευτικό σύστημα
12. Άλλο. Τι ;.....
13. ΔΓ/ΔΑ

10. Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας στις τάξεις που συμμετέχουν μαθητές Ρομά; (έως 3 επιλογές)

1. Το διαφορετικό γνωσιακό επίπεδο της ελληνικής γλώσσας
2. Η ανομοιογένεια του μορφωτικού επιπέδου των παιδιών
3. Τα παιδιά Ρομά είναι ανέμελα και ατίθασα με αποτέλεσμα να παρακωλύουν το μάθημα
4. Ο κοινωνικός ρατσισμός μεταξύ παιδιών
5. Ο κοινωνικός ρατσισμός που προέρχεται από τους γονείς των άλλων παιδιών
6. Η ελλιπής ευελιξία στις διδακτικές προσεγγίσεις που επιβάλλονται από το πρόγραμμα σπουδών
7. Η ελλιπής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω σε διδακτικές πρακτικές που βοηθούν το έργο τους
8. Η ελλιπής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών πάνω σε τρόπους διαχείρισης συμπεριφορών στη σχολική τάξη
9. Άλλο. Τι; .....
10. ΔΓ/ΔΑ

11. Το Σχολείο το οποίο διευθύνετε είναι μία από τις σχολικές μονάδες στις οποίες έγιναν παρεμβάσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά». Κατ' αρχάς θα ήθελα να μας πείτε ποια ή ποιες από τις παρακάτω δράσεις παρέμβασης, έχουν γίνει στο σχολείο σας; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή
2. Δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας των παιδιών Ρομά, μέσω φροντιστηριακών τμημάτων
3. Δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας των παιδιών Ρομά, μέσω τάξεων υποδοχής
4. Δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας των παιδιών Ρομά, μέσω θερινών τμημάτων
5. Δράσεις συνεργατικής διδασκαλίας με τη συμμετοχή στελεχών του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στην τάξη
6. Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης
7. Μεταφορά των παιδιών Ρομά από και προς το σχολείο
8. Ενδοσχολικές επιμορφώσεις ή σεμινάρια επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών του σχολείου
9. Εξ αποστάσεως / τηλεεκπαιδύσεις των εκπαιδευτικών του σχολείου

10. Ψυχοκοινωνική στήριξη από σχολικούς ψυχολόγους του προγράμματος, σε γονείς Ρομά, μαθητές Ρομά και εκπαιδευτικούς του σχολείου
11. Δράσεις σύνδεσης του σχολείου σας με τους οικισμούς και τις οικογένειες Ρομά, καθώς και με την τοπική κοινωνία
12. Δράσεις δικτύωσης του σχολείου σας
13. Άλλη δράση. Ποια; .....

12. Θεωρείτε ότι οι παρεμβάσεις αυτές συνέβαλαν στην άρση δυσκολιών προσαρμογής στο εκπαιδευτικό σύστημα των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης και κατά συνέπεια στη μείωση του φαινομένου της σχολικής διαρροής;

1. Πάρα πολύ
2. Πολύ
3. Αρκετά
4. Λίγο
5. Καθόλου
6. ΔΓ/ΔΑ

13. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση:

.....

14. Θεωρείτε ότι οι παρεμβάσεις αυτές συνέβαλαν στην άρση δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας;

1. Πάρα πολύ
2. Πολύ
3. Αρκετά
4. Λίγο
5. Καθόλου
6. ΔΓ/ΔΑ

15. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση:

.....

16. Στις παρεμβάσεις αυτές που έγιναν στο σχολείο σας, οι γονείς και τυχόν εκπρόσωποι των οικισμών Ρομά που έγιναν αντίστοιχες παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης, συμμετείχαν ενεργά και συνέβαλαν στην υλοποίησή τους;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

17. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση:

.....

18. Στην περιοχή ευθύνης σας, από όσα γνωρίζετε ή από όσα έχετε ακούσει, μετά τις παρεμβάσεις του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»:

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5	6
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που εγγράφονται στο Νηπιαγωγείο;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά						

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5	6
που εγγράφονται στην Α΄ Δημοτικού;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που παρακολουθούν τις τάξεις του Δημοτικού;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που αποφοιτούν από το Δημοτικό;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που εγγράφονται στο Γυμνάσιο;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που παρακολουθούν τις τάξεις του Γυμνασίου;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που αποφοιτούν από το Γυμνάσιο;						
Έχει αυξηθεί ο αριθμός των παιδιών Ρομά που συνεχίζουν στο Λύκειο;						

19. Παρακαλώ, αιτιολογήστε τις απαντήσεις σας στην προηγούμενη ερώτηση:

.....

20. Από την εμπειρία σας, το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά 2010-2013», πόσο συνέβαλε:

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5	6
Στην αποδοχή των παιδιών Ρομά από το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου σας;						
Στην αρμονική συνύπαρξη των παιδιών ρόμικης και μη ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης στην τάξη και στην άρση φαινομένων κοινωνικού ρατσισμού;						
Στη διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών Ρομά από τους γονείς των άλλων παιδιών;						
Στη βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης από την τοπική αυτοδιοίκηση;						
Στην αρμονική ένταξη των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης στην τοπική αλλά και ευρύτερη κοινωνία;						
Στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης;						
Στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τα παιδιά ρόμικης						

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
πολιτισμικής προέλευσης;						
Στην υποστήριξη των οικογενειών Ρομά για να ενισχύσουν τη σχολική επίδοση των παιδιών τους;						
Στην ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των Ρομά γονέων, προκειμένου με τη σειρά τους να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν την εγγραφή και την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο;						
Στην παροχή στους εκπαιδευτικούς εξειδικευμένης ενημέρωσης, γνώσεων και δεξιοτήτων που τους βοήθησαν στην καθημερινή διδακτική πράξη;						
Στην παροχή στους εκπαιδευτικούς εξειδικευμένης ενημέρωσης που τους βοήθησαν να κατανοήσουν και να διαχειριστούν καλύτερα τις συνθήκες μέσα στην τάξη;						

21. Από τις δράσεις που ανέπτυξε το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» ποια ή ποιες θεωρείτε τις πιο πετυχημένες; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή
2. Ενδοσχολικές παρεμβάσεις για την σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης
3. Ενίσχυση της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
4. Επιμορφωτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών
5. Παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης
6. Σύνδεση σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας
7. Δικτύωση σχολείων
8. Άλλη δράση. Ποια; .....
9. Καμία
10. ΔΓ/ΔΑ

22. Από τις δράσεις που ανέπτυξε το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» ποια ή ποιες θεωρείτε τις πιο αποτυχημένες; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή
2. Ενδοσχολικές παρεμβάσεις για την σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης
3. Ενίσχυση της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
4. Επιμορφωτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών
5. Παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης
6. Σύνδεση σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας
7. Δικτύωση σχολείων
8. Άλλη δράση. Ποια; .....
9. Καμία

10. ΔΓ/ΔΑ

23. Ποιες θεωρείτε τις βασικότερες αδυναμίες του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»; Παρακαλώ, αναφέρετε αδυναμίες που αφορούν τόσο στον σχεδιασμό και τη στοχοθεσία των δράσεων του Προγράμματος, όσο και αδυναμίες ή ελλείψεις που έχουν γίνει κατά την υλοποίηση των δράσεων αυτών.

.....
.....
.....

24. Και ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικότερα επιτεύγματα του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»;

.....
.....
.....

25. Προσωπικά συμφωνείτε ότι θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα της πολιτείας και εφαρμογή εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης, για την εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες;

- 4. Ναι
- 5. Όχι Πήγαινε στην ερώτηση 27
- 6. ΔΓ/ΔΑ Πήγαινε στην ερώτηση 27

26. Ποιες πολιτικές θα πρέπει να εφαρμοστούν; Τι μέτρα; Ποιες στοχευμένες δράσεις; Τεκμηριώστε.

.....
.....

27. Θα θέλατε να συνεχιστεί το Πρόγραμμα «Εκπαίδευσης των παιδιών Ρομά» και στο μέλλον;

- 7. Ναι Πήγαινε στην ερώτηση 29
- 8. Όχι
- 9. ΔΓ/ΔΑ

28. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση ..... ⇒ **ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ**

29. Έχετε κάποιες υποδείξεις / προτάσεις για την μελλοντική εφαρμογή του Προγράμματος;
.....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε ειδικό κοινό που εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα με το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Ερευνητή εξήγησε για ακόμη μία φορά στο άτομο από το οποίο πρόκειται να κάνεις τη συνέντευξη / συζήτηση τους σκοπούς της αξιολόγησης

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των Πράξεων «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκαν από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Στο πλαίσιο αυτό, θα αξιολογηθούν η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο την διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για την διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Ερευνητή, τις δύο πρώτες ερωτήσεις τις συμπληρώνεις μόνος σου.

1. Στοιχεία γεωγραφικής περιοχής που διεξάγεται η έρευνα: Πόλη, Περιοχή
2. Ιδιότητα συνεντευξιζόμενου.....
3. Δημογραφικά στοιχεία συνεντευξιζόμενου (Φύλο, Ηλικία) .....

Ερευνητή, θέσε τις ερωτήσεις που ακολουθούν και ανάλογα εμβάθυνε με πρόσθετες ερωτήσεις αν ο συνομιλητής σου έχει κάποια ενδιαφέρουσα άποψη. Κάθε απάντηση που δίνεται πρέπει να αιτιολογείτε. Ο παρών οδηγός συζήτησης είναι ενδεικτικός και όχι περιοριστικός των ερωτήσεων που πρέπει να τεθούν και του βάθους της πληροφορίας που θέλουμε να συλλέξουμε.

- Πόσος είναι ο πληθυσμός Ρομά στην περιοχή; Από αυτόν τον πληθυσμό, πόσα είναι τα παιδιά;
- Ποιο ή ποια είναι τα βασικά προβλήματα ή οι δυσκολίες που υπάρχουν και σχετίζονται με τη συμμετοχή των παιδιών Ρομά στο εκπαιδευτικό σύστημα (π.χ. απουσία σχετικής κουλτούρας, φτώχεια, σχέσεις γονέων εκπαιδευτικών, μετακινήσεις γονέων, κ.λπ.); Γιατί παρουσιάζεται σχολική διαρροή; Τι κατά τη γνώμη σας πρέπει να γίνει;
- Ποια είναι τα βασικότερα προβλήματα ή οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά Ρομά στο σχολείο; (π.χ. η ελλιπής γνώση της ελληνικής γλώσσας, η έλλειψη κουλτούρας για την αξία της

παιδείας, η αδυναμία διαχείρισης των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών από το εκπαιδευτικό σύστημα, η απουσία κοινωνικής συνοχής μεταξύ των παιδιών Ρομά και των υπολοίπων παιδιών - κοινωνικός ρατσισμός κ.λπ.)

- Ποια είναι η στάση γονέων και μαθητών απέναντι στους γονείς και τους μαθητές Ρομά; Ποιες είναι οι σχέσεις μεταξύ τους; Τι προβλήματα υπάρχουν; Τι κατά τη γνώμη σας πρέπει να γίνει;
- Την περίοδο 2010 έως και σήμερα εφαρμόζεται το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά». Πόσο βοήθησε / βοηθάει:
  - ο στην ενημέρωση και στην ευαισθητοποίηση των Ρομά γονέων προκειμένου να πεισθούν να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν την εγγραφή και την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο;
  - ο στην αύξηση του αριθμού των παιδιών Ρομά που εγγράφονται στο σχολείο (κυρίως στο Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό);
  - ο στην αύξηση του προσδοκώμενου χρόνου παραμονής στο σχολείο (μείωση της σχολικής διαρροής κυρίως στα πρώτα χρόνια φοίτησης, δηλαδή στο Δημοτικό);
  - ο στην αύξηση του αριθμού των παιδιών Ρομά που μεταβαίνουν από την Πρωτοβάθμια στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση;
  - ο στην αύξηση του αριθμού των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης που ολοκληρώνουν την Υποχρεωτική Εκπαίδευση;
  - ο στην αναβάθμιση της εκπαίδευσής τους, με έμφαση στην καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας που θα βοηθήσει τη μελλοντική τους ένταξη στην εργασία;
  - ο στη διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών αυτών από το εκπαιδευτικό προσωπικό και όλους τους πολίτες της τοπικής κοινότητας αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας;
  - ο στην παροχή στους εκπαιδευτικούς αφενός ειδικών γνώσεων και αφετέρου κατάλληλου και καινοτόμου εκπαιδευτικού υλικού στα πλαίσια της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης;
  - ο στη βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών ρόμικης πολιτισμικής προέλευσης από την διοίκηση της εκπαίδευσης, την τοπική αυτοδιοίκηση και τις τοπικές κοινωνίες;
- Από τις δράσεις που ανέπτυξε το πρόγραμμα ποια ή ποιες θεωρείτε τις πιο πετυχημένες και ποιες τις λιγότερο πετυχημένες; Για ποιόν λόγο;
- Πώς κρίνετε:
  - ο Τη δράση για την ενθάρρυνση της πρόσβασης των παιδιών Ρομά, που βρίσκονται σε νηπιακή ηλικία, στην προσχολική αγωγή; Πιστεύετε ότι, οι δράσεις ενθάρρυνσης των γονέων Ρομά για την συμμετοχή των παιδιών τους στο νηπιαγωγείο έχουν αποτέλεσμα; Η συμβολή της δράσης σε διοικητικά θέματα όπως τα ζητήματα που σχετίζονταν με την

- εγγραφή των παιδιών νηπιακής ηλικίας στα νηπιαγωγεία ή ο εμβολιασμός των μικρών μαθητών Ρομά βοηθάει;
- Τις ενδοσχολικές παρεμβάσεις για την σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης (πχ. Δημιουργία τάξεων Υποδοχής, Φροντιστηριακών Τμημάτων, θερινών τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας, εργαστηρίων δημιουργικής απασχόλησης, τη συνεργατική διδασκαλία, τη διευκόλυνση των μετακινήσεων των παιδιών από και προς το σχολείο); Πόσο βοηθάνε αυτές οι παρεμβάσεις τα παιδιά; Πόσο συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της πάταξης της σχολικής διαρροής; Με ποιον τρόπο; Ποια θεωρείτε ότι είναι η πιο πετυχημένη ενδοσχολική παρέμβαση;
  - Τις δράσεις ενίσχυσης της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας; Η εξοικείωση των γονέων με την αξία και το περιβάλλον του σχολείου θεωρείτε ότι βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη μιας άλλης κουλτούρας στον πληθυσμό Ρομά, που θέλει τα παιδιά να εντάσσονται αρμονικά μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα;
  - Τις επιμορφώσεις σε εκπαιδευτικούς της σχολικής κοινότητας; Ενδυναμώνουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται, προκειμένου οι εκπαιδευτικοί με τη σειρά τους να ανταποκριθούν στις ειδικές μαθησιακές απαιτήσεις των παιδιών Ρομά, αλλά και στη διαχείριση συνθηκών μέσα στην τάξη;
  - Την παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης, από σχολικούς ψυχολόγους σε μέλη της σχολικής κοινότητας (π.χ. μαθητών και γονέων Ρομά, εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων); Πιστεύετε ότι συμβάλλουν στη βελτίωση και υποστήριξη της σχολικής κοινότητας;
  - Τις δράσεις σύνδεσης σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας, με στόχο την άμεση επικοινωνία και συνεργασία με σχολικές μονάδες, όπου φοιτούν Ρομά, με τις οικογένειές τους και τους φορείς της τοπικής κοινωνίας; Πόσο συμβάλλουν αυτές στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, αλλά και στην καταπολέμηση φαινομένων κοινωνικού ρατσισμού;
  - Τις δράσεις δικτύωσης των σχολείων, με την αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών;
- Πιστεύεται ότι έχουν γίνει κάποια λάθη ή παραλείψεις στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος; Ποια είναι αυτά; Γιατί το λέτε; Τι θα έπρεπε να είχε γίνει; Τι άλλο πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει;
  - Ποια πιστεύετε ότι ήταν τα βασικότερα επιτεύγματα του προγράμματος και ποιες οι αδυναμίες του; Πιστεύετε ότι το πρόγραμμα πέτυχε τους βασικούς του στόχους;

- Οι κοινότητες των Ρομά, πως αντιμετώπισαν συνολικά το πρόγραμμα; Συμμετείχαν ενεργά στην υλοποίησή του; Παρουσιάστηκαν προβλήματα; Ποια ήταν αυτά;
- Υπάρχουν καλές πρακτικές που παράχθηκαν μέσα από το πρόγραμμα; Ποιες είναι αυτές;
- Πιστεύετε ότι η υλοποίηση του προγράμματος συμβάλλει θετικά και έχει επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία (π.χ. προστιθέμενη αξία); Ποιες είναι αυτές;
- Πιστεύετε ότι δράσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως υλοποιούνται σήμερα, (πχ. ευαισθητοποίησης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των ομάδων στόχου, ενισχυτικής διδασκαλίας, κ.λπ.) θα πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο σκέλος μιας εθνικής πολιτικής για την διαπολιτισμική εκπαίδευση;
- Προσωπικά συμφωνείται ότι θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα της πολιτείας και εφαρμογή εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης, για την εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες ; Αν ναι, ποιες πολιτικές θα πρέπει να εφαρμοστούν; Τι μέτρα; Ποιες στοχευμένες δράσεις; Παρακαλώ τεκμηριώστε.
- Θα θέλατε το πρόγραμμα να συνεχιστεί και στο μέλλον. Πώς κατά τη γνώμη σας θα πρέπει να υλοποιηθεί; Ποιος πρέπει να είναι ο βασικός στόχος; Έχετε να κάνετε κάποιες προτάσεις;

Ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή σας

Ε.1.4 Ερωτηματολόγια και οδηγός συζήτησης ερευνών πεδίου των Ελλήνων της Διασποράς

Στην παρούσα ενότητα επισυνάπτονται τα ερωτηματολόγια που αναπτύχθηκαν για τη διεξαγωγή της ερευνητικής διαδικασίας της αξιολόγησης της Πράξης του Προγράμματος «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά» ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2010-2014. Με τη σειρά επισυνάπτονται τα εξής ερευνητικά εργαλεία:

1. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους ομογενείς και αποσπασμένους εκπαιδευτικούς της διασποράς που συμμετείχαν στις δράσεις επιμόρφωσης του προγράμματος «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά» την Περίοδο 2010-2014
2. Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ημι-ποιοτικής έρευνας στους Επιστημονικούς συνεργάτες του εξωτερικού της Πράξης «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την Περίοδο 2010-2014
3. Οδηγός Συζήτηση Ποιοτικής Έρευνας μέσω τηλε-συνέντευξης (skype), σε Μαθητές της διασποράς που συμμετείχαν στις Κοινότητες Μάθησης της Πράξης «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την Περίοδο 2010-2014
4. Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας πεδίου ομάδας στόχου: ΕΙΔΙΚΑ ΚΟΙΝΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την Περίοδο 2010-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ποσοτικής έρευνας στους ομογενείς και αποσπασμένους εκπαιδευτικούς της διασποράς που συμμετείχαν στις δράσεις επιμόρφωσης του προγράμματος «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά» την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Αξιότιμε/η κύριε/κυρία,

Στο πλαίσιο του έργου «Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση, διενεργείται αξιολόγηση της Πράξης **«Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»**, που υλοποιήθηκε από το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η αξιολόγηση διεξάγεται από την εταιρεία CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ, η οποία δε συνδέεται/σχετίζεται με το Φορέα Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων.

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των εν λόγω Πράξεων, όπως είναι η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η αξιολόγηση θα διεξαχθεί μέσω διαδικτυακής (online) έρευνας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με θέμα: **«ΕΡΕΥΝΑ ΟΜΟΓΕΝΩΝ & ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ».**

Η συμβολή σας στη διεξαγόμενη έρευνα είναι πολύτιμη και θα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των αξιολογικών στόχων που παρατέθηκαν παραπάνω, γι' αυτό και θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή σας.

Για να συμμετάσχετε στην έρευνα, απλώς μεταβείτε, στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<http://surveys.cmtprooptiki.gr/CPYEvRg> πατώντας με το ποντίκι σας πάνω σε αυτόν.

Η έρευνα είναι εθελοντική και οι απαντήσεις ανώνυμες. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας.

Η διαδικτυακή έρευνα θα ολοκληρωθεί στις 20/10/2014.

Συνημμένα στο e-mail σας, θα βρείτε οδηγίες συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, ενώ για οποιαδήποτε πληροφορία ή ερώτημα μπορείτε να επικοινωνήσετε στο τηλ. **+30 210 7233933** ή στο e-mail consulting@cmtprooptiki.gr (κα .....)

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων θερμά για τη συμμετοχή σας.

1. Αναφέρετε τη χώρα, στην οποία εδρεύετε:.....
2. Αναφέρετε την Πολιτεία/ Επαρχία ή Κρατίδιο, στο οποίο εδρεύετε: .....
3. Αναφέρετε την Πόλη / Περιοχή, στην οποία εδρεύετε:
4. Φύλο
  1. Άνδρας
  2. Γυναίκα
  3. ΔΓ/ΔΑ
5. Διδάσκετε ελληνικά σε: **(Πολλαπλή επιλογή)**
  1. Κρατικό Σχολείο
  1. Παροικιακό Ημερήσιο Σχολείο με παροικιακούς φορείς
  2. Αμιγώς Ελληνικό Σχολείο
  3. Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ), ενταγμένο στο εκπαιδευτικό σύστημα του κράτους διαμονής σας, εποπτευόμενο και χρηματοδοτούμενο απ' αυτό.
  4. Απογευματινό, Σαββατιανό Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ), οργανωμένο και χρηματοδοτούμενο από παροικιακούς φορείς
  5. Απογευματινό, Σαββατιανό Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ), οργανωμένο και χρηματοδοτούμενο από το ελληνικό κράτος.
  6. Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ), που λειτουργεί ευκαιριακά σε απομακρυσμένες περιοχές
  7. Άλλού. Που; .....
6. Σε παιδιά ποιας τάξης / επιπέδου διδάσκετε ελληνικά; .....
7. Είστε:
  1. Ομογενής εκπαιδευτικός
  2. Αποσπασμένος εκπαιδευτικός από το Ελληνικό Υπουργείο Παιδείας
  3. Άλλο. Προσδιορίστε .....
8. Πόσα χρόνια διδάσκετε την ελληνική γλώσσα;
  1. 1-5 χρόνια
  2. 6-10 χρόνια
  3. 11-15 χρόνια
  4. Περισσότερα από 15 χρόνια
9. Έχετε συμμετάσχει σε επιμορφώσεις του Προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την περίοδο 2010-2014;
  1. Ναι ⇒ Πήγαυε στην ερώτηση 11
  2. Όχι
  3. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαυε στην ερώτηση 11
10. Για ποιο λόγο δε συμμετείχατε σε αυτές τις επιμορφώσεις;
  1. Είχα συμμετάσχει σε παλαιότερο επιμορφωτικό πρόγραμμα (πριν το 2010) ⇒ Πήγαυε στην ερώτηση 18
  2. Γιατί δεν προσκλήθηκα - δεν ενημερώθηκα ⇒ Πήγαυε στην ερώτηση 18
  3. Γιατί δεν είχα κανένα κίνητρο ή αποζημίωση για τη συμμετοχή μου ⇒ Πήγαυε στην ερώτηση 18

4. Γιατί δε νομίζω ότι θα μου προσέφεραν κάτι περισσότερο σε αυτά που ήδη γνωρίζω ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 18**
5. Γιατί, αν και ενδιαφερόμουν, δεν μπορούσα να συμμετάσχω ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 18**
6. Άλλος λόγος ποιος; ..... ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 18**
7. ΔΓ/ΔΑ ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 18**

11. Σε ποια ή ποιες από τις παρακάτω επιμορφώσεις του προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» έχετε συμμετάσχει; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Σε Σεμινάριο Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών, που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Κρήτης
2. Σε Σεμινάριο Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών από τις Παρευξείνιες χώρες, που διοργανώθηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
3. Σε Τηλεπαιμόρφωση
4. Σε άλλη επιμόρφωση. Ποια; .....
5. ΔΓ/ΔΑ

12. Ποια ή ποιες χρονιές συμμετείχατε στις επιμορφώσεις; (Πολλαπλή επιλογή)

1. 2011
2. 2012
3. 2013
4. 2014
5. ΔΓ/ΔΑ

13. Ποιο ή ποια από τα παρακάτω επιμορφωτικά θέματα έχετε παρακολουθήσει; (Πολλαπλή επιλογή)

1. Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας και Στοιχείων Ιστορίας και Πολιτισμού.
2. Μεθοδολογία διδασκαλίας της Ελληνικής ως Δεύτερης και Ξένης Γλώσσας.
3. Εξοικείωση των εκπαιδευτικών της διασποράς με το εκπαιδευτικό υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης και ως Ξένης Γλώσσας και Στοιχείων Ιστορίας και Πολιτισμού.
4. Ενημέρωση των εκπαιδευτικών της διασποράς για τα πολυμεσικά περιβάλλοντα και την ηλεκτρονική μάθηση.
5. Λογοτεχνία και Γλώσσα
6. Τυπολογία ασκήσεων για δεξιότητες γραπτού και προφορικού λόγου
7. Το διδακτικό υλικό «Μαργαρίτα»
8. Προβλήματα στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας
9. Κριτήρια ελληνομάθειας: Διαπιστωτικά Κριτήρια Αξιολόγησης, γλωσσικά τεστ
10. Εναλλακτικοί τρόποι διδασκαλίας της ελληνικής ως ξένης γλώσσας Ιστορία και πολιτισμός της Θεσσαλονίκης
11. Ιστορία και πολιτισμός
12. Νέα Ελληνική Γλώσσα (Α' επίπεδο)
13. Νέα Ελληνική Γλώσσα (Β' επίπεδο)
14. Προετοιμασία και διεξαγωγή μαθήματος γλώσσας με τη συνδρομή των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Θεωρία / πρακτικές ασκήσεις)
15. Διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2: Επεξεργασία κειμένων και τεχνικές ανάπτυξης λεξιλογίου στο επίπεδο Β2 του ΚΕΠΑ (έντυπο υλικό και ηλεκτρονικό περιβάλλον)
16. Ταυτότητες και εκπαίδευση στη Νεοελληνική Διασπορά: θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτική πράξη

17. Διδασκαλία της ελληνικής ως Ξένης γλώσσας. Η σειρά «Μαργαρίτα» (τεύχη 1-7), επίπεδο γλωσσομάθειας Α1-Α2-Β1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου
18. Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας: Η χρήση του γλωσσικού παιχνιδιού και άλλων δραματικών τεχνικών για την κατάκτηση της γλώσσας και ιδιαίτερα της κοινωνιογλωσσικής δεξιότητας
19. Διδασκαλία της παραγωγής γραπτού λόγου στην ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα (Στρατηγικές και παιχνίδια ρόλων)
20. Διδασκαλία της παραγωγής γραπτού λόγου στην ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα με την αξιοποίηση των ΤΠΕ
21. Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης/ Δεύτερης γλώσσας
22. Η διδασκαλία της Μυθολογίας-Επίπεδα Α2 και Β1 του ΚΕΠΑ(έντυπο υλικό και ηλεκτρονικό περιβάλλον)
23. Η διδασκαλία της Ιστορίας-Επίπεδα Β1 και Β2 του ΚΕΠΑ (έντυπο υλικό και ηλεκτρονικό περιβάλλον)
24. Διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας: Ζητήματα γραμματικής, λεξιλογίου, γλωσσικής ποικιλίας
25. Ενημέρωση σχετικά με τη χρήση της Πλατφόρμας και του Ηλεκτρονικού Περιβάλλοντος
26. Άλλο θέμα. Ποιο; .....
27. ΔΓ/ΔΑ

14. Τι άποψη έχετε για το ή τα επιμορφωτικά προγράμματα που παρακολουθήσατε;

1. Πολύ θετική
2. Θετική
3. Μέτρια
4. Αρνητική
5. Πολύ αρνητική
6. Αδιάφορη
7. ΔΓ/ΔΑ

15. Αξιολογήστε όλα τα παρακάτω θέματα – ερωτήματα, σημειώνοντας την απάντησή σας στην αντίστοιχη βαθμολογία (Στο βαθμό που κάτι από τα παρακάτω δεν ίσχυσε ή δεν γνωρίζετε, συμπληρώστε τη στήλη 5)

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	Δεν ισχύει/ΔΓ 5
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την οργάνωση της ή των επιμορφώσεων που παρακολουθήσατε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το περιεχόμενο της ή των επιμορφώσεων που παρακολουθήσατε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το επιμορφωτικό υλικό που σας παρασχέθηκε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τα εκπαιδευτικά μέσα που σας διατέθηκαν (Η/Υ, εργαστήρια, κλπ.) κατά τη διάρκεια των επιμορφώσεων;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη διάρκεια της κάθε επιμόρφωσης που παρακολουθήσατε;					

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	Δεν ισχύει/ΔΓ 5
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τον αριθμό των συμμετεχόντων στην ή στις επιμορφώσεις που συμμετείχατε;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την υποστήριξη που είχατε από τους επιμορφωτές κατά τη διάρκεια των επιμορφώσεων;					
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τα ερεθίσματα που έδιναν οι επιμορφωτές σας για περαιτέρω συζήτηση και προβληματισμό;					
Η επιμόρφωση ή οι επιμορφώσεις που συμμετείχατε κάλυψαν τις ανάγκες σας σε γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για να ανταποκριθείτε καλύτερα στο εκπαιδευτικό έργο που έχετε αναλάβει;					
Η επιμόρφωση ή οι επιμορφώσεις που παρακολουθήσατε σας βοήθησαν στον εμπλουτισμό των διδακτικών σας πρακτικών και στην καθημερινή διδακτική πράξη;					
Η επιμόρφωση ή οι επιμορφώσεις που παρακολουθήσατε, σας βοήθησαν να αντιμετωπίσετε καλύτερα τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά της ομογένειας στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;					
Η επιμόρφωση που έλαβα σχετικά με τη χρήση του Περιβάλλοντος Ηλεκτρονικής Μάθησης ήταν επαρκής και πλήρης					

16. Υπήρχε κάποιο πρόβλημα που αντιμετωπίσατε ή έχετε κάποιο σχόλιο να κάνετε για τις επιμορφώσεις που παρακολουθήσατε στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» και, αν ναι, ποιο/ ποια είναι αυτό/ά; .....

17. Θα συνιστούσατε τη συμμετοχή σε τέτοιου είδους επιμορφωτικά σεμινάρια και σε άλλους συναδέλφους σας;

1. Ναι
2. Όχι
3. ΔΓ/ΔΑ

18. Έχετε χρησιμοποιήσει εσείς προσωπικά στην εκπαιδευτική διαδικασία το Διαδικτυακό Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης (ΠΗΜ), που αναπτύχθηκε από το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»; **(Πολλαπλή επιλογή)**

1. Ναι, στα μαθήματα της τάξης μου ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 20**
2. Ναι, στη συγχρονισμένη και ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση μαθητών σε απομακρυσμένες περιοχές ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 20**
3. Ναι, μια δύο φορές και σταμάτησα να το χρησιμοποιώ
4. Όχι
5. ΔΓ/ΔΑ

19. Εξηγήστε για ποιο λόγο δεν έχετε χρησιμοποιήσει ή σταματήσατε τη χρήση του Περιβάλλοντος Ηλεκτρονικής Μάθησης στην εκπαιδευτική διαδικασία; (Πολλαπλή επιλογή)

⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21

1. Δε γνώριζα την ύπαρξή του ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
2. Δεν έχω εμπειρία στη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
3. Το σχολείο / Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας που διδάσκω δεν διαθέτει τις απαραίτητες υποδομές (Η/Υ, σύνδεση στο internet, κ.λπ.) ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
4. Οι μαθητές μου δεν είναι εξοικειωμένοι στη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
5. Δεν πιστεύω ότι βοηθάει / έχει να προσφέρει κάτι περισσότερο στους μαθητές μου σε ό,τι αφορά στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
6. Είναι δύσχρηστο ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
7. Αν και κάναμε αίτημα, δε μας δόθηκαν κωδικοί πρόσβασης ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
8. Παρουσίαζε πολλά προβλήματα ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
9. Δεν άρεσε στους μαθητές μου ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
10. Οι μαθητές μου δυσκολευόταν στη χρήση του ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
11. Άλλος λόγος. Ποιος; ..... ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21
12. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 21

20. Θα ήθελα να μου πείτε πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω φράσεις που αφορούν στο Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης. (Στο βαθμό που κάτι από τα παρακάτω δεν ίσχυσε ή δεν γνωρίζετε, συμπληρώστε τη στήλη «Δεν ισχύει/ΔΓ»)

	Συμφωνώ	Μάλλον συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον διαφωνώ	Διαφωνώ	Δεν ισχύει/ΔΓ
	1	2	3	4	5	6
Είναι ένα φιλικό και εύχρηστο εργαλείο						
Κατά τη χρήση του δεν παρουσιάστηκε κανένα πρόβλημα						
Το εκπαιδευτικό υλικό που διαθέτει είναι επαρκές και πλήρες για όλα τα επίπεδα γλωσσομάθειας						
Είναι ένα σημαντικό εργαλείο για τον εκπαιδευτικό						
Το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης είναι συμπληρωματικό της συμβατικής εκπαίδευσης και δεν μπορεί από μόνο του να αποτελέσει εργαλείο εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας						
Οι μαθητές μου μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα						

διασκεδάζοντας						
Οι διαδραστικές λειτουργίες μάθησης βοηθούν σημαντικά τους μαθητές στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας (προφορικού και γραπτού λόγου)						
Το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης βοηθάει στο να ασχολούνται οι μαθητές και στον ελεύθερο χρόνο τους (εκτός τάξης) με την ελληνική γλώσσα						
Έδωσε τη δυνατότητα στους μαθητές μου να επικοινωνήσουν και με άλλους μαθητές που βρίσκονται τόσο στην Ελλάδα, όσο και σε άλλα σημεία του κόσμου						
Οι διαχειριστές της πλατφόρμας του Περιβάλλοντος Ηλεκτρονικής Μάθησης, ήταν πάντα στη διάθεσή μου να με εξυπηρετήσουν σε οποιοδήποτε πρόβλημα αντιμετώπιζα ή απορία που είχα						
Το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης βοηθάει σημαντικά τους εκπαιδευτικούς στην επικοινωνία μεταξύ τους και στην ανταλλαγή καλών πρακτικών						
Στη διαμόρφωση του Περιβάλλοντος Ηλεκτρονικής Μάθησης, λήφθηκαν υπόψη οι προτάσεις που έκανα για την βελτιστοποίησή του						
Η εκπαίδευση που έγινε για το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης στους εκπαιδευτικούς ήταν επαρκής για την απόκτηση όλων των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων, προκειμένου να μπορώ να το αξιοποιήσω παιδαγωγικά						

21. Έχετε να κάνετε κάποιο σχόλιο για το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης;
 .....

22. Πώς κρίνετε τις αναμορφώσεις / βελτιώσεις που έχουν γίνει στο εκπαιδευτικό υλικό στο πλαίσιο του προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»; (Αν δεν χρησιμοποιείτε κάποιο από τα παρακάτω εκπαιδευτικά βιβλία / υλικό και συνεπώς δεν μπορείτε να έχετε άποψη, συμπληρώστε το πεδίο 4)

	Η νέα έκδοση είναι πολύ καλύτερη από την προηγούμενη	Η νέα έκδοση είναι καλύτερη από την προηγούμενη, αλλά χρήζει περαιτέρω βελτιώσεων	Η νέα έκδοση είναι χειρότερη από την προηγούμενη	Δεν έχω άποψη γιατί δε χρησιμοποιώ στη διδασκαλία αυτό το βιβλίο
	1	2	3	4
Μαργαρίτα 5 (Βιβλίο μαθητή)				
Μαργαρίτα 5 (Τετράδιο δραστηριοτήτων)				
Μαργαρίτα 6 (Βιβλίο μαθητή)				
Μαργαρίτα 6 (Τετράδιο δραστηριοτήτων)				
Ελληνικά! Γιατί όχι; (Βιβλίο μαθητή)				
Ελληνικά! Γιατί όχι; (Τετράδιο δραστηριοτήτων)				
Νέα Ελληνικά για το GCSE (Βιβλίο μαθητή)				
Νέα Ελληνικά για το GCSE (Τετράδιο δραστηριοτήτων)				
Κλειδιά της Ελληνικής Γραμματικής (ρωσική έκδοση)				
Ελληνικά. Από το κείμενο στη λέξη				
Ανθολόγιο κειμένων νεοελληνικής διασποράς				
Η Ελλάδα στο νεότερο και σύγχρονο κόσμο				
Από τη ζωή των Ελλήνων στις ΗΠΑ				

	Η νέα έκδοση είναι πολύ καλύτερη από την προηγούμενη	Η νέα έκδοση είναι καλύτερη από την προηγούμενη, αλλά χρήζει περαιτέρω βελτιώσεων	Η νέα έκδοση είναι χειρότερη από την προηγούμενη	Δεν έχω άποψη γιατί δε χρησιμοποιώ στη διδασκαλία αυτό το βιβλίο
	1	2	3	4
Από τη ζωή των Ελλήνων στη Γερμανία				
Από τη ζωή των Ελλήνων στη Διασπορά				
Από τη ζωή της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία				

23. Έχετε να κάνετε κάποιο σχόλιο ή παρατήρηση σχετικά με τις αναμορφώσεις / βελτιώσεις του εκπαιδευτικού υλικού; .....

24. Ποια είναι η άποψή σας για το νέο εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»; (Αν δε χρησιμοποιείτε κάποιο από τα παρακάτω εκπαιδευτικά βιβλία / υλικό και συνεπώς δεν μπορείτε να έχετε άποψη, συμπληρώστε τη στήλη «Δεν έχω άποψη γιατί δε χρησιμοποιώ στη διδασκαλία αυτό το βιβλίο»)

	Εξαιρετικό	Καλό	Μέτριο	Ανεπαρκές	Δεν έχω άποψη γιατί δεν χρησιμοποιώ στη διδασκαλία αυτό το βιβλίο
	1	2	3	4	5
Θέλεις να παίξουμε – οδηγός για το νηπιαγωγό					
Μαργαρίτα 7 (Βιβλίο μαθητή)					
Μαργαρίτα 7 (Τετράδιο δραστηριοτήτων)					
Αλφαβητάρι (συμπληρωματικό υλικό για το Α1 επίπεδο)					
Τρίγωνες ιστορίες					
Φωτοϊστορίες					
Λεξικό περιφράσεων της Νέας Ελληνικής (αναρτημένο στο Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης)					
Η Γλώσσα μας 1 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					

	Εξαιρετικό	Καλό	Μέτριο	Ανεπαρκές	Δεν έχω άποψη γιατί δεν χρησιμοποιώ στη διδασκαλία αυτό το βιβλίο
	1	2	3	4	5
Η Γλώσσα μας 2 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας 3 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας 4 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας 5 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας 6 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας 7 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας 8 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας 9 (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας Α' Λυκείου (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας Β' Λυκείου (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					
Η Γλώσσα μας Γ' Λυκείου (για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Αλβανίας)					

25. Έχετε να κάνετε κάποιο σχόλιο ή παρατήρηση σχετικά με το νέο εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»;

.....

26. Κατά την άποψή σας, ποιες είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά της ομογένειας σε σχέση με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας; (έως 3 επιλογές)

1. Δεν χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα εκτός σχολείου / τάξης
2. Δεν μιλάνε την ελληνική γλώσσα στο οικογενειακό τους περιβάλλον

3. Δεν έχουν ακούσματα της ελληνικής γλώσσας εκτός σχολείου (πχ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, κ.λπ.)
4. Το εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει δεν είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες τους
5. Δεν υπάρχει επαρκής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για τον τρόπο διδασκαλίας της ελληνικής ως ξένης γλώσσας
6. Δεν τους ενδιαφέρει να μάθουν ελληνικά
7. Έρχονται στα μαθήματα επειδή το θέλουν οι γονείς τους και όχι τα ίδια τα παιδιά
8. Θεωρούν ότι η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας δεν θα τους χρησιμεύσει πουθενά
9. Η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας απαιτεί πολύ διάβασμα και οι μαθητές δεν έχουν το χρόνο
10. Άλλος λόγος. Ποιος; .....
11. ΔΓ/ΔΑ

27. Από την εμπειρία σας ή από όσα έχετε ακούσει, το Πρόγραμμα «Ελληνόγλωσσα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά», πόσο συνέβαλε:

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Στην αναβάθμιση της εκπαιδευτικής / παιδαγωγικής διαδικασίας που ακολουθείτε για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας σε παιδιά της ομογένειας;					
Στη βελτίωση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών, ώστε να ανταποκριθούν στο εκπαιδευτικό τους έργο;					
Στην ανάπτυξη νέου εκπαιδευτικού υλικού, ελκυστικού για τους μαθητές;					
Στη βελτίωση του παλιού εκπαιδευτικού υλικού, ώστε αυτό να είναι προσαρμοσμένο στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών;					
Στην παροχή δυνατοτήτων τηλεεκπαίδευσης σε μαθητές απομακρυσμένων περιοχών;					
Στην ανάπτυξη και χρήση τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας στη διδασκαλία, οι οποίες βοήθησαν τους μαθητές στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;					
Στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα παιδιά της ομογένειας στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;					
Στη δημιουργία και στήριξη κοινοτήτων μάθησης και δικτύων μεταξύ μαθητών;					
Στη δημιουργία και στήριξη κοινοτήτων μάθησης και δικτύων μεταξύ εκπαιδευτικών;					

28. Έχετε να κάνετε κάποιο σχόλιο / παρατήρηση, σχετικά με το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» και την υλοποίησή του; .....
29. Κατά την άποψή σας το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά», πρέπει να συνεχιστεί και στο μέλλον;
1. Ναι ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 31**
  2. Όχι
  3. ΔΓ/ΔΑ ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 31**
30. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση ..... ⇒ **ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ**
31. Έχετε κάποιες υποδείξεις / προτάσεις για τη μελλοντική εφαρμογή του Προγράμματος; .....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο ημι-ποιοτικής έρευνας στους
Επιστημονικούς συνεργάτες του εξωτερικού της Πράξης «Ελληνόγλωσση
πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη
διασπορά» την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Αξιότιμε/η κύριε/κυρία,

Στο πλαίσιο του έργου «Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση, διενεργείται αξιολόγηση της Πράξης **«Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»**, που υλοποιήθηκε από το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η αξιολόγηση διεξάγεται από την εταιρεία CMT ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ, η οποία δε συνδέεται/σχετίζεται με το Φορέα Υλοποίησης των υπό αξιολόγηση Πράξεων.

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των εν λόγω Πράξεων, όπως είναι η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα, και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο τη διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για τη διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η αξιολόγηση θα διεξαχθεί μέσω διαδικτυακής (online) έρευνας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με θέμα: **«ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ»**.

Η συμβολή σας στη διεξαγόμενη έρευνα είναι πολύτιμη και θα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των αξιολογικών στόχων που παρατέθηκαν παραπάνω, γι' αυτό και θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή σας.

Για να συμμετάσχετε στην έρευνα, απλώς μεταβείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<http://surveys.cmtprooptiki.gr/CPYEvRg> πατώντας με το ποντίκι σας πάνω σε αυτόν.

Η έρευνα είναι εθελοντική και οι απαντήσεις ανώνυμες. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας.

Η διαδικτυακή έρευνα θα ολοκληρωθεί στις 20/10/2014.

Συνημμένα στο e-mail σας, θα βρείτε οδηγίες συμπλήρωσης του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, ενώ για οποιαδήποτε πληροφορία ή ερώτημα μπορείτε να επικοινωνήσετε στο τηλ. [+30 210 7233933](tel:+302107233933) ή στο e-mail consulting@cmtprooptiki.gr (κα .....)

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων θερμά για τη συμμετοχή σας.

1. Αναφέρετε τη χώρα, στην οποία εδρεύετε:.....
2. Αναφέρετε την Πολιτεία/ Επαρχία ή Κρατίδιο, στο οποίο εδρεύετε: .....
3. Αναφέρετε την Πόλη / Περιοχή, στην οποία εδρεύετε:
4. Φύλο
  1. Άνδρας
  2. Γυναίκα
5. Αναφέρετε την επαγγελματική σας ιδιότητα:
  1. Διευθυντής/τρια Σχολείου
  2. Ειδικός/ή Σύμβουλος σε θέματα Παιδείας
  3. Εκπαιδευτικός
  4. Σύμβουλος Υπουργείου Παιδείας του εξωτερικού
  5. Καθηγητής/τρια Πανεπιστημίου
  6. Άλλο. Διευκρινίστε. ....
6. Ποιο ήταν το ειδικό αντικείμενο της συνεργασίας σας με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) που είναι ο φορέας υλοποίησης τους Προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»; .....
7. Έχετε συμμετάσχει σε επιμορφώσεις του Προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την περίοδο 2010-2014;
  1. Ναι ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 9**
  2. Όχι
  3. ΔΓ/ΔΑ
8. Για ποιο λόγο δε συμμετείχατε σε αυτές τις επιμορφώσεις;
  1. Είχα συμμετάσχει σε παλιότερο επιμορφωτικό πρόγραμμα (πριν από το 2010) ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 14**
  2. Γιατί δεν προσκλήθηκα - δεν ενημερώθηκα ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 14**
  3. Γιατί δεν είχα κανένα κίνητρο ή αποζημίωση για τη συμμετοχή μου ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 14**
  4. Γιατί δε νομίζω ότι θα μου προσέφεραν κάτι περισσότερο σε αυτά που ήδη γνωρίζω ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 14**
  5. Γιατί, αν και ενδιαφερόμουν, δεν μπορούσα να συμμετάσχω ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 14**
  6. Άλλος λόγος ποιος; ..... ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 14**
  7. ΔΓ/ΔΑ ⇒ **Πήγαινε στην ερώτηση 14**
9. Ποιο ή ποια ήταν τα θέματα της ή των επιμορφώσεων που παρακολουθήσατε;
  1. Εκπαίδευση πάνω στη χρήση και λειτουργία της Πλατφόρμας και του Περιβάλλοντος Ηλεκτρονικής Μάθησης.
  2. Εκπαίδευση πάνω στη χρήση και λειτουργία του περιβάλλοντος Κοινοτήτων Μάθησης.
  3. Παιδαγωγικές Διαστάσεις της Εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.
  4. Άλλο θέμα. Ποιο; .....

5. ΔΓ/ΔΑ

10. Την ή τις επιμορφώσεις αυτές τις παρακολουθήσατε: **(Πολλαπλή επιλογή)**

1. Διά ζώσης
2. Μέσω τηλεεκπαίδευσης
3. Με άλλο τρόπο. Ποιον; .....
4. ΔΓ/ΔΑ

11. Ποια ή ποιες χρονιές συμμετείχατε στις επιμορφώσεις; **(Πολλαπλή επιλογή)**

1. 2011
2. 2012
3. 2013
4. 2014
5. ΔΓ/ΔΑ

12. Οι επιμορφώσεις αυτές σας βοήθησαν να ανταποκριθείτε καλύτερα στο αντικείμενο συνεργασίας σας με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) και στα ειδικά καθήκοντα που είχατε/ έχετε αναλάβει;

1. Ναι
2. Όχι
3. Άλλο. ....
4. ΔΓ/ΔΑ

13. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση και πείτε μας τι άλλο θα θέλατε να σας παρασχεθεί ως βοήθεια στη συνεργασία σας αυτή.
.....

14. Ποιες θεωρείτε ότι είναι οι βασικότερες ανάγκες και προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί (ομογενείς και αποσπασμένοι) που διδάσκουν την ελληνική γλώσσα σε διάφορες εκπαιδευτικές δομές της ομογένειας;
.....
.....

15. Το Πρόγραμμα «Ελληνόγλωση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» πιστεύετε ότι κάλυψε μέρος των αναγκών αυτών ή επέλυσε μέρος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί (ομογενείς και αποσπασμένοι);

1. Απόλυτα
2. Αρκετά
3. Μέτρια
4. Ελάχιστα
5. Καθόλου
6. ΔΓ/ΔΑ

16. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση.
.....

17. Από όσα γνωρίζετε και από όσα έχετε ακούσει, θα θέλαμε να αξιολογήσετε τις επιμορφώσεις που έγιναν στους εκπαιδευτικούς της ομογένειας, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» ως προς τα παρακάτω θέματα.

	Απόλυτα	Σε αρκετό βαθμό	Μέτρια	Πολύ λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5	6
Σε ποιο βαθμό η οργάνωση και εν γένει η τεχνική υποστήριξη που παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια των επιμορφώσεων ήταν αυτή που έπρεπε;						
Σε ποιο βαθμό οι θεματικές ενότητες των επιμορφώσεων κάλυψαν τις ανάγκες των εκπαιδευτικών σε γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για να ανταποκριθούν καλύτερα στο εκπαιδευτικό έργο που έχουν αναλάβει;						
Σε ποιο βαθμό οι επιμορφώσεις βοήθησαν στον εμπλουτισμό των διδακτικών πρακτικών που ακολουθούν οι διδάσκοντες την ελληνική γλώσσα στα παιδιά της ομογένειας;						
Σε ποιο βαθμό οι επιμορφώσεις ήταν επαρκείς και πλήρεις στις θεματικές που ανέπτυσαν;						
Σε ποιο βαθμό υπήρξε ενδιαφέρον συμμετοχής από εκπαιδευτικούς της ομογένειας;						

18. Έχετε να κάνετε κάποιο σχόλιο / παρατήρηση ή υπόδειξη για τις επιμορφώσεις των εκπαιδευτικών που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»;

.....

19. Κατά την άποψή σας, ποιες είναι οι σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά της ομογένειας σχετικά με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας; (έως 3 επιλογές)

1. Δε χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα εκτός σχολείου / τάξης
2. Δε μιλάνε την ελληνική γλώσσα στο οικογενειακό τους περιβάλλον
3. Δεν έχουν ακούσματα της ελληνικής γλώσσας εκτός σχολείου (πχ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, κ.λπ.)
4. Το εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει δεν είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες τους
5. Δεν υπάρχει επαρκής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για τον τρόπο διδασκαλίας της ελληνικής ως ξένης γλώσσας
6. Δεν τους ενδιαφέρει να μάθουν ελληνικά
7. Έρχονται στα μαθήματα επειδή το θέλουν οι γονείς τους και όχι τα ίδια τα παιδιά
8. Θεωρούν ότι η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας δεν θα τους χρησιμεύσει πουθενά

9. Η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας απαιτεί πολύ διάβασμα και οι μαθητές δεν έχουν το χρόνο
10. Άλλος λόγος. Ποιος; .....
11. ΔΓ/ΔΑ

20. Το Πρόγραμμα «Ελληνόγλωση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» πιστεύετε ότι συνέβαλε στην άρση αυτών των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα παιδιά της ομογένειας στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;

1. Απόλυτα
2. Αρκετά
3. Μέτρια
4. Ελάχιστα
5. Καθόλου
6. ΔΓ/ΔΑ

21. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση.
.....

22. Ένας από τους βασικούς στόχους του Προγράμματος «Ελληνόγλωση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» είναι η ενίσχυση και αναβάθμιση της ελληνομάθειας των Ελλήνων της διασποράς, μέσω της διαμόρφωσης ενός προτύπου συστήματος διδασκαλίας των Ελλήνων της διασποράς με άξονα την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Σε ποιο βαθμό ο στόχος αυτός:

	Απόλυτα	Σε αρκετό βαθμό	Μέτρια	Πολύ λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
	1	2	3	4	5	6
Ανταποκρίνεται στις ανάγκες των διδασκόντων την ελληνική γλώσσα σε παιδιά της ομογένειας;						
Συμβάλλει στην αναβάθμιση της διδακτικής πρακτικής που ακολουθείται από τους εκπαιδευτικούς;						
Διευκολύνει τους μαθητές στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;						
Συμβάλλει στη μεγαλύτερη ενασχόληση των παιδιών της ομογένειας με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;						
Συμβάλλει στη διάδοση της ελληνικής γλώσσας σε ομάδες Ελλήνων της διασποράς που εμφανίζουν ειδικές ανάγκες λόγω του γεωπολιτικού και κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο διαβιούν;						
Καλύφθηκε από την ανάπτυξη του Περιβάλλοντος Ηλεκτρονικής Μάθησης που δημιουργήθηκε από το Πρόγραμμα;						

23. Έχετε να κάνετε κάποιο σχόλιο / παρατήρηση ή υπόδειξη για το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης;

.....

24. Στο πλαίσιο επίσης του Προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά», έχουν γίνει κάποιες αναμορφώσεις / βελτιώσεις στο εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τα παιδιά της ομογένειας (π.χ. Μαργαρίτα 5 & 6, Ελληνικά! Γιατί όχι, Νέα Ελληνικά για το GCSE, Ανθολόγιο κειμένων νεοελληνικής διασποράς, Η Ελλάδα στο νεότερο και σύγχρονο κόσμο, κ.λπ.). Από όσα γνωρίζετε ή από όσα έχετε ακούσει, πώς κρίνετε αυτές τις αναμορφώσεις;

1. Οι νέες εκδόσεις είναι πολύ καλύτερες από τις προηγούμενες
2. Οι νέες εκδόσεις είναι καλύτερες από τις προηγούμενες, αλλά χρήζουν περαιτέρω βελτιώσεων
3. Οι νέες εκδόσεις είναι χειρότερες από τις προηγούμενες
4. Δεν έχω άποψη, γιατί δε χρησιμοποιώ/ δεν έχω δει τα βιβλία/ δεν έχω ακούσει να μου μιλάνε για αυτά τα βιβλία
5. Άλλο. Τι; .....
6. ΔΓ/ΔΑ

25. Παρακαλώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση.

.....

26. Ποια είναι η άποψή σας για το νέο εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» (π.χ. Θέλεις να παίξουμε – οδηγός για το νηπιαγωγό, Μαργαρίτα 7; Αλφαβητάρι, Τρίγωνες ιστορίες, η σειρά «Η Γλώσσα μας», κ.λπ.);

1. Εξαιρετικό
2. Καλό
3. Μέτριο
4. Ανεπαρκές
5. Δεν έχω άποψη γιατί δεν χρησιμοποιώ/ δεν έχω δει τα βιβλία/ δεν έχω ακούσει να μου μιλάνε για αυτά τα βιβλία
6. Άλλο. Τι; .....
7. ΔΓ/ΔΑ

27. Έχετε να κάνετε κάποιο σχόλιο ή παρατήρηση σχετικά με το νέο εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»;

.....

28. Από την εμπειρία σας ή από όσα έχετε ακούσει, το Πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά», πόσο συνέβαλε:

	Πολύ 1	Αρκετά 2	Λίγο 3	Καθόλου 4	ΔΓ/ΔΑ 5
Στην αναβάθμιση της εκπαιδευτικής / παιδαγωγικής διαδικασίας που ακολουθείται για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας σε					

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»

	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
παιδιά της ομογένειας;					
Στη βελτίωση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών, ώστε να ανταποκριθούν στο εκπαιδευτικό τους έργο;					
Στην ανάπτυξη νέου εκπαιδευτικού υλικού, ελκυστικού για τους μαθητές;					
Στη βελτίωση του παλιού εκπαιδευτικού υλικού, ώστε αυτό να είναι προσαρμοσμένο στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών;					
Στην παροχή δυνατοτήτων τηλεεκπαίδευσης σε μαθητές απομακρυσμένων περιοχών;					
Στην ανάπτυξη και χρήση τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας στη διδασκαλία, οι οποίες βοήθησαν τους μαθητές στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;					
Στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα παιδιά της ομογένειας στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;					
Στη δημιουργία και στήριξη κοινοτήτων μάθησης και δικτύων μεταξύ μαθητών;					
Στη δημιουργία και στήριξη κοινοτήτων μάθησης και δικτύων μεταξύ εκπαιδευτικών;					

29. Έχετε να κάνετε κάποιο σχόλιο / παρατήρηση, σχετικά με το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» και την υλοποίησή του; .....

30. Κατά την άποψή σας το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά», πρέπει να συνεχιστεί και στο μέλλον;

4. Ναι ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 32
5. Όχι
6. ΔΓ/ΔΑ ⇒ Πήγαινε στην ερώτηση 32

31. Αιτιολογήστε την απάντησή σας στην προηγούμενη ερώτηση ..... ⇒ **ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ**

32. Έχετε κάποιες υποδείξεις / προτάσεις για την μελλοντική εφαρμογή του Προγράμματος; .....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Οδηγός Συζήτηση Ποιοτικής Έρευνας μέσω τηλε-συνέντευξης (skype), σε Μαθητές της διασποράς που συμμετείχαν στις Κοινότητες Μάθησης της Πράξης «Ελληνόγλωση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Ερευνητή, εξήγησε για ακόμη μία φορά στα παιδιά, από τα οποία πρόκειται να πάρεις τη συνέντευξη / συζήτηση ότι αυτή γίνεται για την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» και των Κοινοτήτων Μάθησης στις οποίες συμμετείχαν. Παράλληλα, μέσω της συνέντευξης αυτής, θα καταγραφούν τυχόν ανάγκες των παιδιών σχετικά με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, προκειμένου αυτές να σχεδιαστούν στο μέλλον από το Ελληνικό Υπ. Παιδείας.

Τόνισε επίσης ότι η συζήτηση γίνεται ανώνυμα, δε θα δημοσιοποιηθούν πουθενά τα στοιχεία ταυτότητας του ερωτώμενου και επίσης οι απαντήσεις του θα χρησιμοποιηθούν με απόλυτη εχεμύθεια.

Ερευνητή, τις ερωτήσεις 1 – 5 τις συμπληρώνεις εσύ.

1. Δομή στην οποία γίνεται η έρευνα:

1. Κρατικό Σχολείο
2. Παροικιακό Ημερήσιο Σχολείο με παροικιακούς φορείς
3. Αμιγώς Ελληνικό Σχολείο
4. Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ), ενταγμένο στο εκπαιδευτικό σύστημα του κράτους διαμονής σας, εποπτευόμενο και χρηματοδοτούμενο απ' αυτό.
5. Απογευματινό, Σαββατιανό Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ), οργανωμένο και χρηματοδοτούμενο από παροικιακούς φορείς
6. Απογευματινό, Σαββατιανό Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ), οργανωμένο και χρηματοδοτούμενο από το ελληνικό κράτος.
7. Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ), που λειτουργεί ευκαιριακά σε απομακρυσμένες περιοχές
8. Άλλου. Που; .....

2. Χώρα: .....

3. Πόλη: .....

4. Περιοχή: .....

5. Φύλο

1. Αγόρι
2. Κορίτσι

6. Ηλικία παιδιών: .....

7. Τάξη / επίπεδο γλωσσομάθειας ελληνικών;
.....

8. Πού έχεις γεννηθεί;

1. Στην Ελλάδα
2. Στη χώρα που γίνεται η συνέντευξη
3. Σε άλλη χώρα. Πού; .....

9. Οι γονείς σου:

1. Γεννήθηκαν στην Ελλάδα
2. Γεννήθηκαν στη χώρα που γίνεται η συνέντευξη, αλλά έχουν ελληνική καταγωγή
3. Είναι αλλοεθνείς, αλλόγλωσσοι
4. Άλλο. Τι; .....

10. Έχεις επισκεφθεί την Ελλάδα; Πόσο συχνά έρχεσαι; Πότε ήταν η τελευταία φορά; Όταν ήρθες μιλούσες ελληνικά; .....

11. Έχεις φίλους από την Ελλάδα; Επικοινωνείς μαζί τους; Πόσο συχνά; Σε ποια γλώσσα; .....

12. Πόσα χρόνια μαθαίνεις την ελληνική γλώσσα; .....

13. Πόσο συχνά παρακολουθείς μαθήματα ελληνικής γλώσσας; (κάθε μέρα – ελληνικό σχολείο, κάποιες φορές της εβδομάδα – δίγλωσσο, ...) .....

14. Η επιλογή να μάθεις ελληνικά είναι:

1. Δική σου απόφαση
2. Απόφαση των γονιών σου
3. Άλλο. ....

15. Πιστεύεις ότι στο μέλλον θα χρησιμοποιήσεις της ελληνική γλώσσα. Πού; .....

16. Σου αρέσουν τα ελληνικά; Τι σου αρέσει; / Τι δε σου αρέσει; .....

17. Τι σε δυσκολεύει περισσότερο; (λεξιλόγιο, γραμματική, συντακτικό, προφορικός λόγος, γραπτός λόγος, δεν καταλαβαίνεις όταν σου μιλάνε στα ελληνικά, κ.λπ.) .....

18. Ο δάσκαλός / η δασκάλα σου σε βοηθάει να ξεπεράσεις αυτές τις δυσκολίες που έχεις; Με ποιον τρόπο; .....

19. Πόσο χρόνο, εκτός Σχολείου / ΤΕΓ, αφιερώνεις στο σπίτι σου, για να διαβάσεις / εξασκηθείς στην ελληνική γλώσσα; .....

20. Ποιο ή ποια από τα βιβλία της τάξης σου αρέσει περισσότερο; Ποιες ασκήσεις; .....

21. Ποιο ή ποια από τα βιβλία της τάξης δεν σου αρέσει καθόλου; Ποιες ασκήσεις; .....

22. Κάποια από τα βιβλία έχουν βελτιωθεί. Σου άρεσαν αυτές οι βελτιώσεις που έγιναν; Σε διευκολύνουν περισσότερο; Καταλαβαίνεις καλύτερα το μάθημα; Είναι καλύτερες οι ασκήσεις; Τι άλλο θα ήθελες; .....

23. Στο σχολείο σου χρησιμοποιείται το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης (ΠΗΜ); Αν όχι γιατί; Σου αρέσει; Σε διευκολύνει να μάθεις καλύτερα ελληνικά; Τι σου αρέσει περισσότερο; Τι δεν σου αρέσει; Είναι εύκολο στη χρήση; Το χρησιμοποιείς μόνος σου στο σπίτι; Αν όχι γιατί; Υπάρχει κάτι που θέλεις να γίνει/ διορθωθεί/ εμπλουτιστεί στο ΠΗΜ; Θα συνεχίσεις να το χρησιμοποιείς και στο μέλλον; .....
24. Η τάξη σου έχει αδελφοποιηθεί μέσω των Κοινοτήτων Μάθησης με άλλο σχολείο; Αν ναι με ποιο;
1. Τάξη στη διασπορά .....
  2. Τάξη στην Ελλάδα .....
  3. Τάξη στη διασπορά - Τάξη στην Ελλάδα .....
25. Πάνω σε τι συνεργαστήκατε; Ποιο ήταν το θέμα; Τι σου άρεσε από την Κοινότητα Μάθησης; Τι δε σου άρεσε; Τι σε δυσκόλεψε; Πόσο σε βοήθησε αυτό να βελτιώσεις τα ελληνικά σου; Πόσο σε βοήθησε να μάθεις στοιχεία πολιτισμού και ιστορίας της Ελλάδας / άλλης χώρας; .....
26. Πόσες φορές/ πόσο συχνά επικοινωνήσατε με τα παιδιά της τάξης / των τάξεων μέσω της Κοινότητας Μάθησης; Με ποιον ή ποιους τρόπους επικοινωνούσατε; Θα ήθελες να συνεχίσεις αυτή σου την επικοινωνία; Έχεις κάνει φίλους, μέσω αυτής της επαφής; Διατηρείτε τη φιλία σας; Πώς; .....
27. Έχεις δημοσιεύσει κάποιο σου κείμενο στην Κοινότητα Μάθησης; Τι ήταν αυτό. Πού το δημοσίευσες; Είχες σχόλια / αντίδραση από τα παιδιά της αδελφοποιημένης τάξης για αυτό που δημοσίευσες; Αν δε δημοσίευσε – Γιατί δε δημοσίευσε; Δε σας ζητήθηκε από τους εκπαιδευτικούς; Δεν ήταν μέρος της εργασίας; Δε λειτουργούσε το εργαλείο ανάρτησης, κ.λπ.; .....
28. Θέλεις να συνεχίσετε στο Σχολείο σου / ΤΕΓ τις αδελφοποιήσεις και με άλλα σχολεία στο μέλλον; Ποια άλλη λειτουργία / δυνατότητα θα ήθελες να προσφέρεται μέσα από την Κοινότητα Μάθησης; .....
29. Έχεις κάτι να προτείνεις που θα σε βοηθούσε να μάθεις με πιο εύκολο τρόπο την ελληνική γλώσσα;.....
30. Πες μου μία εικόνα που σου έρχεται στο μυαλό για την Ελλάδα.....
31. Θέλεις να έρθεις στην Ελλάδα το καλοκαίρι; .....

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«Εξωτερική Αξιολόγηση Πράξεων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης»

Οδηγός Συζήτησης Ατομικών συνεντεύξεων Ποιοτικής έρευνας σε ειδικό κοινό που σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά» την Περίοδο 2010-2014

Ανάδοχος Αξιολόγησης

Σπύρου Μερκούρη 38, 11634, Αθήνα

Τηλ: 210-7298192, Fax: 210-7298197

Email: proopt@otenet.gr

Οκτώβριος 2014

Ερευνητή, εξήγησε για ακόμη μία φορά στο άτομο, από το οποίο πρόκειται να κάνεις τη συνέντευξη / συζήτηση τους σκοπούς της αξιολόγησης

Σκοπός της αξιολόγησης είναι η συλλογή πληροφοριών, στοιχείων και εκτιμήσεων σχετικά με μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση της Πράξης «Ελληνόγλωσσα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά», που υλοποιήθηκε από το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Στο πλαίσιο αυτό, θα αξιολογηθούν, η ορθότητα της στρατηγικής, η επιτευξιμότητα των στόχων, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, με στόχο την διαμόρφωση αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτεύχθηκαν οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για την διαμόρφωση προτάσεων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Ειδική Υπηρεσία ΕΠΕΔΒΜ για την υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων κατά τη διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Ερευνητή, τις 2 πρώτες ερωτήσεις τις συμπληρώνεις μόνος σου.

1. Στοιχεία γεωγραφικής περιοχής που διεξάγεται η έρευνα: Χώρα, Πόλη, Περιοχή
2. Ιδιότητα συνεντευξιαζόμενου.....
3. Δημογραφικά στοιχεία συνεντευξιαζόμενου .....

Ρωτάμε ανάλογα με την ιδιότητα του ερωτώμενου και εξηγούμε πράγματα που δε γνωρίζει

- Πόσος είναι ο πληθυσμός της ομογένειας στην περιοχή σας; Από αυτόν τον πληθυσμό, πόσα είναι τα παιδιά;
- Υπάρχει ενδιαφέρον από τους ομογενείς της διασποράς να μάθουν την ελληνική γλώσσα. Αν όχι, γιατί;
  - ο Πώς καλύπτεται αυτή η ανάγκη;
- Ποιο ή ποια είναι τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ομογενείς σε σχέση με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας; Δεν υπάρχουν αρκετά σχολεία, ΤΕΓ, δεν υπάρχουν εκπαιδευτικοί (της διασποράς ή αποσπασμένοι), δεν υπάρχει κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, κ.λπ.; Τεκμηριώστε
  - ο Το Ελληνικό Υπουργείο Παιδείας και η Διεύθυνση Διαπολιτισμικής εκπαίδευσης πως συμβάλλει στην επίλυση αυτών των προβλημάτων

- Ποια είναι τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά της ομογένειας στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;
  - o Γιατί μαθαίνουν ελληνικά; Το θέλουν τα ίδια – οι γονείς τους
- Γνωρίζετε το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Διασπορά»;
  - o Έχετε συνεργαστεί. Αν ναι, σε τι; Πόσο ευχαριστημένος/η είστε από αυτή τη συνεργασία;
  - o Αν όχι, γιατί;
- Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Διασπορά», έχει αναβαθμιστεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού (βιβλία μαθητών, τετράδια ασκήσεων, κ.λπ.). Τι γνώμη έχετε για αυτές τις βελτιώσεις που έγιναν; Ήταν απαραίτητες – είναι καλύτερα τα βιβλία σήμερα – είναι χειρότερα;
- Στο πλαίσιο του προγράμματος έχει παραχθεί καινούργιο εκπαιδευτικό υλικό. Τι γνώμη έχετε; Ήταν απαραίτητο; Συμβάλλει στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας; Λαμβάνει υπόψη τις γλωσσικές ιδιαιτερότητες των μαθητών της ομογένειας;
  - o Ποιες κατά τη γνώμη σας προσθήκες / τροποποιήσεις / βελτιώσεις θα πρέπει να γίνουν στο εκπαιδευτικό υλικό; Τι άλλο χρειάζεται να γίνει; Τι δεν έγινε;
- Στο πλαίσιο του προγράμματος αναπτύχθηκε το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην ελληνική γλώσσα. Συμφωνείτε κατ' αρχήν με αυτή τη στοχοθεσία του προγράμματος;
  - o Μπορεί το ΠΗΜ να αποτελέσει ένα βασικό εργαλείο διάδοσης και εκμάθησης στις πιο απομακρυσμένες περιοχές του πλανήτη;
  - o Έχετε χρησιμοποιήσει το ΠΗΜ; Ποια είναι η άποψή σας;
  - o Μπορεί το ΠΗΜ να εξελιχθεί σε ένα χρήσιμο εργαλείο για τον εκπαιδευτικό της ελληνικής γλώσσας;
  - o Ποια είναι η άποψή σας για το εκπαιδευτικό υλικό που περιλαμβάνει το ΠΗΜ; Καλύπτει επαρκώς όλα τα επίπεδα γλωσσομάθειας;
  - o Τι πρέπει να βελτιωθεί στο ΠΗΜ;
- Το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Διασπορά» περιλάμβανε επίσης τη δια ζώσης και εξ αποστάσεως (τηλεκατάρτιση) εκπαιδευτικών της διασποράς; Γνωρίζετε αν από την περιοχή σας συμμετείχαν εκπαιδευτικοί. Αν όχι, γιατί; Αν ναι, ποια είναι η άποψή σας για τις επιμορφώσεις που έγιναν;
  - o Σε ποια ή ποιες θεματικές θα πρέπει να δώσουν έμφαση τα επιμορφωτικά προγράμματα που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς της διασποράς; Ποιες είναι οι ανάγκες τους;

- Έχετε ακούσει για τις κοινότητες μάθησης; Παιδιά της ομογένειας της περιοχής σας συμμετείχαν σε κοινότητες μάθησης; Αν όχι, γιατί; Πώς μπορούν να συμβάλλουν οι κοινότητες μάθησης στην καλύτερη εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και στη διάδοση στοιχείων ιστορίας και πολιτισμού; Τι πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει; Ποια είναι η γνώμη σας για τη μέχρι σήμερα εφαρμογή των κοινοτήτων μάθησης;
- Πιστεύετε ότι οι δράσεις που αναπτύχθηκαν από το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσσα Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Διασπορά» συμβάλλουν στην αντιμετώπιση προβλημάτων της διασποράς σε σχέση με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;
- Πιστεύετε ότι έχουν γίνει κάποια λάθη ή παραλείψεις στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος; Ποια είναι αυτά; Γιατί το λέτε; Τι θα έπρεπε να είχε γίνει; Τι άλλο πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει;
- Ποια πιστεύετε ότι ήταν τα βασικότερα επιτεύγματα του προγράμματος και ποιες οι αδυναμίες; Το πρόγραμμα πέτυχε τους βασικούς του στόχους;
- Οι άνθρωποι της ομογένειας πώς αντιμετώπισαν συνολικά το πρόγραμμα; Συμμετείχαν ενεργά στην υλοποίησή του; Παρουσιάστηκαν προβλήματα; Ποια;
- Υπάρχουν καλές πρακτικές που παράχθηκαν μέσα από το πρόγραμμα; Ποιες;
- Πιστεύετε ότι δράσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως υλοποιούνται σήμερα, θα πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο σκέλος μιας εθνικής πολιτικής για την διαπολιτισμική εκπαίδευση;
- Προσωπικά συμφωνείτε ότι θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα της πολιτείας και εφαρμογή εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης, για την εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Αν ναι; Ποιες πολιτικές θα πρέπει να εφαρμοστούν; Τι μέτρα; Ποιες στοχευμένες δράσεις; Τεκμηριώστε.
- Θα θέλατε το πρόγραμμα να συνεχιστεί και στο μέλλον. Πώς κατά τη γνώμη σας θα πρέπει να υλοποιηθεί; Ποιος πρέπει να είναι ο βασικός στόχος; Έχετε να κάνετε κάποιες προτάσεις;

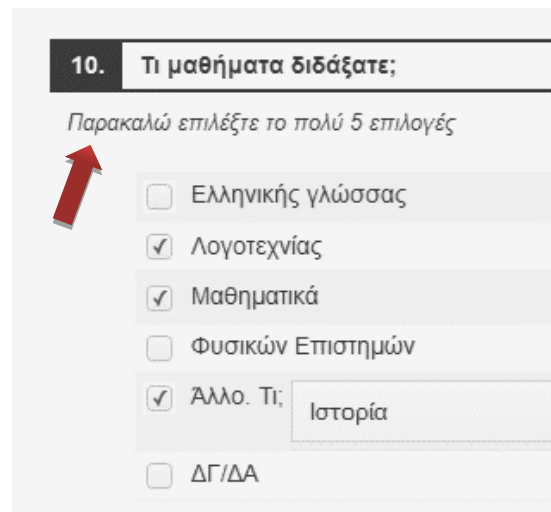
Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας

Ε.2. Οδηγίες Συμπλήρωσης Ερωτηματολογίου

- 1) Για να έχετε πρόσβαση στο ερωτηματολόγιο πατήστε με το ποντίκι σας πάνω στον σύνδεσμο (link) που σας έχει σταλεί στο e-mail σας, όπως το παράδειγμα που φαίνεται στην διπλανή εικόνα.

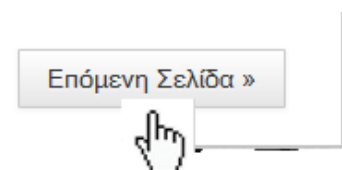

- 2) Στο κάτω μέρος της εκφώνησης κάθε ερώτησης, αναγράφεται ο μέγιστος αριθμός των απαντήσεων που μπορείτε να δώσετε, όπως φαίνεται στην διπλανή εικόνα. **ΠΡΟΣΟΧΗ!** Στην περίπτωση που δεν αναγράφεται κάτω από την εκφώνηση τίποτα, αυτό σημαίνει ότι μπορείτε να δώσετε μόνο μία απάντηση στη συγκεκριμένη ερώτηση.

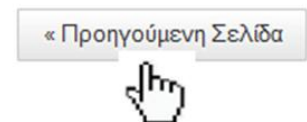

- 3) Το ερωτηματολόγιο που σας έχει αποσταλεί μπορεί να αποτελείται από περισσότερες από μία σελίδες. Για να προχωρήσετε στην επόμενη σελίδα θα πρέπει:

- να απαντήσετε όλες τις ερωτήσεις της σελίδας που βρίσκεστε και
- να πατήσετε με το ποντίκι σας το κουμπί <<Επόμενη Σελίδα>>, το οποίο βρίσκεται στο κάτω μέρος της σελίδας στη δεξιά πλευρά.

- 4) Αν θελήσετε να επιστρέψετε πίσω σε προηγούμενη σελίδα για να αλλάξετε κάποια απάντησή σας χρησιμοποιήστε το κουμπί <<Προηγούμενη Σελίδα>>, το οποίο βρίσκεται στο κάτω μέρος της σελίδας στην αριστερή πλευρά.

- 5) Αφού απαντήσετε όλες τις ερωτήσεις, πατήστε με το ποντίκι σας το κουμπί <<Αποθήκευση>> που βρίσκεται στην τελευταία σελίδα του ερωτηματολογίου στο κάτω μέρος.

Ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας